Signature Not Verified
Digitally signed by Chambers Central Association
Date: 2020.09.04 14:10:19 EEST
Reason: Automated Registration Process by Greek General Business Registry
Location: Athens

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ Γ.Ε.ΜΗ. ΚΑΙ ΥΜΣ
Αρμόδια Υπηρεσία ΓΕΜΗ: Δ/νση Εταιρειών (Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή)
Τηλέφωνο: 210-3893525
Fax: 210-3838981
E-mail:

Αθήνα,04/09/2020
Αριθ. Πρωτ.:2058536

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Αυτοματοποιημένης Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ATTICA ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ**, το διακριτικό τίτλο **ATTICA GROUP** και αριθμό ΓΕΜΗ **5780001000**.

Την **04/09/2020** καταχωρήθηκαν αυτοματοποιημένα στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), με **Κωδικό Αριθμό Καταχώρησης ,** τα κατωτέρω στοιχεία:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 2210429 οι εγκεκριμένες από την 27/08/2020 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2019 έως 31/12/2019.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 2210430 η από 27/08/2020 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2020 έως 31/12/2020:

- Η ελεγκτική εταιρεία **«GRANT THORNTON ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ»**, Α.Φ.Μ. 094399329-Δ.Ο.Υ. , Αρ. ΓΕΜΗ 121548701000, και (Δ/νση : null null ΤΚ ,), με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 127.

Τακτικοί Ελεγκτές:

- ο/η κ. ΜΙΧΑΛΙΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ του ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής, που γεννήθηκε στην το , με αριθμό μητρώου ΕΛΤΕ 25131.

Οι οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας ανακοίνωσης.

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity
Η παρούσα ανακοίνωση αποτελει προιόν αυτοματοποιημένης καταχώρισης δυνάμει της διάταξης του άρθρου 102 του ν.4635/2019 με μέριμνα και ευθύνη του υπόχρεου.

ATTICA
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
για τη χρήση 2019 (1.1-31.12.2019)
Με βάση το άρθρο 4 του ν.3556/2007

(ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

ATTICA ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ
ΑΡ.Μ.Α.Ε. 7702/06/Β/86/128
ΑΡ.Γ.Ε.ΜΗ: 5780001000
Α.Φ.Μ. 094008311, ΔΟΥ Φ.Α.Ε. ΑΘΗΝΩΝ
Λυσικράτους 1 – 7 & Ευριπίδου
Καλλιθέα 17674

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δηλώσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου 5
Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή 6
Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου χρήσης 1.1.2019 – 31.12.2019 13
ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2019 54
Κατάσταση συνολικού εισοδήματος για την περίοδο που έληξε την 31.12.2019 και 2018 55
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης 31 Δεκεμβρίου 2019 και 2018 56
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Ομίλου για την περίοδο 1/1 – 31/12/2019 57
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Ομίλου για την περίοδο 1/1 – 31/12/2018 57
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Εταιρίας για την περίοδο 1/1 – 31/12/2019 58
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Εταιρίας για την περίοδο 1/1 – 31/12/2018 58
Κατάσταση Ταμειακών Ροών της 31ης Δεκεμβρίου 2019 & 2018 59
Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων 60
1. Γενικές Πληροφορίες 60
2. Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος 60
2.1. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων 60
2.1.1. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις και κύριες πηγές αβεβαιότητας λογιστικών εκτιμήσεων 61
2.2. Ενοποίηση 62
2.2.1. Λογιστική Πολιτική σχετικά με την παρουσίαση της Κοινοπραξίας Anek A.E. & Superfast Endeka Hellas INC & ΣΙΑ στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου 62
2.2.2. Θυγατρικές εταιρίες 62
2.2.3. Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις 62
2.3. Επενδύσεις σε εταιρίες 63
2.4. Συγγενείς εταιρίες 63
2.5 Σχήματα υπό κοινό έλεγχο 64
2.6. Ενσώματα Πάγια 64
2.7. Άυλα Πάγια 65
2.7.1 Υπεραξία 65
2.7.2 Σήματα 65
2.7.3 Λογισμικά προγράμματα 66
2.8. Απομείωση / Αναστροφή απομείωσης αξίας ενσώματων περιουσιακών στοιχείων 66
2.9. Αποθέματα 66
2.10. Απαιτήσεις από πελάτες 66
2.11. Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα 67
2.12. Μετοχικό Κεφάλαιο 67
2.13. Διανομή κερδών / προεραιτικών αποθεματικών 67
2.14. Έσοδα 67
2.14.1. Έσοδα από ναύλους επιβατών και οχημάτων 67
2.14.2. Έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών επί των πλοίων 67
2.14.3. Έσοδα από τόκους 68
2.14.4. Έσοδα από μερίσματα 68
2.14.5. Έσοδα από ναύλωση πλοίου 68
2.15. Κρατικές Επιχορηγήσεις – Κρατική Υποστήριξη 68
2.15.1. Επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία 68
2.15.2. Επιχορηγήσεις που αφορούν αποτελέσματα 68
2.16. Λειτουργικοί τομείς 68
2.17. Έξοδα 69
2.17.1. Αναγνώριση εξόδων 69
2.17.2. Χρηματοοικονομικά έξοδα 69
2.17.3. Κόστος Δανεισμού 69

2.17.4. Παροχές στο προσωπικό 69
2.17.4.1.Βραχυπρόθεσμες παροχές 69
2.17.4.2.Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία 69
2.17.5. Μισθώσεις 70
2.17.5.1. Χρηματοδοτικές Μισθώσεις 70
2.17.5.2. Λειτουργικές Μισθώσεις 72
2.17.6. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενες απαιτήσεις 72
2.17.7. Περιοδική κατανομή 72
2.17.7.1.Επιμερισμός των κοινών εσόδων και εξόδων 72
2.17.7.2.Περιοδική κατανομή εξόδων 73
2.18. Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία εισοδήματος 73
2.18.1. Κέρδη από ναυτιλιακές δραστηριότητες 73
2.18.2. Κέρδη από μη ναυτιλιακές δραστηριότητες 73
2.19. Επιδράσεις των μεταβολών στις τιμές συναλλάγματος 73
2.20. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις 74
2.21. Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού 75
2.22. Κέρδη ανά μετοχή 76
2.23. Εφαρμογή νέων Προτύπων 76
2.23.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση 76
2.23.2. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση 79
3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου 82
3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου 82
3.1.1 Συναλλαγματικός κίνδυνος 82
3.1.2. Πιστωτικός κίνδυνος 82
3.1.3. Κίνδυνος ρευστότητας 83
3.1.4. Κίνδυνος Διακύμανσης Επιτοκίων 85
3.1.5. Διαχείριση Κεφαλαιουχικού κινδύνου 85
3.1.6. Κίνδυνος Διακύμανσης Τιμών Καυσίμων 86
3.1.7. Ανταγωνισμός 86
3.2. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών 86
4. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων 86
4.1. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα 87
4.2. Συμμετοχές, αποτιμώμενες σε εύλογες αξίες 87
4.3. Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού / υποχρεώσεων στην εύλογη αξία 88
5. Ενοποίηση – Κοινοπραξία εσόδων πλοίων 88
5.1.1. Ενοποίηση θυγατρικών εταιριών του Ομίλου ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ 88
5.1.2 Ενοποίηση συγγενών εταιρειών / Κοινοπραξιών 89
5.2. Σύμβαση του Ομίλου ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ με τον Όμιλο ΑΝΕΚ 89
5.3. Συνενώσεις εταιριών 89
6. Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων μερών 90
6.1. Διεταιρικές συναλλαγές 90
6.1.1. Διαιτερικές συναλλαγές με εταιρίες του Ομίλου MARFIN INVESTMENT GROUP και του Ομίλου ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ 91
6.2. Συμμετοχές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ στο Διοικητικό Συμβούλιο άλλων εταιριών 91
6.3. Εγγυήσεις 92
6.4. Αμοιβές Ανωτάτων Διευθυντικών Στελεχών και Μελών Διοικητικού Συμβουλίου 92
7. Παρατηρήσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων της περιόδου 1.1.2019- 31.12.2019 92
7.1. Λειτουργικοί Τομείς - Παρουσίαση Γεωγραφικών τομέων 92

7.2. Κόστος Πωληθέντων – Έξοδα Διοίκησης – Έξοδα Διάθεσης 96
7.3. Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης 97
7.4. Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα 98
7.5. Χρηματοοικονομικά έξοδα 98
7.6. Χρηματοοικονομικά έσοδα 98
7.7. Έσοδα από μερίσματα 99
7.8. Κέρδη / (ζημίες) από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης 99
7.9. Φόροι εισοδήματος 99
7.10. Κέρδη ανά μετοχή 100
7.11. Ενσώματα πάγια 100
7.12. Υπεραξία 103
7.13. Άϋλα Περουσιακά Στοιχεία 105
7.14. Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες 107
7.15. Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες 108
7.16. Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού 109
7.17. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις - υποχρεώσεις 109
7.18. Αποθέματα 110
7.19. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις 110
7.20. Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού 111
7.21. Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία 111
7.22. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα 113
7.23. Μετοχικό Κεφάλαιο – Αποθεματικά 113
7.24. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία 115
7.25. Μακροπρόθεσμες και Βραχυπρόθεσμες Δανειακές υποχρεώσεις 117
7.26. Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις 119
7.27. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις 120
7.28. Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι 120
7.29. Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις 120
8. Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις 121
9. Σημαντικά Γεγονότα 122
10. Μεταγενέστερα της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης Γεγονότα 123
11. Μερίσματα 128
Έκθεση Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων Κοινού Ομολογιακού Δανείου Ευρώ 175.000.000 για την περίοδο 16.07.2019 – 31.12.2019 129
Έκθεση Ευρημάτων από τη Διενέργεια Προσυμφωνημένων Διαδικασιών επί της «Έκθεση Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων Κοινού Ομολογιακού Δανείου Ευρώ 175.000.000 για την περίοδο 16.07.2019 – 31.12.2019» 131

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του ν.3556/2007)

Τα κατωτέρω μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Attica A.E. Συμμετοχών:
1. Κυριάκος Μάγειρας, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου,
2. Σπύρος Πασχάλης, Διευθύνων Σύμβουλος του Διοικητικού Συμβουλίου και
3. Παναγιώτης Δικαίος, Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, ορισθείς προς τούτο από το Διοικητικό Συμβούλιο,

υπό την ανωτέρω ιδιότητά μας, ειδικώς προς τούτο ορισθέντες από το Διοικητικό Συμβούλιο της ATTICA A.E. Συμμετοχών, δηλώνουμε και βεβαιώνουμε με τη παρούσα, ότι εξ' όσων γνωρίζουμε:

α) οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις της Attica A.E. Συμμετοχών για την χρήση 1.1.2019 – 31.12.2019, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Attica A.E. Συμμετοχών καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο.
β) η συνημμένη Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Attica A.E. Συμμετοχών, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.
γ) οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Attica A.E. Συμμετοχών την 29.5.2020 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.attica-group.com.

Αθήνα, 29 Μαΐου, 2020

Οι δηλούντες

Ο Πρόεδρος | **Ο Διευθύνων Σύμβουλος**

Κυριάκος Δ. Μάγειρας
Α.Δ.Τ.: ΑΚ 109642

Σπύρος Χ. Πασχάλης
Α.Δ.Τ.: ΑΒ 215327

Ο Σύμβουλος
Ορισθείς από το Δ.Σ.

Παναγιώτης Γ. Δικαίος
Α.Δ.Τ.: ΑΚ 031467

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρίας «ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ»

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας «ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» (η Εταιρία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2019, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρίας «ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ουσιώδης αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση της δραστηριότητας

Εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 10 της ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης όπου περιγράφονται οι επιπτώσεις που αναμένεται να έχουν στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα και την χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου η κρίσης της πανδημίας του νέου κορωνοϊού (Covid-19). Στη σημείωση 10 της ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης αναφέρονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή σχεδιαστεί από τη Διοίκηση για τη διασφάλιση της ομαλής συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου. Ο περιορισμός της πανδημίας, τυχόν οικονομικά μέτρα ενίσχυσης του κλάδου της επιβατηγού ναυτιλίας και της οικονομίας γενικότερα και η επιβεβαίωση των εκτιμήσεων της Διοίκησης αναφορικά με τα επίπεδα λειτουργίας του Ομίλου, αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για την ομαλή συνέχιση της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας για τους επόμενους δώδεκα μήνες.

Οι παραπάνω συνθήκες ως αποτέλεσμα της πανδημίας του νέου κορωνοϊού (Covid-19) υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας σχετικής με την απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας.

Η γνώμη μας δεν διαφοροποιείται σε σχέση με το θέμα αυτό.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά. Εκτός από το θέμα που περιγράφεται στην παράγραφο της έκθεσης μας "Ουσιώδης αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση δραστηριότητας", έχουμε διαπιστώσει ότι τα θέματα που περιγράφονται κατωτέρω είναι τα σημαντικότερα θέματα του ελέγχου που πρέπει να γνωστοποιούνται στην έκθεσή μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Λογιστική αξία πλοίων

Ο Όμιλος κατά την 31.12.2019 διαθέτει ένα στόλο από επιβατηγά-οχηματαγωγά πλοία αναπόσβεστης αξίας Ευρώ 679,6 εκατ. Σύμφωνα με την λογιστική πολιτική του Ομίλου τα πλοία αυτά επιμετρώνται στο κόστος κτήσης τους, το οποίο μειώνεται κατά το ποσό των σωρευμένων αποσβέσεων, ενώ μειώνεται/αυξάνεται κατά το ποσό των σωρευμένων ζημιών απομείωσης/αναστροφών ζημιών απομείωσης.

Η Διοίκηση του Ομίλου στο τέλος κάθε χρήσης εκτιμά την ανακτήσιμη αξία των πλοίων της η οποία αποτελεί το υψηλότερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας μετά την αφαίρεση των εκτιμώμενων εξόδων διάθεσης και της αξίας λόγω χρήσης τους. Η εύλογη αξία των πλοίων προσδιορίζεται βάσει αποτιμήσεων που λαμβάνονται από ανεξάρτητους εκτιμητές, αφαιρώντας τα εκτιμώμενα κόστη πώλησης. Η αξία λόγω χρήσης αποτελεί την παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να αντληθούν από τις Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (Μ.Δ.Τ.Ρ.) που έχει προσδιορίσει η Διοίκηση. Αυτό απαιτεί κρίση από την πλευρά της διοίκησης σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές των ως άνω μονάδων και τα επιτόκια προεξόφλησης που εφαρμόζονται στις προβολές των μελλοντικών ταμειακών ροών. Αναφορικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές, οι κρίσεις της διοίκησης σχετίζονται με μεταβλητές όπως το μεταφορικό έργο, οι διεθνείς τιμές των καυσίμων και οι κεφαλαιουχικές δαπάνες.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε μεταξύ άλλων τις κάτωθι διαδικασίες:

- Εξετάσαμε τις διαδικασίες εντοπισμού από τη Διοίκηση τυχόν ενδείξεων απομείωσης/αναστροφής απομείωσης της αξίας των πλοίων.
- Εξετάσαμε τις διαδικασίες της Διοίκησης αναφορικά με την κατάρτιση επιχειρηματικών πλάνων με σκοπό τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης.
- Εξετάσαμε τη μαθηματική ακρίβεια των μοντέλων των προεξοφλημένων ταμειακών ροών καθώς και τη λογικότητα των παραδοχών και εκτιμήσεων της Διοίκησης.
- Εξετάσαμε τον υπολογισμό του ελέγχου απομείωσης των πλοίων με βάση την εύλογη αξία των πλοίων λαμβάνοντας υπόψη τις αποτιμήσεις που έλαβε η Διοίκηση από ανεξάρτητους εκτιμητές.
- Αξιολογήσαμε την ανεξαρτησία και επάρκεια των εκτιμητών που διενήργησαν τις αποτιμήσεις των πλοίων.
- Εξετάσαμε την ορθότητα των κεφαλαιοποιήσεων που θεωρήθηκαν ως ξεχωριστό στοιχείο στην αξία των πλοίων σε σχέση με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 16 «Ενσώματα Πάγια».
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις σε σχέση με τα ανωτέρω θέματα.

Εξαιτίας της σημαντικής αξίας των πλοίων, της σημαντικότητας των παραδοχών/λογιστικών εκτιμήσεων της Διοίκησης, η περιοχή αυτή θεωρείται ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου.

Οι γνωστοποιήσεις της Διοίκησης σχετικά με τη λογιστική πολιτική, τις κρίσεις και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν και την ανάλυση των εν λόγω στοιχείων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2.6, 2.8. και 7.11 των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

.

Λογιστική αξία επενδύσεων σε θυγατρικές

Η μητρική εταιρία, Attica A.E. Συμμετοχών τηρεί επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες, των οποίων η αξία την 31/12/2019 ανέρχεται σε Ευρώ 674,6 εκατ. Όπως περιγράφεται και στις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις η μητρική εταιρία αποτιμά τις συμμετοχές της στην εύλογη αξία με τις διαφορές αποτίμησης να αναγνωρίζονται στην καθαρή θέση. Το σύνολο των μετοχών των θυγατρικών εταιρειών δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά. Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας τους, χρησιμοποιείται η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να αντληθούν από τις θυγατρικές εταιρίες, η οποία σταθμίζεται με την αξία που προκύπτει βάσει των αναπροσαρμοσμένων (κατά την εύλογη αξία των πλοίων) καθαρών στοιχείων ενεργητικού της κάθε θυγατρικής.

Η εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών, εξαρτάται από εκτιμήσεις της Διοίκησης κυρίως για το μεταφορικό έργο, τις διεθνείς τιμές των καυσίμων, τις κεφαλαιουχικές δαπάνες και το προεξοφλητικό επιτόκιο.

Για τη χρήση 2019, η ζημιά από την αποτίμηση των συμμετοχών σε εύλογες αξίες ανήλθε σε ποσό Ευρώ 9,9 εκατ.

Εξαιτίας της σημαντικής αξίας των θυγατρικών καθώς και της σημαντικότητας των παραδοχών/λογιστικών εκτιμήσεων και χρήσης ανεξάρτητων εκτιμητών από τη Διοίκηση σχετικά με τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των πλοίων, η περιοχή αυτή θεωρείται ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου.

Οι γνωστοποιήσεις της Διοίκησης σχετικά με τη λογιστική πολιτική, τις κρίσεις και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν και την ανάλυση των εν λόγω στοιχείων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2.1.1., 2.2.2. και 7.14. των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε μεταξύ άλλων τις κάτωθι διαδικασίες:

- Εξετάσαμε τη διαδικασία της Διοίκησης αναφορικά με την κατάρτιση επιχειρηματικών πλάνων.
- Εξετάσαμε τη μαθηματική ακρίβεια των μοντέλων των προεξοφλημένων ταμειακών ροών καθώς και τη λογικότητα των βασικών παραδοχών των μελλοντικών ταμειακών ροών και εκτιμήσεων της Διοίκησης.
- Εξετάσαμε τον υπολογισμό της αναπροσαρμοσμένης αξίας των καθαρών στοιχείων ενεργητικού των θυγατρικών, λαμβάνοντας υπόψη και τις αποτιμήσεις της εύλογης αξίας των πλοίων που έλαβε η Διοίκηση από ανεξάρτητους εκτιμητές.
- Αξιολογήσαμε την ανεξαρτησία και επάρκεια των εκτιμητών της Διοίκησης.
- Στις ανωτέρω διαδικασίες, όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο, ζητήθηκε η συμβολή ειδικού εμπειρογνώμονα της Grant Thornton.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις σε σχέση με το θέμα αυτό.

Απομείωση υπεραξίας και άυλων στοιχείων ενεργητικού

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει υπεραξία ύψους Ευρώ 10,8 εκατ. και άυλα περιουσιακά στοιχεία που αφορούν το σήμα της HSW ύψους Ευρώ 5,7 εκατ. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ, για την υπεραξία καθώς και για τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή η διοίκηση διενεργεί ελέγχους απομείωσης τουλάχιστον σε ετήσια βάση.

Ο έλεγχος απομείωσης προϋποθέτει τον προσδιορισμό των ανακτήσιμων ποσών βάσει της αξίας λόγω χρήσης των στοιχείων του ενεργητικού. Ο υπολογισμός της αξίας λόγω χρήσης, προκύπτει από τη μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, με βάση επιχειρηματικά πλάνα τα οποία ενσωματώνουν βασικές παραδοχές και εκτιμήσεις της Διοίκησης.

Εξαιτίας της σημαντικής αξίας της υπεραξίας και των άυλων περιουσιακών στοιχείων καθώς και της σημαντικότητας των παραδοχών/λογιστικών εκτιμήσεων των ανωτέρω θεμάτων, η περιοχή αυτή θεωρείται ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου.

Οι γνωστοποιήσεις της Διοίκησης σχετικά με τη λογιστική πολιτική, τις κρίσεις και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν και την ανάλυση των εν λόγω στοιχείων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2.1.1., 2.7.1, 2.7.2, 7.12 και 7.13 των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε μεταξύ άλλων τις κάτωθι διαδικασίες:

- Εξέταση της διαδικασίας εντοπισμού από τη Διοίκηση τυχόν ενδείξεων απομείωσης των εν λόγω μη κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού.
- Εξέταση της διαδικασίας της Διοίκησης αναφορικά με τη κατάρτιση αξιόπιστων επιχειρηματικών πλάνων.
- Εξέταση της μαθηματικής ακρίβειας των μοντέλων των προεξοφλημένων ταμειακών ροών.
- Στις ανωτέρω διαδικασίες, όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο, ζητήθηκε η συμβολή ειδικού εμπειρογνώμονα της Grant Thornton.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις σε σχέση με το θέμα αυτό.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην "Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων", στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και_ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρίας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους γνωστοποιώντας, όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εαν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους, ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 Ν.4449/2017) της Εταιρίας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρίας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας.

Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρίας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρίας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρίας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν.4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

α. Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 152 του Ν. 4548/2018.

β. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150-151, 153 - 154 και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 152 του Ν.4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2019.

γ. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρία «ATTICA Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρίας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3.Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 7.2. των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρίας με την από 17/06/2008 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μία συνολική περίοδο 12 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 29 Μαΐου 2020
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Μανόλης Μιχαλιός
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 25131

Grant Thornton
An instinct for growth™

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΧΡΗΣΗΣ 1.1.2019 – 31.12.2019

Η παρούσα ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Attica A.E. Συμμετοχών (εφεξής «Εταιρία» ή «Όμιλος» ή «Attica Group») αφορά τη χρήση 2019 (1.1.2019 – 31.12.2019). Η έκθεση συντάχθηκε και είναι εναρμονισμένη με τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920, όπως έχουν αντικατασταθεί, από 1.1.2019, από τα άρθρα 150-154 του Νόμου 4548/2018, του Νόμου 3556/2007 και τις επ' αυτού εκδοθείσες εκτελεστικές αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ιδίως την Απόφαση με αριθμό 7/448/11.10.2007 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Στην παρούσα έκθεση περιέχονται χρηματοοικονομικές και μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες της Attica Group για τη χρήση 2019 και περιγράφονται σημαντικά γεγονότα που έλαβαν χώρα στην περίοδο αυτή, καθώς και η επίδρασή τους στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Επίσης, περιγράφονται οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που ο Όμιλος ενδέχεται να αντιμετωπίσει και τέλος παρατίθενται οι σημαντικές συναλλαγές μεταξύ της Εταιρίας και των συνδεδεμένων με αυτήν μερών.

Καθώς η Attica Group συντάσσει και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, η παρούσα έκθεση είναι ενιαία, με κύριο σημείο αναφοράς τα ενοποιημένα οικονομικά δεδομένα της Εταιρίας και των θυγατρικών της και με αναφορά στα επί μέρους (μη ενοποιημένα) οικονομικά στοιχεία, μόνο στα σημεία όπου έχει κριθεί σκόπιμο ή αναγκαίο για την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της.

Η έκθεση περιλαμβάνεται, μαζί με τις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας και του Ομίλου και τα λοιπά απαιτούμενα από το νόμο στοιχεία και δηλώσεις, στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση που αφορά στην κλειόμενη χρήση 2019.

Ακολουθεί η παρουσίαση των εκ του νόμου απαιτούμενων στοιχείων ανά θεματική ενότητα:

Α. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

Η Attica A.E. Συμμετοχών με διακριτικό τίτλο «Attica Group» είναι αμιγώς εταιρία συμμετοχών και δραστηριοποιείται στην επιβατηγό ναυτιλία μέσω πλοιοκτητριών εταιριών επιβατηγών πλοίων, συμβατικών και ταχυπλόων, που πραγματοποιούν ακτοπλοϊκά δρομολόγια στην Ελλάδα (Κυκλάδες, Δωδεκάνησα, Κρήτη, Β.Α. Αιγαίο, Σαρωνικό και Σποράδες) και στις γραμμές σύνδεσης Ελλάδας – Ιταλίας (Διεθνείς πλόες).

Ο στόλος του Ομίλου υπό τα εμπορικά σήματα «Superfast Ferries», «Blue Star Ferries» και «Hellenic Seaways» αριθμεί τριάντα (30) πλοία, εκ των οποίων τα είκοσι (20) είναι συμβατικά επιβατηγά - οχηματαγωγά πλοία, τα εννέα (9) είναι ταχύπλοα και ένα (1) πλοίο είναι φορτηγό – οχηματαγωγό. Όλα τα πλοία του Ομίλου είναι ιδιόκτητα πλην ενός (1) επιβατηγού – οχηματαγωγού πλοίου που είναι με μακροχρόνια γυμνή ναύλωση. Όλα τα πλοία είναι εγγεγραμμένα στο ελληνικό νηολόγιο.

Η Attica Group είναι ο μεγαλύτερος Ελληνικός Όμιλος Επιβατηγού Ναυτιλίας. Επίσης, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, είναι ο τρίτος μεγαλύτερος Όμιλος στη Μεσόγειο και ανάμεσα στους δέκα μεγαλύτερους της Ευρώπης στον κλάδο του. Είναι από τους πρωτοπόρους στην κατασκευή πλοίων τύπου RO/PAX, με συνολικές επενδύσεις σε αυτού του τύπου πλοίων, ποσού άνω των Ευρώ 1,8 δισ.

Τα πλοία του Ομίλου συνδέουν 2 χώρες, 66 μοναδικούς προορισμούς και εκτελούν ετησίως πάνω από 15.000 δρομολόγια διανύοντας περίπου 2,2 εκ. μίλια.

Όραμα Attica Group

«Η ενίσχυση της ηγετικής θέσης και αξίας του Ομίλου με κερδοφόρα επέκταση σε νέες αγορές και δραστηριότητες, παρέχοντας υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, που ξεπερνούν τις προσδοκίες της αγοράς».

Επιχειρηματική Αποστολή

«Η Attica Group είναι ένας διεθνής Ναυτιλιακός Όμιλος που προσφέρει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες θαλάσσιας μεταφοράς με καινοτόμα πλοία υψηλής αισθητικής.

Οι δραστηριότητες του Ομίλου δημιουργούν προστιθέμενη αξία για τους μετόχους και τους εργαζομένους, περιορίζουν στο μέτρο του δυνατού το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και λειτουργούν προς όφελος των συνεργατών και των τοπικών κοινωνιών».

Στρατηγικοί Άξονες Ανάπτυξης

Ως στρατηγικούς άξονες ανάπτυξης ο Όμιλος καθόρισε τους εξής:

- Να αποτελεί την πρώτη επιλογή του πελάτη,
- Να προσφέρει αξιόπιστες υπηρεσίες και να βελτιώνει διαρκώς την ποιότητα του προϊόντος του,
- Να δημιουργεί σχέσεις καλής πίστης και μακροχρόνιας συνεργασίας με τους πελάτες, τους συνεργάτες και τις τοπικές κοινωνίες,
- Να διαχειρίζεται υπεύθυνα τους πόρους του Ομίλου, συμμετέχοντας ενεργά στην υγιή, βιώσιμη και κερδοφόρα ανάπτυξη του προς όφελος των μετόχων και των κοινωνικών εταίρων.

Εταιρικές Αξίες

Οι αξίες του Ομίλου πηγάζουν από το όραμα και τις αρχές της διοίκησης και αποτελούν τη βάση της κουλτούρας και της αναπτυξιακής πολιτικής του Ομίλου.

- **Καινοτομία**

Ενθαρρύνουμε και προωθούμε την έκφραση και ανάπτυξη νέων ιδεών, προτάσεων και λύσεων, με σκοπό να βελτιώνουμε συνεχώς την ποιότητα του προϊόντος μας και την αποδοτικότητα των λειτουργιών του Ομίλου.

Ενδεικτικές δράσεις που πραγματοποίησε ο Όμιλος το 2019 στην Καινοτομία είναι:

- Μετάβαση στη νέα σουίτα εφαρμογών 4ης γενιάς της SAP, το SAP S/4 HANA,
- Εφαρμογή e-ticket / web check-in σε όλες τις γραμμές,
- Δημιουργία σύγχρονου εταιρικού portal για τους εργαζομένους ξηράς,
- Έναρξη υλοποίησης Συστήματος (Λογισμικού) Διαχείρισης και Προγραμματισμένης Συντήρησης Στόλου σε συνεργασία με εξειδικευμένη εταιρία του εξωτερικού, με σκοπό να εξασφαλίσουμε αξιόπιστες και υψηλού επιπέδου λειτουργίες σε όλα τα πλοία μας.

- **Ποιότητα**

Εργαζόμαστε για την παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου, διασφαλίζοντας, ταυτόχρονα, την ικανοποίηση του πελάτη, τη βιωσιμότητα και το μέλλον των εργαζομένων μας.

Ενδεικτικές δράσεις που πραγματοποίησε ο Όμιλος το 2019 στην Ποιότητα είναι:

- Μείωση αναπάντητων κλήσεων Call Center,
- Εκπαίδευση των εργαζομένων ξηράς σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος (π.χ. ανακύκλωση, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τεχνολογίες),
- Στο σύνολο των 116 εξωτερικών επιθεωρήσεων των Συστημάτων Διοίκησης που χρησιμοποιούμε δεν καταγράφηκε κανένα περιστατικό μη συμμόρφωσης, όπως επίσης και στις επιθεωρήσεις των Συστημάτων Διοίκησης που χρησιμοποιούν οι ανάδοχοί μας.

- **Αξιοπιστία**

Χτίζουμε μακροχρόνιες σχέσεις εμπιστοσύνης με τους επιβάτες μας και τους εργαζομένους, προσφέροντας με συνέπεια υπηρεσίες υψηλής ποιότητας.

Ενδεικτικά, μεταξύ άλλων, ο Όμιλος θέτει στόχους κάθε έτος να μειώσει:

- Τα ατυχήματα επιβατών στα πλοία,
- Τα εργατικά ατυχήματα στα πλοία,
- Τις ζημιές σε μεταφερόμενα οχήματα στα πλοία.

- **Διαφάνεια**

Δημιουργούμε πλαίσια ανοιχτής πρόσβασης και συνεχούς επικοινωνίας σε όλα τα επίπεδα του Ομίλου, καθιστώντας ξεκάθαρα τα κίνητρα και τις επιλογές μας. Επικοινωνούμε διαθέτοντας πλήρεις και ακριβείς πληροφορίες στους συνεργάτες μας και τους Κοινωνικούς Εταίρους.

Ενδεικτικές δράσεις που πραγματοποίησε ο Όμιλος το 2019 στη Διαφάνεια είναι:

- Επικαιροποίηση της καταγραφής αρμοδιοτήτων στον Όμιλο,
- Επικαιροποίηση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας,
- Σχεδιασμός νέου συστήματος αξιολόγησης προσωπικού.
- Δημιουργία Πολιτικής Αποδοχών Διοικητικού Συμβουλίου,
- Δημιουργία Επιτροπής Αποδοχών Διοικητικού Συμβουλίου

- **Ακεραιότητα**

Ενεργούμε τίμια και υπεύθυνα σε όλες τις επιχειρηματικές μας δραστηριότητες, χωρίς να διαπραγματευόμαστε την ηθική μας.

Ενδεικτικές δράσεις που πραγματοποίησε ο Όμιλος το 2019 στην Ακεραιότητα είναι:

- Δημιουργία Κώδικα δεοντολογίας προμηθευτών / συνεργατών,
- Δημιουργία Κώδικα Δεοντολογίας Επενδύσεων.

- **Εταιρική Υπευθυνότητα**

Λειτουργούμε με αίσθημα ευθύνης και συνεργαζόμαστε αρμονικά με τους Κοινωνικούς μας Εταίρους, ώστε να διασφαλίζουμε τη δημιουργία αμοιβαίας μακροπρόθεσμης αξίας.

Ενδεικτικές δράσεις που πραγματοποίησε ο Όμιλος το 2019 στην Εταιρική Υπευθυνότητα είναι:

- Πραγματοποίηση ετήσιας συνάντησης για την Εταιρική Υπευθυνότητα για 5η συνεχόμενη χρονιά.
- Συνέχιση εφαρμογής της Στρατηγικής Εταιρικής Υπευθυνότητας 2018 – 2020. Πέραν των δράσεων που υλοποιούνται ο τρόπος ανάπτυξης και εφαρμογής της Στρατηγικής μας παρουσιάστηκε σε δύο (2) ηλεκτρονικά εκπαιδευτικά σεμινάρια (webinars) του European Foundation for Quality Management (EFQM) σε περισσοτέρους από διακόσιους (200) συμμετέχοντες,
- Στήριξη με χορηγίες και δωρεές σε διάφορους οργανισμούς, κοινωνικές ομάδες και φιλανθρωπικά ιδρύματα,
- Υποστήριξη της ισότιμης πρόσβασης των κατοίκων σε νησιά στην εκπαίδευση και στα πολιτιστικά δρώμενα, μέσω του προγράμματος «Άγονη Γραμμή Γόνιμη»,
- Υλοποίηση της δράσης «Ελληνικές Κοινότητες Ιταλίας - Ένα ταξίδι στα γράμματα», μια πρωτοβουλία για τη διάδοση της Ελληνικής γλώσσας και του Ελληνικού πολιτισμού στις Ελληνικές Κοινότητες της Ιταλίας,
- Παροχή ειδικών εκπτώσεων για 4η χρονιά στους επισκέπτες των νησιών που δέχθηκαν έντονες προσφυγικές ροές τα τελευταία χρόνια, με στόχο την τόνωση της τουριστικής τους κίνησης,
- Υλοποίηση για 6η χρονιά του προγράμματος «Πρώτες Βοήθειες» σε συνεργασία με την Εθελοντική Διασωστική Ομάδα Κρίσεων (ΕΔΟΚ),

- Υλοποίηση για 11η συνεχή χρονιά του Προγράμματος Εθελοντικής Αιμοδοσίας «Δεσμοί Αίματος»,
- Ένταξη θεμάτων Εταιρικής Υπευθυνότητας στα κριτήρια επιλογής προμηθευτών,
- Εκπαίδευση όλων των εργαζομένων στα γραφεία σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος,
- Μείωση συνολικής κατανάλωσης ενέργειας κατά 5,7% (δηλαδή πάνω από 785.330 GJ ενέργειας) και συνολικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά 5,6% (δηλαδή πάνω από 59.000 τόνους CO2), σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Ο Όμιλός μας συνεισφέρει στην οικονομική ανάπτυξη

Η επιχειρηματική λειτουργία μας διασφαλίζει τη δημιουργία σημαντικής οικονομικής αξίας για τους Κοινωνικούς μας Εταίρους, κυρίως με τη μορφή αγορών (από τους προμηθευτές μας), προμηθειών (προς τους πράκτορές μας), μισθών, παροχών και ασφαλιστικών εισφορών (προς τους εργαζομένους), φόρων (προς το κράτος) και επενδύσεων, ενώ παράλληλα μεταφέρουμε τα υλικά και είδη διατροφής και πρώτης ανάγκης προς τα νησιά ώστε να αναπτύξουν την οικονομία τους και το τουριστικό τους προϊόν.

Παράλληλα αξίζει να σημειωθεί ότι η οικονομική αυτή δραστηριότητα, αλλά και άλλες ενέργειες και προγράμματα εταιρικής υπευθυνότητας που ακολουθούμε, συνεισφέρουν έμμεσα στην επίτευξη των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) των Ηνωμένων Εθνών για το 2030, όπως παρουσιάζεται σε σχετική ενότητα του Απολογισμού Εταιρικής Υπευθυνότητας που εκδίδει η Εταιρία μας κάθε χρόνο.

Ακολουθεί Πίνακας με τη διανομή της Οικονομικής Αξίας χρήσης 2019 στους Κοινωνικούς μας Εταίρους:

	Ποσά (εκ. Ευρώ)
Φόροι	81,9
Πάροχοι κεφαλαίου	29,9
Προμηθευτές	205,6
Κοινωνία	2,8
Επενδύσεις	34,5
Εργαζόμενοι	94,2
Πράκτορες	21,9
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ	**470,8**

Οργανωτική Δομή

Οι λειτουργίες του Ομίλου υποστηρίζονται από τέσσερες (4) επιτελικές Διευθύνσεις (Ναυτιλιακής Εκμετάλλευσης, Χρηματοοικονομικών, Εμπορικής Εκμετάλλευσης και Διοίκησης & Μετασχηματισμού).

Το έργο της Επιτελικής Διεύθυνσης Ναυτιλιακής Εκμετάλλευσης υποστηρίζεται από τις Διευθύνσεις Ασφάλειας, Ποιότητας & Περιβάλλοντος, Ναυτιλιακού, Τεχνικής Υποστήριξης, Ηλεκτρολογικής / Ηλεκτρονικής Υποστήριξης και Πληρωμάτων.

Το έργο της Επιτελικής Διεύθυνσης Χρηματοοικονομικών υποστηρίζεται από την Οικονομική Διεύθυνση, τη Διεύθυνση Προμηθειών & Εφοδιασμού και την Διεύθυνση Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών.

Το έργο της Επιτελικής Διεύθυνσης Εμπορικής Εκμετάλλευσης υποστηρίζεται από τη Διεύθυνση Εξυπηρέτησης Πελατών & Εκμετάλλευσης Ξενοδοχείου, τη Διεύθυνση Marketing και την Εμπορική Διεύθυνση.

Το έργο της Επιτελικής Διεύθυνσης Διοίκησης & Μετασχηματισμού υποστηρίζεται από τη Διεύθυνση Ανθρωπίνου Δυναμικού, τη Διεύθυνση Εταιρικής Διακυβέρνησης και το Γραφείο Οργανωτικού Μετασχηματισμού.

Πέραν των ανωτέρω Επιτελικών Διευθύνσεων, οι εργασίες του Ομίλου υποστηρίζονται επίσης από τη Διεύθυνση Νομικών, Ασφαλιστικών & Εταιρικών Υποθέσεων, τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου και το Strategic Planning & New Business Development Office.

Β. ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΧΡΗΣΗΣ 2019, ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σημαντική Σημείωση περί συγκρισιμότητας στοιχείων:
Επισημαίνεται ότι στις οικονομικές καταστάσεις χρήσης 2019 της Attica Group ενοποιούνται για πρώτη φορά, για ολόκληρη τη χρήση, τα οικονομικά στοιχεία της ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ ΑΝΕ και των κατά 100% θυγατρικών της εταιριών (εφεξής «HSW»). Στη χρήση 2018, τα οικονομικά στοιχεία της HSW και των κατά 100% θυγατρικών της εταιριών ενοποιήθηκαν για την περίοδο 1.6.2018 – 31.12.2018.
Ως συνέπεια της ενοποίησης της HSW, οι αναγνώστες της Έκθεσης πρέπει να γνωρίζουν ότι δεν υφίσταται συγκρισιμότητα μεταξύ των χρήσεων 2018 και 2019.

1. Επισκόπηση δραστηριοτήτων

Ο στόλος του Ομίλου αριθμεί 30 πλοία, εκ των οποίων τα είκοσι (20) είναι συμβατικά επιβατηγά - οχηματαγωγά πλοία, τα εννέα (9) είναι ταχύπλοα και ένα (1) πλοίο είναι φορτηγό – οχηματαγωγό, το οποίο παρέλαβε ο ‘Ομιλος τον Ιούλιο 2019 και ξεκίνησε τα δρομολόγια του στις γραμμές που δραστηριοποιείται ο Όμιλος στην Ελληνική ακτοπλοΐα. Όλα τα πλοία του Ομίλου είναι ιδιόκτητα πλην ενός (1) επιβατηγού – οχηματαγωγού πλοίου που είναι με μακροχρόνια γυμνή ναύλωση. Ποσοστό 76% του κύκλου εργασιών του Ομίλου προέρχεται από την Ελληνική Ακτοπλοία και το 24% από τους Διεθνείς πλόες και ναυλώσεις.

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου στη χρήση 2019 ανήλθε σε Ευρώ 405,40 εκ. έναντι κύκλου εργασιών Ευρώ 365,40 εκ. στη χρήση 2018, σημειώνοντας ποσοστιαία αύξηση κατά 10,9%. Σε απόλυτα συγκρίσιμα μεγέθη, δηλαδή στην περίπτωση που η HSW ενοποιούνταν για ολόκληρη τη χρήση 2018, η αύξηση του κύκλου εργασιών βάσει των στοιχείων της Εταιρίας θα ανερχόταν ως ποσοστό στο 2,1%.

Η αύξηση αυτή επετεύχθη παρότι ο Όμιλος δραστηριοποιήθηκε με δύο (2) λιγότερα επιβατηγά – οχηματαγωγά πλοία (SUPERFAST XII και HIGHSPEED 7), τα οποία δραστηριοποιήθηκαν κατά το 1ο εξάμηνο 2018 και στη συνέχεια επωλήθησαν βάσει των όρων της συμφωνίας απόκτησης της HSW, και είναι αποτέλεσμα της ορθολογικής διαχείρισης του ενισχυμένου στόλου των πλοίων, αφού δόθηκε η δυνατότητα να τοποθετηθούν τα πλέον κατάλληλα πλοία στις αντίστοιχες γραμμές που δραστηριοποιείται ο Όμιλος.

Τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (EBITDA) του Ομίλου έφθασαν τα Ευρώ 78,02 εκ. έναντι Ευρώ 57 εκ. στη χρήση 2018 σημειώνοντας αύξηση της τάξεως του 37%. Ως ποσοστό επί του κύκλου εργασιών η αύξηση του EBITDA ανέρχεται σε 3,6 ποσοστιαίες μονάδες (19,2% στη χρήση 2019 έναντι 15,6% στη χρήση 2018). Επιπροσθέτως της αύξησης του κύκλου εργασιών, στη σημαντική αύξηση του EBITDA συνέβαλε κυρίως η απόκτηση της HSW, λόγω των συνεργειών που επιτεύχθηκαν.

Όσον αφορά στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, ο Όμιλος επέτυχε εντός του 2019 μέσω έκδοσης κοινού ομολογιακού δανείου ύψους Ευρώ 175 εκ. πενταετούς διάρκειας να αναχρηματοδοτήσει με ευνοικότερους όρους δανειακές υποχρεώσεις συνολικού ύψους Ευρώ 106 εκ. και να ενισχύσει σημαντικά τα ταμειακά του διαθέσιμα. Συνολικά, εντός του 2019 αντλήθηκαν μέσω έκδοσης κοινού ομολογιακού δανείου και δανειακών συμβάσεων κεφάλαια ποσού Ευρώ 228 εκ. και πραγματοποιήθηκαν εξοφλήσεις δανείων συνολικού ύψους Ευρώ 169,1 εκ.

Συνολικά, τα κέρδη μετά από φόρους του Ομίλου στη χρήση 2019 ανήλθαν σε Ευρώ 20,85 εκ. έναντι κερδών Ευρώ 17,27 εκ. στη χρήση 2018. Επισημαίνεται ότι τα αποτελέσματα της χρήσης 2018 περιλαμβάνουν μη επαναλαμβανόμενα κέρδη Ευρώ 15,80 εκ. από την πώληση του πλοίου Superfast XII.

2. Αγορές που δραστηριοποιήθηκε ο Όμιλος

Τα πλοία του Ομίλου δραστηριοποιήθηκαν στους κάτωθι γεωγραφικούς τομείς:

α) στους Διεθνείς Πλόες, στις γραμμές Πάτρα - Ηγουμενίτσα - Ανκόνα και Πάτρα - Ηγουμενίτσα - Μπάρι με ενδιάμεση προσέγγιση στο λιμάνι της Κέρκυρας κατά τους θερινούς μήνες. Τα δρομολόγια εκτελούνται από 3 πλοία του Ομίλου σε κοινοπραξία με την ANEK LINES.

β) στην Ελληνική Ακτοπλοΐα, στις γραμμές:
- Κυκλάδων όπου δραστηριοποιήθηκαν κατά βάση 5 συμβατικά πλοία και 3 ταχύπλοα.
- Δωδεκανήσων, όπου τα δρομολόγια εκτελούνται από 4 πλοία.
- Πειραιάς - Ηράκλειο, Κρήτης, όπου εκτελεί δρομολόγια ένα πλοίο του Ομίλου (Γραμμή σε κοινοπραξία με την ANEK LINES).
- Πειραιάς - Χανιά Κρήτης, όπου εκτελεί δρομολόγια ένα πλοίο του Ομίλου (Γραμμή σε κοινοπραξία με την ANEK LINES).
- Σαρωνικού, όπου τα δρομολόγια εκτελούνται συνήθως από 5 ταχύπλοα.
- Σποράδων, όπου τα δρομολόγια εκτελούνται κατά κύριο λόγο από 1 συμβατικό πλοίο και 1 ταχύπλοο.
- Βορειο-Ανατολικού Αιγαίου όπου τα δρομολόγια εκτελούνται συνήθως από 5 συμβατικά πλοία.

3. Στοιχεία κατάστασης συνολικού εισοδήματος Ομίλου

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου στη χρήση 2019 ανήλθε σε Ευρώ 405,40 εκ. έναντι κύκλου εργασιών Ευρώ 365,40 εκ. στη χρήση 2018.

Ειδικότερα, ανά γεωγραφικό τομέα ο κύκλος εργασιών έχει ως ακολούθως:

Στην Ελληνική Ακτοπλοΐα, ο κύκλος εργασιών του Ομίλου στη χρήση 2019 ανήλθε σε Ευρώ 307,38 εκ. έναντι Ευρώ 276,83 εκ. στη χρήση 2018. Τα πλοία του Ομίλου δραστηριοποιούνται στις γραμμές των Κυκλάδων, της Δωδεκανήσου, της Κρήτης, του Β.Α. Αιγαίου, του Σαρωνικού και των Σποράδων.

Στους Διεθνείς Πλόες, ο κύκλος εργασιών του Ομίλου στη χρήση 2019 ανήλθε σε Ευρώ 98,02 εκ. έναντι Ευρώ 88,58 εκ. στη χρήση 2018. Στην αγορά αυτή ο Όμιλος δραστηριοποιήθηκε στις γραμμές Πάτρα - Ηγουμενίτσα - Ανκόνα, και Πάτρα - Ηγουμενίτσα - Μπάρι όπου δρομολογήθηκαν τα πλοία Superfast I, Superfast II και Superfast XI.

Επισημαίνεται ότι στον γεωγραφικό τομέα «Διεθνείς Πλόες» περιλαμβάνονται έσοδα από μισθώσεις πλοίων ύψους Ευρώ 12,4 εκ. στη χρήση 2019 έναντι αντίστοιχων εσόδων Ευρώ 12,2 εκ. τη χρήση 2018.

Στις γραμμές της Αδριατικής καθώς και στις γραμμές Ηρακλείου και Χανίων τα πλοία της Attica Group λειτουργούν κοινοπρακτικά με πλοία της ANEK LINES.

Συνολικά τα πλοία του Ομίλου για το 2019 μετέφεραν 7,0 εκ. επιβάτες (6,7 εκ. στη χρήση 2018), 1,02 εκ. Ι.Χ. οχήματα (0,95 εκ. στη χρήση 2018) και 0,39 εκ. φορτηγά οχήματα (0,36 εκ. στη χρήση 2018). Επισημαίνεται ότι για τη χρήση 2018 το μεταφορικό έργο της εξαγορασθείσας θυγατρικής HSW ενοποιείται από 01.06.2018.

Λειτουργικά έξοδα και άλλοι λογαριασμοί

Τα λειτουργικά έξοδα των πλοίων του Ομίλου μειώθηκαν, ως ποσοστό επί του κύκλου εργασιών, κατά 1,6 ποσοστιαίες μονάδες στη χρήση 2019 έναντι της χρήσης 2018. Ειδικότερα, ανήλθαν ως ποσοστό στο 78% επί του κύκλου εργασιών του Ομίλου έναντι αντίστοιχου ποσοστού 79,6% στη χρήση 2018. Η μέση τιμή των καυσίμων που καταναλώθηκαν στη χρήση 2019 παρέμεινε περίπου σταθερή σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Τα έξοδα διοίκησης του Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 29,32 εκ. (ποσοστό 7,2% επί του κύκλου εργασιών) έναντι Ευρώ 33,5 εκ. (ποσοστό 9,2%) στη χρήση 2018.

Τα έξοδα διάθεσης του Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 26,36 εκ. (ποσοστό 6,5% επί του κύκλου εργασιών) έναντι Ευρώ 25,09 εκ. (ποσοστό 6,9%) στη χρήση 2018.

Τα λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης ανήλθαν σε Ευρώ 1,53 εκ. έναντι Ευρώ 1,72 εκ. στη χρήση 2018.

Τα λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα ανήλθαν σε κέρδη Ευρώ 1,22 εκ. έναντι κερδών Ευρώ 11,01 εκ. στη χρήση 2018 και αφορούν κατά κύριο λόγο πράξεις αντιστάθμισης μέρους του κινδύνου μεταβολής της τιμής των καυσίμων, κέρδη Ευρώ 2,26 εκ. και λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα ζημιά Ευρώ 1,04 εκ. - έναντι κερδών Ευρώ 11,14 εκ. και ζημιά 0,13 εκ. αντίστοιχα την περυσινή περίοδο.

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα του Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 15,67 εκ. από Ευρώ 26,55 εκ. στη χρήση 2018. Η σημειωθείσα μείωση σε σχέση με την προηγούμενη χρήση προέρχεται κυρίως από τη μείωση των τόκων ομολογιακών δανείων λόγω αναχρηματοδότησης σημαντικού μέρους του δανεισμού.

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα το 2019 ανήλθαν σε Ευρώ 0,10 εκ. έναντι Ευρώ 0,22 εκ. στη χρήση 2018.

Επίσης, στη χρήση 2019 προέκυψαν κέρδη Ευρώ 0,18 εκ. από τη συγγενή εταιρία Africa Morocco Links (AML), η οποία ενοποιείται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, έναντι κερδών Ευρώ 0,43 εκ. στη χρήση 2018.

Συνολικά, τα κέρδη μετά από φόρους του Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 20,85 εκ. έναντι κερδών Ευρώ 17,27 εκ. στη χρήση 2018. Επισημαίνεται ότι τα αποτελέσματα της χρήσης 2018 περιλαμβάνουν μη επαναλαμβανόμενα κέρδη Ευρώ 15,80 εκ. από την πώληση του πλοίου Superfast XII.

Το σύνολο των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου ελέγχονται κατά 100% από τη μητρική εταιρία, μετά την ολοκλήρωση της εξαγοράς ποσοστού μειοψηφίας 1,17% της HSW τον Ιούλιο του 2019.

Στην ανάλυση των αποτελεσμάτων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε έναν κλάδο με έντονη εποχικότητα στους επιβάτες και Ι.Χ. οχήματα, με υψηλότερη κίνηση τους μήνες Ιούλιο με Σεπτέμβριο και χαμηλότερη τους μήνες Νοέμβριο με Φεβρουάριο. Αντίθετα η κίνηση των φορτηγών αυτοκινήτων εμφανίζεται κατανεμημένη καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με πολύ μικρότερη εποχικότητα.

4. Στοιχεία Ισολογισμού και Ταμειακών Ροών

Τα «Ενσώματα Πάγια» του Ομίλου ανέρχονται στις 31.12.2019 σε Ευρώ 688 εκ. έναντι Ευρώ 690,36 εκ. το 2018 και αφορούν κυρίως τα ιδιόκτητα πλοία του Ομίλου. Στα ενσώματα πάγια του Ομίλου προστέθηκε εντός της χρήσης το φορτηγό – οχηματαγωγό πλοίο Blue Carrier 1, το οποίο αποκτήθηκε τον Ιούλιο 2019.

Η «Υπεραξία επιχείρησης» Ευρώ 10,78 εκ. (Ευρώ 10,78 εκ. στη χρήση 2018) προέκυψε από την απόκτηση της HSW.

Στα «Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία» του Ομίλου Ευρώ 10,62 εκ. (Ευρώ 8,61 εκ. στη χρήση 2018) συμπεριλαμβάνεται το κόστος μελετών και καταχώρησης των σημάτων του Ομίλου και η εύλογη αξία του σήματος της εξαγορασθείσας εταιρίας HSW. Επίσης συμπεριλαμβάνονται τα λογισμικά προγράμματα που περιλαμβάνουν το κόστος ανάπτυξης των συστημάτων κρατήσεων εισιτηρίων, και το κόστος της αγοράς και ανάπτυξης του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Ομίλου.

Ο λογαριασμός «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες» ύψους Ευρώ 4,87 εκ. (4,68 εκ. στη χρήση 2018) αφορά τη συμμετοχή του Ομίλου στη συγγενή εταιρία Africa Morroco Links (AML), η οποία ενοποιείται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Τα «Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού» ανήλθαν σε Ευρώ 2,40 εκ. από Ευρώ 2,65 εκ. στη χρήση 2018 και αφορούν εγγυήσεις και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.

Ο λογαριασμός «Αποθέματα» ανήλθε σε Ευρώ 6,20 εκ. από Ευρώ 4,51 εκ. στη χρήση 2018. Η αύξηση των αποθεμάτων οφείλεται στην αύξηση των πρώτων υλών και λοιπών αναλωσίμων των πλοίων καθώς και στα καύσιμα και λιπαντικά αυτών.

Ο λογαριασμός «Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις» ανήλθε σε Ευρώ 64,40 εκ. από Ευρώ 48,36 εκ. στη χρήση 2018. Η αύξηση του λογαριασμού σε σχέση με την προηγούμενη χρήση προέρχεται κυρίως από την καθυστέρηση στην είσπραξη απαιτήσεων από εκτέλεση συμβάσεων γραμμών δημόσιας υπηρεσίας, από την αύξηση των εμπορικών απαιτήσεων από τρίτους και από την αύξηση των επιταγών εισπρακτέων.

Τα «Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού» ανήλθαν σε Ευρώ 43,45 εκ. από Ευρώ 31,90 εκ. στη χρήση 2018 και τα σημαντικότερα κονδύλια αφορούν τον λογαριασμό «Χρεώστες διάφοροι», όπου περιλαμβάνονται κατά κύριο λόγο τα «προπληρωθέντα έξοδα», τα έξοδα δεξαμενισμού και επισκευών των πλοίων, απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη και απαιτήσεις του Ομίλου από τη συγγενή εταιρία AFRICA MOROCCO LINKS SA.

Τα «Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού» (Ευρώ 3,38 εκ. έναντι Ευρώ 2,74 εκ. το 2018) αφορούν συμβάσεις αντιστάθμισης μέρους του κινδύνου μεταβολής της τιμής των καυσίμων και η αποτίμηση τους γίνεται στην εύλογη αξία.

Τα «Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα» του Ομίλου στις 31.12.2019 ανήλθαν σε Ευρώ 105,33 εκ. έναντι Ευρώ 59,42 εκ. στις 31.12.2018, με την αύξηση να προέρχεται κυρίως από την έκδοση του κοινού ομολογιακού δανείου της Εταιρίας.

Το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου, αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής εταιρίας, ανήλθε σε Ευρώ 431,98 εκ. από Ευρώ 409,18 εκ. στη χρήση 2018.

Ο Όμιλος στις 31.12.2019 έχει μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις Ευρώ 391,70 εκ. έναντι Ευρώ 274,50 εκ. στις 31.12.2018 και βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις Ευρώ 19,06 εκ. έναντι Ευρώ 71,58 εκ. στις 31.12.2018.

Ο λογαριασμός «Μακροπρόθεσμες προβλέψεις» στις 31.12.2019 ανέρχεται σε Ευρώ 3,14 εκ. έναντι Ευρώ 1,56 εκ. στη χρήση 2018.

Ο λογαριασμός «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις» στις 31.12.2019 ανέρχεται σε Ευρώ 36,14 εκ. από Ευρώ 39,06 εκ. στις 31.12.2018. Η μείωση αφορά κυρίως τη μείωση του κονδυλίου «Προμηθευτές».

Ο λογαριασμός «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» ανήλθε στις 31.12.2019 σε Ευρώ 52,50 εκ. έναντι Ευρώ 51,42 εκ. στις 31.12.2018. Ο λογαριασμός περιλαμβάνει κυρίως έσοδα επόμενης περιόδου για εισιτήρια τα οποία είχαν εκδοθεί και τα οποία δεν είχαν ταξιδέψει μέχρι το τέλος της χρήσης, υποχρεώσεις προς ασφαλιστικούς οργανισμούς, λοιπές υποχρεώσεις από φόρους καθώς και μερίσματα πληρωτέα.

Ταμειακές ροές

Στη χρήση 2019 προέκυψαν θετικές ταμειακές ροές (εισροές) από τις λειτουργικές δραστηριότητες Ευρώ 25,12 εκ. έναντι επίσης θετικών ταμειακών ροών Ευρώ 82,15 εκ. στη χρήση 2018. Η διαφορά οφείλεται κυρίως στη μεταβολή του κεφαλαίου κίνησης και ειδικότερα στη μείωση των υποχρεώσεων και στην αύξηση των απαιτήσεων προς τρίτους, μεταξύ των οποίων και στην καθυστέρηση στην είσπραξη απαιτήσεων από εκτέλεση συμβάσεων γραμμών δημόσιας υπηρεσίας.

Από τις επενδυτικές δραστηριότητες προέκυψαν το 2019 εκροές Ευρώ 34,41 εκ. έναντι εκροών Ευρώ 20,99 εκ. το 2018. Η διαφορά προέρχεται κυρίως από την απόκτηση του φορτηγού –οχηματαγωγού πλοίου Blue Carrier 1 έναντι Ευρώ 12,1 εκ.

Από τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες, ο Όμιλος το 2019 είχε εισροές Ευρώ 55,16 εκ. έναντι εκροών Ευρώ 45,75 εκ. το 2018.

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες (Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης «**ΕΔΜΑ**»)

Ορισμένοι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες του Ομίλου παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

	2019	**2018**
Γενική Ρευστότητα Σύνολο Κυκλοφορούντων Στοιχείων Ενεργητικού Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	2,06	0,85
Σχέση Ιδίων προς Ξένα Κεφάλαια Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Σύνολο Υποχρεώσεων	0,85	0,91
Συντελεστής Μόχλευσης Καθαρός Δανεισμός Συνολικά Απασχολούμενα Κεφάλαια	0,41	0,41
Καθαρός Δανεισμός EBITDA	3,91	5,03

Ορισμοί/ συμφωνίες ΕΔΜΑ

Οι δείκτες Γενικής Ρευστότητας και Ίδια προς Ξένα Κεφάλαια, προκύπτουν από κονδύλια της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης του Ομίλου. Το EBITDA (κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων) εξυπηρετεί στην καλύτερη ανάλυση των λειτουργικών αποτελεσμάτων του Ομίλου.

Ο Συντελεστής Μόχλευσης χρησιμοποιείται για να αξιολογηθεί η κεφαλαιακή διάρθρωση του Ομίλου και η δυνατότητα μόχλευσης. Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται προσθέτοντας στα μακροπρόθεσμα δάνεια το βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων και τα βραχυπρόθεσμα δάνεια, και αφαιρώντας από το σύνολο τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα. Τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια υπολογίζονται προσθέτοντας στον καθαρό δανεισμό τα Ίδια Κεφάλαια.

Ο δείκτης Καθαρός δανεισμός προς EBITDA χρησιμοποιείται ως ένα ακόμη εργαλείο σχεδιασμού της κατάλληλης κεφαλαιακής διάρθρωσης του Ομίλου σε σχέση με το βαθμό ικανότητας του να παράγει ταμειακές ροές και λειτουργικά κέρδη. Ο ορισμός του καθαρού δανεισμού και του EBITDA δίδεται ανωτέρω.

5. Οικονομικά αποτελέσματα μητρικής εταιρίας

Η Attica A.E. Συμμετοχών είναι αμιγώς εταιρία συμμετοχών και τα έσοδά της προέρχονται κατά κύριο λόγο από μερίσματα και από τόκους.

Οι συμμετοχές της Εταιρίας στις 31.12.2019 ανήλθαν σε Ευρώ 674,55 εκ. έναντι Ευρώ 579,19 εκ. στις 31.12.2018. Η Εταιρία αποτιμά τις συμμετοχές της στην εύλογη αξία. Η αύξηση στις συμμετοχές προέρχεται από τις καθαρές αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου (αυξήσεις κεφαλαίου μείον μειώσεις κεφαλαίου σε θυγατρικές εταιρίες) και επιπλέον περιλαμβάνει μείωση από αναπροσαρμογές στην αποτίμηση της εύλογης αξίας των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου στη χρήση 2019 ποσού ύψους Ευρώ 9,94 εκ.

Η Εταιρία συμμετείχε το 2019 σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των κατά 100% θυγατρικών εταιριών της, κατά βάση στο πλαίσιο της διάθεσης μέρους των αντληθέντων κεφαλαίων από την έκδοση του κοινού ομολογιακού δανείου, συνολικού ποσού ύψους Ευρώ 121,40 εκ. Οι επιστροφές από μειώσεις μετοχικού κεφαλαίου των 100% θυγατρικών της ανήλθαν σε συνολικό ποσό ύψους Ευρώ 16,11 εκ.

Στη χρήση 2019, η Εταιρία είχε «Έσοδα από μερίσματα» Ευρώ 12,33 εκ. (Ευρώ 3,11 εκ. στη χρήση 2018).

Τα «Έξοδα διοίκησης» της Εταιρίας το 2019 ανήλθαν σε Ευρώ 1,36 εκ. έναντι Ευρώ 1,27 εκ. στη χρήση 2018.

Τα «Χρηματοοικονομικά έξοδα» της Εταιρίας το 2019 ανήλθαν σε Ευρώ 3,65 εκ.έναντι Ευρώ 0,47 εκ. στη χρήση 2018. Η αύξηση προέρχεται από τους τόκους του κοινού ομολογιακού δανείου που εξέδωσε η Εταιρία τον Ιούλιο 2019.

Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, για τη χρήση 2019 η Εταιρία είχε κέρδη Ευρώ 7,40 εκ. έναντι κερδών Ευρώ 1,37 εκ. στη χρήση 2018.

Τα «Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού», Ευρώ 10,35 εκ. (Ευρώ 2,81 εκ. στη χρήση 2018) αφορούν κατά κύριο λόγο απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη.

Τα «Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα» ανήλθαν στις 31.12.2019 σε Ευρώ 56,97 εκ. έναντι Ευρώ 39 χιλ. στις 31.12.2018, προερχόμενα κατά κύριο λόγο από την έκδοση του κοινού ομολογιακού δανείου της Εταιρίας.

Τα «Ίδια Κεφάλαια» της Εταιρίας ανήλθαν σε Ευρώ 550,58 εκ. έναντι Ευρώ 563,93 εκ. στις 31.12.2018. Η διαφορά στα Ίδια Κεφάλαια οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αποτίμηση των συμμετοχών της Εταιρίας.

Οι «Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις» της Εταιρίας ανέρχονται σε Ευρώ 174,58 εκ. (Ευρώ 17,03 εκ. στη χρήση 2018) ενώ οι «Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις» ανέρχονται σε Ευρώ 0,03 εκ. (Ευρώ 0,45 εκ. στη χρήση 2018). Επισημαίνεται ότι το 2019 η Εταιρία εξέδωσε κοινό ομολογιακό δάνειο ύψους Ευρώ 175 εκ.

Στις «Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις» Ευρώ 16,57 εκ. (Ευρώ 0,32 εκ. στη χρήση 2018) περιλαμβάνονται μερίσματα πληρωτέα ύψους Ευρώ 10,79 εκ., τα οποία προέκυψαν από τη διανομή κερδών και προαιρετικών αποθεματικών της Εταιρίας. Επιπλέον, περιλαμβάνεται υποχρέωση της Εταιρίας σχετικά με την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου σε θυγατρικές εταιρίες.

Στη χρήση 2019 προέκυψαν αρνητικές ταμειακές ροές (εκροές) από τις λειτουργικές δραστηριότητες Ευρώ 14,19 εκ. έναντι επίσης αρνητικών ταμειακών ροών Ευρώ 1,55 εκ. στη χρήση 2018.

Από τις επενδυτικές δραστηριότητες προέκυψαν το 2019 εκροές Ευρώ 82,02 εκ. έναντι εκροών Ευρώ 18,10 εκ. το 2018.

Από τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες, η Εταιρία το 2019 είχε εισροές Ευρώ 153,14 εκ. έναντι εισροών Ευρώ 17,50 εκ. το 2018. Σημειώνεται ότι το 2019 η Εταιρία εξέδωσε κοινό ομολογιακό δάνειο ύψους Ευρώ 175 εκ.

Η Εταιρία δεν κατέχει ίδιες μετοχές. Επίσης δεν κατέχουν μετοχές της Attica A.E. Συμμετοχών οι θυγατρικές της εταιρίες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που επικρατούν λόγω της πανδημίας του COVID-19, θα προτείνει στη Γενική Συνέλευση τη μη διανομή μερίσματος.

Οι εταιρίες στις οποίες συμμετέχει η Attica A.E. Συμμετοχών, τα βασικά στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου καθώς και οι λογιστικές αρχές που εφαρμόζει ο Όμιλος περιγράφονται αναλυτικά στις «Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων» οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.

6. Σημαντικές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Συναλλαγές μεταξύ της Εταιρίας και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιριών

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται οι σημαντικότερες συναλλαγές μεταξύ της Εταιρίας και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιριών, όπως ορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24.

Ειδικότερα, οι συναλλαγές που πραγματοποίησε η Attica A.E. Συμμετοχών με τις συνδεδεμένες εταιρίες του Ομίλου κατά την περίοδο 1.1.2019 – 31.12.2019 είναι οι ακόλουθες:

Η μητρική εταιρία συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου των 100% θυγατρικών εταιριών SUPERFAST ENDEKA INC με το ποσό Ευρώ 19.515 χιλ., SUPERFAST DODEKA INC με το ποσό Ευρώ 26 χιλ., ATTICA FERRIES N.A.E. με το ποσό Ευρώ 38.218 χιλ., SUPERFAST FERRIES S.A. με το ποσό Ευρώ 5.036 χιλ., BLUE STAR FERRIES N.A.E. με το ποσό Ευρώ 38.000 χιλ., ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε. με το ποσό Ευρώ 16.275 χιλ. και TANGIER MARITIME INC με το ποσό Ευρώ 9 χιλ.

Οι κάτωθι 100% θυγατρικές εταιρίες επέστρεψαν στη μητρική εταιρία με μείωση του μετοχικού τους κεφαλαίου, ποσό ύψους Ευρώ 466 χιλ. η SUPERFAST EXI INC, ποσό Ευρώ 4.246 χιλ. η SUPERFAST ONE INC, ποσό Ευρώ 4.474 χιλ. η SUPERFAST TWO INC, ποσό Ευρώ 41 χιλ. η ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΕΡΤΑ ΝΕ, ποσό Ευρώ 28 χιλ. η ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΟΚΤΩ ΝΕ, ποσό Ευρώ 3 χιλ. η ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΔΕΚΑ ΝΕ, ποσό Ευρώ 1.072 χιλ. η ΜΑΡΙΝ ΝΕ, ποσό Ευρώ 4.315 χιλ. η ATTICA FERRIES NAE και ποσό Ευρώ 1.461 χιλ. η ΜΠΛΟΥ ΣΤΑΡ ΝΕ.

Για τη χρήση 2019 τα διανεμηθέντα μερίσματα από τις κατά 100% θυγατρικές εταιρίες ανήλθαν συνολικά σε Ευρώ 12.325 χιλ. Επιπλέον υφίσταται απαίτηση μερίσματος χρήσης 2018 ποσού ύψους Ευρώ 1.760 χιλ. από την 100% θυγατρική εταιρία ATTICA FERRIES N.A.E.

Ο Όμιλος Attica ως αποτέλεσμα των συναλλαγών του με την συγγενή εταιρία AFRICA MOROCCO LINKS είχε έσοδα Ευρώ 284 χιλ., απαιτήσεις Ευρώ 14.497 χιλ. και υποχρεώσεις Ευρώ 679 χιλ.

Οι διεταιρικές συναλλαγές στη χρήση 2019 μεταξύ των εταιριών του Ομίλου, έχουν διαχειριστικό και σε καμία περίπτωση ουσιαστικό χαρακτήρα και προκύπτουν από την ίδια τη δραστηριότητα του Ομίλου στο ναυτιλιακό τομέα και την ανάγκη κοινής διαχείρισης των εσόδων και εξόδων των πλοίων μέσω κοινοπραξιών και διαχειριστριών εταιριών, οι οποίες δημιουργούν διεταιρικές συναλλαγές με τις άλλες εταιρίες του Ομίλου. Εξαίρεση αποτελούν οι ναυλώσεις πλοίων μεταξύ των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου.

Τα παραπάνω διεταιρικά υπόλοιπα στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου απαλείφονται.

Οι διεταιρικές συναλλαγές εταιριών του Ομίλου Attica με εταιρίες του Ομίλου MARFIN INVESTMENT GROUP ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (MIG) δεν είναι σημαντικές ούτε επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική θέση ή τις επιδόσεις της Εταιρίας και του Ομίλου, αφορούν δε κυρίως έσοδα της Attica Group από τα εστιατόρια και τα καταστήματα επί των πλοίων. Ειδικότερα, στη χρήση 2019 ο Όμιλος Attica ως αποτέλεσμα των συναλλαγών του με εταιρίες του Ομίλου MIG είχε έσοδα Ευρώ 15,98 εκ., έξοδα Ευρώ 6,51 εκ., απαιτήσεις Ευρώ 2,02 εκ. και υποχρεώσεις Ευρώ 397 χιλ. Τα αντίστοιχα ποσά την προηγούμενη χρήση 2018 ήταν έσοδα Ευρώ 14,83 εκ., έξοδα Ευρώ 4,93 εκ., απαιτήσεις Ευρώ 2,49 εκ. και υποχρεώσεις Ευρώ 7,63 εκ.

Τα διεταιρικά υπόλοιπα των εταιριών του Ομίλου Attica με τον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς (ως συνδεδεμένου μέρους με τον Όμιλο MIG) έχουν ως ακολούθως:

Έσοδα Ευρώ 13 χιλ. (Ευρώ 16 χιλ.το 2018), Έξοδα Ευρώ 7,13 εκ. (Ευρώ 3,15 εκ. το 2018), Απαιτήσεις (καταθέσεις) Ευρώ 22,09 εκ. (Ευρώ 27,82 εκ. το 2018), Υποχρεώσεις (δάνεια) Ευρώ 126,06 εκ. (Ευρώ 187,43 εκ. το 2018).

Αμοιβές Ανωτάτων Διευθυντικών Στελεχών και Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Οι αμοιβές των διευθυντικών στελεχών στις οποίες περιλαμβάνονται μικτοί μισθοί, αμοιβές, κόστος κοινωνικής ασφάλισης, αποζημιώσεις και λοιπές επιβαρύνσεις, ανέρχονται για τη χρήση 2019 σε Ευρώ 3,2 εκ. και για τη χρήση 2018 σε Ευρώ 2,4 εκ. Επιπλέον οι προβλέψεις για παροχές μετά την έξοδο τους από την υπηρεσία, βάσει της από 16.5.2017 απόφασης της Γ.Σ., ανέρχονται για τη χρήση 2019 σε Ευρώ 0,6 εκ. και για τη χρήση 2018 σε Ευρώ 3,6 εκ.

Εγγυήσεις

Η μητρική εταιρία έχει δώσει εγγυήσεις προς τις δανείστριες τράπεζες για την αποπληρωμή των δανείων των πλοίων του Ομίλου ύψους Ευρώ 299,58 εκ. (Ευρώ 226,98 εκ. στη χρήση 2018).

7. Σημαντικά γεγονότα Ομίλου για τη χρήση 2019

Τα σημαντικά γεγονότα κατά τη διάρκεια της χρήσης 2019 έχουν ως ακολούθως:

Διακρίσεις στα GREEK HOSPITALITY AWARDS 2019

Στις 6.3.2019 η Attica Group ανακοίνωσε τη χρυσή της διάκριση στα GREEK HOSPITALITY AWARDS 2019, που διοργανώθηκαν από την ETHOS MEDIA. Ειδικότερα, η Attica Group βραβεύτηκε με το Χρυσό βραβείο στην κατηγορία «Καλύτερη Ελληνική Ακτοπλοϊκή Εταιρία».

Παραίτηση Εκτελεστικού Μέλους Δ.Σ.

Στις 3.4.2019, η Attica Group ανακοίνωσε ότι ο κ. Ηρακλής Σιμιτσιδέλλης υπέβαλε την παραίτησή του από την ιδιότητά του ως Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και από το σύνολο των έως την ημερομηνία ανακοίνωσης της παραίτησης αρμοδιοτήτων του, λόγω συνταξιοδότησης. Σε αναπλήρωση της θέσης το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε την εκλογή του κ. Παναγιώτη Δικαίου ως Εκτελεστικού Μέλους. Το νέο μέλος θα ασκήσει τα καθήκοντά του κατά το υπόλοιπο χρονικό διάστημα έως τη λήξη της θητείας του παρόντος Διοικητικού Συμβουλίου.

Διακρίσεις στα LOYALTY AWARDS 2019

Στις 8.4.2019 η Attica Group ανακοίνωσε τη Χρυσή διάκρισή της στα LOYALTY AWARDS 2019 που διοργανώθηκαν από την Boussias Communications. Ειδικότερα, η Attica Group βραβεύτηκε με το Χρυσό βραβείο στην κατηγορία Best in Loyalty & Engagement (Travel) για το πρόγραμμα επιβράβευσης Seasmiles.

Διακρίσεις στα Tourism Awards 2019

Στις 2.5.2019 ο Όμιλος ανακοίνωσε τις διακρίσεις του στα Tourism Awards 2019 που διοργανώθηκαν από την Boussias Communications. Ειδικότερα, η Attica Group βραβεύτηκε ως ακολούθως:

- Gold βραβείο στην κατηγορία «Καινοτόμο Concept» – Eurail – Interrail Greek islands pass 5 προορισμών εσωτερικού,
- Gold βραβείο στην κατηγορία «On Line Strategy» – Online Performance Marketing SUPERFAST FERRIES,
- Silver βραβείο στην κατηγορία «Προγράμματα Επιβράβευσης» – Πρόγραμμα Επιβράβευσης SEASMILES,
- Silver βραβείο στην κατηγορία «Storytelling Experience» – Ενέργεια «Η Αθέατη Ομορφιά του Αιγαίου» BLUE STAR FERRIES,
- Silver βραβείο στην κατηγορία «Social Media Presence» – Social Media της HELLENIC SEAWAYS.

Σύναψη συμβάσεων δανεισμού

Στις 26.6.2019, ο Όμιλος ανακοίνωσε ότι σύναψε συμβάσεις δανεισμού με πιστωτικά ιδρύματα, συνολικού ύψους Ευρώ 53 εκ. Μέρος του δανεισμού, ύψους Ευρώ 43,90 εκ, διατέθηκε για την αποπληρωμή υφιστάμενων δανειακών υποχρεώσεων λήξεως Ιουνίου 2019. Το συνολικό ποσό των συμβάσεων δανεισμού αποπληρώθηκε από τα αντληθέντα κεφάλαια του κοινού ομολογιακού δανείου που εξέδωσε η Εταιρία τον Ιούλιο 2019.

Παραλαβή φορτηγού-οχηματαγωγού πλοίου

Στις 3.7.2019, η Attica Group ανακοίνωσε την παραλαβή του φορτηγού – οχηματαγωγού (Φ/Γ-Ο/Γ) πλοίου Anglia Seaways από την εταιρία DFDS, έναντι τιμήματος Ευρώ 12,05 εκ. τοις μετρητοίς. Το πλοίο έχει ολικό μήκος 142,5 μέτρα, υπηρεσιακή ταχύτητα 17,5 κόμβων, είναι έτους κατασκευής 2000, έχει μεταφορική ικανότητα 1.680 μέτρων φόρτωσης ή 120 ασυνόδευτων φορτηγών οχημάτων με δυνατότητα μεταφοράς ειδικών φορτίων. Το πλοίο μετονομάστηκε σε Blue Carrier 1 και ξεκίνησε τα δρομολόγια του στις γραμμές που δραστηριοποιείται ο Όμιλος, στην Ελληνική ακτοπλοΐα. Με την επένδυση αυτή, ο Όμιλος αύξησε σημαντικά τη μεταφορική ικανότητα φορτηγών οχημάτων, προσφέροντας επιπλέον επιλογές δρομολογίων στο υφιστάμενο δίκτυο του.

Έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου

Στις 9.7.2019, η Attica Group ενημέρωσε το επενδυτικό κοινό ότι το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε την έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου με εμπράγματες εξασφαλίσεις, σύμφωνα με τον ν.4548/2018, ποσού Ευρώ 125 εκ. κατ' ελάχιστον και έως Ευρώ 175 εκ., τη διάθεση των ομολογιών μέσω Δημόσιας Προσφοράς, και την υποβολή αιτήσεως για την εισαγωγή των ομολογιών προς διαπραγμάτευση στην Κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος της οργανωμένης αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Ολοκλήρωση της Δημόσιας Προσφοράς του Κοινού Ομολογιακού Δανείου και έναρξη της διαπραγμάτευσης των ομολογιών στο Χ.Α.

Στις 24.7.2019, η Attica Group ανακοίνωσε στο επενδυτικό κοινό την ολοκλήρωση της Δημόσιας Προσφοράς του κοινού ομολογιακού δανείου η οποία καλύφθηκε κατά 2,15 φορές και τη διάθεση 175.000 κοινών ανώνυμων ομολογιών της Εταιρίας με ονομαστική αξία Ευρώ 1.000 έκαστη (άντληση κεφαλαίων ύψους Ευρώ 175 εκ.). Η τελική απόδοση των ομολογιών καθώς και το επιτόκιο των ομολογιών ορίστηκαν σε 3,40%. Η έναρξη της διαπραγμάτευσης των 175.000 ομολογιών στο Χρηματιστήριο Αθηνών έγινε στις 29.7.2019.

Αποφάσεις Τακτικής Γενικής Συνέλευσης 5.9.2019

Η Τακτική Γενική Συνέλευση στις 5.9.2019, μεταξύ άλλων θεμάτων, ενέκρινε την Πολιτική Αποδοχών για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας και των θυγατρικών της εταιριών, σύμφωνα με το άρθρο 110 του ν. 4548/2018. Επίσης η ίδια Γενική Συνέλευση ενέκρινε τη σύσταση Επιτροπής Αποδοχών της Εταιρίας και εξέλεξε ως μέλη της τους κ.κ. Παναγιώτη Θρουβάλα (μη εκτελεστικό μέλος), Γεώργιο Ευστρατιάδη (μη εκτελεστικό μέλος) και Μιχαήλ Σακέλλη (ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος). Πρόεδρος της Επιτροπής εξελέγη ο κ. Παναγιώτης Θρουβάλας. Τέλος, ανακοινώθηκε η εκλογή του κ. Παναγιώτη Δικαίου ως νέο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας, σε πλήρωση κενωθείσας θέσης εξαιτίας της παραίτησης του κ. Ηρακλή Σιμιτσιδέλλη από την ιδιότητά του ως εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου λόγω συνταξιοδότησης.

Υλοποίηση του Συστήματος Διαχείρισης Στόλου SERTICA

Στις 26.11.2019, η Attica Group ανακοίνωσε ότι, στο πλαίσιο του Ψηφιακού Μετασχηματισμού του Ομίλου, προχωράει στην υλοποίηση του Συστήματος Διαχείρισης Στόλου SERTICA, σε συνεργασία με τη Δανέζικη εταιρία Logimatic, με σκοπό να εξασφαλίσει τις πλέον αξιόπιστες και υψηλού επιπέδου λειτουργίες σε όλα τα πλοία του στόλου. Μέσω του Συστήματος SERTICA διασφαλίζεται ο κεντρικός έλεγχος των δεδομένων που αφορούν την τεχνική διαχείριση των πλοίων.

Έκδοση του Απολογισμού Εταιρικής Υπευθυνότητας του έτους 2018

Στις 28.11.2019, η Attica Group προχώρησε στην έκδοση του Απολογισμού Εταιρικής Υπευθυνότητας που αφορά το 2018, ο οποίος ακολουθεί τις κατευθυντήριες οδηγίες GRI Standards του Global Reporting Initiative (σε επίπεδο συμφωνίας “Core”).

Ο Απολογισμός του 2018 αποτελεί τον 10ο συνολικά Απολογισμό της Attica Group και σηματοδοτεί 10 χρόνια αδιάλειπτης λογοδοσίας στην Εταιρική Υπευθυνότητα. Ο Απολογισμός της Attica Group, της πρώτης εταιρίας στον κλάδο της επιβατηγού ναυτιλίας παγκοσμίως που ακολούθησε από το 2016 τις κατευθυντήριες οδηγίες GRI Standards για την έκδοση Απολογισμού Εταιρικής Υπευθυνότητας, κάνει αναφορά σε 84 δημοσιοποιήσεις GRI, επεκτείνει για λόγους διαφάνειας την αναφορά σε συνολικά 225 ποσοτικούς δείκτες και περιλαμβάνει 42 μελλοντικούς στόχους, ενώ συμπεριλαμβάνει και τη νεοαποκτηθείσα Hellenic Seaways έπειτα από την ολοκλήρωση της εξαγοράς του μετοχικού της κεφαλαίου.

Αποφάσεις Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης 18.12.2019

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση στις 18.12.2019, μεταξύ άλλων θεμάτων, ενέκρινε την εναρμόνιση του καταστατικού της Εταιρίας σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4548/2018 και ειδικότερα την τροποποίηση, κατάργηση και αναρίθμηση άρθρων του Καταστατικού της. Επιπλέον, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση ενέκρινε τη διανομή κερδών και προαιρετικών αποθεματικών της Εταιρίας, σύμφωνα με το άρθρο 162 παρ. 3 του ν. 4548/2018, συνολικού καθαρού ποσού Ευρώ 10.790.292,15. Ως εκ τούτου, το ποσό που εγκρίθηκε να διανεμηθεί στους μετόχους ανήλθε σε Ευρώ 0,05 ανά μετοχή.

8. Σημαντικά γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης 2019 και μέχρι την ημερομηνία ανακοίνωσης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης

Τα σημαντικά γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης 2019 έως την ημερομηνία δημοσιοποίησης των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων έχουν ως ακολούθως:

Καθορισμός ειδικότερων όρων διανομής κερδών και προαιρετικών αποθεματικών

Στις 15.1.2020, η Attica Group ανακοίνωσε τους ειδικότερους όρους διανομής κερδών και προαιρετικών αποθεματικών, σύμφωνα με το άρθρο 162 παρ. 3 του ν. 4548/2018 (συμπεριλαμβανομένων των δικαιούχων της χρηματικής διανομής, της Ημερομηνίας Προσδιορισμού των Δικαιούχων και της Ημερομηνίας Αποκοπής του Δικαιώματος).

1η Περίοδος Εκτοκισμού του Κοινού Ομολογιακού Δανείου

Η καταβολή των οφειλόμενων τόκων ύψους Ευρώ 3,06 εκ. προς τους δικαιούχους του Κοινού Ομολογιακού Δανείου έκδοσης της Εταιρίας πραγματοποιήθηκε στις 27.1.2020.

Εμφάνιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID -19

Τον Μάρτιο του 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) κήρυξε τον κορωνοϊό COVID-19 πανδημία, η ραγδαία εξάπλωση της οποίας έχει προκαλέσει αναστολή ή επιβράδυνση των δραστηριοτήτων σημαντικών κλάδων της οικονομίας. Οι χώρες της Ευρωπαικής Ένωσης στην προσπάθειά τους να περιορίσουν την εξάπλωση της πανδημίας εφαρμόζουν σειρά περιοριστικών μέτρων μεταξύ των οποίων είναι και οι περιορισμοί στη διακίνηση επιβατών και οχημάτων γεγονός που έχει άμεσο αντίκτυπο στη δραστηριότητα της Attica Group. Περιοριστικά μέτρα στην ελεύθερη διακίνηση των πολιτών για την καταπολέμηση της διασποράς της πανδημίας έλαβε και η Ελληνική πολιτεία. Οι κίνδυνοι, οι δράσεις της διοίκησης και οι επιπτώσεις από την πανδημία περιγράφονται αναλυτικά στην ενότητα «**ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ**».

9. Προβλεπόμενη πορεία και εξέλιξη του Ομίλου για τη χρήση 2020

Ο Όμιλος ξεκίνησε τους δύο πρώτους μήνες του έτους με θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης σε ότι αφορά το μεταφορικό του έργο. Όμως από τις αρχές Μαρτίου η ραγδαία εξάπλωση του κορωνοιού COVID-19 στην Ευρώπη άρχισε να περιορίζει σημαντικά τη διακίνηση επιβατών και οχημάτων.

Στη συνέχεια, όπως περιγράφεται αναλυτικά στην ενότητα «**ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ**» σχετικά με τον COVID-19, ελήφθη δέσμη μέτρων από την Ελληνική πολιτεία για την καταπολέμηση της διασποράς της πανδημίας, η επίπτωση των οποίων έγινε άμεσα αισθητή στον Όμιλο, αφού προέκυψε σημαντική πτώση στο μεταφορικό έργο ενώ παράλληλα υποβλήθηκε μεγάλος αριθμός αιτήσεων για ακυρώσεις προεκδοθέντων εισιτηρίων καθώς και σημαντική ανάσχεση στην είσοδο νέων κρατήσεων για την καλοκαιρινή περίοδο. Αναλυτικότερα, η προβλεπόμενη πορεία του Ομίλου για το 2020 σε σχέση και με την εξέλιξη της πανδημίας περιγράφεται παρακάτω στην ενότητα «**ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ**».

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Παρακάτω παρουσιάζονται οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αφορούν τις δραστηριότητες του Ομίλου μας:

Κίνδυνοι που σχετίζονται με τις οικονομικές συνθήκες και τις συνθήκες της αγοράς στη χώρα μας

Η δραστηριότητα του Ομίλου επηρεάζεται σημαντικά από το ύψος του διαθέσιμου εισοδήματος και της καταναλωτικής δαπάνης που με τη σειρά τους επηρεάζονται από τις κρατούσες οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα. Η ακτοπλοΐα είναι ευαίσθητη στις επιπτώσεις τυχόν οικονομικής ύφεσης είτε στην ελληνική οικονομία είτε στην τουριστική αγορά ή ακόμη σε έκτακτα γεγονότα όπως είναι η εμφάνιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 τα οποία οδηγούν σε μειωμένη ζήτηση που σε συνδυασμό με πιθανή πλεονάζουσα προσφορά θα οδηγούσε σε μειωμένους ναύλους και πληρότητες, επηρεάζοντας αρνητικά την κερδοφορία του Ομίλου.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας σε καθημερινή βάση, μέσω της συστηματικής παρακολούθησης των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς επίσης και μέσω της καθημερινής παρακολούθησης των πραγματοποιούμενων πληρωμών. Παράλληλα, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς την ωρίμανση τόσο των απαιτήσεων όσο και των υποχρεώσεων, με αντικειμενικό σκοπό τη διατήρηση μιας ισορροπίας μεταξύ της συνέχειας των κεφαλαίων και της ευελιξίας μέσω της τραπεζικής πιστοληπτικής του ικανότητας.

Στις 31.12.2019 η ληκτικότητα των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ομίλου για περίοδο έξι (6) μηνών ήταν Ευρώ 97,40 εκ. (Ευρώ 161,44 εκ. στη χρήση 2018) ενώ η ληκτικότητα για βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις από έξι (6) έως δώδεκα (12) μήνες ήταν Ευρώ 10,56 εκ. (Ευρώ 11,62 εκ. στη χρήση 2018). Αναλυτικότερη περιγραφή του σχετικού κινδύνου και των επιπτώσεων γίνεται στην ενότητα «Εμφάνιση πανδημίας κορωνοϊού COVID-19: Κίνδυνοι – επιπτώσεις – λήψη μέτρων αντιμετώπισης».

Κίνδυνος διακύμανσης τιμών καυσίμων

Ο Όμιλος, όπως το σύνολο των εταιριών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της επιβατηγού ναυτιλίας, επηρεάζεται σημαντικά από τη διακύμανση των τιμών των καυσίμων. Επισημαίνεται ότι το κόστος των ναυτιλιακών καυσίμων και λιπαντικών είναι με μεγάλη διαφορά το σημαντικότερο λειτουργικό κόστος, αντιπροσωπεύει δε για τη χρήση 2019 το 45% περίπου του κόστους πωληθέντων του Ομίλου. Ενδεικτικά, μια μεταβολή των τιμών των καυσίμων κατά 10% σε ετήσια βάση θα είχε επίδραση Ευρώ 13,9 εκ. περίπου στα κέρδη προ φόρων της χρήσης και στη καθαρή θέση του Ομίλου.

Επισημαίνεται ότι από τον Φεβρουάριο του 2020 βρίσκεται σε εξέλιξη μία εξαιρετικά μεγάλη πτώση στις τιμές των καυσίμων με ακραίες διακυμάνσεις ως συνέπεια της μειωμένης ζήτησης λόγω κυρίως της πανδημίας του κορωνοιού COVID -19 καθώς και της μη επίτευξης συμφωνίας για μείωση της παραγωγής από τις μεγάλες πετρελαιοπαραγωγές χώρες. Αναλυτικότερη περιγραφή του σχετικού κινδύνου και των επιπτώσεων γίνεται στην ενότητα «Εμφάνιση πανδημίας κορωνοϊού COVID-19: Κίνδυνοι – επιπτώσεις – λήψη μέτρων αντιμετώπισης».

Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις διακυμάνσεις του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό του, ο οποίος είναι σε Ευρώ και υπόκειται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου. Για παράδειγμα, μία μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του 1% θα είχε επίδραση στα αποτελέσματα της χρήσης, καθώς και στα Ίδια Κεφάλαια του Ομίλου, Ευρώ 2,4 εκ. περίπου.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου είναι το Ευρώ. Ο Όμιλος επηρεάζεται από τις συναλλαγματικές ισοτιμίες στο βαθμό που τα ναυτιλιακά καύσιμα που αγοράζει για τη λειτουργία των πλοίων του διαπραγματεύονται διεθνώς σε Δολάρια Η.Π.Α. Επίσης ο Όμιλος επηρεάζεται από τις συναλλαγματικές ισοτιμίες λόγω της συμμετοχής του στην συγγενή εταιρία AML όπου το νόμισμα της είναι τα Dirhams Μαρόκου.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου όμως, λόγω του μεγάλου αριθμού πελατών, εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο και για το λόγο αυτό έχει αναπτύξει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με σκοπό την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών. Ειδικότερα, έχει ορίσει πιστωτικά όρια και συγκεκριμένους όρους πιστωτικής πολιτικής για όλες τις κατηγορίες των πελατών του ενώ παράλληλα, με σκοπό την καλύτερη εξασφάλισή του, έχει λάβει εγγυητικές επιστολές τραπέζης από τους μεγαλύτερους κεντρικούς πράκτορες έκδοσης εισιτηρίων. Επίσης, παρακολουθεί τα υπόλοιπα των πελατών του και εξετάζει την περίπτωση σχηματισμού προβλέψεων. Συνεπώς, τυχόν αδυναμία πελατών να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους, ενδεχομένως να επηρεάσει τα αποτελέσματα του Ομίλου μέσω δημιουργίας αντίστοιχων προβλέψεων. Αναλυτικότερη περιγραφή του σχετικού κινδύνου και των επιπτώσεων γίνεται στην ενότητα «Εμφάνιση πανδημίας κορωνοϊού COVID-19: Κίνδυνοι – επιπτώσεις – λήψη μέτρων αντιμετώπισης».

Διαχείριση κεφαλαιουχικού κινδύνου

Ο σκοπός του Ομίλου κατά τη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητας του να συνεχίσει τη δραστηριότητά του ώστε να εξασφαλίζει τις αποδόσεις για τους μετόχους και τα οφέλη των λοιπών μερών τα οποία σχετίζονται με τον Όμιλο και να διατηρεί μια βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Ο Όμιλος έχει σημαντικές δανειακές υποχρεώσεις δεδομένου ότι οι επενδύσεις για την απόκτηση πλοίων απαιτούν σημαντικού ύψους κεφάλαια τα οποία, σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική στον ναυτιλιακό κλάδο, χρηματοδοτούνται σε μεγάλο βαθμό με τραπεζικό δανεισμό.

Η ικανότητα του Ομίλου να εξυπηρετεί και να αποπληρώνει τα δάνεια του εξαρτάται από την ικανότητα να παράγει ταμειακές ροές στο μέλλον, η οποία σε ένα βαθμό εξαρτάται από παράγοντες όπως οι γενικές οικονομικές συνθήκες, ο ανταγωνισμός, και άλλους αστάθμητους παράγοντες.

Ο Όμιλος παρακολουθεί τα κεφάλαια με βάση το συντελεστή μόχλευσης. Ο εν λόγω συντελεστής υπολογίζεται διαιρώντας τον καθαρό δανεισμό με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια. Στις 31.12.2019 ο συντελεστής μόχλευσης είναι 41%, ίδιος σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2018.

Αναλυτικότερη περιγραφή του σχετικού κινδύνου και των επιπτώσεων γίνεται στην ενότητα «Εμφάνιση πανδημίας κορωνοϊού COVID-19: Κίνδυνοι – επιπτώσεις – λήψη μέτρων αντιμετώπισης».

Ανταγωνισμός

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε γραμμές με έντονο ανταγωνισμό ο οποίος μπορεί να ενταθεί περαιτέρω στην προσπάθεια των εταιριών να αποκτήσουν μεγαλύτερο μερίδιο σε ήδη ώριμες αγορές.

Οι γραμμές με έντονο ανταγωνισμό στις οποίες δραστηριοποιήθηκε ο Όμιλος το 2019 καθώς και οι σπουδαιότεροι ανταγωνιστές του είναι οι εξής:

- Grimaldi Lines και Minoan Lines στους Διεθνείς Πλόες
- Anek Lines, Sea Jets και Golden Star Ferries στη γραμμή Πειραιάς- Κυκλάδες,
- Anek Lines στη γραμμή Πειραιάς- Δωδεκάνησα,
- Minoan Lines στη γραμμή Πειραιάς- Κρήτη.

Κίνδυνος ατυχημάτων

Λόγω της φύσεως των εργασιών τους, τα πλοία του Ομίλου και γενικότερα ολόκληρος ο ναυτιλιακός κλάδος υπόκεινται σε κινδύνους ατυχημάτων που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τα αποτελέσματα, την φήμη, την πελατεία ή και τη λειτουργία του Ομίλου. Τα πλοία του Ομίλου καλύπτονται ασφαλιστικά, για ασφάλιση Σκάφους και Μηχανής, για ασφάλιση αυξημένης αξίας και για ασφάλιση σκάφους κατά πολεμικών κινδύνων.

Εποχικότητα Δραστηριοτήτων

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε έναν κλάδο με έντονη εποχικότητα στους επιβάτες και στα Ι.Χ. οχήματα, με υψηλότερη κίνηση τους μήνες Ιούλιο έως Σεπτέμβριο και χαμηλότερη τους μήνες Νοέμβριο έως Φεβρουάριο. Αντιθέτως, η κίνηση των φορτηγών οχημάτων εμφανίζεται κατανεμημένη καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με μικρή εποχικότητα.

Εμφάνιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID -19: Κίνδυνοι – επιπτώσεις - λήψη μέτρων αντιμετώπισης

Τον Μάρτιο του 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) κήρυξε τον κορωνοϊό COVID-19 πανδημία, η ραγδαία εξάπλωση της οποίας έχει πλήξει την επιχειρηματική και οικονομική δραστηριότητα σε όλο τον κόσμο και έχει προκαλέσει αναστολή ή επιβράδυνση των δραστηριοτήτων σημαντικών κλάδων της οικονομίας. Μεταξύ των κλάδων που έχουν πληγεί σημαντικά είναι και η επιβατηγός ναυτιλία.

Οι χώρες της Ευρωπαικής Ένωσης στην προσπάθειά τους να περιορίσουν την εξάπλωση της πανδημίας εφαρμόζουν σειρά περιοριστικών μέτρων μεταξύ των οποίων είναι και οι περιορισμοί στη διακίνηση επιβατών και οχημάτων, γεγονός που έχει άμεσο αντίκτυπο στη δραστηριότητα της Attica Group. Δέσμη μέτρων για την καταπολέμηση της διασποράς της πανδημίας έλαβε και η Ελληνική πολιτεία, τα οποία περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων περιοριστικά μέτρα στην ελεύθερη διακίνηση των πολιτών, και πιο συγκεκριμένα:

α) Την απαγόρευση στη διακίνηση επιβατών και Ι.Χ. οχημάτων (πλην οδηγών φορτηγών) στις γραμμές της Αδριατικής από τις 15 Μαρτίου,

β) Τον περιορισμό στη διακίνηση επιβατών, πλην μονίμων κατοίκων των νησιών για έκτακτους λόγους, στις γραμμές του Αιγαίου από 21 Μαρτίου 2020 και μέχρι 17 Μαΐου για το νησί της Κρήτης και μέχρι 24 Μαΐου για τα υπόλοιπα νησιά.

Επιπλέον, με πράξη νομοθετικού περιεχομένου τέθηκαν, μεταξύ άλλων, περιορισμοί στην είσπραξη μεταχρονολογημένων επιταγών για τις πληττόμενες από τον COVID -19 επιχειρήσεις.

<u>Κίνδυνοι από την πανδημία του COVID-19</u>

Η πανδημία δημιουργεί σημαντικό αριθμό κινδύνων που θα μπορούσαν να έχουν επίπτωση στην οικονομική θέση και τα αποτελέσματα της χρήσης 2020, οι οποίοι εστιάζονται στους κάτωθι τομείς:

- Μεταφορικό έργο: Από τα μέσα Μαρτίου 2020 που ανακοινώθηκαν τα περιοριστικά μέτρα στη διακίνηση των πολιτών λόγω εξάπλωσης της πανδημίας του COVID-19, σημειώθηκε κατακόρυφη μείωση στο μεταφορικό έργο και κατ' επέκταση στον κύκλο εργασιών σε όλες τις γραμμές που δραστηριοποιείται ο Όμιλος, η οποία συνεχίστηκε μέχρι τον Μάϊο. Για τους επόμενους μήνες του έτους 2020, υπάρχει μεγάλη αβεβαιότητα σχετικά με την πορεία του μεταφορικού έργου, η οποία θα εξαρτηθεί από την εξέλιξη της πανδημίας καθώς και από τις αποφάσεις που θα λάβουν οι Αρχές αναφορικά με τη διακίνηση των πολιτών και την στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας εν γένει και ιδίως στον ευρύτερο τομέα του Τουρισμού.

- Απώλεια εσόδων κατά την καλοκαιρινή περίοδο: Ο κλάδος έχει έντονη εποχικότητα στους επιβάτες και στα Ι.Χ. οχήματα. Η περίοδος Ιούλιος – Σεπτέμβριος είναι μακράν η περίοδος με την υψηλότερη κίνηση και είναι αυτή που καθορίζει σε μεγάλο βαθμό το αποτέλεσμα της χρήσης. Τυχόν νέες αποφάσεις για συνέχιση των περιοριστικών μέτρων στη διακίνηση των πολιτών ή αλλαγή δεδομένων στις συνήθειες των πολιτών όσον αφορά τα μέσα μεταφοράς στις καλοκαιρινές τους διακοπές ή τυχόν εμπόδια που διαταράσσουν την τουριστική αλυσίδα και κατ'επέκταση το τουριστικό προιόν της χώρας ή ακόμη δριμύτερη επανάκαμψη της πανδημίας, θα επηρεάσουν το μεταφορικό έργο του Ομίλου και θα επιβαρύνουν σημαντικά τα αποτελέσματα της χρήσης.

- Τιμές καυσίμων - Συμβόλαια αντιστάθμισης καυσίμου: Ο Όμιλος, όπως το σύνολο των εταιριών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της επιβατηγού ναυτιλίας, επηρεάζεται σημαντικά από τη διακύμανση των τιμών των καυσίμων. Το κόστος των ναυτιλιακών καυσίμων και λιπαντικών είναι με μεγάλη διαφορά το σημαντικότερο λειτουργικό κόστος, αντιπροσωπεύει δε για τη χρήση 2019 το 45% περίπου του κόστους πωληθέντων του Ομίλου.

  Επισημαίνεται ότι από τον Φεβρουάριο του 2020 βρίσκεται σε εξέλιξη μία εξαιρετικά μεγάλη πτώση στις τιμές των καυσίμων με ακραίες διακυμάνσεις ως συνέπεια της μειωμένης ζήτησης λόγω κυρίως της πανδημίας του κορωνοιού COVID -19 καθώς και της μη επίτευξης συμφωνίας για μείωση της παραγωγής από τις μεγάλες πετρελαιοπαραγωγές χώρες.

  Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η μέση τιμή του Marine Gasoil Oil περιεκτικότητας 0,1% σε θείο τον μήνα Ιανουάριο 2020 ήταν Δολάρια Η.Π.Α. 571 ανά μετρικό τόνο έναντι Δολάρια Η.Π.Α. 342 και 223 ανά μετρικό τόνο αντίστοιχα για τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο 2020**.**

  Το παραπάνω γεγονός, και ειδικότερα η αποσταθεροποίηση της τιμής των καυσίμων, έχει επίπτωση και στον Όμιλο, ο οποίος αντισταθμίζει μέρος του κινδύνου μεταβολής της τιμής καυσίμου μέσω σύναψης συμβολαίων αντιστάθμισης. Ειδικότερα, ο Όμιλος, υλοποιώντας την εγκεκριμένη από το Διοικητικό Συμβούλιο πολιτική αντιστάθμισης κινδύνου της τιμής των καυσίμων, συνάπτει συμβόλαια αντιστάθμισης κινδύνου σε προϊόντα πετρελαίου που καλύπτουν ένα μέρος των εκτιμώμενων επιχειρησιακών αναγκών.

  Στην περίπτωση που η πανδημία ενταθεί και ληφθούν νέα περιοριστικά μέτρα ή επεκταθεί η διάρκεια των υφιστάμενων μέτρων, ενδέχεται να μειωθεί περαιτέρω η κατανάλωση καυσίμων από τη μείωση των δρομολογίων. Ως εκ τούτου, υπάρχει ο κίνδυνος ένα μέρος από τα συμβόλαια μελλοντικής αντιστάθμισης που έχει συνάψει ο Όμιλος να μην ικανοποιεί τις συνθήκες ώστε να επιμετρηθεί σύμφωνα με τη λογιστική αντιστάθμισης. Περαιτέρω, στην παρούσα φάση, λόγω της μείωσης των τιμών του πετρελαίου, ο Όμιλος θα μειώσει το κόστος αγοράς των καυσίμων που καταναλώνει, όμως το γεγονός αυτό θα αντισταθμιστεί σε σημαντικό βαθμό από το κόστος που αναμένεται να προκύψει από τα συμβόλαια αντιστάθμισης κινδύνου σε προϊόντα πετρελαίου που είχαν συναφθεί πριν προκύψει η μεγάλη πτώση των τιμών.

- Κίνδυνος απομείωσης περιουσιακών στοιχείων: Λόγω της αναμενόμενης επίδρασης της πανδημίας στην παγκόσμια οικονομία και στη χώρα μας και κατ' έπεκτασιν στην οικονομική απόδοση του Ομίλου υπάρχει κίνδυνος τα περιουσιακά στοιχεία του, ήτοι τα πλοία, η αναγνωρισμένη υπεραξία και το σήμα της HSW καθώς και οι επενδύσεις σε θυγατρικές να αποτιμηθούν στις επόμενες χρήσεις σε χαμηλότερες αξίες και να προκύψουν ενδεχόμενες απομειώσεις οι οποίες να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα και την οικονομική θέση του Ομίλου.

- Οικονομική θέση / ρευστότητα: Η Attica Group έχει ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση και χαμηλό συντελεστή μόχλευσης (41% καθαρό δανεισμό σε σχέση με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια). Όμως, η πανδημία του κορωνοϊού δημιουργεί νέες συνθήκες όπως η δραματική μείωση της επιβατηγού κίνησης και των Ι.Χ. οχημάτων με αποτέλεσμα να στερείται ο Όμιλος μίας σημαντικής πηγής άμεσης ρευστότητας. Επίσης, υστέρηση στην ρευστότητα δημιουργούν και οι περιορισμοί που επεβλήθησαν με πράξη νομοθετικού περιεχομένου στην είσπραξη μεταχρονολογημένων επιταγών για τις πληττόμενες επιχειρήσεις.

- Πιστωτικός κίνδυνος: Η Εταιρία χειρίζεται ικανοποιητικά τον πιστωτικό κίνδυνο έχοντας αναπτύξει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με σκοπό την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών. Όμως, η εμφάνιση της πανδημίας δημιουργεί νέες συνθήκες και επιτάσσει την επαγρύπνηση για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων περιπτώσεων αδυναμίας πληρωμής ή μεταχρονολόγησης είσπραξης απαιτήσεων που δυνητικά θα μπορούσαν να επέλθουν.

- Ενδεχόμενη μη συμμόρφωση με περιοριστικές ρήτρες (covenants): Αναφορικά με τους όρους των συμβάσεων των δανείων, ο Όμιλος πρέπει να συμμορφώνεται με ορισμένους όρους συμπεριλαμβανομένων χρηματοοικονομικών δεικτών. Ο οικονομικός αντίκτυπος του COVID-19 στις δραστηριότητες του Ομίλου είναι αβέβαιος τη δεδομένη χρονική στιγμή. Ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς την κατάσταση με σκοπό να ζητήσει έγκαιρα από τις τράπεζες και να επιτύχει την παραίτηση τους σχετικά με τις προαναφερόμενες υποχρεώσεις συμμόρφωσης εφόσον αυτό χρειαστεί.

Επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου

Οι πρόσφατες εξελίξεις αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά τις οικονομικές επιδόσεις του Ομίλου για τη χρήση 2020, καθώς ο κλάδος ο οποίος δραστηριοποιείται είναι άμεσα πληττόμενος.

Το εύρος των επιπτώσεων θα εξαρτηθεί από παράγοντες όπως η διάρκεια της επιδημίας και των ισχύοντων περιοριστικών μέτρων, τυχόν λήψη πρόσθετων μέτρων από τις κυβερνήσεις καθώς και το μέγεθος της αρνητικής επίδρασης στο σύνολο της παγκόσμιας οικονομίας.

Ιδιαίτερα, όσον αφορά στη μεταφορά επιβατών και Ι.Χ. οχημάτων, από τα μέσα Μαρτίου 2020 παρατηρείται μία κατακόρυφη μείωση του μεταφορικού έργου λόγω της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων στη διακίνηση των πολιτών.

Ειδικότερα, η μείωση του μεταφορικού έργου στη μεταφορά επιβατών και Ι.Χ. οχημάτων τον μήνα Απρίλιο, σε σχέση με τον Απρίλιο 2019, έφθασε στο 99% στους Διεθνείς Πλόες και στο 96% στην Ελληνική Ακτοπλοία. Για τα φορτηγά οχήματα η μείωση έφθασε στο 18% στους Διεθνείς Πλόες και στο 47% στην Ελληνική Ακτοπλοία.

Η προαναφερόμενη μείωση του μεταφορικού έργου ισοδυναμεί με μείωση του κύκλου εργασιών για το μήνα Απρίλιο κατά Ευρώ 18,4 εκ. ή ποσοστό 60%. Αντίστοιχο ποσοστό μείωσης του μεταφορικού έργου εκτιμάται ότι θα σημειωθεί και το μήνα Μάιο 2020. Αναμένεται σταδιακή βελτίωση κατά τους επόμενους μήνες του έτους, με την προυπόθεση ότι θα υπάρξει χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων στη διακίνηση των επιβατών και δεν θα υπάρξει αλλαγή δεδομένων στις συνήθειες των πολιτών όσον αφορά τα μέσα μεταφοράς στις καλοκαιρινές τους διακοπές ή τυχόν εμπόδια που διαταράσσουν την τουριστική αλυσίδα και κατ'επέκταση το τουριστικό προιόν της χώρας.

Η διοίκηση του Ομίλου αξιολογεί σε συνεχή βάση κάθε νέο στοιχείο που προκύπτει από την εξέλιξη της πανδημίας και τις σχετικές αποφάσεις που λαμβάνουν οι Αρχές και προσαρμόζει σε τακτά χρονικά διαστήματα το δίκτυο δρομολογίων των πλοίων έχοντας ως βασικό μέλημα την προστασία της οικονομικής θέσης του Ομίλου και την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των πελατών του και των τοπικών κοινωνιών. Στο πλαίσιο της συνεχούς παρακολούθησης της εξέλιξης του μεταφορικού έργου, έγινε σειρά εκτιμήσεων για την πορεία του Ομίλου στην τρέχουσα χρήση 2020, οι οποίες οδηγούν σε μείωση του κύκλου εργασιών του Ομίλου το 2020 σε ένα εκτιμώμενο εύρος από 30% έως 40% σε σχέση με τη χρήση 2019. Στη βάση των ανωτέρω δεδομένων, εκτίμηση της διοίκησης είναι ότι ο Όμιλος θα καταγράψει ζημίες για τη χρήση 2020.

Τα ανωτέρω δεδομένα έχουν στηριχθεί σε επικαιροποιημένη πληροφόρηση για την εξέλιξη της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων που ανακοινώνει η πολιτεία, λαμβάνουν υπόψη τα μέτρα ανακούφισης καθώς επίσης και το αποτέλεσμα των ενεργειών που έλαβε η διοίκηση της Εταιρίας για την ενίσχυση της οικονομικής θέσης του Ομίλου. Επίσης, στις εκτιμήσεις που έγιναν για την εξέλιξη του μεταφορικού έργου, η ρευστότητα του Ομίλου καλύπτει πλήρως τις ανάγκες του για τους επόμενους 12 μήνες.

Σημειώνεται ωστόσο ότι καθώς το φαινόμενο είναι σε πλήρη εξέλιξη, οι ανωτέρω εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας. Τα δεδομένα μπορεί να αλλάξουν δραστικά είτε προς τη θετική πλευρά, εφόσον βρεθούν άμεσα τρόποι αντιμετώπισης της πανδημίας και ιδιαίτερα το εμβόλιο καθώς και εφόσον υλοποιηθούν αποτελεσματικά μέτρα στήριξης της τουριστικής δραστηριότητας, είτε αρνητικά, σε περίπτωση που επιδεινωθεί η κατάσταση και η πανδημία λάβει μακροχρόνια χαρακτηριστικά.

Επιπτώσεις στην Χρηματοοικονομική Θέση του Ομίλου

Η διοίκηση βρίσκεται σε διαδικασία επαναξιολόγησης της εμπορικής της δραστηριότητας και των σχετικών ταμειακών ροών.

Λαμβάνοντας υπόψιν τις τρέχουσες συνθήκες, την αβεβαιότητα και το ραγδαία μεταβαλλόμενο περιβάλλον, η διοίκηση στοχεύει στη μεγιστοποίηση της ρευστότητας του Ομίλου. Ο Όμιλος διαφυλάσσει τις ταμειακές ροές του καταβάλλοντας προσπάθειες για τη διατήρηση επαρκούς κεφαλαίου κίνησης και εντοπίζοντας περιοχές εξοικονόμησης κόστους όπου είναι πιθανό όπως αναφέρεται παρακάτω στην παράγραφο σχετικά με τις δράσεις της διοίκησης.

Λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID -19

Για την αντιμετώπιση της έκτακτης κατάστασης που δημιούργησε η πανδημία του κορωνοϊού COVID-19, η Εταιρία έθεσε τους κάτωθι τέσσερις κύριους στόχους:

I. Προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, των επιβατών και των συνεργατών

Για τον Όμιλο, κυρίαρχο μέλημα αποτελεί η υγεία των εργαζομένων, των επιβατών και των συνεργατών του. Για τον λόγο αυτό έλαβε έγκαιρα σειρά προληπτικών μέτρων δίνοντας συγκεκριμένες οδηγίες για τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο κάθε εργαζόμενος σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων ασθένειας.

Εφαρμόστηκε από τις πρώτες ημέρες η εξ αποστάσεως εργασία σε ποσοστό άνω του 80% του προσωπικού ξηράς, διατηρώντας το ελάχιστο προσωπικό ασφαλείας. Παράλληλα, έχουν ανασταλεί όλα τα επαγγελματικά ταξίδια καθώς και οι δια ζώσης συναντήσεις, οι οποίες πλέον πραγματοποιούνται μέσω τηλεδιάσκεψης ή βιντεοδιάσκεψης. Επιπλέον, πιστοποιημένα συνεργεία εξωτερικών συνεργατών πραγματοποιούν τακτικά απολυμάνσεις στα κτήρια των γραφείων.

Τα πληρώματα των πλοίων του Ομίλου είναι πλήρως εκπαιδευμένα σε θέματα υγείας και υγιεινής, έχουν λάβει τις εξειδικευμένες οδηγίες των Αρχών για τα αναγκαία μέτρα προφύλαξης από τον COVID-19, ενώ παράλληλα είναι πλήρως ενημερωμένα για την αντιμετώπιση τυχόν ύποπτου κρούσματος εν πλω σε συνεργασία με τις αρμόδιες Αρχές. Επίσης, τα πλοία του Ομίλου διαθέτουν κατάλληλο εξοπλισμό (μάσκες, γάντια, ειδικό kit), ενώ έχουν διατεθεί ειδικές καμπίνες σε κάθε πλοίο για την αντιμετώπιση και περιορισμό τυχόν μεμονωμένου περιστατικού, προκειμένου να διασφαλιστεί η υγεία των επιβατών και του πληρώματος. Όλα τα πλοία είναι εξοπλισμένα με αντισηπτικό διάλυμα για την προσωπική υγιεινή των επιβατών και του προσωπικού. Οι διαδικασίες καθαρισμού των μονάδων κλιματισμού, των καμπινών καθώς και των κοινοχρήστων χώρων των πλοίων έχουν εντατικοποιηθεί και πιστοποιημένα συνεργεία εξωτερικών συνεργατών πραγματοποιούν τακτικά απολυμάνσεις στα πλοία. Επιπροσθέτως, κατά τη διάρκεια του ταξιδιού γίνεται διαρκής ενημέρωση των επιβατών αναφορικά με την τήρηση των κανόνων πρόληψης, μέσω ενημερωτικών μηνυμάτων που προβάλλονται στις οθόνες των πλοίων. Επίσης, το προσωπικό των πλοίων προβαίνει σε συχνές ανακοινώσεις και συστάσεις, έτσι ώστε να διατηρούνται οι απαραίτητες αποστάσεις μεταξύ των επιβατών κατά την παραμονή τους σε ένα από τα σαλόνια, τα μπαρ ή στους εξωτερικούς χώρους των πλοίων και να αποφεύγεται ο συνωστισμός κατά την αποβίβασή τους από το πλοίο.

II. Επιχειρησιακή Συνέχεια

Η Attica Group με την εμφάνιση της πανδημίας του κορωνοιού δημιούργησε Ειδική Ομάδα Διαχείρισης Κρίσης με σκοπό τη διαρκή ενημέρωση (σε συνεργασία με τον ΕΟΔΥ και όλες τις αρμόδιες Αρχές), για τη λήψη των κατάλληλων μέτρων αναφορικά με την προστασία των επιβατών και των εργαζομένων της και εφάρμοσε εξειδικευμένο πλάνο επιχειρησιακής συνέχειας, το οποίο επιτρέπει την υφιστάμενη λειτουργία του συνόλου των υπηρεσιών του Ομίλου εφαρμόζοντας εργασία εξ αποστάσεως μέσω τηλεργασίας αξιοποιώντας τις σχετικές τεχνολογικές δυνατότητες.

III. Μέτρα περιορισμού του κόστους λειτουργίας και ενίσχυσης της οικονομικής θέσης του Ομίλου

Η ραγδαία εξάπλωση και η ένταση της πανδημίας του κορωνοιού COVID-19 επέφερε σημαντικό πλήγμα στον κλάδο των μεταφορών και ειδικότερα στην επιβατηγό ναυτιλία αφού περιορίστηκε δραστικά η διακίνηση επιβατών και οχημάτων.

Ο Όμιλος διαπίστωσε κατακόρυφη πτώση στο μεταφορικό του έργο, είχε μεγάλο αριθμό αιτήσεων για ακυρώσεις προεκδοθέντων εισιτηρίων και μεγάλη ανάσχεση στην είσοδο νέων κρατήσεων για την καλοκαιρινή περίοδο. Παράλληλα, έπρεπε να χρηματοδοτήσει σε μεγάλο βαθμό με ίδια κεφάλαια τη δραστηριότητα του, λόγω περιορισμών στην είσπραξη επιταγών των πελατών του και ελαχιστοποίηση των εισπράξεων από επιβάτες.

Τα ανωτέρω δεδομένα οδήγησαν τη διοίκηση στη λήψη αποφάσεων προκειμένου να περιορίσει το κόστος λειτουργίας και να ενισχύσει την οικονομική θέση του Ομίλου, οι οποίες συνοψίζονται στα εξής:

- Μειώθηκε ο αριθμός των δρομολογίων των πλοίων και έγινε αναδιάταξη του στόλου των πλοίων. Επίσης, μεγάλος αριθμός πλοίων τέθηκε σε καθεστώς παύσης δρομολογίων με αποτέλεσμα οι ναυτικοί που εργάζονταν σε αυτά να τεθούν σε αναστολή εργασίας. Η συρίκνωση της λειτουργίας του στόλου των πλοίων περιόρισε λειτουργικά έξοδα όπως είναι το κόστος καυσίμων, τα έξοδα λιμένων και το κόστος πληρωμάτων. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι παρά τη μειωμένη συχνότητα των δρομολογίων ο Όμιλος εξυπηρετεί υπεύθυνα το σύνολο των προορισμών του δικτύου του.

- Αποφασίστηκε μείωση όλων των λειτουργικών δαπανών του Ομίλου. Ειδικότερα, κάθε κατηγορία λειτουργικών δαπανών εξετάστηκε λεπτομερώς και αποφασίστηκε να υλοποιηθούν για το 2020 μόνο οι απολύτως αναγκαίες.
- Αποφασίστηκε η προσωρινή αναβολή αναπτυξιακών σχεδίων μέχρι να αποσαφηνισθεί το μέγεθος των επιπτώσεων της πανδημίας στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου.
- Έγινε χρήση όλων των μέτρων στήριξης που ανακοίνωσε η πολιτεία για τις πληττόμενες επιχειρήσεις με στόχο να διασφαλιστεί επαρκής ρευστότητα, ακόμη και στην περίπτωση που η πανδημία ενταθεί και λάβει μακροχρόνια χαρακτηριστικά. Ειδικότερα, στο πλαίσιο των μέτρων που εξήγγειλε η κυβέρνηση, η Εταιρία α) μετέφερε την πληρωμή των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων κατά τα οριζόμενα στις αποφάσεις της πολιτείας, και β) βρίσκεται σε συζητήσεις με τις δανείστριες τράπεζες για να μεταφερθούν πληρωμές κεφαλαίων δανείων σε μελλοντικό χρόνο καθώς επίσης εξετάζει την άντληση επιπλέον πιστωτικών ορίων.
- Γίνονται ενέργειες για περαιτέρω βελτίωση της ρευστότητας μέσω χορήγησης νέων πιστωτικών γραμμών, επιμήκυνσης του χρόνου καταβολής υποχρεώσεων στους προμηθευτές, αναβολή προμηθειών που δεν είναι απολύτως αναγκαίες.
- Αποφασίστηκε η εκ περιτροπής εργασία για όλους τους εργαζόμενους ξηράς και ειδικότερα μία εβδομάδα εκτός εργασίας κάθε τέσσερις ημερολογιακές εβδομάδες. Ως εκ τούτου, όλοι οι εργαζόμενοι ξηράς θα αμείβονται με το 75% των μικτών αποδοχών τους. Επιπλέον, στη διοικητική ομάδα (περιλαμβανομένων και των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου) θα παρακρατείται ένα πρόσθετο ποσοστό 25% των αποδοχών τους, για μελλοντική καταβολή όταν και εφόσον οι συνθήκες και η οικονομική πορεία του Ομίλου το επιτρέψουν. Η διάρκεια του μέτρου αυτού συναρτάται κυρίως με τη περίοδο που ο Όμιλος θα λειτουργεί με μειωμένη δραστηριότητα.

IV. Προσαρμογή των στόχων του Ομίλου στο νέο οικονομικό περιβάλλον

Όλα τα παραπάνω αναφερόμενα οδήγησαν τη διοίκηση στην αναθεώρηση των αναπτυξιακών σχεδίων του Ομίλου.

Ειδικότερα αναβλήθηκαν προσωρινά αναπτυξιακά σχέδια μέχρι να αποσαφηνισθεί το μέγεθος των επιπτώσεων της πανδημίας στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου.

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΜΗ – ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ

Παρακάτω παρατίθενται στοιχεία που εισήχθησαν με τον ν. 4403/7.7.2016:

Πολιτικές που εφαρμόζει ο Όμιλος και αποτελέσματα αυτών

Εταιρική Υπευθυνότητα και Διοίκηση

Η Attica Group δίνει μεγάλη έμφαση σε θέματα Εταιρικής Υπευθυνότητας. Ειδικότερα:

- Υιοθετούμε υπεύθυνες πολιτικές και πρακτικές σε όλο το εύρος της επιχειρηματικής μας λειτουργίας.
- Επιδιώκουμε την επιχειρηματική μας ανάπτυξη παράλληλα με την ανάπτυξη των συνεργατών μας και τη στήριξη των τοπικών κοινωνιών.
- Καλλιεργούμε ένα εργασιακό περιβάλλον με κλίμα σεβασμού, ισότητας, ασφάλειας και αξιοκρατίας και προσφέρουμε ευκαιρίες εκπαίδευσης στους εργαζομένους μας.
- Προστατεύουμε την ασφάλεια και υγεία των επιβατών μας και προσφέρουμε την καλύτερη δυνατή ταξιδιωτική εμπειρία.
- Ενσωματώνουμε αρχές βιώσιμης ανάπτυξης στις διαδικασίες μας και εφαρμόζουμε περιβαλλοντικά ορθές επιχειρηματικές πρακτικές.

Η Attica Group υπήρξε η 1η εταιρία στον κλάδο της επιβατηγού ναυτιλίας παγκοσμίως που εξέδωσε και συνεχίζει να εκδίδει Απολογισμό Εταιρικής Υπευθυνότητας με βάση τις κατευθυντήριες οδηγίες GRI Standards του Global Reporting Initiative. Με την έκδοση του Απολογισμού, στοχεύουμε στην ενίσχυση του διαλόγου σε θέματα Εταιρικής Υπευθυνότητας με όλους τους Κοινωνικούς Εταίρους, καθώς περιγράφουμε με διαφάνεια και σαφήνεια τις ενέργειες, τα αποτελέσματα και τους στόχους μας, καθώς και την πρόοδο που έχουμε πετύχει, αλλά και τις περιοχές που πρέπει να ενισχύσουμε τις προσπάθειές μας ώστε να βελτιωθούμε περαιτέρω.

Την ίδια στιγμή, εργαζόμαστε καθημερινά και υλοποιούμε σειρά ενεργειών για την εμπέδωση της Εταιρικής Υπευθυνότητας στον Όμιλο, οι οποίες ενδεικτικά περιλαμβάνουν:

- Την πραγματοποίηση της Ετήσιας Συνάντησής μας για την Εταιρική Υπευθυνότητα, για 5η συνεχόμενη χρονιά.
- Την πρόσκληση για συμμετοχή σε ηλεκτρονικό διαδραστικό εκπαιδευτικό σεμινάριο (e-learning) όλων των εργαζομένων στα γραφεία μας, προκειμένου να ενισχύσουν τις γνώσεις τους και να εξοικειωθούν με τις αρχές και πρακτικές της Εταιρικής Υπευθυνότητας.
- Την ανάπτυξη Στρατηγικής Εταιρικής Υπευθυνότητας 2018 – 2020 μέσω ποσοτικής αξιολόγησης, στο πλαίσιο της οποίας αξιολογήσαμε ποσοτικά το επίπεδο Εταιρικής Υπευθυνότητας και καθορίσαμε την επιδιωκόμενη επίδοση έως το 2020, θέσαμε συγκεκριμένους ποσοτικούς στόχους σε 7 Περιοχές Εταιρικής Υπευθυνότητας και αναγνωρίσαμε τις Περιοχές, υπο-Περιοχές και Διαστάσεις όπου πρέπει να εστιάσουμε.

Στη συνέχεια, καθορίσαμε 104 συγκεκριμένες μελλοντικές ενέργειες και υπεύθυνους εργαζομένους για κάθε ενέργεια στις 7 Περιοχές που αποτελούν το Σχέδιο Δράσης Εταιρικής Υπευθυνότητας 2018-2020, τις οποίες έχουμε ενσωματώσει στους στόχους του Ομίλου. Αξίζει να σημειωθεί ότι περισσότεροι από 200 συμμετέχοντες από όλο τον κόσμο ενημερώθηκαν κατά τη διάρκεια 2 σχετικών ηλεκτρονικών εκπαιδευτικών σεμιναρίων (webinars) του European Foundation for Quality Management (EFQM) σχετικά με τη μεθοδολογία μας για την ανάπτυξη της Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης Εταιρικής Υπευθυνότητας.

Οι εργαζόμενοι μας

Η επιχειρηματική μας επιτυχία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τους εργαζόμενους μας και ως εκ τούτου πολιτική μας είναι η καλλιέργεια ενός εργασιακού περιβάλλοντος που διασφαλίζει κλίμα σεβασμού, ισότητας, ασφάλειας και αξιοκρατίας.

Ο Όμιλος στις 31/12/2019 απασχολούσε 1595 εργαζόμενους. Επισημαίνουμε ότι λόγω της εποχικότητας της ακτοπλοικής δραστηριότητας, ο αριθμός των εργαζομένων στα πλοία αυξάνεται κατά την καλοκαιρινή περίοδο και μειώνεται κατά τους χειμερινούς μήνες. Λαμβάνοντας υπόψιν το στοιχείο αυτό, το 2019 κατά μέσο όρο απασχολήθηκαν 1779 εργαζόμενοι (Τα στοιχεία αναφέρονται στο μέσο όρο της 01/03/2019 και 01/07/2019 για τους εργαζομένους στα πλοία λόγω της εποχικότητας στην σύνθεση των πληρωμάτων και την 31/12/2019 για τους εργαζομένους στα γραφεία).

Το 100% των εργαζομένων μας έχουν συμβάσεις πλήρους απασχόλησης, εκ των οποίων το 88,9% έχουν συμβάσεις αορίστου χρόνου. Ο μέσος όρος παραμονής των εργαζομένων στα γραφεία και στα πλοία υπερβαίνει τα 14 και 10 έτη αντίστοιχα.

Κύρια δέσμευση μας αποτελεί η ισότιμη αντιμετώπιση των εργαζόμενων μας και η σύνδεση της επαγγελματικής τους εξέλιξης αποκλειστικά με την απόδοση και τις ικανότητές τους. Στο πλαίσιο αυτό, αξιολογήσαμε το σύνολο των εργαζομένων μας στα πλοία ενώ είμαστε στο στάδιο αναθεώρησης του συστήματος αξιολόγησης για τους εργαζόμενους των γραφείων μας.

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην ισότιμη αντιμετώπιση των γυναικών με το συνολικό ποσοστό των γυναικών στα γραφεία και στα πλοία να είναι 54,8% και 6,4% αντίστοιχα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι μέσα στο 2019, δεν υπήρξε κανένα παράπονο ή καταγγελία για πρακτικές εργασίας και κανένα περιστατικό διακριτικής μεταχείρισης εργαζομένων.

Καθώς, βασική μας προτεραιότητα είναι η δημιουργία ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας στα πλοία και στα γραφεία μας, πραγματοποιούμε συνεχείς εκπαιδεύσεις σε θέματα Υγείας & Ασφάλειας. Κατά τη διάρκεια του 2019:

- Υλοποιήσαμε εσωτερικά γυμνάσια σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας (όπως αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης) στο 100% των εργαζομένων στα πλοία μας.
- Δεν υπήρξαν εργαζόμενοι με υψηλή πιθανότητα εμφάνισης ή κίνδυνο εκδήλωσης ασθενειών σχετιζόμενη με την εργασία τους.
- Δεν καταγράφτηκε κανένα περιστατικό επαγγελματικών ασθενειών.
- Δεν υπήρξε κανένα θανατηφόρο ατύχημα.
- Σημειώθηκαν 32 τραυματισμοί σε μέλη του πληρώματός μας, χωρίς να σημειωθεί κανένα ατύχημα στους εργαζομένους στα γραφεία.

Παράλληλα, επενδύουμε στους ανθρώπους μας, δίνοντας ουσιαστικές δυνατότητες εκπαίδευσης και ανάπτυξης έτσι ώστε να παρέχονται οι καλύτερες δυνατές συνθήκες εργασίας και εξέλιξης. Το 2019 πραγματοποιήσαμε συνολικά πάνω από 30 εκπαιδευτικά προγράμματα, η συνολική διάρκεια των οποίων ξεπέρασε τις 5.900 ώρες εκπαίδευσης με μέσο όρο ωρών εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο στα γραφεία και στα πλοία 20,6 και 0,1 αντίστοιχα (χωρίς να περιλαμβάνονται τα εσωτερικά γυμνάσια που υλοποιούνται στα πλοία).

Για την Κοινωνία

Επιδιώκουμε να συνεισφέρουμε ουσιαστικά και έμπρακτα στην υποστήριξη της κοινωνίας και στη στήριξη των τοπικών κοινωνιών που επηρεάζονται από τις δραστηριότητές μας, ώστε να συμβάλλουμε στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και της ευημερίας της κοινωνίας.

Στο πλαίσιο αυτό, εντός του 2019:

- Υποστηρίξαμε κοινωνικές δράσεις στο σύνολο των νησιών που δραστηριοποιούμαστε.
- Χορηγήσαμε μεγάλο αριθμό εκπτωτικών εισιτηρίων για περιβαλλοντικές, κοινωνικές, αθλητικές δράσεις και δράσεις υγείας που πραγματοποιήθηκαν στην συντριπτική τους πλειοψηφία στις τοπικές κοινωνίες που δραστηριοποιούμαστε.
- Στηρίξαμε με χορηγίες και δωρεές διάφορους οργανισμούς, κοινωνικές ομάδες και φιλανθρωπικά ιδρύματα.
- Υποστηρίξαμε την ισότιμη πρόσβαση των κατοίκων σε νησιά στην εκπαίδευση και στα πολιτιστικά δρώμενα, μέσω του προγράμματος «Άγονη Γραμμή Γόνιμη».
- Συνεχίσαμε τη δράση «Ελληνικές Κοινότητες Ιταλίας - Ένα ταξίδι στα γράμματα», μια πρωτοβουλία για τη διάδοση της Ελληνικής γλώσσας και του Ελληνικού πολιτισμού στις Ελληνικές Κοινότητες της Ιταλίας, εκεί όπου ακόμα και σήμερα χτυπά ολοζώντανη η καρδιά μιας άλλης Ελλάδας.
- Παρείχαμε ειδικές εκπτώσεις για 4η χρονιά στους επισκέπτες των νησιών που δέχθηκαν έντονες προσφυγικές ροές τα τελευταία χρόνια, με στόχο την τόνωση της τουριστικής τους κίνησης.
- Συνεχίσαμε για 6η χρονιά το πρόγραμμα «Πρώτες Βοήθειες» σε συνεργασία με την Εθελοντική Διασωστική Ομάδα Κρίσεων (ΕΔΟΚ). Συνολικά, από την έναρξη του προγράμματος έχουν υλοποιηθεί σεμινάρια παροχής Πρώτων Βοηθειών στα νησιά Τήλο, Αμοργό, Σαντορίνη, Πάρο, Νάξο και το 2019 σε Λέρο και Σύμη, με πάνω από 670 συμμετέχοντες (εκ των οποίων 169 μέσα στο 2019), συνεισφέροντας ουσιαστικά στη μετάδοση πολύτιμων γνώσεων για την παροχή Πρώτων Βοηθειών και την καλλιέργεια του εθελοντισμού και της αλληλεγγύης προς τους συνανθρώπους μας. Επιπλέον, το 2019 πραγματοποιήθηκαν σεμινάρια Α' Βοηθειών και για τους εργαζόμενους στα γραφεία της Attica Group, στα οποία συμμετείχαν συνολικά 75 εργαζόμενοι και συνεχίζονται έως και σήμερα.
- Υλοποιήσαμε για 11η συνεχή χρονιά το Πρόγραμμα Εθελοντικής Αιμοδοσίας «Δεσμοί Αίματος» και συγκεντρώσαμε 99 μονάδες αίματος από εθελοντές αιμοδότες εργαζομένους μας στα γραφεία και στα πλοία.
- Συμμετείχαμε στον 3ο φιλανθρωπικό αγώνα No Finish Line καλύπτοντας συνολικά 1.560 χιλιόμετρα για την ενίσχυση της Ένωσης «Μαζί για το Παιδί» και κατακτήσαμε την 1η θέση ανάμεσα στις 18 εταιρίες με 60-119 δρομείς και την 18η θέση στη γενική κατάταξη μεταξύ 100 συμμετεχόντων εταιρειών.

Στο πλαίσιο της δέσμευσης μας για την ανάπτυξη των συνεργατών μας, δίνουμε ιδιαίτερη βαρύτητα στις συνεργασίες μας με τους προμηθευτές. Καθώς αναγνωρίζουμε ότι έχουμε την ηθική υποχρέωση να επηρεάζουμε θετικά και να προωθούμε τις αρχές της Εταιρικής Υπευθυνότητας στην εφοδιαστική αλυσίδα μας, επιλέγουμε τους προμηθευτές με υπευθυνότητα και δίνουμε προτεραιότητα σε τοπικούς και εγχώριους προμηθευτές, καθώς και στις μακροχρόνιες συνεργασίες που έχουν αναπτυχθεί.

Για τους Επιβάτες μας

Καθώς η ασφάλεια και υγεία των επιβατών στα πλοία αποτελεί αδιαπραγμάτευτη υποχρέωσή μας, δεσμευόμαστε να τους προσφέρουμε την καλύτερη δυνατή ταξιδιωτική εμπειρία και να ανταποκρινόμαστε στις ανάγκες και προσδοκίες τους κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τους.

Στο πλαίσιο αυτό εντός του 2019:

- Ενημερώσαμε τους επιβάτες μας και συμβάλαμε στην ευαισθητοποίησή τους σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον, τον πολιτισμό και την υγεία με την προβολή σχετικών μηνυμάτων μέσω των digital monitors που διαθέτει η πλειοψηφία των πλοίων του στόλου μας.
- Συνεχίσαμε να επικοινωνούμε τα προϊόντα και τις υπηρεσίες μας με υπευθυνότητα, με αποτέλεσμα τη μη ύπαρξη περιστατικού μη συμμόρφωσης με κανονισμούς και προαιρετικούς κώδικες marketing, διαφήμισης, προώθησης, πληροφόρησης και σήμανσης προϊόντων και υπηρεσιών.
- Δεν υπήρξε κανένα περιστατικό μη συμμόρφωσης με τους κανονισμούς αναφορικά με τη χρήση των προϊόντων και υπηρεσιών μας ή τις επιπτώσεις τους στην υγεία και ασφάλεια.
- Δεχτήκαμε 45 επιθεωρήσεις στα πλοία μας από τοπικές αρχές, για υγιεινή και ασφάλεια τροφίμων, χωρίς να καταγραφεί περιστατικό μη συμμόρφωσης.
- Συντάξαμε πολιτικές και διαδικασίες για τη συμμόρφωσή μας με τις απαιτήσεις προστασίας προσωπικών δεδομένων, όπως την Πολιτική Εκπαίδευσης των Εργαζομένων σε θέματα του Κανονισμού GDPR (Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και τη διαδικασία Διαχείρισης Παραβίασης Προσωπικών Δεδομένων / Αντιμετώπισης Περιστατικών Παραβίασης Προσωπικών Δεδομένων.
- Έχουμε επικοινωνήσει στους αναδόχους διαδικασία ενημέρωσης και τις απαιτούμενες πληροφορίες σε περιπτώσεις ανάκλησης προϊόντων ή υπηρεσιών από τα καταστήματα, εστιατόρια και άλλους χώρους εστίασης των πλοίων μας.
- Αποστείλαμε 2.813 ενημερώσεις για την εξυπηρέτηση επιβατών στα πλοία μας, εκ των οποίων 596 για επιβάτες με μειωμένη κινητικότητα και 12 για επιβάτες με ευαισθησία σε αλλεργιογόνες ουσίες.

<u>Για το Περιβάλλον</u>

Βασική μας δέσμευση είναι να λειτουργούμε υπεύθυνα προς το περιβάλλον και να διεξάγουμε τις δραστηριότητες μας με τρόπο που περιορίζει τον περιβαλλοντικό μας αντίκτυπο, ο οποίος αναπόφευκτα προκύπτει από τη λειτουργία μας. Για το λόγο αυτό, υλοποιούμε σχετικές πρωτοβουλίες στις ακόλουθες κύριες ενότητες:

1. Ποιότητα Αέρα και Ενέργεια

Καθώς επιδιώκουμε να λειτουργούμε και να διεξάγουμε τις δραστηριότητές μας με περιβαλλοντικά υπεύθυνο τρόπο:

- Καταγράφουμε τις περιβαλλοντικές μας επιδόσεις.
- Έχουμε εφοδιάσει όλα τα πλοία μας που εκτελούν διεθνείς πλόες με πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης.
- Συζητούμε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος κατά τη διάρκεια συναντήσεων της επιτροπής Ασφάλειας.
- Παρακολουθούμε περιβαλλοντικούς δείκτες για να διαπιστώσουμε την επίδρασή μας στο Περιβάλλον μέσω του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001.2015.

Επίσης, επιχειρούμε να διαχειριστούμε το κλιματικό μας αποτύπωμα, να μειώσουμε την επίδραση στη στοιβάδα του όζοντος και στην ατμόσφαιρα καθώς και να ελέγξουμε τα επίπεδα θορύβου. Ειδικότερα:

- Προκειμένου να αναγνωρίσουμε τις πηγές από τις οποίες μπορεί να μειωθεί η περιβαλλοντική μας επίδραση, υπολογίζουμε τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ανά πηγή ενέργειας που χρησιμοποιούμε, οι κυριότερες εκ των οποίων περιλαμβάνουν το πετρέλαιο (για την κίνηση και ηλεκτροδότηση των πλοίων) και την ηλεκτρική ενέργεια (για τη λειτουργία των γραφείων).
- Κατά τη συντήρηση των γραφείων και των πλοίων απαιτούμε οι προμηθευτές μας να μη χρησιμοποιούν ως ψυκτικό μέσο υλικά με σημαντική επίδραση στη στοιβάδα του όζοντος.
- Προβαίνουμε σε ενέργειες που μειώνουν την επίδραση μας σε αέριους ρύπους προερχόμενους κυρίως από τη λειτουργία των μηχανών των πλοίων.

- Καταβάλλουμε προσπάθειες να περιορίσουμε την ηχητική όχληση των πλοίων μας.

2. Πρώτες Ύλες και Στερεά Απορρίμματα

Καθώς αναγνωρίζουμε ότι οι πρώτες ύλες δεν είναι ανεξάντλητες:

- Έχουμε θέσει ως προτεραιότητα την αποδοτικότερη χρήση φυσικών πόρων και εφαρμόζουμε προγράμματα διαχείρισης υλικών.
- Υλοποιούμε ενέργειες για τη μείωση των χρησιμοποιούμενων υλικών.
- Μεριμνούμε για την επαναχρησιμοποίηση αναλωσίμων, όπου αυτό είναι δυνατό.
- Ανακυκλώνουμε υλικά (όπως χαρτί, μπαταρίες, toners, μαγειρικά έλαια και λιπαντικά) όπου είναι εφικτό.
- Διαχειριζόμαστε ορθολογικά τα στερεά απόβλητα.

3. Νερό και Υγρά Απόβλητα

Καθώς επιδιώκουμε να συμβάλλουμε μακροπρόθεσμα στην καλύτερη διαχείριση υδάτινων πόρων:

- Ελέγχουμε την κατανάλωση νερού μέσω διαφόρων ενεργειών, καθώς μεταξύ άλλων χρησιμοποιούμε εκτεταμένα θαλασσινό νερό έπειτα από κατάλληλη επεξεργασία, πραγματοποιούμε μόνο τους απαραίτητους εξωτερικούς καθαρισμούς σε περιπτώσεις βροχόπτωσης ή κακοκαιρίας και έχουμε τοποθετήσει ειδικές σημάνσεις υπενθύμισης των επιβατών και των εργαζομένων για την υπεύθυνη χρήση του νερού στους χώρους διαμονής, υγιεινής και εστίασης των πλοίων της Blue Star Ferries, Superfast Ferries και HSW.
- Διαχειριζόμαστε ορθολογικά τα υγρά απόβλητα, καθώς παρακολουθούμε τακτικά τη λειτουργία του συστήματος επεξεργασίας λυμάτων, παραδίδουμε τα υγρά απόβλητα από τα πλοία μας σε αδειοδοτημένους παρόχους στα λιμάνια και συμμορφωνόμαστε με τους σχετικούς κανονισμούς διαχείρισης σεντινόνερων και θαλάσσιου έρματος.
- Αναγνωρίζουμε τη σημασία της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και την ευθύνη μας για τη μείωση του κινδύνου διατάραξής της και προβαίνουμε σε ενέργειες για την προστασία της, όπως η κατασκευή και δωρεάν διανομή τασακιών ακτής σε επιβάτες και πολίτες.

Το 2019 πραγματοποιήσαμε σειρά ενεργειών για την καλύτερη διαχείριση και μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, καθώς ενδεικτικά:

- Υλοποιήσαμε εσωτερικά γυμνάσια στο σύνολο των εργαζομένων στα πλοία μας σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, όπως διαχείριση απορριμμάτων και υπεύθυνη χρήση νερού.
- Συνεχίσαμε την προμήθεια εξοπλισμού γραφείου (όπως υπολογιστές και οθόνες) με προδιαγραφές εξοικονόμησης ενέργειας, καθώς και την προμήθεια ανακατασκευασμένου (refurbished) ηλεκτρονικού εξοπλισμού για τα πλοία μας.
- Συνεχίσαμε τη λειτουργία της φωτοβολταϊκής μονάδας που έχουμε εγκαταστήσει σε ένα πλοίο μας, μειώνοντας με τον τρόπο αυτό τη χρήση ορυκτών καυσίμων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και τις εκπομπές αέριων ρύπων.
- Χρησιμοποιήσαμε αποκλειστικά ψυκτικά υγρά χωρίς επίδραση στη στιβάδα του όζοντος.
- Συνεχίσαμε τη δράση για τη μείωση της κατανάλωσης πλαστικής σακούλας στα δοχεία απορριμμάτων των γραφείων μας.

Ανθρώπινα δικαιώματα / Καταπολέμηση διαφθοράς / Δεοντολογία

Σεβόμαστε τις Διεθνείς Αρχές Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, στη Διεθνή Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και στις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ, το οποίο έχουμε προσυπογράψει, καθώς και στη Ναυτική Σύμβαση Εργασίας (MLC), για την οποία έχουμε πιστοποιηθεί και ελεγχόμαστε για την ορθή εφαρμογή της. Ως αποτέλεσμα, μέσα στο 2019 δεν υπήρξε κανένα παράπονο ή καταγγελία για παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Παράλληλα, έχουμε προσυπογράψει το Ευρωπαϊκό Επιχειρηματικό Μανιφέστο 2020 (European Enterprise Manifesto 2020), μέρος της κοινής πρωτοβουλίας «Επιχείρηση 2020» του Δικτύου CSR Hellas, του Ευρωπαϊκού Δικτύου CSR Europe και 42 ακόμη Δικτύων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης σε όλη την Ευρώπη, το οποίο προωθεί τη συνεργασία και ανάληψη πρωτοβουλιών σε τρεις στρατηγικούς τομείς:

- Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και της κοινωνικής ένταξης.
- Προώθηση νέων βιώσιμων τρόπων παραγωγής, κατανάλωσης και διαβίωσης.
- Ενίσχυση της διαφάνειας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για την καταπολέμηση και εξάλειψη της διαφθοράς:

- Έχουμε αποδεχτεί και συνυπογράψει την πρωτοβουλία 'Call for Action' του Οικουμενικού Συμφώνου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, για την εφαρμογή πολιτικών και πρακτικών ουσιαστικής αντιμετώπισης της διαφθοράς.
- Καταθέτουμε τις προτάσεις μας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο μέσω των οργανισμών INTERFERRY (Διεθνής Σύνδεσμος Εταιρειών Επιβατηγών Πλοίων) και Σ.Ε.Ε.Ν. (Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Επιβατηγού Ναυτιλίας) για τη διαφανή διατύπωση των θέσεων μας αναφορικά με θέματα δημοσίου διαλόγου.
- Έχουμε συντάξει Κανονισμό Αντιμετώπισης της Διαφθοράς με τις βασικές πρακτικές επαγγελματικής ακεραιότητας και επιχειρηματικής ηθικής.

Τέλος, προκειμένου να διαφυλάξουμε την επιχειρησιακή μας ηθική και υπεύθυνη λειτουργία, έχουμε επικοινωνήσει τον Κανονισμό Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς με τις κατευθυντήριες αρχές και κανόνες που διέπουν τις επιχειρηματικές μας δραστηριότητες σε όλους τους εργαζόμενους στα γραφεία μας, ενώ συμπεριλαμβάνεται και στο πακέτο γνωριμίας που δίνουμε στους νεοπροσληφθέντες εργαζόμενους.

Παράλληλα, έχουμε επικοινωνήσει το ενημερωτικό εγχειρίδιο «Βελτιώνοντας το καλύτερο» σε όλους τους εργαζομένους στα πλοία μας, το οποίο περιέχει τους βασικούς κανόνες επαγγελματικής συμπεριφοράς προς συναδέλφους και πελάτες, με στόχο να διατηρούμε ένα υψηλό επίπεδο ποιότητας και επαγγελματισμού.

Ο Κανονισμός Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς και το Εγχειρίδιο Προσωπικού είναι δεσμευτικά για όλους τους εργαζομένους, ενώ τυχόν μη τήρησή τους μπορεί να οδηγήσει σε διακοπή της σχέσης εργασίας ή ακόμα και σε ποινικές κυρώσεις.

Γ. ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η παρούσα δήλωση αποτελεί ειδική ενότητα της Ετήσιας Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) και συντάχθηκε σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του κ.ν. 2190/20 όπως έχουν αντικατασταθεί, από 1.1.2019, από τα άρθρα 152 και 153 του ν. 4548/2018 και αφορά τις ακόλουθες ενότητες:

1. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρία κατήρτισε και εφαρμόζει Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το ν.3873/2010 και τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Εταιρίας www.attica-group.com. Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης επικαιροποιήθηκε με την από 27.8.2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρία επιπλέον των προβλέψεων του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου

- Υπάρχει διαχωρισμός αρμοδιοτήτων μεταξύ του Προέδρου του Δ.Σ. και του Διευθύνοντος Συμβούλου, οι οποίες αποτυπώνονται εγγράφως στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρίας.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται κατά πλειοψηφία από μη εκτελεστικά μέλη.

3. Κύρια χαρακτηριστικά του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων σχετικά με τη διαδικασία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων

Σύστημα εσωτερικού ελέγχου

Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου περιλαμβάνει το σύνολο των πολιτικών, διαδικασιών, καθηκόντων και συμπεριφορών τα οποία τίθενται σε εφαρμογή από το Δ.Σ., τη διοίκηση και το ανθρώπινο δυναμικό του Ομίλου και έχουν στόχους:

- Την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία της Εταιρίας,
- Τη διασφάλιση της αξιοπιστίας της παρεχόμενης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,
- Τη συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς.

Η επάρκεια του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Εταιρίας, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος εσωτερικού ελέγχου για την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων αξιολογείται και ελέγχεται από τη διοίκηση της Εταιρίας η οποία δίδει και τις κατευθυντήριες γραμμές για επί μέρους ελέγχους. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την τελική ευθύνη ορισμού του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και την παρακολούθηση της επάρκειας αυτού.

Ο Όμιλος έχει επενδύσει σημαντικά κεφάλαια στη μηχανοργάνωση των δραστηριοτήτων του. Ειδικότερα, επί δεκατέσσερα (14) έτη λειτουργεί ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα (ERP), ήτοι το mySAP της SAP, το οποίο καλύπτει όλες τις λειτουργίες της Εταιρίας και του Ομίλου, εξασφαλίζει ενιαία πληροφόρηση σε πραγματικό χρόνο και εγγυάται τη σωστή τήρηση των διαδικασιών όπως έχουν οριστεί από τη διοίκηση.

Υπάρχει σύνδεση του συστήματος ERP με τα συστήματα κρατήσεων διασφαλίζοντας έτσι την αυτοματοποιημένη ροή των εσόδων. Μέσω του ERP πραγματοποιούνται επίσης οι προμήθειες του Ομίλου, καταχωρούνται όλα τα έξοδα λειτουργίας των πλοίων καθώς και τα διοικητικά έξοδα βάσει κανόνων και διαδικασιών που ορίζονται από τη διοίκηση και ελέγχονται από την υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου.

Επίσης εντός του ERP υπάρχουν ολοκληρωμένα προγράμματα διαχείρισης του υπαλληλικού προσωπικού και των πληρωμάτων.

Από τις αρχές του 2019 το SAP S/4 HANA αντικατέστησε την προηγούμενη εφαρμογή SAP. Το SAP S/4 HANA είναι η νέα σουίτα εφαρμογών 4ης γενιάς της SAP και είναι ένα εντελώς νέο προϊόν αναπτυγμένο και σχεδιασμένο σύμφωνα με τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις. Με τη λειτουργία του SAP S/4 HANA ο Όμιλος στοχεύει:

- Στη βελτιστοποίηση των επιχειρησιακών του διαδικασιών με χρήση «Best business practices»,
- Αποτελεσματικότερο reporting για γρηγορότερη λήψη αποφάσεων,
- Ενιαίο περιβάλλον εργασίας για όλες τις συσκευές και διευκόλυνση της καθημερινότητας των εργαζομένων,
- Εξοικονόμηση πόρων στον τομέα της Πληροφορικής.

Σε όλα τα στάδια των διαφόρων λειτουργιών υπάρχουν δικλείδες ασφαλείας και πραγματοποιούνται έλεγχοι από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου βάσει ετήσιου πλάνου ελέγχου ή κατόπιν αιτήματος της διοίκησης ή και της Επιτροπής Ελέγχου.

Τα οικονομικά στοιχεία του Ομίλου προκύπτουν αυτόματα από το ERP. Περαιτέρω επεξεργασία των οικονομικών στοιχείων γίνεται μέσω εγκεκριμένων προτύπων από τη διοίκηση. Η Εταιρία έχει λάβει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για τη διασφάλιση της ενδοεταιρικής διακίνησης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης περιλαμβάνονται τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις, τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου τη διαχείριση κινδύνων και την εποπτεία λειτουργίας της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου.

Καθήκοντα και Αρμοδιότητες

Το Διοικητικό Συμβούλιο με απόφασή του έχει παράσχει σε ανώτατα στελέχη την εξουσία εκπροσώπησης της Εταιρίας. Περαιτέρω όρισε σε συγκεκριμένα ανώτατα και ανώτερα στελέχη εγκριτικά όρια για τραπεζικές πράξεις – συναλλαγές.

Διαχείριση κινδύνων

Η Εταιρία έχει προβεί στη δημιουργία Μητρώου Κινδύνων, μετά την αναγνώριση και κατάταξη των διαφόρων πηγών κινδύνων που μπορούν να επηρεάσουν τη λειτουργία και την επίτευξη των στόχων της.

Το Μητρώο Κινδύνων επικαιροποιείται τουλάχιστον ανά έτος λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες οικονομικές συγκυρίες οι οποίες δύναται να επηρεάσουν τη λειτουργία και αποδοτικότητα του Ομίλου.

Οι κίνδυνοι κατηγοριοποιούνται, ορίζεται η συγγενής με τον κίνδυνο λειτουργική μονάδα και αξιολογούνται με βάση την πιθανότητα να συμβεί το γεγονός και το βαθμό επίπτωσης που θα έχει στη δραστηριότητα της Εταιρίας και του Ομίλου. Η διοίκηση έχει υιοθετήσει το Μητρώο Κινδύνων προκειμένου να παρακολουθούνται συστηματικά και να λαμβάνονται αποφάσεις για τον τρόπο διαχείρισης κινδύνων που επιδρούν στην αποτελεσματικότητα της Εταιρίας.

Καταστατικό

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση της 18.12.2019 ενέκρινε την εναρμόνιση του Καταστατικού της Εταιρίας σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4548/2018 και ειδικότερα την τροποποίηση, κατάργηση και αναρίθμηση άρθρων του.

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας

Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας, αναθεωρήθηκε με την από 17.12.2019 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας, προκειμένου να προσαρμοσθεί σε τροποποιήσεις της κείμενης νομοθεσίας περί εταιρικής διακυβέρνησης, περιλαμβανομένων των διατάξεων του ν. 4548/2018.

Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας, καθώς και τυχόν τροποποιήσεις του, τίθενται σε ισχύ αμέσως μετά την έγκριση τους από το Δ.Σ. της Εταιρίας.

Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της Εταιρίας έχει συνταχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να αντικατοπτρίζει το μέγεθος, τον εταιρικό σκοπό και τις αρχές οργάνωσης της Εταιρίας. Σκοπός του είναι να προσδώσει διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στο σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης και να καταγράψει τις λειτουργίες, τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των οργάνων της Εταιρίας προς ενίσχυση της εμπιστοσύνης των μετόχων και των εργαζομένων της. Το περιεχόμενο του Κανονισμού περιλαμβάνει τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 του ν.3016/2002. Μεταξύ άλλων, στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας περιλαμβάνονται θέματα που σχετίζονται με:

- Τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου,
- Το σκοπό και τη λειτουργία των μόνιμων επιτροπών του Ομίλου, ήτοι της Επιτροπής Ελέγχου και της Επιτροπής Αποδοχών,
- Την Πολιτική Αποδοχών,
- Τη διάρθρωση των Επιτελικών Διευθύνσεων & των άλλων οργανωτικών μονάδων του Ομίλου και τις βασικές αρμοδιότητες τους,
- Την πρόληψη και αντιμετώπιση καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων,
- Την παρακολούθηση και γνωστοποίηση συναλλαγών επί τίτλων της Attica Group,
- Τον έλεγχο διακίνησης προνομιακών πληροφοριών,
- Τις διαδικασίες μετακίνησης, πρόσληψης και αξιολόγησης των εργαζομένων του Ομίλου.

Εσωτερικός Έλεγχος

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρίας δημιουργήθηκε με την από 14.5.2001 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Λειτουργεί ως ανεξάρτητη οργανωτική μονάδα της Εταιρίας και εποπτεύεται από την Επιτροπή Ελέγχου.

Στόχος της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου είναι η επαλήθευση της τήρησης των υφιστάμενων διαδικασιών των οργανωτικών μονάδων του Ομίλου, μέσω διενέργειας αποτελεσματικών ελέγχων, προκειμένου να διασφαλίζεται η διαρκής βελτίωση της αποτελεσματικής λειτουργίας του Ομίλου, καθώς και η μεγιστοποίηση της απόδοσής του.

Τα βασικά καθήκοντα της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου είναι:

- Ο σχεδιασμός του ετήσιου προγράμματος ελέγχων και των επιμέρους προγραμμάτων εργασίας, καθώς και επιπρόσθετων ελέγχων, και η εκτέλεση αυτών με στόχο την εξακρίβωση και διασφάλιση τήρησης των πολιτικών και διαδικασιών.
- Η αξιολόγηση της πληρότητας και ποιότητας του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου και η εισήγηση αποτελεσματικότερων διαδικασιών και πρακτικών για τη βελτίωση του, με σκοπό την επίτευξη των επιχειρησιακών στόχων της Εταιρίας.
- Η παρακολούθηση της εφαρμογής του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και του Καταστατικού της Εταιρίας για την έγκαιρη αναγνώριση δυσλειτουργιών, την προσήκουσα συμμόρφωσή τους στη νομοθεσία.
- Η αναγνώριση, καταγραφή και αξιολόγηση πιθανών επιχειρησιακών κινδύνων προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι πιθανές αρνητικές επιπτώσεις εάν οι κίνδυνοι αυτοί επέλθουν.
- Παρακολούθηση του βαθμού υλοποίησης των συμφωνημένων εισηγήσεων που προκύπτουν από τις εκθέσεις ελέγχου και ενημέρωση της Επιτροπής Ελέγχου για την πρόοδο υλοποίησης.
- Η ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου για περιπτώσεις σύγκρουσης των ιδιωτικών συμφερόντων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή Διευθυντικών Στελεχών με τα συμφέροντα του Ομίλου, τις οποίες διαπιστώνει κατά την άσκηση των καθηκόντων της.
- Η παρακολούθηση του υποχρεωτικού ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων λαμβάνοντας υπόψη τα πορίσματα και συμπεράσματα των εξωτερικών ελεγκτών, καθώς και τη σχετική συμπληρωματική έκθεση ενημέρωσης που απευθύνεται στην Επιτροπή Ελέγχου.

4. Πληροφοριακά στοιχεία (γ), (δ), (στ), (η) και (θ) του άρθρου 10, παράγραφος 1 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ

Σημαντικό μέρος των πληροφοριών των στοιχείων (γ), (δ), (στ) και (θ) της παραγράφου 1 του άρθρου 10 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ περιλαμβάνονται στην «ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (άρθρο 4, παρ. 7 & 8 του ν.3556/2007). Επιπρόσθετα:

Σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες του ανωτέρω στοιχείου (δ), δεν υφίστανται κανενός είδους τίτλοι της Εταιρίας οι οποίοι να παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου στους κατόχους.

Σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες του ανωτέρω στοιχείου (στ), δεν υφίσταται κανενός είδους περιορισμός στα δικαιώματα ψήφου.

Σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες του ανωτέρω στοιχείου (η), σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Ν. 4548/2018, όπως ισχύει, η τροποποίηση του καταστατικού της Εταιρίας αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.). Ο διορισμός των μελών του Δ.Σ. γίνεται από τη Γ.Σ. σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Σε περίπτωση αντικατάστασης μέλους του Δ.Σ. η απόφαση λαμβάνεται από το Δ.Σ. και υποβάλλεται προς επικύρωση στην επόμενη Γ.Σ.

5. Πληροφοριακά στοιχεία για τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων

Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρίας, συγκαλείτε από το Διοικητικό Συμβούλιο και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση. Οι αποφάσεις της Γ.Σ. υποχρεώνουν όλους τους μετόχους, ακόμα και αυτούς που απουσιάζουν ή διαφωνούν. Στη Γ.Σ. δικαιούνται να συμμετέχουν οι μέτοχοι, είτε αυτοπροσώπως είτε δια νομίμως εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, σύμφωνα με την εκάστοτε προβλεπόμενη νόμιμη διαδικασία.

Το Δ.Σ. διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι ενημερώνονται για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερήσιας διάταξης και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση.

Ειδικότερα, σχετικά με την προετοιμασία της Γ.Σ., σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Νόμου 3884/2010, η Εταιρία αναρτά στην ιστοσελίδα της είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γ.Σ. πληροφορίες σχετικά με:

- την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων,
- τους βασικούς κανόνες συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος εισαγωγής θεμάτων στην ημερήσια διάταξη και υποβολής ερωτήσεων, καθώς και των προθεσμιών εντός των οποίων τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν,
- τις διαδικασίες ψηφοφορίας, τους όρους αντιπροσώπευσης μέσω πληρεξουσίου και τα χρησιμοποιούμενα έντυπα για ψηφοφορία μέσω πληρεξουσίου,
- την προτεινόμενη ημερήσια διάταξη της συνέλευσης, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων των αποφάσεων προς συζήτηση και ψήφιση καθώς και τυχόν συνοδευτικών εγγράφων,
- το συνολικό αριθμό των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου κατά την ημερομηνία της σύγκλησης.

Τουλάχιστον, ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εταιρίας, ο Διευθύνων Σύμβουλος, ο εσωτερικός ελεγκτής καθώς και ο τακτικός ελεγκτής παρίστανται στη Γ.Σ, προκειμένου να παρέχουν πληροφόρηση και ενημέρωση επί θεμάτων της αρμοδιότητάς τους που τίθενται προς συζήτηση και επί ερωτήσεων ή διευκρινίσεων που ζητούν οι μέτοχοι.

Κατά τις συνεδριάσεις της Γ.Σ. προεδρεύει προσωρινά ο Πρόεδρος του Δ.Σ. ή, αν αυτός κωλύεται, ο Αναπληρωτής του ή, αν αυτός κωλύεται, ο πρεσβύτερος από τα παριστάμενα μέλη του Δ.Σ. Χρέη Γραμματέα εκτελεί προσωρινά αυτός που ορίζεται από τον Πρόεδρο.

Μετά από την κήρυξη του οριστικού καταλόγου εκείνων που έχουν δικαίωμα ψήφου, η Συνέλευση προχωρεί στην εκλογή του Προέδρου της και ενός Γραμματέα που εκτελεί και χρέη ψηφολέκτη. Οι αποφάσεις της Γ.Σ. λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και της προβλέψεις του Καταστατικού της Εταιρίας.

Στη Γ.Σ. συμμετέχει κάθε μέτοχος που εμφανίζεται με την ιδιότητα αυτή στα αρχεία του φορέα στον οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες της Εταιρίας. Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία δεν προϋποθέτει την δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας.

6. Πληροφοριακά στοιχεία για το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) και τις Επιτροπές του

Σύμφωνα με το Καταστατικό, η Εταιρία διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), το οποίο αποτελείται από τρία (3) μέλη έως εννέα (9) μέλη, τα οποία εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση για τρία (3) χρόνια. Η θητεία των μελών του Δ.Σ. αρχίζει από την ημέρα της εκλογής τους και διαρκεί μέχρι την ημέρα της Γενικής Συνέλευσης, η οποία θα συνέλθει το τρίτο έτος μετά από την εκλογή τους.

Τα μέλη του Δ.Σ. είναι πάντοτε επανεκλέξιμα ή επαναδιοριζόμενα και ελεύθερα ανακλητά. Μέλη του Δ.Σ. μπορεί να διορισθούν και μη μέτοχοι. Η συνεχής απουσία Συμβούλου από τις συνεδριάσεις του Δ.Σ. επί έξι (6) μήνες χωρίς δικαιολογημένη αιτία ισοδυναμεί με παραίτηση η οποία θεωρείται οριστική αφότου αποφασίσει γι' αυτήν το Δ.Σ. και γίνει μνεία στα πρακτικά. Εξαιρείται η περίπτωση αυτών που διαμένουν στο εξωτερικό.

Το Δ.Σ. αποτελείται από εκτελεστικά και μη εκτελεστικά μέλη, σύμφωνα με το Ν. 3016/2002 περί εταιρικής διακυβέρνησης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Ο αριθμός των μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. δεν πρέπει να είναι μικρότερος του 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών του Δ.Σ. και αν προκύψει κλάσμα στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο αριθμό. Δύο (2) τουλάχιστον από τα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. είναι ανεξάρτητα, δηλαδή, δεν έχουν καμία σχέση εξάρτησης με την Εταιρία ή με συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα, κατά την έννοια του άρθρου 4 του ν. 3016/2002 περί εταιρικής διακυβέρνησης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Το τρέχον Δ.Σ. της Εταιρίας εξελέγη κατά την ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας, η οποία πραγματοποιήθηκε την 26.6.2018, και συγκροτήθηκε σε σώμα την ίδια ημερομηνία. Στις 3.4.2019 η Εταιρία ανακοίνωσε την παραίτηση του κ. Ηρακλή Σιμιτσιδέλλη από την ιδιότητά του ως εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου λόγω συνταξιοδότησης. Σε αναπλήρωση της θέσης το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε την εκλογή του κ. Παναγιώτη Δικαίου ως εκτελεστικού μέλους. Η εκλογή αυτή ανακοινώθηκε και στην ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας, η οποία πραγματοποιήθηκε την 05.09.2019. Το νέο μέλος θα ασκήσει τα καθήκοντά του κατά το υπόλοιπο χρονικό διάστημα έως τη λήξη της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το τρέχον Δ.Σ. απαρτίζεται από επτά (7) μέλη, εκ των οποίων τρία (3) εκτελεστικά, τέσσερα (4) μη εκτελεστικά και δύο (2) εξ αυτών ανεξάρτητα, κατά την έννοια των διατάξεων του Ν. 3016/2002. Ειδικότερα, η σύνθεση του Δ.Σ. της Εταιρίας στις 31.12.2019 είχε ως εξής:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ
Κυριάκος Μάγειρας του Δημητρίου	Πρόεδρος-Εκτελεστικό Μέλος
Μιχάλης Σακέλλης του Γεωργίου	Αντιπρόεδρος -Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σπυρίδων Πασχάλης του Χαραλάμπους	Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό Μέλος
Παναγιώτης Δικαίος του Γεωργίου	Εκτελεστικό Μέλος
Παναγιώτης Θρουβάλας του Κωνσταντίνου	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Ευστρατιάδης του Ευστρατίου	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αναστάσιος Κυπριανίδης του Γεωργίου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Τρόπος Λειτουργίας και Αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του Καταστατικού και τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο για τη διοίκηση και τη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων. Αποφασίζει για όλα γενικά τα ζητήματα που αφορούν την Εταιρία και ενεργεί κάθε πράξη μέσα στη φύση και τα πλαίσια του σκοπού της με εξαίρεση τις αποφάσεις, πράξεις και ενέργειες που από το νόμο ή από το Καταστατικό ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης.

Ενδεικτικά: α) Εκπροσωπεί την Εταιρία ενώπιον των Δικαστηρίων καθώς και ενώπιον κάθε άλλης αρχής και δίνει τους όρκους που επιβάλλονται στην Εταιρία δια του Προέδρου ή του Αναπληρωτή Προέδρου ή του Αντιπροέδρου ή του Διευθύνοντος Συμβούλου ή του Εντεταλμένου Συμβούλου ή και δι' άλλου προσώπου, υπαλλήλου ή μη της Εταιρίας, που διορίζεται από το Συμβούλιο γι' αυτό το σκοπό, β) Κανονίζει τα σχετικά με την εσωτερική και εξωτερική λειτουργία της Εταιρίας, προσδιορίζει και ελέγχει κάθε δαπάνη σχετικά με τη λειτουργία της και διορίζει και παύει το προσωπικό της, γ) Αποφασίζει την εκτέλεση έργων ή την ενέργεια προμηθειών, δ) Συνομολογεί αγορές, πωλήσεις, ανταλλαγές, υποθηκεύσεις, ενεχυριάσεις ή μισθώσεις ακινήτων ή κινητών και γενικά οποιεσδήποτε συμφωνίες, εκχωρεί απαιτήσεις της Εταιρίας, αποδέχεται την εκχώρηση άλλων απαιτήσεων δέχεται και χορηγεί εγγυήσεις από, προς και υπέρ οιουδήποτε τρίτου προς ευόδωση του εταιρικού σκοπού και γενικά αναλαμβάνει κάθε υποχρέωση για την Εταιρία, ε) Προσδιορίζει την εκάστοτε χρήση των κεφαλαίων που είναι διαθέσιμα, συμβάλλεται, συμβιβάζεται, συνάπτει συνυποσχετικά, διορίζει διαιτητές, αποφασίζει για την έγερση αγωγών, ενδίκων μέσων, αποδοχή αποφάσεων, παραιτήσεις όλου ή μέρους δικών, για την εγγραφή, εξάλειψη ή άρση υποθηκών, προσημειώσεων κατασχέσεων και κατάργησης δικών σχετικά με όλα τα συμφέροντα της Εταιρίας, στ) Παρέχει γενική ή μερική πληρεξουσιότητα σε όσα πρόσωπα κρίνει, διορίζει τους δικηγόρους της Εταιρίας και παρέχει σ' αυτούς τη δικαστική πληρεξουσιότητα, ζ) Υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση προτάσεις για την αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου ή για μείωση αυτού, την παράταση της διάρκειας της Εταιρίας, το μετασχηματισμό της σε άλλη και μάλιστα οποιασδήποτε μορφής (τύπου) Εταιρία, τη συγχώνευση της με άλλη, καθώς και για τη διάλυση της πριν από το χρόνο της συμβατικής της διάρκειας, η) Εκδίδει κοινά ομολογιακά δάνεια καθώς και ομολογιακά δάνεια σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3156/03 και όπως οι σχετικές διατάξεις εκάστοτε θα ισχύουν. Η παραπάνω απαρίθμηση των δικαιωμάτων του Διοικητικού Συμβουλίου δεν είναι περιοριστική αλλά απλά ενδεικτική.

Σημειώνεται ότι πράξεις του Δ.Σ., ακόμη και εκτός εταιρικού σκοπού δεσμεύουν την Εταιρία έναντι τρίτων, εκτός αν αποδειχθεί ότι ο τρίτος γνώριζε την υπέρβαση ή όφειλε να την γνωρίζει, ενώ τυχόν περιορισμοί της εξουσίας του Δ.Σ. από το καταστατικό ή από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης δεν αντιτάσσονται στους τρίτους ακόμα και αν έχουν υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει το δικαίωμα να αναθέσει σε ένα ή περισσότερα μέλη του ή άλλα πρόσωπα τη διεύθυνση της Εταιρίας και την εκπροσώπηση αυτής γενικά ή για ορισμένου μόνο είδους πράξεις ή για ορισμένη πράξη. Επίσης, δύναται το Δ.Σ. να αναθέσει τον εσωτερικό έλεγχο της Εταιρίας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, μη μέλη. Τα πρόσωπα αυτά μπορούν να αναθέτουν περαιτέρω την άσκηση των εξουσιών που τους ανατέθηκαν ή μέρος τούτων σε άλλα μέλη ή τρίτους. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί επίσης να συγκροτείται εκτελεστική επιτροπή και να ανατίθενται σε αυτήν ορισμένες εξουσίες ή καθήκοντα του Διοικητικού Συμβουλίου. Η σύνθεση, οι αρμοδιότητες, τα καθήκοντα και ο τρόπος λήψης των αποφάσεων της εκτελεστικής επιτροπής, καθώς και κάθε θέμα που αφορά τη λειτουργία της ρυθμίζονται με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με την συγκρότησή της. Οι εξουσίες των προσώπων, στα οποία το Διοικητικό Συμβούλιο αναθέτει την ενάσκηση των δικαιωμάτων, καθορίζονται από τις σχετικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με το άρθρο 13 του Καταστατικού και τον Κανονισμό Εταιρικής Διακυβέρνησης, αναφορικά με την συγκρότηση του Δ.Σ., ορίζεται ότι μετά από κάθε εκλογή το νέο Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται αμέσως και εκλέγει από τα μέλη του για ολόκληρη τη θητεία του τον Πρόεδρο και τον Αναπληρωτή αυτού, τον Αντιπρόεδρο καθώς και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και εφόσον κριθεί απαραίτητο Εντεταλμένο Σύμβουλο. Ο Πρόεδρος ή, σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του, ο Αναπληρωτής του προΐσταται των συνεδριάσεων του Συμβουλίου και διευθύνει τις εργασίες του.

Σύμφωνα με το άρθρο 14 του Καταστατικού και τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, το Δ.Σ. συνεδριάζει έγκυρα στην έδρα της Εταιρίας αλλά μπορεί να συνεδριάζει και εκτός της έδρας σε οποιονδήποτε Δήμο της Περιφέρειας Αττικής. Σε κάθε περίπτωση το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει έγκυρα εκτός της έδρας του σε άλλο τόπο, στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή, εφόσον στη συνεδρίαση αυτή παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του και κανείς δεν αντιλέγει στην πραγματοποίηση της συνεδρίασης και στη λήψη αποφάσεων. Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 91 του ν. 4548/2018.

Το Δ.Σ. μπορεί να συνεδριάζει με τηλεδιάσκεψη. Στην περίπτωση αυτή η πρόσκληση προς τα μέλη του Δ.Σ. περιλαμβάνει τις αναγκαίες πληροφορίες για τη συμμετοχή αυτών στη συνεδρίαση. Σε κάθε περίπτωση κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να αξιώσει να διεξαχθεί η συνεδρίαση με τηλεδιάσκεψη ως προς αυτόν, αν κατοικεί σε άλλη χώρα από εκείνη όπου διεξάγεται η συνεδρίαση ή αν υπάρχει άλλος σπουδαίος λόγος, ιδίως ασθένεια ή αναπηρία.

Το άρθρο 15 του Καταστατικού ορίζει ότι μέλος Δ.Σ. που απουσιάζει ή κωλύεται μπορεί να εκπροσωπείται από άλλο μέλος Δ.Σ. Κάθε μέλος Δ.Σ. μπορεί να εκπροσωπεί εγκύρως έναν μόνο Σύμβουλο που απουσιάζει εφόσον εξουσιοδοτηθεί με ειδική εντολή.

Το Δ.Σ. βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα, όταν παρευρίσκονται ή αντιπροσωπεύονται σ' αυτό το ήμισυ πλέον ενός των Συμβούλων, ουδέποτε όμως ο αριθμός των παρόντων αυτοπροσώπως Συμβούλων, μπορεί να είναι μικρότερος των τριών (3). Προς εξεύρεση του αριθμού απαρτίας παραλείπεται τυχόν προκύπτον κλάσμα.

Οι αποφάσεις του Δ.Σ. λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των μελών που είναι παρόντα και εκείνων που αντιπροσωπεύονται. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου του Δ.Σ. Οι αποφάσεις του Δ.Σ. πιστοποιούνται με πρακτικά και υπογράφονται από τους Συμβούλους που ήταν παρόντες στην συνεδρίαση. Η κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού από όλα τα μέλη του ΔΣ ή τους αντιπροσώπους τους ισοδυναμεί με απόφαση του Δ.Σ., ακόμη και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση.

Σύμφωνα με το άρθρο 16 του Καταστατικού, σε περίπτωση παραίτησης ή θανάτου ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο απώλειας της ιδιότητας μέλους ή μελών του Δ.Σ., το Δ.Σ. μπορεί να εκλέγει μέλη αυτού σε αντικατάσταση των μελών που εξέλιπαν. Η εκλογή αυτή επιτρέπεται εφόσον η αναπλήρωση των παραπάνω μελών δεν είναι εφικτή από αναπληρωματικά μέλη, που έχουν εκλεγεί από τη Γενική Συνέλευση ή διοριστεί από μέτοχο ή μετόχους, σύμφωνα με το άρθρο 81 του ν. 4548/2018. Η εκλογή από το Δ.Σ. γίνεται με απόφαση των απομενόντων μελών, αν είναι τουλάχιστον τρία (3), και ισχύει για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που αντικαθίσταται. Η απόφαση της εκλογής υποβάλλεται σε δημοσιότητα και ανακοινώνεται από το Δ.Σ. στην αμέσως προσεχή Γενική Συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες, ακόμη και αν δεν έχει αναγραφεί σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη. Σε κάθε περίπτωση τα υπόλοιπα μέλη μπορούν να συνεχίσουν τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρίας και χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών σύμφωνα με τα ως άνω, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός αυτών υπερβαίνει το ήμισυ των μελών όπως είχαν πριν από την επέλευση των ανωτέρω γεγονότων. Σε κάθε περίπτωση τα μέλη αυτά δεν επιτρέπεται να είναι λιγότερα των τριών(3).

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης ορίζει ότι το Δ.Σ. συνέρχεται με την απαραίτητη συχνότητα ώστε να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά του. Η πληροφόρηση που του παρέχεται πρέπει να είναι έγκαιρη, ώστε να του δίνεται η δυνατότητα να αντεπεξέρχεται αποτελεσματικά στα καθήκοντα που απορρέουν από τις αρμοδιότητές του.

Τα μέλη του Δ.Σ. έχουν το δικαίωμα να ζητούν κάθε πληροφορία που θεωρούν απαραίτητη για την εκτέλεση των καθηκόντων τους σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή.

Τέλος, σύμφωνα με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, αποφεύγεται η αντικατάσταση του συνόλου των μελών σε μία και μόνη Γενική Συνέλευση και η διαδοχή των μελών του Δ.Σ. συντελείται σταδιακά. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη δεν επιτρέπεται να κατέχουν ποσοστό μεγαλύτερο του 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας ούτε να έχουν σχέση εξάρτησης με την Εταιρία. Τα ανεξάρτητα μέλη διορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Σύγκρουση συμφερόντων

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οφείλουν να απέχουν από την επιδίωξη ιδίων συμφερόντων που αντιβαίνουν στα συμφέροντα της Εταιρίας. Ειδικότερα, απαγορεύεται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που συμμετέχουν με οποιονδήποτε τρόπο στη διεύθυνση της Εταιρίας καθώς και στους Διευθυντές αυτής να ενεργούν, χωρίς την άδεια της Γενικής Συνέλευσης, για λογαριασμό τους ή για λογαριασμό τρίτων, πράξεις που υπάγονται στους σκοπούς της Εταιρίας, καθώς και να μετέχουν ως ομόρρυθμοι εταίροι ή ως μόνοι μέτοχοι ή εταίροι σε εταιρίες που επιδιώκουν τέτοιους σκοπούς.

Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου

Η σύσταση της Επιτροπής Ελέγχου γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων στο πλαίσιο της εφαρμογής του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου και των διατάξεων περί εταιρικής διακυβέρνησης.

Κύριος σκοπός της Επιτροπής Ελέγχου είναι η υποβοήθηση του Δ.Σ. στην άσκηση των εποπτικών καθηκόντων του, στην εξασφάλιση της διαφάνειας των εταιρικών δραστηριοτήτων και στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων και ευθυνών του έναντι των μετόχων και των αρχών εποπτείας. Η Επιτροπή Ελέγχου αναφέρεται στο Δ.Σ. της Εταιρίας.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 44 του ν. 4449/2017, οι βασικές αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου έχουν ως εξής:

α) ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο για το αποτέλεσμα του υποχρεωτικού ελέγχου και επεξηγεί πώς συνέβαλε ο υποχρεωτικός έλεγχος στην ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και ποιος ήταν ο ρόλος της Επιτροπής Ελέγχου στην εν λόγω διαδικασία,

β) παρακολουθεί τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και υποβάλλει συστάσεις ή προτάσεις για την εξασφάλιση της ακεραιότητάς της,

γ) παρακολουθεί, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, της διασφάλισης ποιότητας και της διαχείρισης κινδύνων της επιχείρησης σε σχέση με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της ελεγχόμενης οντότητας, χωρίς να παραβιάζει την ανεξαρτησία της οντότητας αυτής,

δ) παρακολουθεί τον υποχρεωτικό έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε πορίσματα και συμπεράσματα της αρμόδιας αρχής σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 26 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014,

ε) επισκοπεί και παρακολουθεί την ανεξαρτησία των ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή των ελεγκτικών εταιρειών σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22, 23, 26 και 27, καθώς και το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014 και ιδίως την καταλληλότητα της παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών στην ελεγχόμενη οντότητα σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014,

στ) είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιρειών και προτείνει τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή τις ελεγκτικές εταιρίες που θα διοριστούν σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014, εκτός εάν εφαρμόζεται η παρ. 8 του άρθρου 16 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Η Επιτροπή Ελέγχου παρακολουθεί και επιθεωρεί την ορθή λειτουργία της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου σύμφωνα με τα επαγγελματικά πρότυπα και αξιολογεί το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου που υποβάλλεται από αυτήν. Ο υπεύθυνος της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου εποπτεύεται από την Επιτροπή Ελέγχου.

Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη που στην πλειονότητά τους είναι ανεξάρτητα, κατά την έννοια των διατάξεων του Ν. 3016/2002. Σύμφωνα με το άρθρο 44 του ν. 4449/2017, η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και μέλη που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 44 του ν. 4449/2017, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου ορίζεται από τα μέλη της ή εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας και είναι ανεξάρτητος από την Εταιρία. Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου στο σύνολο τους πρέπει να διαθέτουν επαρκή γνώση του τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρία ενώ τουλάχιστον ένα (1) μέλος της Επιτροπής Ελέγχου πρέπει να είναι ορκωτός ελεγκτής λογιστής σε αναστολή ή συνταξιούχος ή να διαθέτει επαρκή γνώση στην ελεγκτική και λογιστική.

Η Εταιρία έχει συστήσει Επιτροπή Ελέγχου και σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της που επικαιροποιήθηκε τον Δεκέμβριο του έτους 2017 σύμφωνα με το άρθρο 44 του ν. 4449/2017 ισχύουν τα ακόλουθα:

Η Επιτροπή Ελέγχου συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το τρίμηνο ή όποτε άλλοτε κριθεί απαραίτητο. Οι ημερομηνίες συνεδριάσεων καθορίζονται κατά τρόπο τέτοιον ώστε να είναι δυνατή η συμμετοχή όλων των μελών. Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου συμμετέχουν στις συνεδριάσεις είτε με τη φυσική παρουσία τους είτε μέσω τηλεδιάσκεψης. Στην περίπτωση κωλύματος ενός μέλους, η συνεδρίαση είναι δυνατή με την παρουσία των υπόλοιπων δύο (2) μελών.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου διαμορφώνει και εισηγείται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης τα οποία μαζί με το ανάλογο πληροφοριακό υλικό (αναφορές του εσωτερικού ελέγχου, διοικητικές αναφορές, εκθέσεις, κ.λπ.) διανέμονται εγκαίρως στα λοιπά μέλη της Επιτροπής Ελέγχου. Εάν κριθεί απαραίτητο, η Επιτροπή Ελέγχου δύναται να προσκαλέσει στις συνεδριάσεις της διευθυντικά στελέχη, εξωτερικούς ελεγκτές, τον υπεύθυνο της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου ή ακόμα και τρίτους.

Η κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού από τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου ισοδυναμεί με απόφασή της, ακόμη και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων, στα οποία καταγράφονται οι παρατηρήσεις-εισηγήσεις της Επιτροπής, υπογράφονται από τα μέλη της και βρίσκονται στη διάθεση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η υφιστάμενη σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου της Εταιρίας αποτελείται από τα εξής μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία εξελέγησαν με την από 26.6.2018 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρίας:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ
Μιχάλης Σακέλλης του Γεωργίου	Πρόεδρος -Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αναστάσιος Κυπριανίδης του Γεωργίου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Ευστρατιάδης του Ευστρατίου	Μη Εκτελεστικό Μέλος

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου διαθέτουν επαρκή γνώση του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρία.

Η διάρκεια της θητείας των μελών της Επιτροπής Ελέγχου είναι διετής, δηλαδή μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση, η οποία θα συνέλθει το δεύτερο έτος από την εκλογή τους, ήτοι εντός του 2020.

Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής Αποδοχών

Η Εταιρία διαθέτει Επιτροπή Αποδοχών, η σύσταση της οποίας εγκρίθηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της 5.9.2019.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Αποδοχών, ο οποίος εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας στις 8.10.2019, κύριος σκοπός της είναι να συνδράμει το Δ.Σ. της Εταιρίας στην εκτέλεση των καθηκόντων του σε θέματα αμοιβών, κινήτρων και λοιπών παροχών και ιδιαίτερα στην εφαρμογή της εγκεκριμένης Πολιτικής Αποδοχών της Εταιρίας. Η Επιτροπή Αποδοχών αναφέρεται στο Δ.Σ. της Εταιρίας.

Πιο συγκεκριμένα, βασικοί στόχοι της Επιτροπής είναι:

α) να εισηγείται στο Δ.Σ. την εκάστοτε απαιτούμενη πολιτική αμοιβών, τα μακροχρόνια κίνητρα και άλλες παροχές για τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. της Εταιρίας και των θυγατρικών της εταιριών, με στόχο να προσελκύσει, να παρακινήσει και να διατηρήσει στο στελεχιακό δυναμικό, μία ταλαντούχα με επιχειρηματικό πνεύμα και δημιουργικότητα ομάδα ανώτατων στελεχών, η οποία θα συνεισφέρει στην ανάπτυξη της επιχειρηματικής στρατηγικής και θα αποτελέσει τη βάση της μακροχρόνιας επιτυχίας και βιώσιμης ανάπτυξης της Attica Group και β) να εφαρμόζει την εγκεκριμένη Πολιτική Αποδοχών της Εταιρίας, ιδίως στον καθορισμό και την κατανομή των μεταβλητών αμοιβών στα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας και των θυγατρικών της εταιριών.

Η Επιτροπή Αποδοχών εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο:

- Την Πολιτική Αποδοχών των εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. της Εταιρίας και των θυγατρικών της εταιριών,
- Τυχόν αναθεωρήσεις της Πολιτικής Αποδοχών, όταν κρίνεται απαραίτητο, λαμβάνοντας υπόψη την εκάστοτε διαμορφούμενη στρατηγική και τους επιχειρηματικούς στόχους του Ομίλου, τις συνθήκες στην οικονομία και τις ανάγκες που κατά περίπτωση αναδεικνύουν τα ανώτατα στελέχη,
- Τις μεταβλητές αμοιβές για τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας και των θυγατρικών της εταιριών,
- Τις σταθερές αμοιβές που αφορούν τις περιπτώσεις νεοπροσληφθέντων στελεχών που εκλέγονται ως εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. της Εταιρίας και των θυγατρικών της εταιριών.

Επιπρόσθετα η Επιτροπή:

- Καταρτίζει την ετήσια Έκθεση Αποδοχών (σύμφωνα με το άρθρο 112/ Ν. 4548/2018) και την υποβάλλει προς έγκριση στο Δ.Σ.,
- Επιβλέπει την εφαρμογή της εγκεκριμένης Πολιτικής Αποδοχών,

- Δύναται να υποβάλλει στο Δ.Σ., προς ενσωμάτωση στην δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρίας, έκθεση όπου περιγράφει το έργο της.

Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο και εκτάκτως, όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο από τον Πρόεδρο της Επιτροπής ή από οποιοδήποτε μέλος της και τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεων της. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των εισηγήσεων της Επιτροπής, υπογράφονται από τα μέλη της. Στις συνεδριάσεις της δύναται να παρίστανται ο Πρόεδρος της Εταιρίας και ο Διευθύνων Σύμβουλος, εκτός εάν η Επιτροπή κρίνει διαφορετικά. Η Επιτροπή δύναται να καλεί και άλλα στελέχη της Εταιρίας, ανάλογα με τα θέματα που θα συζητηθούν.

Η Επιτροπή αποτελείται από τρία (3) μέλη τα οποία εκλέγονται μεταξύ των Μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από τη Γενική Συνέλευση. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής εκλέγεται από τα μέλη της Επιτροπής ή υποδεικνύεται από τη Γενική Συνέλευση. Τα μέλη της Επιτροπής πρέπει να διαθέτουν γνώσεις, εμπειρίες και ικανότητες, σχετικές και ανάλογες με τη φύση των καθηκόντων που καλούνται να εκπληρώσουν.Οι αποφάσεις λαμβάνονται ομοφώνως.

Η σύνθεση της Επιτροπής Αποδοχών αποτελείται από τα εξής μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία εξελέγησαν με την από 5.9.2019 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρίας :

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	**ΙΔΙΟΤΗΤΑ**
Παναγιώτης Θρουβάλας του Κωνσταντίνου	Πρόεδρος- Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Ευστρατιάδης του Ευστρατίου	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Μιχάλης Σακέλλης του Γεωργίου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Η θητεία της Επιτροπής είναι ανάλογη της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου. Εξαιρετικά κατά την πρώτη εκλογή της η θητεία της Επιτροπής διαρκεί μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση του 2020, για λόγους προσαρμογής της με τη θητεία του Δ.Σ.

Πολιτική Αποδοχών

Η Εταιρία, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Ν. 4548/2018, άρθρα 110-111, έχει καταρτίσει Πολιτική Αποδοχών που εφαρμόζει για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας και των θυγατρικών της εταιριών. Η Πολιτική Αποδοχών εγκρίθηκε κατά την Τακτική Γενική Συνέλευση της 5.9.2019, αναρτήθηκε στον ιστότοπο της Εταιρίας και έχει ισχύ τεσσάρων εταιρικών χρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της υπό έγκριση χρήσης.

Οι βασικές αρχές της Πολιτικής Αποδοχών έχουν σχεδιαστεί για να προσελκύσουν, να παρακινήσουν και να διατηρήσουν στο στελεχιακό δυναμικό, μία ομάδα ανώτατων στελεχών υψηλών ικανοτήτων με επιχειρηματικό πνεύμα και δημιουργικότητα, η οποία θα συνεισφέρει στην ανάπτυξη της επιχειρηματικής στρατηγικής και θα αποτελέσει τη βάση της μακροχρόνιας επιτυχίας και βιώσιμης ανάπτυξης της Εταιρίας.

Η Πολιτική Αποδοχών καλύπτει το σύνολο των αποδοχών που καταβάλλονται και συγκεκριμένα σταθερές αμοιβές, μεταβλητές αμοιβές και άλλες παροχές.

Οι αμοιβές των μη εκτελεστικών μελών των Διοικητικών Συμβουλίων της Εταιρίας εγκρίνονται ετησίως με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Ειδικότερα, τα μη εκτελεστικά μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων δύνανται να λαμβάνουν βασική ετήσια αμοιβή για τη συμμετοχή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Στα μη εκτελεστικά μέλη καταβάλλεται πρόσθετο σταθερό ποσό το οποίο εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση και αφορά σε πρόσθετες ευθύνες, όπως η προεδρία και η συμμετοχή τους σε Επιτροπές.

Τα μη εκτελεστικά μέλη δεν συμμετέχουν σε κανένα καθεστώς συνταξιοδοτικών προγραμμάτων, επιδομάτων ή μακροπρόθεσμων κινήτρων και δεν χορηγούνται σε αυτά πρόσθετες αμοιβές (bonus) ή άλλες αποζημιώσεις συναρτώμενες με την απόδοση.

Οι αποδοχές των εκτελεστικών μελών των Διοικητικών Συμβουλίων της Εταιρίας έχουν σαν στόχο να εξασφαλίσουν τη βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα. Οι αποδοχές διακρίνονται σε:

- Σταθερές αμοιβές: είναι το σταθερό μέρος των ετήσιων αμοιβών που ορίζεται σύμφωνα με τους όρους που διέπουν τη σύμβαση εργασίας των στελεχών που καλύπτονται από την Πολιτική Αποδοχών.
- Μεταβλητές αμοιβές: είναι το μέρος των ετήσιων αμοιβών υπό μορφή βραχυπρόθεσμων κινήτρων (short – term incentives), τα οποία συνδυάζονται με την απόδοση των στελεχών που καλύπτονται από την ισχύουσα Πολιτική Αποδοχών αναφορικά με την επίτευξη των στόχων σε επίπεδο Ομίλου καθώς και ενός συστήματος αμοιβών βάσει ατομικών επιδόσεων.
- Παροχές όπως ομαδικό νοσοκομειακό και εξωνοσοκομειακό πρόγραμμα, ετήσιο πρόγραμμα ιατρικού ελέγχου, προγράμματα κινητής τηλεφωνίας, ασφαλιστική κάλυψη ευθύνης διευθυντικών στελεχών (D&O ασφαλιστικό πρόγραμμα), ομαδικό Συνταξιοδοτικό Πρόγραμμα.

Η Εταιρία σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 112 του Ν. 4548/2018, καταρτίζει σαφή και κατανοητή Έκθεση Αποδοχών για το τελευταίο οικονομικό έτος, η οποία περιέχει ολοκληρωμένη επισκόπηση του συνόλου των αποδοχών όπως ρυθμίζονται στην Πολιτική Αποδοχών της Εταιρίας και περιλαμβάνει το ελάχιστο περιεχόμενο όπως προβλέπεται από τη κείμενη νομοθεσία.

Πολιτική ίσων ευκαιριών και πολυμορφίας που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα

Η Attica Group παρέχει ίσες ευκαιρίες για όλους τους εργαζόμενους και τους υποψηφίους, σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας χωρίς οποιοδήποτε περιορισμό πρόσβασης σχετικά με το φύλο, την ηλικία, το χρώμα, την εθνικότητα ή οποιοδήποτε άλλο χαρακτηριστικό προστατεύεται από το νόμο.

Στους εργαζομένους μας καλλιεργούμε ένα εργασιακό περιβάλλον με κλίμα σεβασμού, ισότητας, ασφάλειας και αξιοκρατίας και προσφέρουμε ευκαιρίες εκπαίδευσης, ώστε να παρέχουμε τις καλύτερες δυνατές συνθήκες εργασίας και εξέλιξης. Επίσης δουλεύουμε συνειδητά για να ενσωματώσουμε την εταιρική υπευθυνότητα σε κάθε πράξη των εργαζομένων μας.

Στα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της Εταιρίας και του Ομίλου δεν υπάρχει οποιοσδήποτε περιορισμός πρόσβασης σχετικά με το φύλο, την ηλικία ή την εθνικότητα των υποψηφίων στελεχών ή οποιοδήποτε άλλο χαρακτηριστικό προστατεύεται από το νόμο. Οι υποψήφιοι σε κάθε όργανο της Εταιρίας ή των εταιριών του Ομίλου θα πρέπει να διαθέτουν, επαρκή γνώση και εμπειρία στον κλάδο που δραστηριοποιείται ο Όμιλος, τα κατάλληλα προσόντα καθώς και τις δεξιότητες εκείνες που θα υποστηρίξουν τη βιώσιμη ανάπτυξη των εργασιών και της αξίας του Ομίλου. Επιπρόσθετα, στα προαναφερόμενα όργανα συμμετέχουν στελέχη που κομίζουν σε κάθε τους πράξη τις αξίες του Ομίλου μας που είναι: η Ακεραιότητα, η Διαφάνεια, η Αξιοπιστία, η Ποιότητα, η Καινοτομία και η Εταιρική Υπευθυνότητα.

Η ποικιλομορφία στη στελέχωση των οργάνων, ιδιαίτερα ως προς το πολιτιστικό και εκπαιδευτικό υπόβαθρο είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για τον Όμιλο διότι προσδίδει, μεταξύ άλλων, την απαραίτητη γνώση των ιδιαιτεροτήτων στις αγορές που δραστηριοποιούμαστε και επιτρέπει τη διεύρυνση των εμπειριών των στελεχών του Ομίλου μας.

Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μετόχων

Η Εταιρία διαθέτει Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μετόχων η οποία έχει την ευθύνη της άμεσης και ισότιμης πληροφόρησης των μετόχων, καθώς και της εξυπηρέτησης τους σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων τους με βάση το νόμο και το Καταστατικό της.
Ειδικότερα, η Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μετόχων μεριμνά για την άμεση, ορθή και ισότιμη πληροφόρηση των μετόχων σχετικά με τα ακόλουθα:

- Διανομή μερισμάτων και δωρεάν μετοχών, πράξεις έκδοσης νέων μετοχών με καταβολή μετρητών, ανταλλαγή μετοχών, χρονική περίοδο άσκησης των σχετικών δικαιωμάτων προτίμησης, ή μεταβολές στα αρχικά χρονικά περιθώρια.

- Παροχή πληροφοριών σχετικά με τις τακτικές ή έκτακτες γενικές συνελεύσεις και τις αποφάσεις που λαμβάνονται σε αυτές.
- Απόκτηση ιδίων μετοχών και διάθεσή τους, ή τυχόν ακύρωση αυτών, καθώς και προγράμματα διάθεσης μετοχών, ή δωρεάν διάθεσης μετοχών σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και στο προσωπικό της Εταιρίας.
- Επιμέλεια θεμάτων που αφορούν ομολογίες της Εταιρίας, εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά.
- Παρακολούθηση των στοιχείων μετόχων, των δικαιωμάτων ψήφου, καθώς και ενημέρωση του μετοχολογίου της Εταιρίας.

Υπηρεσία Εταιρικών Ανακοινώσεων

Η Εταιρία διαθέτει Υπηρεσία Εταιρικών Ανακοινώσεων η οποία φέρει την ευθύνη του σχεδιασμού και της δημοσιοποίησης των ανακοινώσεων που αφορούν το επενδυτικό κοινό και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας (ΜΜΕ). Ειδικότερα η Υπηρεσία Εταιρικών Ανακοινώσεων:

- Φροντίζει για την επικοινωνία της Εταιρίας με τα ΜΜΕ και κάθε αρμόδιο φορέα.
- Παρακολουθεί και διαχειρίζεται πληροφορίες που αφορούν τον Όμιλο και τις θυγατρικές του εταιρίες.
- Συντάσσει σχέδια δελτίων τύπου και ανακοινώσεων ρυθμιζόμενων και μη ρυθμιζόμενων πληροφοριών και συνεργάζεται με τη διοίκηση για την τελική έγκριση και δημοσιοποίηση αυτών.

Δ. ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4, ΠΑΡ. 7 & 8 ΤΟΥ Ν. 3556/2007

Η παρούσα Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου περιέχει τις προβλεπόμενες πληροφορίες, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 7 του ν. 3556/2007.

1. Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας στις 31.12.2019 ανέρχονταν σε Ευρώ 64.741.752,90 και διαιρείτο σε 215.805.843 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,30 εκάστη.

Οι μετοχές της Εταιρίας διαπραγματεύονται στο σύνολό τους στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (Κατηγορία Χαμηλής Συναλλακτικής Δραστηριότητας). Ο κωδικός ISIN (International Securities Identification Number) για μετοχές της Attica Group είναι: GRS144003001.

Από κάθε μετοχή απορρέουν όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που προβλέπονται από το καταστατικό της Εταιρίας και το νόμο.

Κάθε μετοχή παρέχει το δικαίωμα μιας ψήφου.

Η ευθύνη των μετόχων περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν. Δεν έχουν αποκτηθεί ίδιες μετοχές.

2. Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρίας

Οι μετοχές της Εταιρίας είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και μεταβιβάζονται όπως ορίζει ο νόμος. Δεν υπάρχουν περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών από το Καταστατικό της Εταιρίας.

3. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές (άρθρα 9 έως 11 του ν. 3556/2007)

Με βάση τα στοιχεία του μετοχολογίου της 31.12.2019, οι μέτοχοι της Εταιρίας με ποσοστό άνω του 5% είναι:

- Η MARFIN INVESTMENT GROUP ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (MIG) με συνολικό ποσοστό συμμετοχής (άμεσο και έμμεσο) 79,38%. Εξ' αυτού α) ποσοστό 10,306% αντιστοιχεί σε μετοχές που κατέχει άμεσα η MIG και β) ποσοστό 69,077% αντιστοιχεί σε μετοχές που κατέχει η 100% θυγατρική της εταιρία MIG SHIPPING S.A.

- Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. με ποσοστό συμμετοχής 11,844%.

Την ημερομηνία δημοσίευσης της ετήσιας οικονομικής έκθεσης οι μέτοχοι οι οποίοι κατέχουν ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρίας είναι οι ίδιοι κατά τα ανωτέρω.

4. Μετοχές που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρίας οι οποίες να παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

5. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται στο Καταστατικό της Εταιρίας περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

6. Συμφωνίες μετόχων της Εταιρίας, γνωστές στην Εταιρία, που συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου

Με την επιφύλαξη συμβάσεων ενεχύρασης μετοχών που κατά καιρούς κοινοποιούνται στην Εταιρία, δεν είναι γνωστές στην Εταιρία συμφωνίες μετόχων, ούτε προβλέπεται στο Καταστατικό της δυνατότητα συμφωνιών μετόχων που συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου.

7. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και για την τροποποίηση του Καταστατικού

Οι ρυθμίσεις του Καταστατικού της Εταιρίας για το διορισμό και την αντικατάσταση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και για την τροποποίηση του Καταστατικού δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στη νομοθεσία περί ανωνύμων εταιριών (Ν.4548/2018).

8. Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών

Η αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών, καθορίζεται από τα προβλεπόμενα στον κ.ν. 4548/2018 και στο Καταστατικό της Εταιρίας.

9. Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υπάρχουν σημαντικές συμφωνίες που έχει συνάψει η Εταιρία και οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν, σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας κατόπιν δημόσιας πρότασης, εκτός των δανειακών της συμβάσεων και των εκδόσεων ομολογιακών δανείων που περιλαμβάνουν συνήθεις όρους για τυχόν αλλαγή ιδιοκτησιακού καθεστώτος.

10. Σημαντικές συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή το προσωπικό της Εταιρίας

Δεν υπάρχουν συμφωνίες που η Εταιρία έχει συνάψει με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, οι οποίες προβλέπουν αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης. Σε περίπτωση καταγγελίας των συμβάσεων εργασίας προσώπων που εργάζονται στην Εταιρία με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, ισχύουν οι αποζημιώσεις που προβλέπονται από το νόμο.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι εγκρίθηκε από τη Τακτική Γενική Συνέλευση της 16.5.2017 συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στελεχών του Ομίλου, περιλαμβανομένων εκτελεστικών Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της μητρικής εταιρίας και των θυγατρικών της εταιριών, με ελάχιστη διάρκεια 10 ετών, με σκοπό την επιβράβευση της πίστης και αφοσίωσής τους στον Όμιλο και τη διασφάλιση της απρόσκοπτης προσφοράς τους σε αυτόν κατά την προσεχή περίοδο.

Δικαίωμα ένταξης στο πρόγραμμα έχουν τα στελέχη του Ομίλου που ορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου με βάση προκαθορισμένα κριτήρια. Το συνολικό ύψος του προγράμματος δεν θα υπερβαίνει τα Ευρώ 700 χιλ. ανά έτος, κατά μέσο όρο, και η υλοποίηση του γίνεται είτε από τη μητρική εταιρία είτε από άλλη θυγατρική εταιρία του Ομίλου. Το ύψος της οικειοθελούς εφάπαξ χρηματικής παροχής η οποία θα είναι καταβλητέα κατά την έξοδο του στελέχους από το πρόγραμμα είναι συνάρτηση του συνολικού χρόνου παραμονής του στον Όμιλο και των συνολικών μικτών αποδοχών του.

Λοιπές πληροφορίες

Ο διαδικτυακός τόπος όπου αναρτώνται οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, οι εκθέσεις ελέγχου και οι εκθέσεις του διοικητικού συμβουλίου των ανωνύμων εταιριών οι οποίες ενοποιούνται και δεν είναι εισηγμένες είναι www.attica-group.com.

Δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά γεγονότα μέσα στο χρονικό διάστημα από τη λήξη της χρήσης μέχρι το χρόνο υποβολής της παρούσας Έκθεσής μας που να επηρεάζουν σημαντικά την οικονομική θέση της Εταιρίας ή/και του Ομίλου.

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

Από τα στοιχεία που αναλυτικά σας εκθέσαμε παραπάνω καθώς και από τις οικονομικές καταστάσεις που σας παρεδόθησαν για τη χρήση 2019, μπορείτε να διαμορφώσετε πλήρη εικόνα σε ότι αφορά τις εργασίες και τα πεπραγμένα του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την υπό κρίση περίοδο και να αποφασίσετε την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας και του Ομίλου.

Αθήνα, 29 Μαΐου 2020

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Σπυρίδων Χ. Πασχάλης

ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2019

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση για τη χρήση 2019 (1.1.2019 έως 31.12.2019) καταρτίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν.3556/2007, εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας την 29.5.2020 και έχει δημοσιοποιηθεί με την ανάρτηση της στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.attica-group.com καθώς και στο διαδικτυακό χώρο του Χ.Α., όπου και θα παραμείνει στη διάθεση του επενδυτικού κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της συντάξεως και δημοσιοποιήσεως της.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Για την περίοδο που έληξε την 31.12 2019 και 2018

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1.01-31.12.2019	**1.01-31.12.2018**	**1.01-31.12.2019**	**1.01-31.12.2018**
Πωλήσεις	7.1	405.395	365.401	-	-
Κόστος πωληθέντων	7.2	-316.153	-290.835	-	-
Μικτό Κέρδος		**89.242**	**74.566**	**-**	**-**
Έξοδα διοίκησης	7.2	-29.320	-33.504	-1.359	-1.266
Έξοδα διάθεσης	7.2	-26.359	-25.089	-	-
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	7.3	1.534	1.716		
Κέρδη / (ζημίες) πρό φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		**35.097**	**17.689**	**-1.359**	**-1.266**
Απομείωση στοιχείων ενεργητικού			-909	-	-
Κέρδη από αναστροφή απομείωσης στοιχείων ενεργητικού		-	-	-	-
Λοιπά Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	7.4	1.219	11.008	-1	-1
Χρηματοοικονομικά έξοδα	7.5	-15.667	-26.551	-3.648	-472
Χρηματοοικονομικά έσοδα	7.6	100	219	84	-
Έσοδα από μερίσματα	7.7	-	-	12.325	3.110
Κέρδη / (ζημίες) από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	7.8	181	427	-	-
Κέρδη / (ζημίες) από πωλήσεις πάγιων περιουσιακών στοιχείων		-	15.804	-	-
Κέρδη προ φόρων		**20.930**	**17.687**	**7.401**	**1.371**
Φόρος εισοδήματος	7.9	-84	-415	-	-
Κέρδη περιόδου μετά από φόρους		**20.846**	**17.272**	**7.401**	**1.371**
Κατανεμημένα σε:					
Μετόχους της μητρικής		20.764	17.110	7.401	1.371
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		82	162	-	-
Κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους ανά μετοχή-βασικά (σε €)	7.10	0,0962	0,0845	0,0343	0,0068
Μειωμένα κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή (σε €)		-	-	-	-
Λειτουργικά Αποτελέσματα προ φόρων, χρηματοοικονομικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικές αποσβέσεις (EBITDA)					
Κέρδη / (ζημίες) πρό φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		35.097	17.689	-1.359	-1.266
Πλέον: Αποσβέσεις		42.922	39.312	38	2
Σύνολο		**78.019**	**57.001**	**-1.321**	**-1.264**
Λοιπά συνολικά έσοδα:					
Κέρδη περιόδου μετά από φόρους		20.846	17.272	7.401	1.371
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού		-256	-103	-13	-10
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών :					
- κέρδη / (ζημιές) τρέχουσας περιόδου		2.687	-11.136	-	-
- αναταξινόμηση στα κέρδη ή στις ζημιές περιόδου		10.732	-4.871	-	-
Αποτίμηση στην εύλογη αξία για συνδεδεμένες επιχειρήσεις	7.14	-	-	-9.941	17.690
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου πρό φόρων		**13.163**	**-16.110**	**-9.954**	**17.680**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου, καθαρά από φόρους		**13.163**	**-16.110**	**-9.954**	**17.680**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα περιόδου μετά φόρων		**34.009**	**1.162**	**-2.553**	**19.051**
Κατανεμημένα σε:					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		33.927	1.012	-2.553	19.051
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		82	150	-	-

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

Της 31ης Δεκεμβρίου 2019 και 2018

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού					
Ενσώματα Πάγια	7.11	688.002	690.355	223	5
Υπεραξία επιχείρησης	7.12	10.778	10.778	-	-
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	7.13	10.618	8.607	-	1
Επενδύσεις σε θυγατρικές	7.14	-	-	674.549	579.194
Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες	7.15	4.865	4.684	-	-
Επενδυτικό Χαρτοφυλάκιο		-	-	-	-
Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	7.16	2.399	2.654	7	7
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	7.17	194	138	-	-
Σύνολο		**716.856**	**717.216**	**674.779**	**579.207**
Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού					
Αποθέματα	7.18	6.195	4.514	-	-
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	7.19	64.398	48.360	4	1
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	7.20	43.452	31.902	10.348	2.812
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού	7.21	3.375	2.738	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	7.22	105.330	59.424	56.972	39
Σύνολο		**222.750**	**146.938**	**67.324**	**2.853**
Σύνολο Ενεργητικού		**939.606**	**864.154**	**742.103**	**582.060**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	7.23	64.742	64.742	64.742	64.742
Υπέρ το άρτιο	7.23	316.743	316.743	316.743	316.743
Αποθεματικά εύλογης αξίας	7.23	2.687	-11.737	129.999	139.940
Λοιπά αποθεματικά	7.23	117.729	120.550	26.087	29.131
Αποτελέσματα εις νέον		-69.917	-81.115	13.012	13.370
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της Μητρικής		**431.984**	**409.183**	**550.583**	**563.926**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές			1.398	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		**431.984**	**410.581**	**550.583**	**563.926**
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	7.17	1.378	1.435	-	-
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	7.24	3.438	3.015	85	69
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	7.25	391.702	274.502	174.580	17.027
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του παθητικού		-	-	-	-
Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	7.26	3.139	1.562	-	-
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις		-	-	-	-
Σύνολο		**399.657**	**280.514**	**174.665**	**17.096**
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	7.27	36.141	39.059	230	243
Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι	7.28	259	270	20	20
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	7.25	19.064	71.583	32	450
Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία		-	10.732	-	-
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	7.29	52.501	51.415	16.573	325
Σύνολο		**107.965**	**173.059**	**16.855**	**1.038**
Σύνολο Υποχρεώσεων		**507.622**	**453.573**	**191.520**	**18.134**
Σύνολο Ίδιων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		**939.606**	**864.154**	**742.103**	**582.060**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Για την περίοδο 1.1 - 31.12.2019

ΟΜΙΛΟΣ

	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας από αποτίμηση πάγιων περουσιακών στοιχείων	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1.1.2019	**215.805.843**	**64.742**	**316.743**	**-11.737**	**120.550**	**-81.115**	**409.183**	**1.398**	**410.581**
Αποτέλεσμα περιόδου						**20.764**	**20.764**	**82**	**20.846**
Λοιπά συνολικά έσοδα									
Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών:									
- κέρδη/(ζημιές) τρέχουσας περιόδου	-	-	-	2.687	-	-	2.687	-	2.687
- αναταξινόμηση στα αποτελέσματα	-	-	-	10.732	-	-	10.732	-	10.732
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	-	-	-	-	-	-256	-256	-	-256
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους	**-**	**-**	**-**	**13.419**	**-**	**20.508**	**33.927**	**82**	**34.009**
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών και κερδών εις νέον	-	-	-	1.005	223	-1.228	0	-	-
Μερίσματα	-	-	-	-	-3.044	-7.746	-10.790	-	-10.790
Άυξηση/(Μείωση) ποσοστού μη ελεγχουσών συμμετοχών σε θυγατρικές	-	-	-	-	-	-336	-336	-1.480	-1.816
Υπόλοιπο την 31.12.2019	**215.805.843**	**64.742**	**316.743**	**2.687**	**117.729**	**-69.917**	**431.984**	**0**	**431.984**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Για την περίοδο 1/1 - 31/12/2018

ΟΜΙΛΟΣ

	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας από αποτίμηση πάγιων περουσιακών στοιχείων	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1.1.2018	**191.660.320**	**57.498**	**290.256**	**4.258**	**119.347**	**-68.444**	**402.915**		**402.915**
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική ΔΠΧΑ 9						-1.722	-1.722		**-1.722**
Αναμορφωμένο υπόλοιπο την 1.1.2018	**191.660.320**	**57.498**	**290.256**	**4.258**	**119.347**	**-70.166**	**401.193**		**401.193**
Αποτέλεσμα περιόδου	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**17.110**	**17.110**	**162**	**17.272**
Λοιπά συνολικά έσοδα									
Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών:									
- κέρδη/(ζημιές) τρέχουσας περιόδου	-	-	-	-11.124	-	-	-11.124	-12	-11.136
- αναταξινόμηση στα αποτελέσματα	-	-	-	-4.871	-	-	-4.871		-4.871
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	-	-	-	-	-	-103	-103		-103
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους	**-**	**-**	**-**	**-15.995**	**-**	**17.007**	**1.012**	**150**	**1.162**
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	24.145.523	7.244	-	-	-	-	7.244	-	7.244
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικού υπέρ το άρτιο	-	-	26.560	-	-	-	26.560	-	26.560
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου			-73				-73		-73
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών και κερδών εις νέον	-	-	-	-	1.203	-1.203	-	-	-
Μη ελέγχουσες συμμετοχές από την αρχική απόκτηση θυγατρικών	-	-	-	-	-	-		52.995	52.995
Άυξηση/(Μείωση) ποσοστού μη ελεγχουσών συμμετοχών σε θυγατρικές	-	-	-	-	-	-26.753	-26.753	-51.747	-78.500
Υπόλοιπο την 31.12.2018	**215.805.843**	**64.742**	**316.743**	**-11.737**	**120.550**	**-81.115**	**409.183**	**1.398**	**410.581**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Για την περίοδο 1.1 - 31.12.2019

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας από αποτίμηση παγίων στοιχείων	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1.1.2019	**215.805.843**	**64.742**	**316.743**	**139.940**	**29.131**	**13.370**	**563.926**
Αποτέλεσμα περιόδου	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**7.401**	**7.401**
Λοιπά συνολικά έσοδα:							
Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών							
- κέρδη/(ζημιές) τρέχουσας περιόδου	-	-	-	-	-	-	-
- αναταξινόμηση στα αποτελέσματα	-	-	-	-	-	-	-
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	-	-	-	-	-	-13	-13
Αποτίμηση στην εύλογη αξία							
Μεταφερόμενα στα αποτελέσματα χρήσης	-	-	-	-	-	-	-
Αποτίμηση στην εύλογη αξία για συνδεδεμενες επιχειρήσεις	-	-	-	-9.941	-	-	-9.941
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου μετά από φόρους	**-**	**-**	**-**	**-9.941**	**-**	**7.388**	**-2.553**
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	-	-	-
Μερίσματα	-	-	-	-	-3.044	-7.746	-10.790
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών και κερδών εις νέον	-	-	-	-			-
Υπόλοιπο την 31.12.2019	**215.805.843**	**64.742**	**316.743**	**129.999**	**26.087**	**13.012**	**550.583**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Για την περίοδο 1.1 - 31.12.2018

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας από αποτίμηση παγίων στοιχείων	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1.1.2018	**191.660.320**	**57.498**	**290.256**	**122.250**	**29.040**	**12.100**	**511.144**
Αποτέλεσμα περιόδου	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1.371**	**1.371**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα							
Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών:							
- κέρδη/(ζημιές) τρέχουσας περιόδου	-	-	-	-	-	-	-
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	-	-	-	-	-	-10	-10
Αποτίμηση στην εύλογη αξία							
Αποτίμηση στην εύλογη αξία για συνδεδεμενες επιχειρήσεις	-	-	-	17.690	-	-	17.690
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου μετά από φόρους	**-**	**-**	**-**	**17.690**	**-**	**1.361**	**19.051**
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	24.145.523	7.244	-	-	-		7.244
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικού υπέρ το άρτιο	-	-	26.560	-	-	-	26.560
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-73	-	-		-73
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών και κερδών εις νέον	-	-	-	-	91	-91	0
Υπόλοιπο την 31.12.2018	**215.805.843**	**64.742**	**316.743**	**139.940**	**29.131**	**13.370**	**563.926**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Για τις χρήσεις που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2019 και 2018

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημείωση	1.1-31.12.2019	1.1-31.12.2018	1.1-31.12.2019	1.1-31.12.2018
Λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων		20.930	17.687	7.401	1.371
Πλέον / μείον προσαρμογές για:					
Αποσβέσεις	7.11 & 7.13	42.922	39.312	38	2
Απομειώσεις ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων			909		
Αναστροφές απομειώσεων		-	-		
Προβλέψεις		860	138	4	
Συναλλαγματικές διαφορές	7.4	117	115	1	1
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημίες) επενδυτικής δραστηριότητας		-2.541	-27.573	-12.409	-3.110
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	7.5	15.616	26.492	3.647	471
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:					
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων		-1.681	185		
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων		-28.408	26.277	-7.794	34
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)		-11.258	13.612	-4.380	65
Μείον :					
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα		-11.289	-14.705	-695	-379
Καταβεβλημένοι φόροι		-143	-304	-	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)		**25.125**	**82.145**	**-14.187**	**-1.546**
Επενδυτικές δραστηριότητες					
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων		-	-	-	-
Αγορά ενσώματων και άϋλων παγίων στοιχείων	7.11 & 7.13	-34.509	-15.648	-	-
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άϋλων παγίων στοιχείων			99.500	- -	- -
Αγορά θυγατρικών (μείον χρηματικών διαθεσίμων θυγατρικής)			-96.769	-	-104.107
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής		-	-	16.106	94.990
Τόκοι εισπραχθέντες		100	219	84	
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής		-	-	-111.585	-10.390
Μερίσματα εισπραχθέντα		-	-	13.375	1.410
Επενδύσεις σε επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης			-8.290	-	-
Σύνολο εισροών/(εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)		**-34.409**	**-20.988**	**-82.020**	**-18.097**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		-	-	-	-
Έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου		-	-	-	-
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια		228.000	117.900	195.000	17.500
Εξοφλήσεις δανείων	7.25	-169.092	-162.477	-37.500	-
Αγορά μετόχων μειοψηφείας		-1.815		-4.315	
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)		-1.929	-1.168	-45	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)		**55.164**	**-45.745**	**153.140**	**17.500**
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης (α) + (β) + (γ)		**45.880**	**15.412**	**56.933**	**-2.143**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης		**59.424**	**44.099**	**39**	**2.182**
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		**26**	**-87**	**-**	**-**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης		**105.330**	**59.424**	**56.972**	**39**

Η παραπάνω Κατάσταση Ταμειακών Ροών έχει συνταχθεί με την έμμεση μέθοδο.
Η ανάλυση των Ταμειακών διαθεσίμων παρουσιάζεται στην παράγραφο 7.22.

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

1. Γενικές Πληροφορίες

Η εταιρία ATTICA ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ με διακριτικό τίτλο "ATTICA GROUP" είναι αμιγώς Εταιρία Συμμετοχών και ως εταιρία συμμετοχών δεν έχει δραστηριότητα. Η εταιρία μέσω των θυγατρικών της εταιρειών δραστηριοποιείται στην επιβατηγό ναυτιλία.

Η έδρα της εταιρίας και του Ομίλου είναι στο Δήμο Καλλιθέας, Λυσικράτους 1-7 & Ευριπίδου, Τ.Κ. 17674.

Ο αριθμός απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας περιόδου είναι 2 άτομα για τη μητρική εταιρία και 1.595 άτομα για τον Όμιλο, ενώ στις 31.12.2018 ήταν 2 και 1.586 αντίστοιχα.

Οι Μετοχές της ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών με κωδικό ATTICA.
Ο αντίστοιχος κωδικός που χρησιμοποιεί το Bloomberg είναι ATTICA GA ενώ του Reuters είναι EPA.AT.
Το σύνολο των κοινών ονομαστικών μετοχών είναι 215.805.843. Η συνολική κεφαλαιοποίηση της ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ την 31.12.2019 ανερχόταν στο ποσό Ευρώ 281.627 χιλ. περίπου.

Ο Όμιλος ATTICA ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ενοποιείται με τη μέθοδο της ολικής ενσωμάτωσης στις Οικονομικές Καταστάσεις της MARFIN INVESTMENT GROUP ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, η οποία είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και της οποίας το συνολικό ποσοστό συμμετοχής στην εταιρία την 31.12.2019 (άμεσα και έμμεσα) ανέρχεται σε 79,38%.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας και του Ομίλου, της περιόδου που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019, εγκρίθηκαν με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου την 29η Μαΐου 2020.

Τυχόν διαφορές των μονάδων στους πίνακες οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

2. Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος

Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο για την περίοδο 1.1.2019 -3 1.12.2019 είναι ίδιες με αυτές που εφάρμοσε ο Όμιλος κατά την σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31.12.2018 με εξαίρεση τις αλλαγές σε πρότυπα και διερμηνίες που ισχύουν από 1η Ιανουαρίου 2019.

2.1. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του. Οι σχετικές λογιστικές πολιτικές, περίληψη των οποίων παρουσιάζεται παρακάτω, έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

Οι περιπτώσεις οι οποίες περιλαμβάνουν μεγαλύτερο βαθμό κρίσης και πολυπλοκότητας ή οι περιπτώσεις όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, περιλαμβάνονται στη σημείωση 2.1.1.

Το 2003 και 2004, εκδόθηκε από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) μια σειρά από καινούρια Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΑ) και αναθεωρημένα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα οποία σε συνδυασμό με τα μη αναθεωρημένα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) τα οποία εκδόθηκαν από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τις αρχές του ιστορικού κόστους, της αυτοτέλειας των χρήσεων, της ομοιομορφίας της παρουσίασης, της σημαντικότητας των στοιχείων και της αρχής των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων.

Επίσης, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας. Λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές συνθήκες όπως έχουν διαμορφωθεί λόγω της κρίσης της πανδημίας του νέου κορονοϊού (Covid-19), οι σχετικοί κίνδυνοι, αβεβαιότητες και σχετικές δράσεις αντιμετώπισής τους αναφέρονται αναλυτικά στη σημείωση 10.

Οι αβεβαιότητες αυτές σχετίζονται με τη χρονική διάρκεια της πανδημίας, την αποτελεσματικότητα και επάρκεια τυχόν οικονομικών μέτρων ενίσχυσης του κλάδου της επιβατηγού ναυτιλίας και της οικονομίας γενικότερα αλλά και τις επιδιωκόμενες ενέργειες της Διοίκησης για την Εταιρεία και τις θυγατρικές της, που περιγράφονται στη σημείωση 10, η αποτελεσματικότητα και επάρκεια των οποίων δεν εξαρτάται αποκλειστικά από τη Διοίκηση, στις παρούσες συνθήκες. Συνεπώς λόγω της αβεβαιότητας των συνθηκών υπάρχει το ενδεχόμενο να επηρεαστούν δυσμενώς τα αποτελέσματα, η λειτουργία και οι προοπτικές του Ομίλου.

Η αναγνώριση των εσόδων από ναύλους επιβατών και οχημάτων γίνεται κατά την ημερομηνία που ο πελάτης πραγματοποιήσει το ταξίδι. Όλα τα άλλα έσοδα αναγνωρίζονται κατά της ημερομηνίας της συναλλαγής.

Τα έξοδα αναγνωρίζονται σύμφωνα με την αρχή των δεδουλευμένων εξόδων.

Ο Όμιλος κατά την σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων της περιόδου που έληξε την 31.12.2019 έχει επιλέξει και εφαρμόζει λογιστικές πολιτικές που εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με όλες τις απαιτήσεις κάθε εφαρμοστέου Προτύπου ή Διερμηνείας.

Η διοίκηση θεωρεί ότι οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα την οικονομική θέση, την απόδοση και τις ταμειακές ροές της επιχείρησης. Όσον αφορά το δικαίωμα της τροποποίησης των οικονομικών καταστάσεων, οι οποίες έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας, αυτό ανήκει στην Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρίας.

2.1.1. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις και κύριες πηγές αβεβαιότητας λογιστικών εκτιμήσεων

Η Διοίκηση είναι απαραίτητο να προβεί σε κρίσεις και εκτιμήσεις αναφορικά με τις αξίες των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού οι οποίες δεν είναι βέβαιες. Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές με αυτές υποθέσεις βασίζονται κυρίως στην εμπειρία του παρελθόντος.
Απολογιστικά και με την άρση των σχετικών αβεβαιοτήτων είναι πιθανό τα αποτελέσματα να διαφέρουν. Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές υποθέσεις εξετάζονται σε συνεχή βάση.

Οι λογιστικές κρίσεις στις οποίες έχει προβεί η Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών της Εταιρίας και οι οποίες έχουν την σημαντικότερη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας είναι οι ακόλουθες:

Η Εταιρία αποτιμά τις επενδύσεις σε θυγατρικές, στην εύλογή τους αξία. Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των θυγατρικών, προσδιορίζεται η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να αντληθούν από αυτές. Ο εν λόγω προσδιορισμός βασίζεται σε εκτιμήσεις και υποκείμενες υποθέσεις. Οι σημαντικότερες εξ αυτών των εκτιμήσεων αφορούν το μεταφορικό έργο των εταιρειών, τις διεθνείς τιμές των καυσίμων, τις κεφαλαιουχικές δαπάνες και το προεξοφλητικό επιτόκιο.
Επιπλέον, η Διοίκηση εξετάζει σε κάθε χρήση, στη βάση υποθέσεων και εκτιμήσεων:
- τις ωφέλιμες ζωές και τις ανακτήσιμες αξίες των πλοίων
- το ύψος των προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, για επίδικες υποθέσεις και για υποθέσεις συμμόρφωσης με την εργατική νομοθεσία.

Οι πηγές αβεβαιότητας για την Εταιρία και τον Όμιλο κατά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και οι οποίες ενδέχεται να έχουν επίδραση στις φερόμενες αξίες των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, αφορούν:
- στις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της Εταιρίας στο βαθμό που είναι πιθανό να προκύψουν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις από μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους,
- στις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα των επισφαλών απαιτήσεων,
- στις ενδεχόμενες ζημιές από εκκρεμοδικίες.

Η Διοίκηση προέβη στις παραπάνω εκτιμήσεις με βάση τις γνώσεις και τις πληροφορίες που είχε η Διοίκηση του Ομίλου μέχρι την έγκριση των Οικονομικών Καταστάσεων της περιόδου που έληξε την 31.12.2019.

2.2. Ενοποίηση

2.2.1. Λογιστική Πολιτική σχετικά με την παρουσίαση της Κοινοπραξίας ANEK A.E. & SUPERFAST ENDEKA HELLAS INC & ΣΙΑ στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου

Το ΔΠΧΑ 11 αντικατέστησε το ΔΛΠ 31 «Επενδύσεις σε κοινοπραξίες» και τη ΜΕΔ 13 «Από κοινού ελεγχόμενες οντότητες – Μη νομισματικές εισφορές από κοινοπρακτούντες». Το ΔΠΧΑ 11 ευθυγραμμίζει καλύτερα τη λογιστική απεικόνιση των επενδύσεων αυτών, με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κοινοπρακτούντων επί των κοινοπραξιών αυτών.
Αντικειμενικός σκοπός της «Κοινοπραξία ANEK A.E. & SUPERFAST ENDEKA HELLAS INC & ΣΙΑ» είναι η δημιουργία εσόδων και η κατανομή τους στους κοινοπρακτούντες όπως καθορίζεται από το συμβατικό διακανονισμό. Η συμμετοχή του Ομίλου στην Κοινοπραξία έχει χαρακτηριστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 11 ως «κοινή επιχείρηση». Σύμφωνα με τον χαρακτηρισμό αυτό, ο Όμιλος αναγνωρίζει στις ενοποιημένες οικονομικές του καταστάσεις:
α) τα στοιχεία ενεργητικού του (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε στοιχεία ενεργητικού του ανήκουν από κοινού)
β) τις υποχρεώσεις του, (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιασδήποτε υποχρεώσεις τον βαρύνουν από κοινού)
γ) το μερίδιό του στα έσοδα από την πώληση της παραγωγής από την κοινή επιχείρηση και
δ) τις δαπάνες του, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιεσδήποτε δαπάνες που τον βαρύνουν από κοινού.

2.2.2. Θυγατρικές εταιρίες

Θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις που ελέγχονται από μια άλλη επιχείρηση. Ένας επενδυτής ελέγχει μια εκδότρια όταν είναι εκτεθειμένος ή έχει δικαιώματα σε κυμαινόμενες αποδόσεις στο πλαίσιο της συμμετοχής του στην επενδυόμενη οικονομική οντότητα και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις αποδόσεις αυτές μέσω της εξουσίας του επί της εκδότριας.
Η συμμετοχή σε θυγατρικές εταιρίες καταχωρείται αρχικά στο κόστος ενώ σε μεταγενέστερη περίοδο αποτιμάται στην εύλογη αξία με τις μεταβολές να αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες συντρέχουν λόγοι απομείωσης, η απομείωση επιβαρύνει τα αποτελέσματα της παρούσας χρήσης.

2.2.3. Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με την μέθοδο της εξαγοράς από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.
Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου της αγοράς.

Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού που δόθηκαν, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον τυχόν κόστους άμεσα συνδεδεμένου με την συναλλαγή.

Τα εξατομικευμένα στοιχεία ενεργητικού, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το κόστος αγοράς πέραν της εύλογης αξίας των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της αγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα της χρήσης.
Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών τροποποιούνται όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

2.3. Επενδύσεις σε εταιρίες

Ανάλογα με το σκοπό της επένδυσης οι επενδύσεις αυτές χωρίζονται σε δύο κατηγορίες :
α) Επενδύσεις που κατέχονται με σκοπό την μόνιμη διακράτησή τους.
Η επένδυση αυτή καταχωρείται στο κόστος πλέον τις άμεσες δαπάνες που αφορούν την συναλλαγή και εμφανίζεται σαν μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο. Μεταγενέστερα οι επενδύσεις σε θυγατρικές επιμετρώνται στην εύλογη αξία.
Στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου εξετάζεται αν συντρέχει λόγος απομείωσης της επένδυσης. Σε περίπτωση που πρέπει να γίνει απομείωση της επένδυσης το ποσό της απομείωσης μεταφέρεται στα ίδια κεφάλαια.

β) Επενδύσεις που κατέχονται με σκοπό την πώληση.
Η επένδυση αρχικά καταχωρείται στο κόστος πλέον τις δαπάνες που αφορούν άμεσα τη συναλλαγή. Οι επενδύσεις αυτές αποτιμώνται στην εύλογη αξία και τα κέρδη ή οι ζημίες καταχωρούνται σε λογαριασμό των ιδίων κεφαλαίων μέχρι να πωληθούν ή να χαρακτηρισθούν ως απομειωμένες. Όταν οι επενδύσεις αυτές πωληθούν ή χαρακτηρισθούν απομειωμένες τα κέρδη ή οι ζημίες μεταφέρονται στα αποτελέσματα.

2.4. Συγγενείς εταιρίες

Οι συγγενείς εταιρίες είναι οι επιχειρήσεις αυτές πάνω στις οποίες ο Όμιλος μπορεί να ασκήσει σημαντική επιρροή αλλά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστούν είτε θυγατρικές είτε συμμετοχή σε κοινοπραξία. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος και κατόπιν ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Στο τέλος κάθε χρήσης, το κόστος αυξάνεται με την αναλογία της επενδύτριας επιχείρησης στις μεταβολές της καθαρής θέσης της επενδυόμενης επιχείρησης και μειώνεται με τα λαμβανόμενα από τη συγγενή μερίσματα.

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συσσωρευμένες μεταβολές επηρεάζουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Όταν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημίες σε μία συγγενή επιχείρηση ισούται ή υπερβαίνει τη συμμετοχή της στη συγγενή επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων οποιονδήποτε άλλων επισφαλών απαιτήσεων, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημίες, εκτός και αν έχει καλύψει υποχρεώσεις ή έχει ενεργήσει πληρωμές εκ μέρους της συγγενούς επιχείρησης και εν γένει εκείνων που προκύπτουν από τη μετοχική ιδιότητα.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις.

Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές πολιτικές των συγγενών επιχειρήσεων τροποποιούνται προκειμένου να είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος.

2.5 Σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Οι επενδύσεις σε από κοινού συμφωνίες ταξινομούνται ως από κοινού δραστηριότητες, είτε ως κοινοπραξίες και η ταξινόμηση εξαρτάται από τα συμβατικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του κάθε επενδυτή. Για τις από κοινού δραστηριότητες ο Όμιλος αναγνωρίζει στις ενοποιημένες οικονομικές του καταστάσεις:
α) τα στοιχεία ενεργητικού του (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε στοιχεία ενεργητικού του ανήκουν από κοινού)
β) τις υποχρεώσεις του, (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιασδήποτε υποχρεώσεις τον βαρύνουν από κοινού)
γ) το μερίδιό του στα έσοδα από την πώληση της παραγωγής από την κοινή επιχείρηση και
δ) τις δαπάνες του, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιεσδήποτε δαπάνες που τον βαρύνουν από κοινού.
Οι κοινοπραξίες λογιστικοποιούνται βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης και μετά προσαρμόζονται με το ποσοστό του Ομίλου πάνω στα κέρδη ή τις ζημίες και στα λοιπά συνολικά εισοδήματα των κοινοπραξιών. Όταν το ποσοστό του Ομίλου στις ζημίες μιας κοινοπραξίας είναι ίσο ή υπερβαίνει τη συμμετοχή του σε αυτή την κοινοπραξία, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός εάν έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή έχει προχωρήσει σε πληρωμές για λογαριασμό της κοινοπραξίας.

Μη πραγματοποιθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των κοινοπραξιών απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις κοινοπραξίες.

Οι λογιστικές αρχές των κοινοπραξιών είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

2.6. Ενσώματα Πάγια

Τα ενσώματα πάγια απεικονίζονται στο κόστος κτήσεώς τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημία απομείωσης.

Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει τις δαπάνες που έχουν άμεση σχέση με την απόκτηση του παγίου.

Μεταγενέστερες δαπάνες οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό την αύξηση των αναμενόμενων εσόδων των πλοίων ή εκτεταμένες προσθήκες και βελτιώσεις, θεωρούνται ξεχωριστό πάγιο και αποσβένονται σε 5 έτη.
Οι δαπάνες προσαρμογής των πλοίων με κανονισμούς ασφαλείας και ασφαλούς διαχείρισης θεωρούνται ξεχωριστό πάγιο και αποσβένονται σύμφωνα με την υπολειπόμενη ζωή του πλοίου.

Οι υπόλοιπες μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται, όταν πραγματοποιηθούν, στη κατάσταση αποτελεσμάτων διότι θεωρούνται κόστος επισκευών και συντήρησης.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται.

Οι αποσβέσεις των υπολοίπων ενσώματων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο, στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους.

Η αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων ανά κατηγορία έχει ως εξής :

1. Πλοία συμβατικά	35 έτη
2. Ταχύπλοα πλοία τύπου catamaran	25 έτη
3. Πλοία υδροπτέρυγα – ιπτάμενα δελφίνια	15 έτη

4. Κτίρια	60 έτη
5. Λιμενικές εγκαταστάσεις	10 έτη
6. Οχήματα	5 έτη
7. Έπιπλα – Σκεύη	5 έτη
8. Ηλεκτρονικός εξοπλισμός	3 έτη

Πλοία όταν αποκτώνται από τον Όμιλο και είναι ηλικίας μεγαλύτερης των 30 ετών η ωφέλιμη ζωή τους παρατείνεται για 9 έτη ακόμα.

Η υπολειμματική αξία των συμβατικών πλοίων είναι το 20% της τιμής κτήσης, ενώ για τα ταχύπλοα και τα δελφίνια σε 15% και 10% αντίστοιχα.

Για τα υπόλοιπα ενσώματα πάγια δεν υπολογίζεται υπολειμματική αξία.

Η υπολειμματική αξία και η ωφέλιμη ζωή των παγίων επανεξετάζεται στο τέλος κάθε χρήσης.
Κατά την πώληση ενσώματων παγίων η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησής τους και της αναπόσβεστης αξίας τους, μετά την αφαίρεση τυχόν εξόδων που έχουν άμεση σχέση με το πάγιο, καταχωρείται ως κέρδος ή ζημία στη Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

2.7. Άυλα Πάγια

2.7.1 Υπεραξία

Είναι η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της εύλογης αξίας του ενεργητικού και του παθητικού θυγατρικής / συγγενούς επιχείρησης κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Η εταιρεία κατά την ημερομηνία εξαγοράς αναγνωρίζει την υπεραξία που προέκυψε από την απόκτηση , ως ένα στοιχείο του ενεργητικού, και την εμφανίζει στο κόστος. Το κόστος αυτό είναι ίσο με το ποσό κατά το οποίο το κόστος ενοποίησης υπερβαίνει το μερίδιο της επιχείρησης, στα στοιχεία του ενεργητικού, στις υποχρεώσεις και στις ενδεχόμενες υποχρεώσεις της αποκτηθήσας εταιρείας.

Μετά την αρχική αναγνώριση η υπεραξία αποτιμάται στο κόστος μείον τις συσσωρευμένες ζημιές λόγω μείωσης της αξίας της. Η υπεραξία δεν αποσβένεται, αλλά εξετάζεται ετήσια για τυχόν μείωση της αξίας της σύμφωνα με το ΔΛΠ 36.

Για την διεκπεραίωση των ελέγχων απομείωσης, το ποσό της υπεραξίας κατανέμεται σε μονάδα δημιουργίας ταμιακών ροών. Η μονάδα ταμειακών ροών είναι η μικρότερη προσδιορίσιμη ομάδα στοιχείων ενεργητικού που δημιουργεί ανεξάρτητες ταμιακές ροές και αντιπροσωπεύει το επίπεδο στο οποίο ο Όμιλος συλλέγει και παρουσιάζει τα οικονομικά στοιχεία για σκοπούς εσωτερικής πληροφόρησης. Η απομείωση για την υπεραξία, καθορίζεται με τον υπολογισμό του ανακτήσιμου ποσού από τις μονάδες ταμιακής ροής με τις οποίες συνδέεται η υπεραξία. Ζημιές απομείωσης που σχετίζονται με την υπεραξία δεν μορούν να αντιστραφούν σε μελλοντικές περιόδους.

Στην περίπτωση που το κόστος της απόκτησης είναι μικρότερο από το μερίδιο της εταιρείας στα ιδία κεφάλαια της αποκτηθείσας επιχείρησης, τότε η πρώτη υπολογίζει ξανά το κόστος της απόκτησης, αποτιμά τα στοιχεία του ενεργητικού, τις υποχρεώσεις και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις της αποκτηθείσας επιχείρησης και αναγνωρίζει απευθείας στα αποτελέσματα χρήσης ως κέρδος οποιαδήποτε διαφορά παραμείνει μετά τον επανυπολογισμό.

2.7.2 Σήματα

Τα σήματα αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημία απομείωσης. Η ωφέλιμη ζωή των σημάτων είναι 15 έτη και οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο με εξαίρεση ορισμένα εμπορικά σήματα τα οποία εκτιμήθηκε ότι έχουν απεριόριστη ωφέλιμη ζωή.

Στο κόστος κτήσεως των σημάτων περιλαμβάνονται οι δαπάνες εκπόνησης των σχεδίων και οι δαπάνες που απαιτούνται για την κατοχύρωση των σημάτων στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Το κόστος ενός άυλου στοιχείου του ενεργητικού το οποίο αποκτήθηκε σε μια συνένωση επιχειρήσεων, αποτελεί η εύλογη αξια του στοιχείου αυτού κατά την ημερομηνία της απόκτησης του. Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει το σήμα της ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ ΑΝΕ από την απόκτηση της. Η ωφέλιμη ζωή του σήματος καθορίσθηκε σε απεριόριστη και εξετάζεται ετήσια για απομείωση.

2.7.3 Λογισμικά προγράμματα

Τα προγράμματα λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημία απομείωσης.
Στο αρχικό κόστος κτήσεως περιλαμβάνονται εκτός από τις άδειες λογισμικού, οι δαπάνες εγκατάστασης, παραμετροποίησης και ανάπτυξης του λογισμικού.
Οι δαπάνες που αυξάνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, αναγνωρίζονται ως κεφαλαιουχική δαπάνη και προστίθεται στο αρχικό κόστος του λογισμικού. Η ωφέλιμη ζωή του λογισμικού είναι 8 έτη και οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο.

2.8. Απομείωση / Αναστροφή απομείωσης αξίας ενσώματων περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία υπόκεινται σε έλεγχο, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, αν και κατά πόσο υπάρχει οποιαδήποτε ένδειξη ότι ένα περιουσιακό στοιχείο μπορεί να είναι απομειωμένο.
Αν υπάρχει τέτοια ένδειξη τότε εκτιμάται το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου, δηλαδή η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από την χρήση του πάγιου στοιχείου.
Το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου είναι το μεγαλύτερο ποσό, μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και της αξίας λόγω χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών.
Οι ζημίες απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα όταν προκύπτουν.
Ειδικότερα για τα πλοία του Ομίλου, όταν συντρέχουν σχετικές ενδείξεις, αξιολογούνται για τυχόν απομείωση. Στην περίπτωση αυτή η ανακτήσιμη αξία τους εκτιμάται ως το υψηλότερο της εύλογης αξίας τους όπως αυτή εκτιμάται από ανεξάρτητους εκτιμητές μείον τα έξοδα διάθεσης και της αξίας χρήσης τους όπως αυτή εκτιμάται από τον υπολογισμό των αναμενόμενων προεξοφλημένων ταμειακών ροών τους.
Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες για μια ζημιά απομείωσης που έχει αναγνωρισθεί σε προγενέστερες περιόδους για ένα στοιχείο ενεργητικού εκτός από υπεραξία, έχουν μεταβληθεί οι εκτιμήσεις αναφορικά με την προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας του και οι ενδείξεις που τότε είχαν ως αποτέλεσμα την αναγνώριση ζημιάς απομείωσης, δεν υπάρχουν πλέον ή έχουν μειωθεί, τότε προκύπτει αναστροφή ζημιάς απομείωσης.

2.9. Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους.
Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης μειωμένη με τυχόν άμεσα έξοδα πώλησης.
Το κόστος των αποθεμάτων προσδιορίζεται με τη μέθοδο της μέσης μηνιαίας σταθμισμένης τιμής αγοράς.

2.10. Απαιτήσεις από πελάτες

Οι απαιτήσεις από πελάτες είναι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις, εισπρακτέες σε περίοδο μικρότερη των 12 μηνών από την ημερομηνία καταχώρησης και καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους.

Μεταγενέστερα σε περίπτωση καθυστέρησης είσπραξης, οι εμπορικές απαιτήσεις αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων των ζημιών απομείωσης.

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, επιμετράται η πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθόλη τη διάρκεια ζωής.

Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.11. Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Τα διαθέσιμα και τα ισοδύναμα διαθεσίμων περιλαμβάνουν τα μετρητά στο ταμείο, τις καταθέσεις όψεως και τις καταθέσεις προθεσμίας υψηλής ρευστοποίησης με διάρκεια ως τρεις μήνες.

2.12. Μετοχικό Κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο αφορά τις κοινές ανώνυμες ή ονομαστικές μετοχές της εταιρίας και συμπεριλαμβάνεται στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων.
Τα άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται, μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος έκδοσης από τον λογαριασμό διαφορά υπέρ το άρτιο.

Άμεσα έξοδα που σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσης της επιχείρησης που αποκτάται.

2.13. Διανομή κερδών / προεραιτικών αποθεματικών

Τα πληρωτέα μερίσματα εμφανίζονται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρίας και του Ομίλου όταν εγκριθούν από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.14. Έσοδα

Τα έσοδα του Ομίλου προέρχονται κατά κύριο λόγο από ναύλους επιβατών, ναύλους οχημάτων, ναυλώσεις πλοίων και από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών επί των πλοίων. Επίσης, ο Όμιλος έχει έσοδα από τόκους και η Εταιρία έσοδα από μερίσματα.

2.14.1. Έσοδα από ναύλους επιβατών και οχημάτων

Τα έσοδα από ναύλους αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης πραγματοποιήσει το ταξίδι. Οι κρατικές επιδοτήσεις άγονων γραμμών αναγνωρίζονται κατά την περίοδο που εκτελούνται και περιλαμβάνονται στις «Πωλήσεις».

2.14.2. Έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών επί των πλοίων

Για τις υπηρεσίες που προσφέρει ο Όμιλος απ' ευθείας στον πελάτη τα έσοδα αναγνωρίζονται με την έκδοση της απόδειξης παροχής υπηρεσιών προς τον πελάτη.
Για τις υπηρεσίες που προσφέρει ο Όμιλος μέσω αναδόχων τα έσοδα αναγνωρίζονται με την έκδοση Τιμολογίων Παροχής Υπηρεσιών των δεδουλευμένων εσόδων προς τον ανάδοχο.

Όλα τα παραπάνω έσοδα αναγνωρίζονται όταν η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

2.14.3. Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονολογικής αναλογίας με τη χρήση του πραγματικού συμφωνημένου επιτοκίου χωρίς να συμψηφίζεται τυχόν παρακρατούμενος φόρος εισοδήματος.

2.14.4. Έσοδα από μερίσματα

Τα μερίσματα αναγνωρίζονται ως έσοδα όταν εγκρίνονται από το αρμόδιο όργανο της εταιρίας που τα χορηγεί.

2.14.5. Έσοδα από ναύλωση πλοίου

Τα έσοδα από ναυλώσεις πλοίων αναγνωρίζονται με βάση την αρχή του δεδουλευμένου εσόδου, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στα ναυλωσύμφωνα.

2.15. Κρατικές Επιχορηγήσεις – Κρατική Υποστήριξη

2.15.1. Επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία

Επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία είναι κρατικές επιχορηγήσεις που έχουν ως βασικό όρο ότι η επιχείρηση που τις δικαιούται πρέπει να αγοράσει, ή να κατασκευάσει μακροπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία.
Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι:
α) Η επιχείρηση θα συμμορφωθεί με τους όρους που τις διέπουν.
β) Οι επιχορηγήσεις θα εισπραχθούν.
Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία απεικονίζονται ως έσοδο επόμενων χρήσεων και καταχωρούνται με συστηματική βάση στα έσοδα κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του παγίου στοιχείου του ενεργητικού.

2.15.2. Επιχορηγήσεις που αφορούν αποτελέσματα

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με αποτελέσματα καταχωρούνται με συστηματικό και ορθολογικό τρόπο στα έσοδα των περιόδων μέσα στις οποίες πρέπει να γίνει ο συσχετισμός των επιχορηγήσεων αυτών με τα αντίστοιχα κόστη.

2.16. Λειτουργικοί τομείς

Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί Τομείς» σύμφωνα με τις διατάξεις του οποίου, ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων βασίζεται στη «διοικητική προσέγγιση» και επιβάλλει η πληροφόρηση που γνωστοποιείται εξωτερικά να είναι αυτή που βασίζεται στην εσωτερική πληροφόρηση. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας συνιστά τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων του Ομίλου.
Για τους σκοπούς παρουσίασης των λειτουργικών τομέων θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην επιβατηγό ναυτιλία σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές.
Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, για σκοπούς πληροφόρησης των τομέων, ο Όμιλος χρησιμοποίησε την γεωγραφική περιοχή στην οποία δραστηριοποιείται.
Η γεωγραφική κατάτμηση της δραστηριότητας του Ομίλου γίνεται ως εξής:
α) Ελληνικές Ακτοπλοϊκές Γραμμές
β) Διεθνείς Γραμμές

Τα πλοία του Ομίλου εξυπηρετούν τους επιβάτες και τα Ι.Χ. οχήματα, που αποτελούν ουσιαστικά την τουριστική κίνηση, καθώς και τα φορτηγά αυτοκίνητα που διακινούν την εμπορευματική κίνηση.

Η τουριστική κίνηση χαρακτηρίζεται από έντονη εποχικότητα με υψηλότερη κίνηση τους μήνες Ιούλιο έως Σεπτέμβριο και χαμηλότερη για τους μήνες Νοέμβριο έως Φεβρουάριο. Αντίθετα, η εμπορευματική κίνηση εμφανίζεται κατανεμημένη καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με πολύ μικρότερη εποχικότητα.

2.17. Έξοδα

2.17.1. Αναγνώριση εξόδων

Τα έξοδα αναγνωρίζονται σύμφωνα με την αρχή των δεδουλευμένων εξόδων.

2.17.2. Χρηματοοικονομικά έξοδα

2.17.3. Κόστος Δανεισμού

Κόστος δανεισμού είναι οι τόκοι και άλλα συναφή έξοδα που αναλαμβάνει ο Όμιλος λόγω δανεισμού κεφαλαίων.

Στο κόστος αυτό συμπεριλαμβάνονται :
α) Οι τόκοι από βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια, οι τόκοι από τραπεζικούς λογαριασμούς υπεραναλήψεων, καθώς και τα έξοδα που τυχόν προκύπτουν από την παρούσα αξία των υποχρεώσεων αυτών.
β) Η απόσβεση βοηθητικού κόστους που αναλήφθηκε για την λήψη δανείων ανάλογα με τη διάρκεια του δανείου.
γ) Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από λήψη δανείων σε ξένο νόμισμα εφ' όσον αυτές θεωρούνται συμπληρωματικό ποσό του κόστους των τόκων.

2.17.4. Παροχές στο προσωπικό

2.17.4.1.Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

2.17.4.2.Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν εφάπαξ αποζημιώσεις συνταξιοδότησης, συντάξεις και άλλες παροχές που καταβάλλονται στους εργαζόμενους μετά την λήξη της απασχόλησης ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας τους. Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για παροχές συνταξιοδότησης αφορούν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά. Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από τον Όμιλο χρηματοδοτούνται εν μέρει μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κρατικά κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών
Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν την καταβολή εισφορών σε Ασφαλιστικούς Φορείς (π.χ. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων), με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που το Κρατικό Ταμείο αδυνατεί να καταβάλλει σύνταξη στον ασφαλιζόμενο. Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών στα Ταμεία.

Η πληρωτέα εισφορά από τον Όμιλο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται ως υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, ενώ οι δεδουλευμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών
Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 η Εταιρία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης.

Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση).

Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του.
Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρία) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method).

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές.

Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στις συνημμένες απλές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις.

Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:
-την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεση τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,

-τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,

-την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την νωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,

-λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

2.17.5. Μισθώσεις

2.17.5.1. Χρηματοδοτικές Μισθώσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία προχώρησαν στην υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» από την 1η Ιανουαρίου 2019. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο αναγνώρισης των μισθώσεων στις οικονομικές καταστάσεις. Με την υιοθέτηση του προτύπου ο Όμιλος ως μισθωτής αναγνωρίζει στην κατάσταση οικονομικής θέσης δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεις μίσθωσης, την ημερομηνία που τα μισθωμένα πάγια καθίστανται διαθέσιμα για χρήση. Η λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων για τους εκμισθωτές παραμένει ίδια με αυτή του ΔΛΠ 17.

Α. Ως μισθωτής

Ο Όμιλος και η Εταιρεία μισθώνουν διάφορα στοιχεία του ενεργητικού όπως, πλοία κτίρια και αυτοκίνητα.

Ως μισθωτής, με την προηγούμενη λογιστική πολιτική, ο Όμιλος και η Εταιρεία ταξινομούσαν τις μισθώσεις ως λειτουργικές ή χρηματοδοτικές με βάση την αξιολόγηση εάν μεταβιβάζονται όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που έχουν σχέση με την κυριότητα ενός στοιχείου του ενεργητικού, ανεξάρτητα από την τελική μεταβίβαση ή μη του τίτλου κυριότητας του στοιχείου αυτού. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16, αναγνωρίζεται το δικαίωμα χρήσης των στοιχείων του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις μίσθωσης για τις περισσότερες από τις μισθώσεις στις οποίες αντισυμβάλλεται ως μισθωτής, εκτός από μισθώσεις μικρής αξίας, οι πληρωμές των οποίων καταχωρούνταν με σταθερή μέθοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

Σημαντικές λογιστικές πολιτικές:

Οι μισθώσεις αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης ως ένα δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού και μία υποχρέωση μίσθωσης, την ημερομηνία που το μισθωμένο πάγιο καθίσταται διαθέσιμο για χρήση. Κάθε μίσθωμα κατανέμεται ανάμεσα στην υποχρέωση μίσθωσης και τον τόκο, ο οποίος χρεώνεται στα αποτελέσματα σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης, ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο για το υπόλοιπο της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης σε κάθε περίοδο.

Τα δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού αρχικά επιμετρούνται στο κόστος τους, και στη συνέχεια μειώνονται κατά το ποσό της συσσωρευμένης απόσβεσης και τυχόν απομείωσης.

Το δικαίωμα χρήσης αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του στοιχείου ή της διάρκειας μίσθωσής του, με τη σταθερή μέθοδο. Η αρχική επιμέτρηση των δικαιωμάτων χρήσης στοιχείων του ενεργητικού αποτελείται από:

- το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης μίσθωσης,
- τις πληρωμές μισθώσεων που έγιναν την ημερομηνία έναρξης ή πριν από αυτήν, μειωμένες κατά το ποσό των προσφερόμενων εκπτώσεων ή άλλων κινήτρων,
- τις αρχικές δαπάνες, που είναι άμεσα συνδεδεμένες με το μίσθιο,
- τα κόστη αποκατάστασης.

Τέλος, προσαρμόζονται σε συγκεκριμένες επαναμετρήσεις της αντίστοιχης υποχρέωσης μίσθωσης.

Οι υποχρεώσεις μίσθωσης υπολογίζονται αρχικά στην παρούσα αξία των μισθωμάτων, που δεν καταβλήθηκαν στην έναρξη της μίσθωσης. Προεξοφλούνται με το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης ή, εάν αυτό το επιτόκιο δεν μπορεί να προσδιορισθεί από τη σύμβαση, με το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού (IBR).

Το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού είναι το κόστος που ο μισθωτής θα όφειλε να πληρώσει για να δανειστεί το απαραίτητο κεφάλαιο, ώστε να αποκτήσει ένα στοιχείο παρόμοιας αξίας με το μισθωμένο στοιχείο ενεργητικού, σε ένα παρόμοιο οικονομικό περιβάλλον και με παρόμοιους όρους και υποθέσεις.

Οι υποχρεώσεις μισθώσεων περιλαμβάνουν την καθαρή παρούσα αξία των:

- σταθερών μισθωμάτων (συμπεριλαμβανομένου και των «κατ' ουσίαν» σταθερών μισθωμάτων),
- μεταβλητών μισθωμάτων, που εξαρτώνται από κάποιον δείκτη,
- υπολειμματικής αξίας, που αναμένεται να πληρωθεί,
- τιμής εξάσκησης ενός δικαιώματος αγοράς, εάν ο εκμισθωτής είναι σχεδόν σίγουρος ότι θα εξασκήσει το δικαίωμα,
- κυρώσεων λήξης μιας μίσθωσης, εάν ο εκμισθωτής επιλέξει αυτό το δικαίωμα.

Μετά την αρχική τους επιμέτρηση, οι υποχρεώσεις μίσθωσης αυξάνονται από το χρηματοοικονομικό κόστος τους και μειώνονται από την πληρωμή των μισθωμάτων. Τέλος, επανεκτιμώνται όταν υπάρχει αλλαγή: α) στα μισθώματα εξαιτίας αλλαγής κάποιου δείκτη, β) στην εκτίμηση του ποσού της υπολειμματικής αξίας, που αναμένεται να πληρωθεί, ή γ) στην αξιολόγηση ενός δικαιώματος επιλογής αγοράς ή επέκτασης, που είναι σχετικά βέβαιο ότι θα εξασκηθεί ή ενός δικαιώματος επιλογής λήξης της σύμβασης, που είναι σχετικά βέβαιο ότι δεν θα εξασκηθεί.

Β. Ως εκμισθωτής

Όταν ενσώματα πάγια εκμισθώνονται με χρηματοδοτική μίσθωση, η παρούσα αξία των μισθωμάτων καταχωρείται ως απαίτηση. Η διαφορά μεταξύ του μικτού ποσού της απαίτησης και της παρούσας αξίας της απαίτησης καταχωρείται ως αναβαλλόμενο χρηματοοικονομικό έσοδο.

Το έσοδο από την εκμίσθωση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης, η οποία αντιπροσωπεύει μια σταθερή περιοδική απόδοση. Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν αντισυμβάλλονται με την ιδιότητα του εκμισθωτή.

2.17.5.2. Λειτουργικές Μισθώσεις

Οι καταβολές μισθωμάτων βάσει μιας λειτουργικής μίσθωσης όπως αναγνωρίζεται από το Δ.Π.Χ.Α 16 αναγνωρίζονται σε βάρος των αποτελεσμάτων.
Σε περίπτωση κατά την οποία προβλέπεται από το συμβόλαιο μίσθωσης αποκατάσταση τυχόν ζημιών που προήλθαν από την συνηθισμένη χρήση του μισθωμένου παγίου, το κόστος αυτό επιβαρύνει τη χρήση κατά την οποία έληξε η μίσθωση.

2.17.6. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενες απαιτήσεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν :

α) Ο Όμιλος έχει μια παρούσα δέσμευση, νομική ή τεκμαιρόμενη, ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος που συνέβη στο παρελθόν.
β) Πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της δέσμευσης.
γ) Είναι δυνατό να εκτιμηθεί αξιόπιστα η δέσμευση.
Οι προβλέψεις επανεξετάζονται κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις ή ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εκροή ή η εισροή οικονομικού οφέλους δεν είναι πιθανή.

2.17.7. Περιοδική κατανομή

2.17.7.1.Επιμερισμός των κοινών εσόδων και εξόδων

Οι ενοποιούμενες στον Όμιλο κοινοπραξίες και διαχειρίστριες εταιρίες μεταφέρουν στις πλοιοκτήτριες εταιρίες τα έξοδα και τα έσοδα που πραγματοποιούν για λογαριασμό τους.
Σε περίπτωση όπου τα έσοδα και τα έξοδα δεν αφορούν συγκεκριμένες πλοιοκτήτριες εταιρίες αλλά είναι κοινά τότε αυτά μοιράζονται χρησιμοποιώντας σαν βάση τους κόρους ολικής χωρητικότητας του κάθε πλοίου.

2.17.7.2.Περιοδική κατανομή εξόδων

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα έξοδα ασφαλίστρων των πλοίων και τα λοιπά έξοδα πλοίων που αφορούν περίοδο δώδεκα μηνών στη Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μηνιαία βάση με σκοπό την ετήσια κατανομή των εξόδων αυτών.

2.18. Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία εισοδήματος

Για την καλύτερη κατανόηση του τρόπου με τον οποίο φορολογούνται τα κέρδη του Ομίλου, διαχωρίζουμε τα κέρδη ανάλογα με την προέλευσή τους.

2.18.1. Κέρδη από ναυτιλιακές δραστηριότητες

Σύμφωνα με τον νόμο 27/1975 άρθρο 6, οι πλοιοκτήτριες εταιρίες πλοίων με Ελληνική σημαία ή με ξένη σημαία αλλά έχουν εγκαταστήσει στην Ελλάδα γραφεία του Ν.89/67, πληρώνουν φόρο για τα πλοία τους, ανεξάρτητα αν έχουν κέρδη ή ζημίες, βάσει των κόρων ολικής χωρητικότητας. Ο φόρος αυτός ουσιαστικά είναι φόρος εισοδήματος ο οποίος αναπροσαρμόζεται, σύμφωνα με όσα ορίζονται από το παραπάνω νόμο.
Με την πληρωμή του παραπάνω φόρου εξαντλείται κάθε υποχρέωση που έχει σχέση με την φορολογία εισοδήματος από ναυτιλιακές δραστηριότητες.

Στην περίπτωση αυτή δημιουργείται μόνιμη διαφορά μεταξύ του λογιστικού και του φορολογητέου αποτελέσματος και ως εκ τούτου η διαφορά αυτή δεν λαμβάνεται υπ' όψη στον υπολογισμό αναβαλλόμενης φορολογίας.

2.18.2. Κέρδη από μη ναυτιλιακές δραστηριότητες

Στην περίπτωση αυτή υπολογίζεται το σύνολο των εσόδων από μη ναυτιλιακές δραστηριότητες καθώς και τα έξοδα που αφορούν τα παραπάνω έσοδα.
Εάν δεν μπορούν να προσδιοριστούν τα κέρδη από μη ναυτιλιακή δραστηριότητα τότε υπολογίζεται το σύνολο των εσόδων προσθέτοντας τα έσοδα από ναυτιλιακές και μη ναυτιλιακές δραστηριότητες. Με βάση το σύνολο αυτό προκύπτει το ποσοστό των δύο παραπάνω κατηγοριών στο συνολικό έσοδο. Με τα ποσοστά αυτά μερίζεται το συνολικό κέρδος / ζημιά.
Το ποσό των κερδών που προκύπτει από τον παραπάνω υπολογισμό και αφορά τα μη ναυτιλιακά έσοδα, φορολογείται με τις γενικές διατάξεις.

2.19. Επιδράσεις των μεταβολών στις τιμές συναλλάγματος

Το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου είναι το Ευρώ.
Οι συναλλαγές που γίνονται σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται σε Ευρώ με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.
Σε κάθε ημερομηνία κατάστασης Οικονομικής Θέσης :
α) Τα χρηματικά διαθέσιμα μετατρέπονται με την ισοτιμία της ημερομηνίας κλεισίματος.
β) Τα μη χρηματικά στοιχεία που αποτιμώνται στο ιστορικό κόστος μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας συναλλαγής. Τα στοιχεία αυτά στο τέλος της περιόδου μετατρέπονται με την ισοτιμία της ημερομηνίας κλεισίματος.
Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τις παραπάνω περιπτώσεις καταχωρούνται στα έσοδα ή στα έξοδα της περιόδου στην οποία προκύπτουν.
Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από μη χρηματικά στοιχεία εταιρειών εξωτερικού αναγνωρίζονται απ' ευθείας στην καθαρή θέση.

2.20. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Τα βασικά χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου είναι :

α) Δάνεια τραπεζών

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στο κόστος που είναι η πραγματική αξία του ληφθέντος ανταλλάγματος συμπεριλαμβανομένων και τυχόν σχετικών εξόδων. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει του αποτελεσματικού επιτοκίου.

β) Χρηματοοικονομικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνου

Όλα τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία αναγνωρίζονται και επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία παρουσιάζονται διακριτά ως περιουσιακά στοιχεία όταν η εύλογη αξία είναι θετική και διακριτά στις υποχρεώσεις όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική.
Η μέθοδος αναγνώρισης του κέρδους ή της ζημίας εξαρτάται από το εάν ένα παράγωγο έχει προσδιορισθεί ως στοιχείο αντιστάθμισης και εάν πρόκειται για αντιστάθμιση από τη φύση του στοιχείου αντισταθμίζει.
Με την αντιστάθμιση των ταμειακών ροών, ο Όμιλος προσπαθεί να καλύψει τους κινδύνους που προκαλούν μεταβολή στις ταμειακές ροές και προέρχονται από ένα στοιχείο του ενεργητικού ή μία υποχρέωση ή μία μελλοντική συναλλαγή και η μεταβολή αυτή θα επηρεάσει το αποτέλεσμα της χρήσης. Παραδείγματα της αντιστάθμισης των ταμιακών ροών του Ομίλου περιλαμβάνουν μελλοντικές συναλλαγές σε αγορά ναυτιλιακού καυσίμου που υπόκεινται σε μεταβολές στις τιμές αγοράς.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη λογιστική αντιστάθμισης στην περίπτωση όπου κατά την έναρξη της αντισταθμιστικής συναλλαγής και την επακόλουθη χρήση των παραγώγων χρηματοοικονομικών στοιχείων μπορεί να τεκμηριώνει και τη σχέση αντιστάθμισης μεταξύ του αντισταθμιζόμενου στοιχείου και του μέσου αντιστάθμισης αναφορικά με τη διαχείριση του κινδύνου και τη στρατηγική για την ανάληψη της αντιστάθμισης. Επιπρόσθετα, λογιστική αντιστάθμισης ακολουθείται όταν μόνο αναμένεται να είναι αποτελεσματική και μπορεί να επιμετρηθεί με αξιοπιστία και σε συνεχή βάση για κάθε περίοδο αναφοράς.

Ο Όμιλος έχει οριοθετήσει ως δείκτη αντιστάθμισης ποσοστό ίσο με 1:1 για τη σχέση μεταξύ μέσου αντιστάθμισης (συμβόλαια) και αντισταθμισμένου στοιχείου (πετρέλαιο).

Αναποτελεσματικότητα στην αντιστάθμιση δύναται να προκύψει από α) διαφορές που ενδέχεται να υπάρξουν όσον αφορά στη χρονική διαφορά μεταξύ των ταμειακών ροών του μέσου αντιστάθμισης και του αντισταθμισμένου στοιχείου, και β) από ενδεχόμενη μεταβολή του συντελεστή αντιστάθμισης της σχέσης αντιστάθμισης που προκύπτει από την ποσότητα του αντισταθμισμένου στοιχείου που αντισταθμίζει στην πραγματικότητα ο Όμιλος και την ποσότητα του μέσου αντιστάθμισης που χρησιμοποιεί στην πραγματικότητα ο Όμιλος για να αντισταθμίσει την εν λόγω ποσότητα του στοιχείου αντιστάθμισης και γ) από ενδεχόμενη μείωση κατανάλωσης από μειώσεις δρομολογίων.

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία του αποτελεσματικού μέρους του μέσου αντιστάθμισης αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια (Αποθεματικό εύλογης αξίας) μέσων των λοιπών συνολικών εσόδων ενώ το αναποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.
Τα ποσά που συσσωρεύονται στα ίδια κεφάλαια μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις περιόδους που τα αντισταθμιζόμενα στοιχεία αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Ο Όμιλος λογιστικοποιεί το αποθεματικό εύλογης αξίας στο χαμηλότερο εκ των κάτωθι ποσών (σε απόλυτα μεγέθη):
i) το σωρευτικό κέρδος ή ζημία του μέσου αντιστάθμισης από την έναρξη της αντιστάθμισης· και

ii) τη σωρευμένη μεταβολή της εύλογης αξίας (στην παρούσα αξία) του αντισταθμισμένου στοιχείου (ήτοι την παρούσα αξία της σωρευμένης μεταβολής των αντισταθμισμένων αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών) από την έναρξη της αντιστάθμισης.

Όταν ένα στοιχείο αντιστάθμισης ταμειακών ροών εκπνεύσει, πωληθεί ή ασκηθεί χωρίς να αντικατασταθεί ή όταν ένα στοιχείο αντιστάθμισης δεν πληροί πλέον τα κριτήρια για τη λογιστική αντιστάθμισης κάθε σωρευτικό κέρδος ή ζημιά που υπάρχει στα Ίδια Κεφάλαια εκείνη τη στιγμή μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

Τέλος, σημειώνεται ότι ο Όμιλος αναφορικά με τη λογιστική αντιστάθμισης συνεχίζει να εφαρμόζει τις απαιτήσεις που απορρέουν από το ΔΛΠ 39.

2.21. Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού

Αρχική αναγνώριση
Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ενεργητικού ή μια χρηματοοικονομική υποχρέωση αναγνωρίζονται στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου όταν προκύπτει ή όταν ο Όμιλος καθίσταται μέρος των συμβατικών όρων του μέσου.
Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται κατά την αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος,στην εύλογη αξία μέσων λοιπών συνολικών εσόδων και στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
Προκειμένου, ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εσόδων πρέπει να προκύπτουν ταμειακές ροές οι οποίες να είναι αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του αρχικού κεφαλαίου. Το επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου για τη διαχείριση χρηματοοικοομικών περιουσιακών στοιχείων αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται τις οικονομικές του δυνατότητες προκειμένου να δημιουργήσει ταμειακές ροές.

Ταξινόμηση Χρηματοοικονομικών Μέσων
Οι λογιστικές αρχές που εφαρμόζει ο Όμιλος απαιτούν την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, κατά την απόκτησή τους, σε διαφορετικές κατηγορίες:

α) Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς, τα περιουσιακά στοιχεία που προσδιορίζονται κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ή τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεί που υποχρεωτικά θα επιμετρηθούν στην εύλογη αξία. Χρηματοοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται ως διακρατούμενα προς εμπορία εάν αποκτώνται με σκοπό την πώληση ή την επαναγορά στο εγγύς μέλλον. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με ταμειακές ροές που δεν είναι μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων ταξινομούνται και αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ανεξάρτητα από το επιχειρηματικό μοντέλο.

β) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε αποσβεσμένο κόστος
Ο Όμιλος αποτιμά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος εάν πληρούνται και οι δύο ακόλουθοι όροι:
1) Το χρηματοοικονομικό στοιχείο διατηρείται για διακράτηση χρηματοοικονομικών στοιχείων για τη συλλογή συμβτικών ταμειακών ροών και 2) οι συμβατικές ρήτρες του στοιχείου δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που αποτελούν μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του υπολοίπου του αρχικού κεφαλαίου.
Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος επιμετρώνται στη συνέχια χρησιμοποιώντας τη μέθοδο (EIR) και υπόκεινται σε απομείωση. Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται, τροποποιηθεί ή απομειωθεί.

γ) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσων συνολικών εσόδων
Κατά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος μπορεί να επιλέξει να ταξινομήσει τις συμμετοικές επενδύσεις ως συμετοχικούς τίτλους που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω συνολικών εσόδων όταν πληρούν τον ορισμό της καθαρής θέσης και δεν κατέχονται προς εμπορία. Η ταξινόμηση καθορίζεται ανά χρηματοοικονομικό μέσο. Τα κέρδη και οι ζημιές από αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν ανακυκλώνονται ποτέ στα κέρδη ή τις ζημιές. Οι συμμετοχικοί τίτλοι που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εσόδων δεν υπόκεινται σε εξέταση απομείωσης. Ο Όμιλος δεν διαθέτει τέτοια περιουσιακά στοιχεία.

Αποαναγνώριση
Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται κυρίως όταν:
Τα δικαιώματα λήψης ταμειακών ρόων από το περιουσιακό στοιχείο έχουν λήξει ή ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματα να λαμβάνει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή έχει αναλάβει την υποχρέωση να πληρώσει εξ ολοκλήρου τις λαμβανόμενες ταμειακές ροές χωρίς σημαντική καθυστέρηση σε τρίτο μέρος της συμφωνίας.

Απομείωση
Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη ζημιάς έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα σε όλες τις συμβατικές ταμειακές ροές που είναι απαραίτητες και όλες τις προεξοφλημένες ταμειακές ροές που ο Όμιλος προσδοκά να εισπράξει.

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, επιμετράται η πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθόλη τη διάρκεια ζωής.

2.22. Κέρδη ανά μετοχή

Για τον υπολογισμό των βασικών κερδών ανά μετοχή που αναλογεί στους κοινούς μετόχους χρησιμοποιείται κλάσμα το οποίο στον μεν αριθμητή περιλαμβάνει το καθαρό κέρδος ή ζημία της περιόδου από την συνεχιζόμενη εκμετάλλευση μετά την αφαίρεση των προνομιούχων μερισμάτων αν υπάρχουν, στον δε παρανομαστή, το σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Για τον υπολογισμό των κερδών ανά μετοχή των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, ο αριθμητής του κλάσματος περιλαμβάνει το κέρδος ή τη ζημία που αναλογεί σε επίπεδο Ομίλου στη μητρική μετά την αφαίρεση των μη ελεγχουσών συμμετοχών, στον δε παρανομαστή το σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Για τον υπολογισμό των μειωμένων κερδών ανά μετοχή λαμβάνεται υπόψην ο αριθμός τίτλων οι οποίοι δυνητικά θα μπορούσαν να εκδοθούν ενώ το καθαρό κέρδος / (ζημιά) της περιόδου προσαρμόζεται κατάλληλα για να συμπεριληφθεί η επίδραση στα αποτελέσματα που θα έχει η έκδοση αυτών των δυνητικών τίτλων.

2.23. Εφαρμογή νέων Προτύπων

2.23.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 1.1.2019 ή μεταγενέστερα.

• **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.12019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Το νέο Πρότυπο έχει επίδραση στις ενοποιημένες / εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.
Ο Όμιλος και η Εταιρεία προχώρησαν στην υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» από την 1η Ιανουαρίου 2019. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο αναγνώρισης των μισθώσεων στις οικονομικές καταστάσεις.

Με την υιοθέτηση του προτύπου ο Όμιλος ως μισθωτής αναγνωρίζει στην κατάσταση οικονομικής θέσης δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεις μίσθωσης, την ημερομηνία που τα μισθωμένα πάγια καθίστανται διαθέσιμα για χρήση. Η λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων για τους εκμισθωτές παραμένει ίδια με αυτή του ΔΛΠ 17.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσαν το ΔΠΧΑ 16 χρησιμοποιώντας την απλοποιημένη μέθοδο μετάβασης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το πρότυπο εφαρμόζεται αναδρομικά με τη σωρευτική επίδραση της εφαρμογής του να αναγνωρίζεται την 1η Ιανουαρίου 2019. Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι συγκριτικές πληροφορίες του 2018 δεν έχουν επαναδιατυπωθεί και παρουσιάζονται σύμφωνα με όσα προβλέπονταν από το ΔΛΠ 17. Οι αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές αναφορικά με τις μισθώσεις αναλύονται στη παράγραφο 2.17.5.1.

Α. Ως μισθωτής

Ο Όμιλος και η Εταιρεία μισθώνουν διάφορα στοιχεία του ενεργητικού όπως, πλοία και κτίρια.

Ως μισθωτής, με την προηγούμενη λογιστική πολιτική, ο Όμιλος και η Εταιρεία ταξινομούσαν τις μισθώσεις ως λειτουργικές ή χρηματοδοτικές με βάση την αξιολόγηση εάν μεταβιβάζονται όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που έχουν σχέση με την κυριότητα ενός στοιχείου του ενεργητικού, ανεξάρτητα από την τελική μεταβίβαση ή μη του τίτλου κυριότητας του στοιχείου αυτού. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16, αναγνωρίζεται το δικαίωμα χρήσης των στοιχείων του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις μίσθωσης για τις περισσότερες από τις μισθώσεις στις οποίες αντισυμβάλλεται ως μισθωτής, εκτός από μισθώσεις μικρής αξίας, οι πληρωμές των οποίων καταχωρούνταν με σταθερή μέθοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

Τα αναγνωρισμένα δικαιώματα χρήσης των περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού σχετίζονται με τις παρακάτω κατηγορίες παγίων και παρουσιάζονται στο κονδύλι «Ενσώματα Πάγια»:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	**1.1.2019**	**31.12.2019**	**1.1.2019**
Δικαιώματα χρήσης κτιρίων - Αυτοκίνητα	2,672	3,074	219	256
Δικαιώματα χρήσης πλοίων	5,804	2,835	-	-
Δικαιώματα χρήσης στοιχείων ενεργητικού	**8,476**	**5,909**	**219**	**256**

Ο Όμιλος απεικονίζει τις υποχρεώσεις μίσθωσης στα κονδύλια «Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις» και «Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις» στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την μετάβαση έκαναν χρήση των παρακάτω πρακτικών διευκολύνσεων που προβλέπονται από το ΔΠΧΑ 16 για μισθώσεις που είχαν ταξινομηθεί ως λειτουργικές, σύμφωνα με το ΔΛΠ 17.

• Χρήση των προηγούμενων αξιολογήσεων, οι οποίες έγιναν κατά την εφαρμογή του ΔΛΠ 17 και της Διερμηνείας ΕΔΔΠΧΑ 4, ώστε να προσδιοριστεί εάν μία σύμβαση περιέχει μίσθωση, ή εάν μία σύμβαση είναι μίσθωση στην ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής.

- Χρήση του λογιστικού χειρισμού των λειτουργικών μισθώσεων για μισθώσεις που έχουν διάρκεια μικρότερη των 12 μηνών κατά την 1η Ιανουαρίου 2019.
- Χρήση ενός ενιαίου προεξοφλητικού επιτοκίου σε χαρτοφυλάκιο μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά.
- Εξαίρεση των αρχικών άμεσων δαπανών για την επιμέτρηση των δικαιωμάτων χρήσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία της πρώτης εφαρμογής.

Β. Επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις

Επιδράσεις από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 κατά την μετάβαση:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Ανειλημμένες υποχρεώσεις λειτουργικής μίσθωσης που γνωστοποιήθηκαν την 31 Δεκεμβρίου 2018	**4.183**	**326**
(Μείον): Βραχυπρόθεσμες μισθώσεις	-361	-10
Πλέον /(Μείον): Λοιπές προσαρμογές	-	-
Σύνολο	**3.822**	**316**
Εύρος διαφορικού επιτοκίου την 1η Ιανουαρίου 2019	5,6% - 5,94%	5,94%
Αποτίμηση στην παρούσα αξία την 1η Ιανουαρίου 2019	3.074	256
Πλέον: υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις την 31.12.2018	2.046	-
Υποχρεώσεις μισθώσεων που αναγνωρίστηκαν την 1η Ιανουαρίου 2019	**5.120**	**256**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μισθώσεων	3.500	226
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μισθώσεων	1.620	30
Συνολικές υποχρεώσεις μισθώσεων την 1η Ιανουαρίου 2019	**5.120**	**256**

Επιδράσεις από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 στην περίοδο:

Ως αποτέλεσμα από την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16, σε σχέση με τις μισθώσεις που προηγουμένως ήταν ταξινομημένες ως λειτουργικές, κατά την 31.12.2019 ο Όμιλος αναγνώρισε Ευρώ 2.672 χιλ. δικαιώματα χρήσης κτιρίων - Ι.Χ. και Ευρώ 2.758 χιλ. υποχρεώσεις μίσθωσης κτιρίων – Ι.Χ. ενώ η Εταιρεία Ευρώ 219 χιλ. και Ευρώ 226 χιλ. αντίστοιχα.

Επιπλέον, σε σχέση με τις παραπάνω μισθώσεις ο Όμιλος αναγνώρισε αποσβέσεις και χρηματοοικονομικά έξοδα αντί για έξοδα από μισθώσεις. Για την χρήση 2019 ο Όμιλος αναγνώρισε Ευρώ 456 χιλ. αποσβέσεις και Ευρώ 190 χιλ. χρηματοοικονομικά έξοδα ενώ η Εταιρεία Ευρώ 37 χιλ. και Ευρώ 15 χιλ. αντίστοιχα.

- **ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2019)**

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2019)

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2019)

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

2.23.2. <u>Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση</u>

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση.

Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 1.1.2020.

• Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 1.1.2020.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 1.1.2020.

• Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7: "Αναμόρφωση Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου" (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2020)

Τον Σεπτέμβριο του 2019, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων σε ορισμένες απαιτήσεις συγκεκριμένων λογιστικών χειρισμών αντιστάθμισης, προκειμένου να εξομαλύνει ενδεχόμενες επιπτώσεις που προκύπτουν από την αβεβαιότητα η οποία προέρχεται από την αναμόρφωση του Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου.

Οι τροποποιήσεις σχεδιάστηκαν για να υποστηρίξουν την παροχή χρήσιμων χρηματοοικονομικών πληροφοριών από τις εταιρείες κατά τη διάρκεια της περιόδου αβεβαιότητας, η οποία προκύπτει από τη σταδιακή κατάργηση των σημείων αναφοράς επιτοκίου, όπως τα διατραπεζικά επιτόκια.

Επιπλέον, οι εταιρείες απαιτείται να παράσχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές αναφορικά με τις σχέσεις αντιστάθμισης που επηρεάζονται άμεσα από τις εν λόγω συνθήκες αβεβαιότητας. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 1.1.2020.

• Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους.

Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2021)

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Ταξινόμηση Υποχρεώσεων ως Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2022)

Τον Ιανουάριο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων του ΔΛΠ 1 που επηρεάζουν τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης μιας υποχρέωσης ως μακροπρόθεσμη, την απαίτηση για μία οντότητα να έχει το δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν: α) αποσαφήνιση ότι το δικαίωμα μίας οντότητας για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς, β) αποσαφήνιση ότι η ταξινόμηση της υποχρέωσης δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με την εξάσκηση του δικαιώματος αναβολής του διακανονισμού,

γ) επεξηγούν πώς οι συνθήκες δανεισμού επηρεάζουν την ταξινόμηση, και δ) αποσαφήνιση των απαιτήσεων σχετικά με την ταξινόμηση υποχρεώσεων μίας οντότητας που πρόκειται να ή ενδεχομένως να διακανονίσει μέσω έκδοσης ιδίων συμμετοχικών τίτλων. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Παρακάτω παρουσιάζονται οι κύριοι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι για τον Όμιλο και την Εταιρεία. Οι κίνδυνοι η λήψη μέτρων αντιμετώπισης καθώς και οι επιπτώσεις για τον Όμιλο και την Εταιρεία από την πανδημία του κορονοϊού (Covid 19) περιγράφονται αναλυτικά στη σημείωση 10 «Μεταγενέστερα Γεγονότα».

3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κίνδυνο αγοράς (απρόβλεπτες διακυμάνσεις ισοτιμιών και επιτοκίων) και πιστωτικό κίνδυνο. Γι' αυτό το λόγο επιδιώκει την ελαχιστοποίηση των ενδεχόμενων αρνητικών επιπτώσεων μέσω ενός προγράμματος διαχείρισης κινδύνων.

Η διαχείριση περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την αναγνώριση, αποτίμηση και αντιστάθμιση των χρηματοοικονομικών κινδύνων. Δεν αποτελεί πολιτική του Ομίλου η εκτέλεση συναλλαγών κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χρησιμοποιεί ο Όμιλος είναι κυρίως καταθέσεις σε τράπεζες, απαιτήσεις και υποχρεώσεις, δάνεια, συμφωνίες επαναγοράς, χρηματοδοτικές μισθώσεις και παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα.

3.1.1 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου είναι το Ευρώ.

Ο Όμιλος επηρεάζεται από τις συναλλαγματικές ισοτιμίες στο βαθμό που τα ναυτιλιακά καύσιμα που αγοράζει για τη λειτουργία των πλοίων του διαπραγματεύονται διεθνώς σε Δολάρια Η.Π.Α.

Επίσης, ο Όμιλος έχει επενδύσει στην συνδεδεμένη εταιρία AML της οποίας το νόμιμσμα είναι σε Ντίρχαμ Μαρόκου. Η εν λόγω επένδυση επηρεάζεται από τις μεταβολές της σχετικής ισοτιμίας.

Ο Όμιλος στις 31/12/2019 έχει στα ταμιακά διαθέσιμα σε ξένο νόμισμα 491 χιλ. δολάρια. Μία μεταβολή +/- 10% στην ισοτιμία επηρεάζει τα αποτελέσματα χρήσης και την καθαρή θέση κατά +/- 44 χιλ.

3.1.2. Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με σκοπό την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών.

Σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο που απορρέει από άλλες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, η έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο προκύπτει από αθέτηση του αντισυμβαλλόμενου σε μια μέγιστη έκθεση όμοια με αυτή του τρέχοντος λογαριασμού των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων.

Ο Όμιλος έχει ορίσει πιστωτικά όρια και συγκεκριμένους όρους πιστωτικής πολιτικής για όλες τις κατηγορίες των πελατών του.

Επίσης, ο Όμιλος με σκοπό την καλύτερη εξασφάλιση του έχει λάβει εγγυητικές επιστολές τραπέζης από τους μεγαλύτερους κεντρικούς πράκτορες έκδοσης εισιτηρίων.

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (μέσα) τα οποία την ημερομηνία του Ισολογισμού αναλύονται ως εξή

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	**31.12.2018**	**31.12.2019**	**31.12.2018**
Παράγωγα χρημ/κά μέσα	3.375	2.738	-	-
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	105.330	59.424	56.972	39
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	64.398	48.360	4	1
Σύνολο	**173.103**	**110.522**	**56.976**	**40**

Για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους.
Τα υπόλοιπα των εμπορικών απαιτήσεων που είναι μεν σε καθυστέρηση αλλά δεν έχουν απομειωθεί, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

	31.12.2019	**31.12.2018**
Δεν είναι ληξιπρόθεσμα και δεν είναι απομειωμένα	61.524	45.801
Είναι ληξιπρόθεσμα και δεν είναι απομειωμένα:		
< 90 ημέρες	-	-
91 - 180 ημέρες	702	-
181 - 360 ημέρες	612	-
Σύνολο	**62.838**	**45.801**

Στον ανωτέρω πίνακα δεν συμπεριλαμβάνονται τα χρεωστικά υπόλοιπα προμηθευτών.

3.1.3. Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας προϋποθέτει την επάρκεια χρηματικών διαθεσίμων και την ύπαρξη των αναγκαίων διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας σε καθημερινή βάση, μέσω της συστηματικής παρακολούθησης των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς επίσης και μέσω της καθημερινής παρακολούθησης των πραγματοποιούμενων πληρωμών. Παράλληλα, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς την ωρίμανση τόσο των απαιτήσεων όσο και των υποχρεώσεων, με αντικειμενικό σκοπό τη διατήρηση μιας ισορροπίας μεταξύ της συνέχειας των κεφαλαίων και της ευελιξίας μέσω της τραπεζικής πιστοληπτικής του ικανότητας.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρίας κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018 αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΟΜΙΛΟΥ

	31.12.2019			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	7.721	9.757	384.729	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	780	806	6.481	492
Εμπορικές υποχρεώσεις	36.141	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες / μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	52.760	-	-	-
Σύνολο	**97.402**	**10.563**	**391.210**	**492**

	31.12.2018			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	52.241	10.976	273.718	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	614	648	784	-
Εμπορικές υποχρεώσεις	39.059	-	-	
Λοιπές βραχυπρόθεσμες / μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	51.685	-	-	-
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	7.104	-	-	-
Παράγωγα χρημ/κά μέσα	10.732	-	-	-
Σύνολο	**161.435**	**11.624**	**274.502**	**-**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	31.12.2019			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεμος Δανεισμός		-	174.386	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών υποχρεώσεων	16	16	153	41
Εμπορικές υποχρεώσεις	230	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	16.593	-	-	-
Σύνολο	**16.839**	**16**	**174.539**	**41**

	31.12.2018			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεμος Δανεισμός		450	17.027	-
Εμπορικές υποχρεώσεις	243	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	345	-	-	-
Σύνολο	**588**	**450**	**17.027**	**-**

Στη μητρική εταιρεία στο κονδύλι «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» περιλαμβάνεται η υποχρέωση της μητρικής εταιρείας για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου σε 100% θυγατρικές εταιρείες καθώς και η υποχρέωση μερίσματος προς τους μετόχους.

Ο συνολικός δανεισμός του Ομίλου κατά την 31.12.2019 ανήλθε σε Ευρώ 410.766 χιλ.

3.1.4. Κίνδυνος Διακύμανσης Επιτοκίων

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό του, ο οποίος υπόκειται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου. (βλ. σημείωση 7.25).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +1% ή –1%. Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς.

Ανάλυση ευαισθησίας

	Μεταβλητή		Μεταβλητή	
	1%	-1%	1%	-1%
	31.12.2019		**31.12.2018**	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	-2.364	2.364	-3.461	3.461
Καθαρή Θέση	-2.364	2.364	-3.461	3.461

3.1.5. Διαχείριση Κεφαλαιουχικού κινδύνου

Ο σκοπός του Ομίλου κατά τη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητας του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητά του ώστε να εξασφαλίζει τις αποδόσεις για τους μετόχους και τα οφέλη των λοιπών μερών τα οποία σχετίζονται με τον Όμιλο και να διατηρεί μια βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Για να διασφαλίσει ή να προσαρμόσει τη σωστή διαχείριση κεφαλαίου, ο Όμιλος, κατόπιν αποφάσεων των αρμοδίων οργάνων, μπορεί να μεταβάλει την μερισματική πολιτική, να εκδώσει νέες μετοχές ή να προβεί σε πώληση περιουσιακών στοιχείων. Καμία αλλαγή δεν έγινε στους στόχους, τις πολιτικές ή διαδικασίες κατά την διάρκεια των ετών που έληξαν 31.12.2019 και 31.12.2018.

Ο Όμιλος παρακολουθεί τα κεφάλαια με βάση το συντελεστή μόχλευσης. Ο εν λόγω συντελεστής υπολογίζεται διαιρώντας τον καθαρό δανεισμό με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια.

Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως το «Σύνολο δανεισμού» (συμπεριλαμβανομένου «βραχυπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου δανεισμού» όπως εμφανίζεται στην Κατάσταση Καθαρής Θέσης) μείον «Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα» μείον «Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση».
Τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια υπολογίζονται ως «Ίδια κεφάλαια» όπως εμφανίζονται στην Κατάσταση Καθαρής Θέσης συν τον καθαρό δανεισμό. Σκοπός του Ομίλου είναι η βελτιστοποίηση των κεφαλαίων μέσω της σωστής διαχείρισης των πόρων του.

Οι συντελεστές μόχλευσης στις 31 Δεκεμβρίου 2019 και 2018 αντίστοιχα είχαν ως εξής:

	31.12.2019	31.12.2018
Σύνολο δανεισμού	410.766	346.085
Μείον: Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	105.330	59.424
Καθαρός δανεισμός	305.436	286.661
Ίδια κεφάλαια	431.984	410.581
Συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια	737.420	697.242
Συντελεστής μόχλευσης	41%	41%

3.1.6. Κίνδυνος Διακύμανσης Τιμών Καυσίμων

Ο Όμιλος, καθώς και το σύνολο των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον ναυτιλιακό κλάδο, επηρεάζονται σημαντικά από τη διακύμανση των τιμών των καυσίμων. Επισημαίνεται ότι το κόστος των ναυτιλιακών καυσίμων και λιπαντικών είναι το σημαντικότερο λειτουργικό κόστος, αντιπροσωπεύει δε για τη χρήση 2019 το 45% περίπου του κόστους πωληθέντων του Ομίλου.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια μεταβολή των τιμών των καυσίμων κατά 10% σε ετήσια βάση.

Αύξηση/(μείωση) της τιμής	Επίδραση στα κέρδη προ φόρων	Επίδραση στη καθαρή θέση
+/- 10%	-/+ 13.877	-/+ 13.877

Ο Όμιλος έχει προβεί σε πράξεις αντιστάθμισης μέρους του κινδύνου μεταβολής της τιμής καυσίμου.

Ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός ΙΜΟ όρισε την 1η Ιανουαρίου 2020, ως ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής για τη χρήση ναυτιλιακού καυσίμου χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο 0,5% για όλα τα πλοία της Ελληνικής Ακτοπλοΐας.

Ο Όμιλος έχει αποφασίσει την αγορά και εγκατάσταση εξειδικευμένου εξοπλισμού καυσαερίου (scrubbers) ήτοι συσκευών για τη μείωση των αέριων εκπομπών και ειδικά όξινων αερίων (SOx) σε επιλεγμένα πλοία του Ομίλου. Μέρος της χρηματοδότησης της ανωτέρω επένδυσης έχει επιτευχθεί μέσω της έκδοσης του ΚΟΔ εντός της χρήσης 2019, ενώ το υπολειπόμενο ποσό της επένδυσης θα πραγματοποιηθεί με ίδια κεφάλαια.

3.1.7. Ανταγωνισμός

Παρατίθεται πίνακας στον οποίο περιέχονται οι γραμμές με έντονο ανταγωνισμό στις οποίες δραστηριοποιήθηκε ο Όμιλος το 2019 καθώς και οι σπουδαιότεροι ανταγωνιστές.

ΓΡΑΜΜΗ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ
Αδριατική Θάλασσα	Grimaldi / Minoan Lines
Πειραιάς - Κυκλάδες	Anek Lines / Sea Jets / Golden Star Ferries
Πειραιάς - Δωδεκάνησα	Anek Lines
Πειραιάς - Κρήτη	Minoan Lines

3.2. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές προσδιορίζεται από τις δημοσιευμένες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία της κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού χρησιμοποιείται η τιμή προσφοράς για τα δε χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού χρησιμοποιείται η τιμή ζήτησης.

Η ονομαστική αξία των εμπορικών απαιτήσεων μετά τις προβλέψεις που τις αφορούν προσεγγίζουν την εύλογη αξία τους.

4. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ο όμιλος χρησιμοποιεί την παρακάτω ιεραρχία για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

Επίπεδο 1: Στοιχεία Ενεργητικού / Υποχρεώσεων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

Επίπεδο 2: Στοιχεία Ενεργητικού / Υποχρεώσεων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα (είτε άμεσα είτε έμμεσα) σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Επίπεδο 3: Στοιχεία Ενεργητικού / Υποχρεώσεων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

4.1. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς.

4.2. Συμμετοχές, αποτιμώμενες σε εύλογες αξίες

Η Εταιρία σύμφωνα με τα όσα ορίζει το ΔΛΠ 27 «Απλές Οικονομικές Καταστάσεις» αποτιμά τις συμμετοχές της σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα», στην εύλογή τους αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων, η Εταιρία διενεργεί τους απαιτούμενους υπολογισμούς αναφορικά με τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των συμμετοχών της.

Οι επενδύσεις που αφορούν στις συμμετοχές της (μη εισηγμένες μετοχές) αποτιμώνται με βάση γενικά αποδεκτά μοντέλα αποτίμησης τα οποία περιλαμβάνουν δεδομένα βασισμένα τόσο σε μη παρατηρήσιμα στοιχεία, όσο και σε παρατηρήσιμα στοιχεία αγοράς.

Η διενεργηθείσα αξιολόγηση για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές, εστιάζει τόσο σε εξωγενείς όσο και ενδογενείς παράγοντες. Κατά συνέπεια η Εταιρία στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς:

α) Αναγνωρίζει και αξιολογεί την επικρατούσα κατάσταση στην ελληνική οικονομία.

β) Συγκεντρώνει, αναλύει και παρακολουθεί τις απολογιστικές πληροφορίες απόδοσης, με σημεία αναφοράς την εξέλιξη των χρηματοοικονομικών μεγεθών των εταιρειών στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς.

Η ανάλυση των εν λόγω στοιχείων παρέχει πληροφορίες αναφορικά με την επίτευξη ή μη των επιχειρηματικών στόχων και δεικνύει την τάση για τα αποτελέσματα και την χρηματοοικονομική επίδοση των εταιρειών κατά τη λήξη της ετήσιας περιόδου αναφοράς.

γ) Εξετάζει τις επιχειρηματικές συνθήκες και τις διαθέσιμες πληροφορίες και εκτιμήσεις αναφορικά με τις μετέπειτα εξελίξεις των οικονομικών μεγεθών και τάσεων.

Κατά πάγια τακτική, η Εταιρία σε κάθε ετήσια ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων προβαίνει σε επανέλεγχο των παραδοχών των επιχειρηματικών σχεδίων των θυγατρικών της, χρησιμοποιώντας ως βάση το επιχειρηματικό σχέδιο που καταρτίζεται στη λήξη της προηγούμενης ετήσιας περιόδου αναφοράς και αφορά σε μετέπειτα οικονομικές περιόδους.

Στην περίπτωση που η χρηματοοικονομική επίδοση της κάθε εταιρίας κατά τη διάρκεια της υπό εξέταση ετήσιας περιόδου αναφοράς δεν παρουσιάζει ουσιώδεις αποκλίσεις με τον προϋπολογισμό της αντίστοιχης περιόδου αλλά και με τις εκτιμήσεις της Διοίκησης αναφορικά με τις μετέπειτα εξελίξεις των εν λόγω οικονομικών μεγεθών, δεν θεωρείται αναγκαίος ο επαναπροσδιορισμός του αρχικού επιχειρησιακού σχεδίου και οι σχετικοί υπολογισμοί για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας περιορίζονται σε μία ανάλυση ευαισθησίας επί των μεταβολών του μεσοσταθμικού κόστους κεφαλαίου.

Σε διαφορετική περίπτωση, ακολουθεί λεπτομερής ανασχεδιασμός και αναθεώρηση του υφιστάμενου επιχειρησιακού σχεδίου προκειμένου να αντικατοπτρίζονται οι τρέχουσες οικονομικές και επιχειρηματικές συνθήκες.

Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των συμμετοχών, εκτός από την εκτίμηση των αναμενώμενων ταμειακών ροών όπως αναλύθηκε ανωτέρω, βασική παραδοχή αποτελεί το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου (WACC) που χρησιμοποιείται. Για τον προσδιορισμό του σταθμίζεται το κόστος των ιδίων κεφαλαίων και το κόστος του μακροπρόθεσμου δανεισμού και τυχόν επιχορηγήσεις, προκειμένου να υπολογιστεί το κόστος των συνολικών κεφαλαίων.

Οι βασικές παράμετροι προσδιορισμού του σταθμισμένου κόστους κεφαλαίου (WACC) περιλαμβάνουν:

- Την απόδοση μηδενικού κινδύνου επιτοκίου της αγοράς (risk-free return)
- Τον ειδικό κίνδυνο της χώρας (country risk premium):
- Το Equity risk premium

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, για τα έτη 2020 – 2024 το WACC προσδιορίστηκε σε 9,90%, ενώ για τα μετέπειτα έτη σε 9%.

Η αξία που προκύπτει σύμφωνα με τα ανωτέρω, σταθμίζεται με την αξία η οποία προκύπτει βάσει των αναπροσαρμοσμένων (κατά την εύλογη αξία των πλοίων) καθαρών στοιχείων ενεργητικού (net assets value) της κάθε θυγατρικής.

4.3. Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού / υποχρεώσεων στην εύλογη αξία

Στον πίνακα που ακολουθεί, απεικονίζονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες κατά την 31.12.2019.

	ΟΜΙΛΟΣ			
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες	**Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της περιόδου αναφοράς**			
	31.12.2019	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
Επενδύσεις σε θυγατρικές (αποτιμημένες)	-	-	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού / παθητικού	-	-	-	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	3.375		3.375	
Σύνολο	3.375	-	3.375	-

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες	**Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της περιόδου αναφοράς**			
	31.12.2019	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
Επενδύσεις σε θυγατρικές (αποτιμημένες)	674.549	-	-	674.549
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού / παθητικού	-	-	-	-
Σύνολο	674.549	-	-	674.549

5. Ενοποίηση – Κοινοπραξία εσόδων πλοίων

5.1.1. Ενοποίηση θυγατρικών εταιριών του Ομίλου ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Οι θυγατρικές εταιρίες ενοποιούνται με τη μέθοδο ολικής ενσωμάτωσης. Στη σημείωση 7.14 «Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες» παρουσιάζεται ο αναλυτικός πίνακας των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου.

Δεν έχει γίνει μεταβολή στη μέθοδο ενσωμάτωσης κάποιας εκ των εταιρειών του Ομίλου.

Δεν υπάρχουν εταιρίες που δεν ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στην τρέχουσα περίοδο ενώ είχαν ενσωματωθεί είτε στην αμέσως προηγούμενη περίοδο είτε στην αντίστοιχη περίοδο της προηγούμενης χρήσης με εξαίρεση. Δεν υπάρχουν εταιρίες του Ομίλου οι οποίες δεν ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

5.1.2 Ενοποίηση συγγενών εταιρειών / Κοινοπραξιών

Ο Όμιλος Attica, μέσω της κατά 100% θυγατρικής εταιρίας ΝΟΡΝΤΙΑ Ν.Ε. έχει αποκτήσει το 49% της ναυτιλιακής εταιρίας «AFRICA MOROCCO LINKS» (AML) με έδρα τη Ταγγέρη του Μαρόκου, Η εταιρεία συνδέει ακτοπλοϊκώς το Μαρόκο με την Ισπανία και ενοποιείται με την μέθοδο της καθαρής θέσης στις Οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

5.2. Σύμβαση του Ομίλου ATTICA Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ με τον Όμιλο ΑΝΕΚ

Ο Όμιλος συμμετέχει μαζί με τον Όμιλο ΑΝΕΚ Α.Ε. στην κοινοπραξία εσόδων «ΑΝΕΚ ΑΕ – SUPERFAST ENDEKA (HELLAS) INC & ΣΙΑ» με σκοπό την εκτέλεση συνδυασμένων δρομολογίων στις διεθνείς γραμμές «Πάτρα – Ηγουμενίτσα – Ανκόνα», «Πάτρα – Ηγουμενίτσα – Μπάρι», «Πάτρα – Ηγουμενίτσα – Βενετία» καθώς και στις ακτοπλοϊκές γραμμές «Πειραιάς – Ηράκλειο» και «Πειραιάς – Χανιά».

Η διάρκεια της Κοινοπραξίας είναι μέχρι 31.12.2020 και ο διακριτικός τίτλος είναι « Γραμμές Κρήτης και Αδριατικής».

5.3. Συνενώσεις εταιριών

Τον Ιούνιο 2018 ο Όμιλος ATTICA απέκτησε τον έλεγχο της εταιρείας ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε (98,83%) και τον Δεκέμβριο 2018 οριστικοποιήθηκε η υπεραξία ποσό Ευρώ 10.778 χιλ. και η αναγνώριση του σήματος ποσό Ευρώ 5.745 χιλ. Τα αποτελέσματα του Ομίλου HSW στην συγκρίσιμη περίοδο έχουν ενοποιηθεί από 1/6/2018.

Αναφορικά με τη συγκριτική περίοδο της χρήσης 2018 η απόκτηση της HSW την 1.6.2018 οδήγησε σε αύξηση των στοιχείων του ενεργητικού, των υποχρεώσεων και των καθαρών κερδών μετά από φόρους του Ομίλου κατά το ποσό των Ευρώ 248.442 χιλ. (29% επί του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου), Ευρώ 155.081 χιλ. (34% επί του συνόλου των υποχρεώσεων του Ομίλου) και Ευρώ 14.908 χιλ. (65% επί των καθαρών κερδών μετά από φόρους) αντίστοιχα.

Εάν η απόκτηση είχε πραγματοποιηθεί από την 1.1.2018, τότε ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών θα ήταν αυξημένος κατά Ευρώ 31.569 χιλ., ενώ τα ενοποιημένα κέρδη προ φόρων θα ήταν μειωμένα κατά Ευρώ 14.515 χιλ. Η επίδραση δεν πρέπει να θεωρείται ως ένδειξη των αποτελεσμάτων που θα επιτύχει ο Όμιλος στο μέλλον σε ενοποιημένη βάση. Αναλυτικά, η κατάσταση αποτελεσμάτων εάν η απόκτηση είχε πραγματοποιηθεί από την 1.1.2018 θα είχε ως εξής:

Κατάσταση Αποτελεσμάτων ποσά σε χιλ. ευρώ	Attica (α)	HSW (β)	Προσαρμογές (γ)	01.01-31.12.2018 (γ)
Πωλήσεις	272.327	134.143	-9.499	396.971
Κόστος πωληθέντων	-221.202	-113.880	5.793	-329.289
Μικτό Κέρδος	**51.125**	**20.263**	**-3.706**	**67.682**
Έξοδα διοίκησης	-25.851	-12.432		-38.283
Έξοδα διάθεσης	-19.018	-7.164		-26.183
Λοιπά έσοδα	934	1.108		2.043
Λειτουργικό κέρδος	**7.190**	**1.775**	**-3.706**	**5.259**
Λοιπά Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	9.968	1.283		11.251
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-24.078	-4.370		-28.447
Χρηματοοικονομικά έσοδα	205	14		219
Κέρδη /(Ζημιές) από συγγενείς επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	427	0		427
Απομείωση Πάγιων περουσιακών στοιχείων	0	-854	-55	-909
Κέρδη /(Ζημιές) από πώληση πάγιων περιουσιακών στοιχείων	15.804	2.651	-2.651	15.804
Κέρδη προ φόρων	**9.516**	**500**	**-6.412**	**3.605**
Φόρος εισοδήματος	-316	-106		-423
Κέρδη περιόδου μετά από φόρους	**9.200**	**394**	**-6.412**	**3.182**
Ιδιοκτήτες της μητρικής	9.200	394		3.178
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	-	-		5

Στις 30.7.2019 ο Όμιλος εξαγόρασε το 1,17% των μετόχων μειοψηφίας και απέκτησε το 100% της ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε έναντι Ευρώ 1.815 χιλ. Η ανωτέρω συναλλαγή είναι μια μεταβολή στις μη ελέγχουσες συμμετοχές χωρίς να μεταβάλλεται ο έλεγχος στην HSW και αντιμετωπίστηκε λογιστικά με βάση τα οριζόμενα στο Δ.Π.Χ.Α. 10.

6. Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων μερών

6.1. Διεταιρικές συναλλαγές

Οι σπουδαιότερες εταιρίες του Ομίλου οι οποίες δημιουργούν διεταιρικές συναλλαγές είναι η ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ BLUE STAR FERRIES N.A.E. & ΣΙΑ, και η διαχειρίστρια εταιρία SUPERFAST FERRIES S.A.

α) Η «ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ BLUE STAR FERRIES N.A.E.& ΣΙΑ» έχει ως σκοπό τον συντονισμό όλων των πλοιοκτητριών εταιριών του Ομίλου για την από κοινού εξυπηρέτηση τόσο των διεθνών συγκοινωνιακών γραμμών όσο και των γραμμών της Ελληνικής Ακτοπλοΐας.

Ειδικότερα η «ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ BLUE STAR FERRIES N.A.E. & ΣΙΑ» είναι υπεύθυνη, βάσει συμβάσεων, με τις πλοιοκτήτριες εταιρίες των πλοίων του Ομίλου για τα έσοδα και τα κοινά έξοδα των πλοίων που εκτελούν πλόες εσωτερικού.

Στο τέλος κάθε μήνα η Κοινοπραξία μεταφέρει στις πλοιοκτήτριες τα έσοδα - έξοδα που έκανε για λογαριασμό τους.

β) Η διαχειρίστρια εταιρία SUPERFAST FERRIES S.A. έχει περιορισμένο αντικείμενο δραστηριότητας και είναι υπεύθυνη, βάσει συμβάσεων με τις αλλοδαπές πλοιοκτήτριες εταιρίες για διάφορα έξοδα που αφορούν τα πλοία που εκτελούν πλόες εξωτερικού.

Στο τέλος κάθε μήνα η διαχειρίστρια εταιρία μεταφέρει στις πλοιοκτήτριες τα έξοδα που έκαναν για λογαριασμό τους.

Η διαχειρίστρια εταιρία, SUPERFAST FERRIES S.A., είναι 100% θυγατρική εταιρία της ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ.

Οι διεταιρικές συναλλαγές της μητρικής με τις 100% θυγατρικές εταιρείες για τη χρήση 2019 έχουν ως εξής:

Εταιρείες	Αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου	Επιστροφή Μετοχικού	Μερίσματα
SUPERFAST EXI INC		466	
SUPERFAST ENDEKA INC	19.515		
SUPERFAST DODEKA INC	26		
SUPERFAST ONE INC		4.246	
SUPERFAST TWO INC		4.474	
SUPERFAST EPTA NE		41	4
SUPERFAST ΟΚΤΩ NE		28	
SUPERFAST ΕΝΝΕΑ NE			6
SUPERFAST ΔΕΚΑ NE		3	42
MAPIN NE		1.072	1.206
ATTICA FERRIES NAE	38.218	4.315	3.110
SUPERFAST FERRIES S.A.	5.036		
BLUE STAR FERRIES N.A.E.	38.000		
ΜΠΛΟΥ ΣΤΑΡ Ν.Ε.		1.461	7.957
ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε	16.275		
TANGIER MARITIME INC	9		
ΣΥΝΟΛΟ	**117.080**	**16.106**	**12.325**

Επίσης, η μητρική εταιρία έχει απαίτηση μερίσματος 2018 ύψους Ευρώ 1.760 χιλ. από την 100% θυγατρική εταιρία ATTICA FERRIES N.A.E.

Ο Όμιλος Attica ως αποτέλεσμα των συναλλαγών του με την εταιρία AFRICA MOROCCO LINKS είχε έσοδα 284 χιλ. απαιτήσεις Ευρώ 14.497 χιλ. και υποχρεώσεις Ευρώ 679 χιλ.

Τα διαιτερικά υπόλοιπα μεταξύ των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου στις Ενοποιημένες Οικονομικές καταστάσεις απαλείφονται.

6.1.1. Διαιτερικές συναλλαγές με εταιρίες του Ομίλου MARFIN INVESTMENT GROUP και του Ομίλου ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

	31/12/2019			
	Όμιλος Marfin Investment Group		Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς	
	Όμιλος	Εταιρία	Όμιλος	Εταιρία
Έσοδα	15.983	-	13	-
Έξοδα	6.512	-	7.131	1.597
Απαιτήσεις	2.022	-	22.093	2.864
Υποχρεώσεις	397	-	126.063	-

Οι διαιτερικές συναλλαγές με τον Όμιλο Πειραιώς αφορούν κατά σειρά Έσοδα από τόκους, Χρηματοοικονομικά έξοδα τραπεζών, καταθέσεις και δανειακές υποχρεώσεις.

6.2. Συμμετοχές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ στο Διοικητικό Συμβούλιο άλλων εταιριών

α) Συμμετοχές των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ στο Διοικητικό Συμβούλιο άλλων εταιριών.

Ο κ. Κυριάκος Μάγειρας του Δημητρίου (Πρόεδρος, Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.) συμμετέχει ως Μέλος σε εταιρίες του Ομίλου MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ.

Ο κ. Σπυρίδων Πασχάλης του Χαραλάμπους (Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.) είναι Μέλος Δ.Σ. στον ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΠΙΒΑΤΗΓΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ, Μέλος Δ.Σ. του ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ και Μέλος Δ.Σ. στην εταιρία AFRICA MOROCCO LINKS.

Ο κ. Παναγιώτης Δικαίος του Γεωργίου (Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.) είναι μέλος Δ.Σ. στην εταιρεία AFRICA MOROCCO LINKS.

β) Συμμετοχές των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΤΤΙCA Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ στο Διοικητικό Συμβούλιο άλλων εταιριών.

Το μη εκτελεστικό μέλος κ. Παναγιώτης Θρουβάλας, το μη εκτελεστικό μέλος κ. Γεώργιος Ευστρατιάδης και το ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος κ. Αναστάσιος Κυπριανίδης συμμετείχαν το 2019 στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, καθώς και σε Διοικητικά συμβούλια πολλών άλλων εταιριών στις οποίες η MIG κατέχει ποσοστό συμμετοχής καθώς και σε άλλες εταιρίες.

Το ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος κ. Μιχάλης Σακέλλης είναι Πρόεδρος Δ.Σ. του ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΠΙΒΑΤΗΓΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ και Μέλος Δ.Σ. του ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ.

6.3. Εγγυήσεις

Η μητρική εταιρία έχει δώσει εγγυήσεις προς τις δανείστριες τράπεζες για την απολημρωμή των δανείων των πλοίων του Ομίλου ύψους Ευρώ 299.577 χιλ.

6.4. Αμοιβές Ανωτάτων Διευθυντικών Στελεχών και Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Οι αμοιβές των διευθυντικών στελεχών στις οποίες περιλαμβάνονται μικτοί μισθοί, αμοιβές, κόστος κοινωνικής ασφάλισης, αποζημιώσεις και λοιπές επιβαρύνσεις, ανέρχονται για τη χρήση 2019 σε Ευρώ 3,2 εκατ. και για τη χρήση 2018 σε Ευρώ 2,4 εκατ.

Επιπλέον οι προβλέψεις για παροχές μετά την έξοδο τους από την υπηρεσία, βάσει της από 16.5.2017 απόφασης της Γ.Σ., ανέρχονται για τη χρήση 2019 σε Ευρώ 0,6 εκατ. και για τη χρήση 2018 σε Ευρώ 3,6 εκατ.

7. Παρατηρήσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων της περιόδου 1.1.2019- 31.12.2019

Οι Οικονομικές καταστάσεις την χρήση 2019 δεν είναι συγκρίσιμες με την αντίστοιχη περίοδο της προηγούμενης χρήσης διότι ο Όμιλος HSW ενοποιήθηκε για πρώτη φορά από 1.6.2018 (βλέπε παράγραφο 5.3).

Η ενσωμάτωση της ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε. στον Όμιλο είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του κύκλου εργασιών κατά 32% στο 2019 ενώ στο 2018 κατά 26% και στα λειτουργικά έξοδα των πλοίων κατά 35% ενώ στο 2018 κατά 24%.

7.1. Λειτουργικοί Τομείς - Παρουσίαση Γεωγραφικών τομέων

Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί Τομείς» σύμφωνα με τις διατάξεις του οποίου, ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων βασίζεται στη «διοικητική προσέγγιση» και επιβάλλει η πληροφόρηση που γνωστοποιείται εξωτερικά να είναι αυτή που βασίζεται στην εσωτερική πληροφόρηση. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας συνιστά τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων του Ομίλου.

Για τους σκοπούς παρουσίασης των λειτουργικών τομέων θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην επιβατηγό ναυτιλία σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, για σκοπούς πληροφόρησης των τομέων, ο Όμιλος χρησιμοποίησε την γεωγραφική περιοχή στην οποία δραστηριοποιείται.

Η γεωγραφική κατάτμηση της δραστηριότητας του Ομίλου γίνεται ως εξής :
α) Ελληνικές Ακτοπλοϊκές Γραμμές
β) Διεθνείς Πλόες

Τα πλοία του Ομίλου εξυπηρετούν τους επιβάτες και τα Ι.Χ. οχήματα, που αποτελούν ουσιαστικά την τουριστική κίνηση, καθώς και τα φορτηγά αυτοκίνητα που διακινούν την εμπορευματική κίνηση.

Η τουριστική κίνηση χαρακτηρίζεται από έντονη εποχικότητα με υψηλότερη κίνηση τους μήνες Ιούλιο έως Σεπτέμβριο και χαμηλότερη για τους μήνες Νοέμβριο έως Φεβρουάριο. Αντίθετα, η εμπορευματική κίνηση εμφανίζεται κατανεμημένη καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με πολύ μικρότερη εποχικότητα.

Τα αποτελέσματα και τα λοιπά στοιχεία πληροφόρησης κατά τομέα για την περίοδο 1.1 – 31.12.2019 έχουν ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ

	1.1-31.12.2019			
Γεωγραφικός Τομέας	Ελληνική Ακτοπλοϊα	Διεθνείς Πλόες	Λοιπά*	Σύνολο
Στοιχεία Αποτελεσμάτων				
Ναύλοι	296.382	93.328	-	389.710
Πωλήσεις επί των πλοίων	10.993	4.692	-	15.685
Σύνολο κύκλου εργασιών	307.375	98.020	-	405.395
Λειτουργικά έξοδα πλοίων	-239.242	-76.911	-	-316.153
Έξοδα Διοκησης & Διάθεσης	-42.178	-12.142	-1.359	-55.679
Αλλα έσοδα/έξοδα	1.446	88	-	1.534
Λειτουργικό αποτέλεσμα	27.401	9.055	-1.359	35.097
Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα	-9.174	-1.608	-3.566	-14.348
Κέρδη / (ζημιές) από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης		181		181
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	58.981	20.358	-1.320	78.019
Κέρδη/(ζημίες) πρό φόρων	18.228	7.627	-4.925	20.930
Φόρος εισοδήματος	25	-109	-	-84
Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους	18.253	7.518	-4.925	20.846
Γεωγραφική κατανομή πελατών				
Ελλάδα	360.410			
Ευρώπη	37.104			
Τρίτες Χώρες	7.881			
Σύνολο ναύλων & τουριστικων υπηρεσιων	405.395			

ΟΜΙΛΟΣ

Γεωγραφικός Τομέας	1.1-31.12.2018			
	Ελληνική Ακτοπλοΐα	Διεθνείς Πλόες	Λοιπά*	Σύνολο
Στοιχεία Αποτελεσμάτων				
Ναύλοι	266.732	83.893	-	350.625
Πωλήσεις επί των πλοίων	10.093	4.683	-	14.776
Σύνολο κύκλου εργασιών	276.825	88.576	-	365.401
Λειτουργικά έξοδα πλοίων	-219.304	-71.531	-	-290.835
Έξοδα Διοίκησης & Διάθεσης	-43.639	-13.688	-1.266	-58.593
Άλλα έσοδα/έξοδα	920	796	-	1.716
Λειτουργικό αποτέλεσμα	14.802	4.153	-1.266	17.689
Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα	-12.688	-2.163	-473	-15.324
Ζημιά απομείωσης στοιχείων ενεργητικού	-909		-	-909
Κέρδη από πώληση πλοίων	15.804	-	-	15.804
Κέρδη / (ζημίες) από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης		427	-	427
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων, χρηματοδοτικών,επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	53.821	4.444	-1.264	57.001
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	17.009	2.417	-1.739	17.687
Φόρος εισοδήματος	-372	-43	0	-415
Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους	16.637	2.374	-1.739	17.272
Γεωγραφική κατανομή πελατών				
Ελλάδα	327.699			
Ευρώπη	31.354			
Τρίτες Χώρες	6.348			
Σύνολο ναύλων & τουριστικών υπηρεσιών	365.401			

Στα έσοδα από ναύλους εσωτερικού συμπεριλαμβάνονται οι επιδοτήσεις για εκτέλεση δρομολογίων γραμμών εσωτερικού Δημόσιας Υπηρεσίας συνολικού ύψους Ευρώ 31.436 χιλ. για την περίοδο 1.1.2019-31.12.2019 και Ευρώ 23.874 χιλ. για την περίοδο 1.1.2018-31.12.2018.

Στον λειτουργικό τομέα «Διεθνείς Πλόες» και στη χρήση 2019 περιλαμβάνονται έσοδα από μισθώσεις πλοίων ύψους Ευρώ 12,4 εκατ. έναντι Ευρώ 12,2 εκατ. τη χρήση 2018.

ΟΜΙΛΟΣ

Γεωγραφικός Τομέας	1.1-31.12.2019			
	Ελληνική Ακτοπλοΐα	Διεθνείς Πλόες	Λοιπά	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού και Υποχρεώσεων				
Αξίες πλοίων αρχής περιόδου	485.302	202.124	0	687.426
Προσθήκες στην αξία πλοίων στη τρέχουσα περίοδο	13.425	5.679	-	19.104
Ανανέωση μακροχρόνιας ναύλωσης πλοίου	4.954		-	4.954
Αγορές πλοίων στη τρέχουσα περίοδο	12.050	-	-	12.050
Πωλήσεις /αποσύρσεις	-390	-	-	-390
Απομιώσεις πλοίων περιόδου	-	-	-	-
Αναστροφή απομείωσης στοιχείων ενεργητικού			-	0
Αποσβέσεις	-32.151	-8.875	-	-41.026
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	351			351
Αναπόσβεστο υπόλοιπο πλοίων τη 31/12	483.541	198.928	0	682.469
Λοιπές αναπόσβεστες ενσώματες ακινητοποιήσεις	-	-	5.533	5.533
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων ομίλου	483.541	198.928	5.533	688.002
Μακροπρόθεσμες και Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	360.681	47.328	2.757	410.766

* Στη στήλη Λοιπά συμπεριλαμβάνονται η μητρική εταιρία καθώς και στοιχεία που δεν μπορούν να κατανεμηθούν.

ΟΜΙΛΟΣ

Γεωγραφικός Τομέας	1.1-31.12.2018			
	Ελληνική Ακτοπλοΐα	Διεθνείς Πλόες	Λοιπά*	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού και Υποχρεώσεων				
Αξίες πλοίων αρχής περιόδου	361.310	170.487	-	531.797
Προσθήκες στην αξία πλοίων στη τρέχουσα περίοδο	10.700	2.187	-	12.887
Προσθήκες από αγορά θυγατρικών που ενοποιούνται για πρώτη φορά	306.592	66.784	-	373.376
Απομείωσεις πλοίων	-854	-	-	-854
Πωλήσεις /αποσύρσεις	-127.441	-	-	-127.441
Αναταξινομήσεις	432	-		432
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	46.863	-	-	46.863
Αποσβέσεις πλοίων περιόδου	-29.938	-8.388	-	-38.326
Συσσωρευμένων αποσβέσεις θυγατρικών που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά	-82.362	-28.946	-	-111.308
Αναπόσβεστο υπόλοιπο πλοίων τη 31/12	485.302	202.124	-	687.426
Λοιπές αναπόσβεστες ενσώματες ακινητοποιήσεις	-	-	2.929	2.929
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων ομίλου	485.302	202.124	2.929	690.355
Μακροπρόθεσμες και Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	274.727	71.358	-	346.085

*Περιλαμβάνεται η μητρική εταιρεία καθώς και στοιχεία που δεν μπορούν να κατανεμηθούν.

Πίνακας συμφωνίας Συνόλου Ενεργητικού και Συνόλου Υποχρεώσεων του Ομίλου της 31.12.2019 και 31.12.2018

		31.12.2019	31.12.2018
Αναπόσβεστη αξία ενσωμάτων παγίων	Ευρώ	688.002	690.355
Μη κατανεμηθέντα λοιπά στοιχεία ενεργητικού	Ευρώ	251.604	173.799
Σύνολο ενεργητικού	Ευρώ	939.606	864.154
Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	Ευρώ	410.766	346.085
Μη κατανεμηθέντα λοιπά στοιχεία παθητικού	Ευρώ	96.856	107.488
Σύνολο υποχρεώσεων	Ευρώ	507.622	453.573

Δεν υπάρχουν εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των τομέων.
Ως πάγια περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται οι αξίες των πλοίων που δραστηριοποιούνται σε κάθε γεωγραφικό τομέα.

7.2. Κόστος Πωληθέντων – Έξοδα Διοίκησης – Έξοδα Διάθεσης

Κατωτέρω παρουσιάζεται η ανάλυση του κόστους πωληθέντων των εξόδων διοίκησης και των εσόδων διάθεσης ανά κατηγορία εξόδου όπως αυτά εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31.12. 2019 και 2018.

	31.12.2019				
	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ
	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Σύνολο	Έξοδα διοίκησης
Αμοιβές, συνταξιοδοτικές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	72.929	21.260	-	**94.189**	404
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	699	-	-	**699**	-
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	41.026	609	-	**41.635**	1
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	-	832	-	**832**	-
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης	-	455	-	**455**	37
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	-	1.691	-	**1.691**	645
Παροχές τρίτων	-	263	-	**263**	-
Έξοδα τηλεπικοινωνιών	-	408	-	**408**	-
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	-	214	-	**214**	-
Φόροι και τέλη	-	367	-	**367**	38
Καύσιμα - Λιπαντικά	143.598	-	-	**143.598**	-
Προβλέψεις	-	-	787	**787**	-
Ασφάλιστρα	7.007	285	-	**7.292**	148
Έπισκευές και συντηρήσεις	28.433	1.577	-	**30.010**	2
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης	-	-	3.662	**3.662**	-
Προμήθειες πωλήσεων	-	-	21.910	**21.910**	-
Έξοδα λιμένων	14.926	-	-	**14.926**	-
Λοιπά έξοδα	2.494	1.103	-	**3.597**	84
Δωρεές	-	11	-	**11**	-
Έξοδα μεταφοράς	-	94	-	**94**	-
Αναλώσιμα	5.041	151	-	**5.192**	-
Σύνολο	**316.153**	**29.320**	**26.359**	**371.832**	**1.359**

	31.12.2018				
	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ
	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Σύνολο	Έξοδα διοίκησης
Αμοιβές, συνταξιοδοτικές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	66.111	25.499	-	**91.610**	336
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	611	-	-	**611**	-
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	38.364	417	-	**38.781**	1
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	-	531	-	**531**	1
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	-	2.133	-	**2.133**	638
Παροχές τρίτων	-	261	-	**261**	-
Έξοδα τηλεπικοινωνιών	-	326	-	**326**	-
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	-	879	-	**879**	45
Φόροι και τέλη	-	782	-	**782**	8
Καύσιμα - Λιπαντικά	137.177	-	-	**137.177**	-
Προβλέψεις	177	-	91	**268**	-
Ασφάλιστρα	5.400	178	-	**5.578**	126
Έπισκευές και συντηρήσεις	20.644	1.404	-	**22.048**	9
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης	-	-	4.398	**4.398**	-
Προμήθειες πωλήσεων	-	-	20.600	**20.600**	-
Έξοδα λιμένων	13.642	-	-	**13.642**	-
Λοιπά έξοδα	4.459	815	-	**5.274**	54
Δωρεές	-	76	-	**76**	48
Έξοδα μεταφοράς	-	76	-	**76**	-
Αναλώσιμα	4.250	127		**4.377**	-
Σύνολο	**290.835**	**33.504**	**25.089**	**349.428**	**1.266**

Η επίδραση της μεταβολής της τιμής των ναυτιλιακών καυσίμων στα αποτελέσματα του Ομίλου όσο και ο τρόπος αντιμετώπισης του κινδύνου αυτού εμφανίζεται στη παράγραφο 3.1.6.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019, στα έξοδα διοίκησης του Ομίλου περιλαμβάνονται αμοιβές των τακτικών ελεγκτών ύψους Ευρώ 29,5 χιλ. που αφορούν σε υπηρεσίες πέραν του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων.

7.3. Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

Κατωτέρω παρουσιάζεται η ανάλυση για τα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης ανά κατηγορία εσόδου όπως αυτά εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31.12.2019 και την 31.12.2018.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Έσοδα από Επιδοτήσεις	417	88	-	-
Αποζημιώσεις	-	-	-	-
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	114	195	-	-
Έσοδα από αχρησιμοποίητες Προβλέψεις	16	290	-	-
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις από αποζημίωση προσωπικού	78	-	-	-
Λοιπά έσοδα	909	1.143	-	-
Σύνολο λοιπών εσόδων εκμετάλλευσης	**1.534**	**1.716**	**-**	**-**

Στα έσοδα από επιδοτήσεις κατά κύριο λόγο περιλαμβάνονται επιδοτήσεις που έχει εισπράξει ο Όμιλος από το Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής για την πρόσληψη πρωτοετών σπουδαστών της Ακαδημίας Εμπορικού Ναυτικού.

7.4. Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Ο λογαριασμός «Λοιπά Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Κέρδη/Ζημιές εύλογης αξίας άλλων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	-	-13	-	-
Αποτέλεσμα από παράγωγα (Καύσιμα)	2.260	11.136	-	-
Κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές	114	82	-	-
Ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές	-231	-197	-1	-1
Λοιπά Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	-924		-	-
Σύνολο λοιπών χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων	**1.219**	**11.008**	**-1**	**-1**

Το στοιχείο «Αποτέλεσμα από παράγωγα» αφορά πράξεις αντιστάθμισης μέρους του κινδύνου μεταβολής της τιμής του καυσίμου και αφορά σε συμβόλαια που οι θέσεις τους έκλεισαν μέσα στη χρήση 2019.
Στα Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα περιλαμβάνονται τα έξοδα αυξήσεων μετοχικών κεφαλαίων σε κατά 100% θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου.

Η πολιτική του Ομίλου σχετικά με τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία αφορά αποκλειστικά σε αντιστάθμιση ταμειακών ροών που σχετίζεται με τη μεταβολή της τιμής του καυσίμου. Τα συμβόλαια αντιστάθμισης που έκλεισε ο Όμιλος το 2019 είναι βραχυπρόθεσμης διάρκειας και ο τύπος των συμβολαίων που χρησιμοποιήθηκε είναι SWAP. Ο λογιστικός χειρισμός των παραγώγων χρηματοοικονομικών στοιχείων αναλύεται στην παραγραφό 2.20. Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις των παραγώγων χρηματοοικονομικών στοιχείων παρουσιάζονται διακριτά στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Οι συναλλαγματικές διαφορές δημιουργήθηκαν κατά κύριο λόγω από την αποτίμηση, την 31.12.2019, των υπολοίπων των διαθεσίμων, των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων.

7.5. Χρηματοοικονομικά έξοδα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Τόκοι μακροπρόθεσμων δανείων	492	1.083	-	-
Τόκοι βραχυπρόθεσμων δανείων	910	247	176	-
Τόκοι ομολογιακών δανείων	11.334	17.840	3.391	437
Τόκοι χρηματοοικονομικών μισθώσεων	171	201	-	-
Τόκοι δικαιωμάτων χρήσης	190	-	15	-
Σύνολο χρηματοοικονομικών τόκων δανείων	**13.097**	**19.371**	**3.582**	**437**
Χρηματοοικονομικό κόστος από την αποπληρωμή του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου	-	4.126	-	-
Χρηματοοικονομικό κόστος προεξόφλησης υποχρεώσεων παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	51	59	1	1
Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών	58	51	1	1
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	2.461	2.944	65	33
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	**15.667**	**26.551**	**3.649**	**472**

7.6. Χρηματοοικονομικά έσοδα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Έσοδα από τόκους καταθέσεων	100	28	84	-
Λοιποί τόκοι έσοδα	-	191	-	-
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	**100**	**219**	**84**	**-**

7.7. Έσοδα από μερίσματα

Η μητρική εταιρεία είχε έσοδα από μερίσματα ύψους Ευρώ 12.325 χιλ. από τις 100% θυγατρικές εταιρείες (βλέπε παρ.7.14).

7.8. Κέρδη / (ζημίες) από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης

Στο στοιχείο «Κέρδη / (ζημίες) από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης», έχει συμπεριληφθεί το μερίδιο του Ομίλου στα αποτελέσματα της AFRICA MOROCCO LINCS SA (AML), το οποίο ανέρχεται σε κέρδη ποσού Ευρώ 181 χιλ.

7.9. Φόροι εισοδήματος

Η φορολόγηση των κερδών του Ομίλου παρουσιάζει ιδιαιτερότητες και για το λόγο αυτό πιστεύουμε ότι η παρακάτω ανάλυση δίνει μια καλύτερη απεικόνιση των φόρων.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Φόρος Ν. 27/75	165	184	-	-
Φόρος εισοδήματος - Λοιποί φόροι	32	73	-	-
Πρόβλεψη φόρου εισοδήματος	-	-	-	-
Αναβαλλόμενη φορολογία	-113	158	-	-
Σύνολο	**84**	**415**	**-**	**-**

Η σύγκριση των ετήσιων συντελεστών φορολόγησης δεν είναι δυνατή, διότι όπως εξηγείται και στην παράγραφο 2.18 ο φόρος εισοδήματος εξαρτάται από το ύψος των μη ναυτιλιακών κερδών.

Ο βασικός φορολογικός συντελεστής για τις Ανώνυμες εταιρίες στην Ελλάδα για τη διαχειριστική χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019 ανέρχεται σε 24% (2018: 29%) βάσει Ν.4646/2019.

Η μητρική εταιρία έχει ελεγχθεί μέχρι και τη χρήση 2008. Για τις χρήσεις 2011 – 2018 έχει ελεγχθεί από τους νόμιμους ελεγκτές και έχει λάβει σχετικές Εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης με συμπέρασμα χωρίς επυφύλαξη.

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου παρουσιάζονται στον πίνακα της παραγράφου 7.14 «Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες».

Οι εταιρίες του Ομίλου ATTICA έχουν σχηματίσει συνολική πρόβλεψη Ευρώ 148 χιλ. για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις.

Η μητρική εταιρία έχει σχηματιστεί αντίστοιχη πρόβλεψη Ευρώ 20 χιλ. Για τις εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης εγκατεστημένες θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου, οι οποίες δεν έχουν υποκατάστημα στην Ελλάδα, δεν υπάρχει υποχρέωση φορολογικού ελέγχου.

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Από το 2011 και εφεξής οι εταιρίες του ομίλου που εδρεύουν στην Ελλάδα έχουν ελεγχθεί από νόμιμο ελεγκτή και έχουν λάβει φορολογικά πιστοποιητικά χωρίς επιφύλαξη έως το οικονομικό έτος που έληξε το 2018. Η έκδοση των φορολογικών πιστοποιητικών για το έτος του 2019 θα ολοκληρωθεί εντός τον Οκτώβριο του 2020.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2018 η Εταιρία και οι ελληνικές εταιρίες του ομίλου υπάχθηκαν σε ειδικό φορολογικό έλεγχο που διενεργήθηκε από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές παράλληλα με τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης, με σκοπό τη διαπίστωση της συμμόρφωσης της εταιρίας από κάθε ουσιώδη άποψη, σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν. 2238/1994 και το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013 και έλαβαν Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης με συμπέρασμα χωρίς επιφύλαξη. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ.1006/2016 οι εταιρίες που έχουν υπαχθεί στον ως άνω ειδικό φορολογικό έλεγχο δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια του τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές και για το λόγο αυτό οι χρήσεις δεν έχουν καταστεί οριστικές.

Η διοίκηση της εταιρίας εκτιμά ότι, σε ενδεχόμενους μελλοντικούς επανελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εφόσον εάν τελικά διενεργηθούν, δεν θα προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές διαφορές με σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

Για τη χρήση 2019 ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και δεν αναμένεται κατά την ολοκλήρωσή του να προκύψουν διαφορές με ουσιώδη διαφοροποίηση στις φορολογικές υποχρεώσεις που αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις.

Σύμφωνα με την πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση των φορολογικών πιστοποιητικών, ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής, σε προαιρετική βάση.

Αναφορικά με τις εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης εγκατεστημένες θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου ATTICA οι οποίες δεν έχουν υποκατάστημα στην Ελλάδα δεν υπάρχει υποχρέωση φορολογικού ελέγχου. Οι Ναυτικές Εταιρίες δεν εμπίπτουν στους προαναφερθέντες ελέγχους και ο φορολογικός τους έλεγχος θα διενεργηθεί ως είθισται από τις φορολογικές αρχές.

7.10. Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το κέρδος ή τη ζημία που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής εταιρίας με το μέσο σταθμικό αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της χρήσης.

Ο υπολογισμός με το μέσο σταθμικό αριθμό μετοχών εμφανίζεται στιν παρακάτω πίνακα.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1-31/12/2019	**1/1-31/12/2018**	**1/1-31/12/2019**	**1/1-31/12/2018**
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) που αναλογούν στους μετόχους της εταιρείας	20.764	17.110	7.401	1.371
Μέσος σταθμικός αριθμός κοινών μετοχών	215.805.843	202.443.115	215.805.843	202.443.115
Βασικά κέρδη/ (ζημιές) ανά μετοχή σε €	0,0962	0,0845	0,0343	0,0068

7.11. Ενσώματα πάγια

Επί των πλοίων του Ομίλου έχουν εγγραφεί υποθήκες αξίας Ευρώ 645.678 χιλ. περίπου για εξασφάλιση των μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων.

Η ανάλυση των αποσβέσεων εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	**31.12.2018**	**31.12.2019**	**31.12.2018**
Αποσβέσεις πλοίων	41.026	38.364	-	-
Αποσβέσεις λοιπών ενσώματων και άϋλων περιουσιακών στοιχείων	1.896	948	38	2
Σύνολο	**42.922**	**39.312**	**38**	**2**

ΟΜΙΛΟΣ

ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

	Πλοία	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα & Μηχανήματα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1.1.2018	884.156	4.274	81	9.042	189	897.742
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-352.360	-2.808	-81	-8.781	-	-364.029
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1.1.2018	**531.796**	**1.466**	**0**	**261**	**189**	**533.713**
Προσθήκες	12.887	-	-	353	1.053	14.293
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά	373.431	191	84	3.100	-	376.806
Πωλήσεις /αποσύρσεις	-127.441	-338	-72	-2.296	-	-130.147
Λοιπές μεταφορές	432	-	-	-432	-	0
Ζημιές απομείωσης αναγνωρισμένες στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	-909					-909
Αποσβέσεις περιόδου	-38.326	-269	-	-182	-	-38.777
Συσσωρευμένων αποσβέσεις θυγατρικών που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά	-111.308	-181	-78	-2.591		-114.158
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	46.863	338	69	2.264	-	49.534
Λογιστική Αξία την 31.12.2018	1.142.556	4.127	93	9.767	1.242	1.157.785
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-455.131	-2.920	-90	-9.290	-	-467.430
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31.12.2018	**687.425**	**1.207**	**3**	**477**	**1.242**	**690.355**

	Πλοία	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα & Μηχανήματα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1.1.2019	1.142.556	4.127	93	9.767	1.242	1.157.785
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-455.131	-2.920	-90	-9.290	-	-467.430
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1.1.2019	**687.425**	**1.207**	**3**	**477**	**1.242**	**690.355**
Προσθήκες	28.270	1.531	-	184	2.884	32.869
Πωλήσεις /αποσύρσεις	-390	-	-	-	-	-390
Ανανέωση μακροχρόνιας ναύλωσης πλοίου	4.954	-	-		-	4.954
Προσθήκες βάσει της αλλαγής λογιστικής πολιτικής IFRS 16		3.074	54			3.128
Αναταξινομήσεις	-	68	-	-	-1.242	-1.174
Αποσβέσεις περιόδου	-41.026	-387	-2	-220	-	-41.635
Απόσβεσεις βάσει της αλλαγή λογιστικής πολιτικής IFRS 16		-443	-13			-456
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	351	-	-	-	-	351
Λογιστική Αξία την 31/12/2019	1.175.390	8.800	147	9.951	2.884	1.197.172
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-495.806	-3.750	-105	-9.510	-	-509.170
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2019	**679.584**	**5.050**	**42**	**441**	**2.884**	**688.002**

Στη στήλη Πλοία και στη γραμμή προσθήκες συμπεριλαμβάνεται το φορτηγό – οχηματαγωγό πλοίο BLUE CARRIER 1 που παρέλαβε ο όμιλος από την εταιρεία DFDS έναντι τιμήματος Ευρώ 12.050 χιλ. από ίδια ταμιακά διαθέσιμα του Ομίλου.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

	Πλοία	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1.1.2018	-	126	22	283	3	434
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-	-120	-22	-283	-3	-428
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1.1.2018	**-**	**6**	**0**	**0**	**-**	**6**
Προσθήκες	-		-	-		0
Αποσβέσεις περιόδου	-	-1	-	-		-1
Λογιστική Αξία την 31.12.2018	-	126	22	283	0	434
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-	-121	-22	-283	0	-429
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31.12.2018	**-**	**5**	**0**	**0**	**0**	**5**

	Πλοία	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1.1.2019	-	126	22	283	0	434
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-	-121	-22	-283	0	-429
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1.1.2019	**-**	**5**	**0**	**0**	**-**	**5**
Προσθήκες	-		-	-		0
Προσθήκες βάσει της αλλαγής λογιστικής πολιτικής IFRS 16		256				256
Αποσβέσεις περιόδου	-	-1	-	-		-1
Αποσβέσεις βάσει της αλλαγής λογιστικής πολιτικής IFRS 16	-	-37	-	-	-	-37
Λογιστική Αξία την 31.12.2019	-	382	22	283	0	690
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-	-159	-22	-283	0	-467
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31.12.2019	**-**	**223**	**0**	**0**	**0**	**223**

ΟΜΙΛΟΣ
Ενσώματα Πάγια με δικαίωμα χρήσης

	Δικαιώματα χρήσης σε κτίρια και εγκαταστάσεις - Αυτοκίνητα*	Δικαιώματα χρήσης σε πλοία	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1.1.2019	0	9.650	9.650
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	-6.815	-6.815
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1.1.2019	**0**	**2.835**	**2.835**
Προσθήκες	3.128	34	3.162
Ανανέωση μακροχρόνιας ναύλωσης πλοίου	0	4.954	4.954
Αποσβέσεις περιόδου	-456	-2.019	-2.475
Λογιστική Αξία την 31.12.2019	3.128	14.638	17.766
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-456	-8.834	-9.290
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31.12.2019	**2.672**	**5.804**	**8.476**

* Αφορά την εφαρμογή Δ.Π.Χ.Α 16 όπως αναφέρεται στην παράγραφό 2.17.5.1.

Με την από 29/07/2019 απόφαση του ΔΣ αποφασίστηκε η παράταση της διάρκειας της ναύλωσης BLUE GALAXY κατά 2 έτη από την 31/07/2020 μέχρι και την 31/07/2022, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σύμβαση. Η μίσθωση υπολογίσθηκε με την παραδοχή της Διοίκησης ότι θα γίνει παράταση έως για επιπλέον 2 έτη έως την 31/07/2024. Η εν λόγω ανανέωση είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των ενσώματων παγίων καθώς και των μισθωτικών υποχρεώσεων κατά € 4,9 εκ. αντίστοιχα.

ΕΤΑΙΡΙΑ
Ενσώματα Πάγια με δικαίωμα χρήσης

	Δικαιώματα χρήσης σε κτίρια και εγκαταστάσεις	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1.1.2019	0	0
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	0
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1.1.2019	**0**	**0**
Προσθήκες	256	256
Αποσβέσεις περιόδου	-37	-37
Λογιστική Αξία την 31.12.2019	256	256
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-37	-37
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31.12.2019	**219**	**219**

Οι χρηματοοικονομικές μισθώσεις που παρουσιάζονται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος 31.12.2019	Εταιρεία 31.12.2019
Βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά μισθώματα	1.586	32
Μακροπρόθεσμα χρηματοοικονομικά μισθώματα	6.973	194
Σύνολο χρηματοοικονομικών μισθωμάτων	**8.559**	**226**

Τα ελάχιστα χρηματοοικονομικά μισθώματα με βάση τις χρηματοοικονομικές μισθώσεις καθώς και η παρούσα αξία των καθαρών ελάχιστων μισθωμάτων την 31η Δεκεμβρίου 2019 έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ 31.12.2019		ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31.12.2019	
	Ελάχιστες πληρωμές	Παρούσα αξία πληρωμών	Ελάχιστες πληρωμές	Παρούσα αξία πληρωμών
Εντός του επόμενου έτους	1.934	1.586	45	32
Μεταξύ 2-5 ετών	7.156	6.481	184	153
Άνω των 5 ετών	508	492	42	41
	9.598	**8.559**	**271**	**226**
Μείον: Ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	-1.039	-	-45	-
Τρέχουσα αξία ελάχιστων μισθωμάτων	**8.559**	**8.559**	**226**	**226**

Οι κίνδυνοι η λήψη μέτρων αντιμετώπισης καθώς και οι επιπτώσεις για τον Όμιλο και την Εταιρεία από την πανδημία του κορονοϊού (Covid 19) περιγράφονται αναλυτικά στη σημείωση 10 «Μεταγενέστερα Γεγονότα».

7.12. Υπεραξία

Η υπεραξία την 31.12.2019 ανέρχεται σε ποσό Ευρώ 10.778 χιλ. και προέκυψε κατά τη χρήση 2018 από την απόκτηση της ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε.

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας

Κατά την 31/12/2019 διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας που έχει αναγνωριστεί. Ο έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας πραγματοποιήθηκε έχοντας επιμερίσει τα στοιχεία αυτά στις επιμέρους Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (στον λειτουργικό τομέα Ελληνική Ακτοπλοΐα).

Το ανακτήσιμο ποσό της υπεραξίας έχει προσδιοριστεί με βάση την αξία λόγω χρήσης, η οποία υπολογίστηκε με τη χρησιμοποίηση της μεθόδου των προεξοφλημένων ταμειακών ροών.

Στον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης, η Διοίκηση χρησιμοποιεί παραδοχές τις οποίες θεωρεί λογικές και βασίζονται στην καλύτερη δυνατή πληροφόρηση που έχει στη διάθεση της και ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων. Από το διενεργηθέντα έλεγχο απομείωσης, δεν προέκυψε ανάγκη αποαναγνώρισης υπεραξίας.

Παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης

Ο Όμιλος για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας κάθε ΜΔΤΡ, υπολογίζει την αξία λόγω χρήσης, μέσω της μεθόδου της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών. Οι βασικές παραδοχές που ο Όμιλος χρησιμοποιεί για τον προσδιορισμό των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών είναι οι εξής:

• Παραδοχές τιμών αγοράς- Λειτουργικές παραδοχές:

Οι βασικές λειτουργικές παραδοχές αφορούν κυρίως στις τιμές καυσίμου, στο κόστος και στο χρόνο των μεγάλων συντηρήσεων των πλοίων του Ομίλου, και στις εκτιμήσεις του αριθμού των πλόων, του αριθμού επιβατών και φορτίων.

• Κατάρτιση επιχειρηματικών σχεδίων ανά λειτουργικό τομέα:

- Τα επιχειρηματικά σχέδια καταρτίζονται βάσει μίας μέγιστης περιόδου 5ετίας. Οι ταμειακές ροές πέραν της 5ετίας εξάγονται συμπερασματικά χρησιμοποιώντας εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης (1,6%).
- Τα επιχειρηματικά σχέδια βασίζονται σε πρόσφατα καταρτισμένους προϋπολογισμούς και εκτιμήσεις.
- Επί των επιχειρηματικών σχεδίων χρησιμοποιούνται προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους και EBITDA, καθώς και μελλοντικές εκτιμήσεις με τη χρήση εύλογων παραδοχών.

Οι υπολογισμοί για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των λειτουργικών τομέων βασίστηκαν σε επιχειρηματικά σχέδια εγκεκριμένα από τη Διοίκηση, τα οποία έχουν συμπεριλάβει τις απαραίτητες αναθεωρήσεις για την αποτύπωση της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας και αντανακλούν προηγούμενη εμπειρία, προβλέψεις κλαδικών μελετών και λοιπές διαθέσιμες πληροφορίες από εξωτερικές πηγές.

• Μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου (WACC):

Η μέθοδος του WACC αντανακλά το προεξοφλητικό επιτόκιο των μελλοντικών ταμειακών ροών κάθε λειτουργικού τομέα, σύμφωνα με το οποίο σταθμίζεται το κόστος των ιδίων κεφαλαίων και το κόστος του μακροπρόθεσμου δανεισμού, προκειμένου να υπολογιστεί το κόστος των συνολικών κεφαλαίων. Δεδομένου του προσδιορισμού όλων των ταμειακών ροών των επιχειρηματικών σχεδίων στο νόμισμα του ευρώ, ως απόδοση μηδενικού κινδύνου (risk-free return), χρησιμοποιήθηκε η απόδοση του Euro Swap Rate. Για τον υπολογισμό του risk premium λήφθηκαν υπόψη εκτιμήσεις από ανεξάρτητες πηγές. Οι δείκτες ευαισθησίας beta αξιολογούνται ετήσια με βάση δημοσιευμένα δεδομένα της αγοράς. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, για τα έτη 2020 – 2024 το WACC προσδιορίστηκε σε 9,90%, ενώ για τα μετέπειτα έτη σε 9%.

Εκτός των ανωτέρω εκτιμήσεων σχετικά με τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης των ΜΔΤΡ, δεν έχουν υποπέσει στην αντίληψη της Διοίκησης, μεταβολές στις συνθήκες που ενδεχομένως να επηρέαζαν τις λοιπές παραδοχές της.

Ο Όμιλος ανέλυσε την ευαισθησία των ανακτήσιμων ποσών ανά λειτουργικό τομέα σε σχέση με μία μεταβολή 0,5% στην βασική παραδοχή του προεξοφλητικού επιτοκίου. Από τις σχετικές αναλύσεις δεν προκύπτει ότι μπορεί να ανακύψει ποσό απομείωσης για την υπεραξία.

7.13. Άϋλα Περουσιακά Στοιχεία

Δεν συνέτρεξε περίπτωση απομείωσης της αξίας των Άϋλων Παγίων.

ΟΜΙΛΟΣ

Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Εμπορικά Σήματα	**Λογισμικά Προγράμματα**	**Σύνολα**
Λογιστική Αξία την 1.1.2018	153	13.856	14.009
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-152	-11.928	-12.080
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1.1.2018	**1**	**1.928**	**1.929**
Προσθήκες	-	1.355	1.355
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών	5.745	110	5.855
Αποσβέσεις περιόδου	-1	-506	-507
Συσσωρευμένων αποσβέσεις θυγατρικών που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά	-	-25	-25
Λογιστική Αξία την 31.12.2018	5.898	15.321	21.219
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-153	-12.459	-12.612
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31.12.2018	**5.745**	**2.862**	**8.607**

	Εμπορικά Σήματα	**Λογισμικά Προγράμματα**	**Σύνολα**
Λογιστική Αξία την 1.1.2019	5.898	15.321	21.219
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-153	-12.459	-12.612
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1.1.2019	**5.745**	**2.862**	**8.607**
Προσθήκες	-	1.640	1.640
Αναταξινομήσεις	-	1.174	1.174
Αποσβέσεις περιόδου	-	-803	-803
Λογιστική Αξία την 31.12.2019	5.898	18.135	24.033
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-153	-13.262	-13.415
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31.12.2019	**5.745**	**4.873**	**10.618**

ΜΗΤΡΙΚΗ

Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1.1.2018	153	181	334
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-153	-180	-333
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1.1.2018	**0**	**1**	**1**
Αποσβέσεις περιόδου		-	-
Λογιστική Αξία την 31.12.2018	153	181	334
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-153	-180	-333
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31.12.2018	**0**	**1**	**1**

	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1.1.2019	153	181	334
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-153	-180	-333
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1.1.2019	**0**	**1**	**1**
Προσθήκες	-	-	-
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών			
Αποσβέσεις περιόδου		-1	-1
Αποσβέσεις πωληθέντων .αποσυρθέντων			
Συσσωρευμένες αποσβέσεις θυγατρικής	-	-	-
Λογιστική Αξία την 31.12.2019	153	181	334
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-153	-181	-334
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31.12.2019	**0**	**0**	**0**

Στα άϋλα πάγια του Ομίλου συμπεριλαμβάνονται:

α) Τα σήματα, τα οποία αφορούν το κόστος μελετών και το κόστος καταχώρησης στην Ελλάδα και στο εξωτερικό των σημάτων της μητρικής εταιρίας ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ καθώς και των σημάτων της SUPERFAST FERRIES και της BLUE STAR FERRIES.

β) Το σήμα/επωνυμία της ΧΕΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε. αναγνωρίστηκε με βάση τη μέθοδο Relief from Royalty κατά την ολοκλήρωση του επιμερισμού του κόστους αγοράς της εταιρείας την 31.12.2018. Το σήμα την 31.12.2019 ανέρχεται σε ποσό Ευρώ 5.745 χιλ. Η ωφέλιμη ζωή του καθορίσθηκε σε απροσδιόριστη και ελέγχεται ετήσια για απομείωση.

Έλεγχος απομείωσης σήματος

Κατά την 31.12.2019 διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης του σήματος. Το ανακτήσιμο ποσό του εμπορικού σήματος με απεριόριστη διάρκεια ζωής, προσδιορίστηκε με βάση τα έσοδα που θα προέκυπταν από τα δικαώματα χρήσης (μέθοδος Income Approach via Relief from Royalty). Από το διενεργηθέντα έλεγχο δεν προέκυψε οποιαδήποτε απομείωση του σήματος κατά την 31.12.2019. Αναλυτικότερα για τις λειτουργικές παραδοχές κατάρτισης των επιχειρηματικών σχεδίων καθώς και για τον προσδιορισμό του μέσου σταθμικού κόστους κεφαλαίου (WACC) στη σημείωση 7.12 της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.

γ) Τα λογισμικά προγράμματα, στα οποία συμπεριλαμβάνεται το κόστος ανάπτυξης των συστημάτων κρατήσεων εισιτηρίων, καθώς και το κόστος της αγοράς και ανάπτυξης του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Ομίλου.

Οι κίνδυνοι η λήψη μέτρων αντιμετώπισης καθώς και οι επιπτώσεις για τον Όμιλο και την Εταιρεία από την πανδημία του κορονοϊού (Covid 19) περιγράφονται αναλυτικά στη σημείωση 10 «Μεταγενέστερα Γεγονότα».

7.14. Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες

Η μητρική εταιρία αποτιμά τις συμμετοχές της στην εύλογη αξία (βλ. σημ.4.2).

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
σε Αξία Κόστους κατά την 1.1.2018	508.193
Αγορές Θυγατρικών	137.911
Αυξήσεις Μ.Κ. Θυγατρικών	10.390
Μειώσεις Μ.Κ. Θυγατρικών	-94.990
Κέρδη από αναπροσαρμογές πού καταχωρήθηκαν στη καθαρή θέση	107.358
Ζημιές από αναπροσαρμογές πού καταχωρήθηκαν στη καθαρή θέση	-89.668
Αξία κατά την 31.12.2018	**579.194**
σε Αξία Κόστους κατά την 1.1.2019	579.194
Αυξήσεις Μ.Κ. Θυγατρικών και αγορά δικαιωμάτων μειοψηφίας	121.402
Μειώσεις Μ.Κ. Θυγατρικών	-16.106
Κέρδη από αναπροσαρμογές πού καταχωρήθηκαν στη καθαρή θέση	
Ζημιές από αναπροσαρμογές πού καταχωρήθηκαν στη καθαρή θέση	-9.941
Αξία κατά την 31.12.2019	**674.549**

Στο Λογαριασμό «Αυξήσεις Μ.Κ Θυγατρικών και αγορά δικαιωμάτων μειοψηφίας» περιλαμβάνεται η απόκτηση των διακιωμάτων μειοψηφίας της εταιρείας ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε. Ευρώ 4,3 εκατ.
Για τις αυξήσεις και μειώσεις Μετοχικού κεφαλαίου βλέπε παράγραφο 6.1
Κατωτέρω εμφανίζεται αναλυτικός πίνακας συμμετοχών σε θυγατρικές εταιρίες.

Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες

Η μητρική εταιρία συμμετέχει άμεσα και έμμεσα σε όλες τις θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου κατά 100%. Το είδος συμμετοχής είναι «Άμεση Συμμετοχή» με εξαίρεση την Κοινοπραξία Σούπερφαστ Δώδεκα (Ελλάς) ΙΝΚ & ΣΙΑ, την Κοινοπραξία Blue Star Ferries και την Κοινοπραξία Blue Star Ferries ΝΑΕ & ΣΙΑ όπου το είδος συμμετοχής είναι « Υπο Ενιαία Διεύθυνση».

Οι κίνδυνοι η λήψη μέτρων αντιμετώπισης καθώς και οι επιπτώσεις για τον Όμιλο και την Εταιρεία από την πανδημία του κορονοϊού (Covid 19) περιγράφονται αναλυτικά στη σημείωση 10 «Μεταγενέστερα Γεγονότα».

Όλες οι εταιρίες ενοποιούνται με την μέθοδο της ολικής ενσωμάτωσης.

	31.12.2019							
Επωνυμία Θυγατρικής	**Αξία Συμμετοχής**	**% άμεσης συμμετοχής**	**% έμεσης συμμετοχής**	**Χώρα εγκατάστασης**	**Είδος Συμμετοχής**	**Μέθοδος Ενοποίησης**	**Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις***	**Ελεγμένες φορολογικές χρήσεις****
ΝΟΡΝΤΙΑ Ν.Ε.	9.362	100,00%	-	ΕΛΛΑΔΑ			2014-2019	-
SUPERFAST FERRIES S.A.	14.943	100,00%	-	ΛΙΒΕΡΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2014-2019	-
SUPERFAST ENDEKA INC.***	65.551	100,00%	-	ΛΙΒΕΡΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2019	2014-2018
BLUE STAR FERRIES ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ Α.Ε.	323.850	100,00%	-	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2019	2014-2018
SUPERFAST ONE INC***	52.899	100,00%	-	ΛΙΒΕΡΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2019	2014-2018
SUPERFAST TWO INC***	59.202	100,00%	-	ΛΙΒΕΡΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2019	2014-2018
ΑΤΤΙΚΑ ΦΕΡΡΙΣ Ν.Ε.	-	100,00%	-	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2014-2019	-
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ BLUE STAR FERRIES ΝΑΕ & ΣΙΑ	-	0,00%	-	ΕΛΛΑΔΑ	Υπό εναία διεύθυνση	ΟΛΙΚΗ	2014-2019	-
ΜΠΛΟΥ ΣΤΑΡ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	750	100,00%	-	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2014-2019	-
ATTICA FERRIES ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ Α.Ε.	57.038	100,00%	-	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2019	2014-2018
ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΙΓΟΥΕΙΣ Α.Ν.Ε.	90.795	100,00%	-	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2019	2014-2018
TANGIER MARITIME INC	1	100,00%		ΠΑΝΑΜΑΣ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	-	-
TANGER MOROCCO MARITIME SA	7	-	100,00%	ΜΑΡΟΚΟ	ΕΜΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	-	-
Αδρανείς Εταιρείες								
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΕΠΤΑ Ν.Ε.	2	100,00%	-	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2014-2019	-
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΟΚΤΩ Ν.Ε.	2	100,00%	-	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2014-2019	-
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΕΝΝΕΑ Ν.Ε.	8	100,00%	-	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2014-2019	-
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΔΕΚΑ Ν.Ε.	2	100,00%	-	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2014-2019	-
ΜΑΡΙΝ Ν.Ε.	4	100,00%	-	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2014-2019	-
ATTICA CHALLENGE LTD	0	100,00%	-	ΜΑΛΤΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	-	-
ATTICA SHIELD LTD	2	100,00%	-	ΜΑΛΤΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	-	-
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΔΩΔΕΚΑ (ΕΛΛΑΣ) ΙΝΚ & ΣΙΑ	-	0,00%	-	ΕΛΛΑΔΑ	Υπό εναία διεύθυνση	ΟΛΙΚΗ	2014-2019	-
SUPERFAST PENTE INC.***	-	100,00%	-	ΛΙΒΕΡΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2014-2019	-
SUPERFAST EXI INC.***	1	100,00%	-	ΛΙΒΕΡΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2014-2019	-
SUPERFAST DODEKA INC.***	-	100,00%	-	ΛΙΒΕΡΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2014-2019	-
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ BLUE STAR FERRIES	-	0,00%	-	ΕΛΛΑΔΑ	Υπό εναία διεύθυνση	ΟΛΙΚΗ	2014-2019	-
BLUE STAR FERRIES S.A.	-	100,00%	-	ΛΙΒΕΡΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	-	-
WATERFRONT NAVIGATION COMPANY	1	100,00%	-	ΛΙΒΕΡΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	-	-
THELMO MARINE S.A.	77	100,00%	-	ΛΙΒΕΡΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	-	-
BLUE ISLAND SHIPPING INC.	29	100,00%	-	ΠΑΝΑΜΑΣ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	-	-
STRINTZIS LINES SHIPPING LTD.	22	100,00%	-	ΚΥΠΡΟΣ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	-	-
ΜΠΛΟΥ ΣΤΑΡ ΦΕΡΡΙΣ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	-	100,00%	-	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2014-2019	-
ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ ΚΑΡΓΚΟ Ν.Ε	-	100,00%	-	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2014-2019	-
HELLENIC SEAWAYS MANAGEMENT S.A	-	100,00%	-	ΛΙΒΕΡΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2014-2019	-
WORLD CRUISES HOLDINGS LTD	-	100,00%	-	ΛΙΒΕΡΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	-	-
HELCAT LINES S.A	-	100,00%	-	ΝΗΣΟΙ MARSHALL	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	-	-

** Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης από τους νόμιμους ελεγκτές.
*** Οι λιβεριανές εταιρείες οι οποίες έχουν υποκατάστημα στην Ελλάδα και ο φορολογικός έλεγχος αφορά τα υποκαταστήματα.

Τα υπόλοιπα που εμφανίζονται στις συμμετοχές των εταιριών που βρίσκονται σε αδράνεια αφορούν διαιτερικές συναλλαγές με άλλες εταιρίες του Ομίλου.

Την 31/12/2019 παραγράφηκαν οι χρήσεις έως την 31/12/2013 σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρ. 36 του Ν. 4174/2013, με τις εξαιρέσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία για παράταση του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για έκδοση πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις

Αναφορικά με τις εταιρίες του Ομίλου που ελέγχονται φορολογικά από το νόμιμο ελεγκτή έλαβαν Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης με συμπέρασμα χωρίς επιφύλαξη για τη χρήση 2018.

7.15. Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες

Ο Όμιλος Attica, μέσω της κατά 100% θυγατρικής εταιρίας ΝΟΡΝΤΙΑ Ν.Ε. έχει αποκτήσει το 49% της ναυτιλιακής εταιρίας «AFRICA MOROCCO LINKS» (AML) με έδρα τη Ταγγέρη του Μαρόκου, Η εταιρεία συνδέει ακτοπλοϊκώς το Μαρόκο με την Ισπανία. Η εν λόγω επένδυση ταξινομείται ως Σχήμα υπό κοινό έλεγχο και ενοποιείται στον Όμιλο με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Στα αποτελέσματα του Ομίλου για την παρούσα χρήση και συγκεκριμένα στο κονδύλι «Κέρδη / (ζημίες) από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης», έχει συμπεριληφθεί το μερίδιο του Ομίλου στα αποτελέσματα της AFRICA MOROCCO LINKS, το οποίο ανέρχεται σε κέρδος ποσού Ευρώ 181 χιλ. Την 31/12/2019 δεν προέκυψε ανάγκη για απομείωσης της επένδυσης στην AFRICA MOROCCO LINKS.

7.16. Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	**31.12.2018**	**31.12.2019**	**31.12.2018**
Εγγυήσεις	1.397	1.533	7	7
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	1.002	1.121	-	-
Καθαρή Λογιστική Αξία	**2.399**	**2.654**	**7**	**7**

Τα Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού αφορούν σε:

α) Ο Όμιλος έχει εντάξει το επενδυτικό σχέδιό του, σχετικά με την παροχή καινοτομικών ηλεκτρονικών επικοινωνιακών και ευρυζωνικών υπηρεσιών ευρείας κλίμακος στο νομό Αττικής συνολικής δαπάνης Ευρώ 3.600 χιλ., σε πρόγραμμα επιχορήγησης των ανωτέρω δαπανών, από το Υπουργείο Οικονομικών.
Για το παραπάνω επενδυτικό σχέδιο ο Όμιλος έχει λάβει έγκριση για επιχορήγηση δαπανών ύψους Ευρώ 1.080 χιλ. δηλαδή ποσοστό 30%.
Η επιχορήγηση αυτή εγκρίθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών την 29/06/2007 με αρ. πρωτ. 28347/ΥΠΕ/4/1195/Ε/Ν3299/2000 και πληρεί όλες τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από Δ.Λ.Π. 20 «Λογιστική των κρατικών επιχορηγήσεων και γνωστοποίηση της κρατικής υποστήριξης». Ο Όμιλος έχει μέχρι σήμερα εισπράξει το ποσό των Ευρώ 540 χιλ. Ο έλεγχος από τις αρμόδιες αρχές για την είσπραξη του υπόλοιπου ποσού βρίσκεται σε εξέλιξη. Για το λογιστικό χειρισμό των κρατικών επιχορηγήσεων βλέπε σημ.2.15.1.
β) Εγγυήσεις ενοικίων γραφείων και εγγυήσεις προς Δημόσιους Οργανισμούς όπως Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., ΕΚΟ κ.λ.π.

7.17. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις - υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος προκύπτουν από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής και φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων για τα μη ναυτιλικά εισοδήματα.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις)	**Υπόλοιπο την 1/1/2019**	**(Χρέωση)/ Πίστωση στα αποτελέσματα**	**Υπόλοιπο την 31/12/2019**
Ενσώματα Πάγια	-385	-881	-1.266
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	51	-51	0
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	-143	129	-14
Λοιπά αποθεματικά	-13	13	0
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	66	16	82
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	562	830	1.392
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	**138**	**56**	**194**
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	-1.435	57	-1.378
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	**-1.435**	**57**	**-1.378**
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση/(υποχρέωση)	**-1.297**	**113**	**-1.184**

Ο βασικός φορολογικός συντελεστής για τις Ανώνυμες εταιρίες στην Ελλάδα για τη διαχειριστική χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019 ανέρχεται σε 24% (2018: 29%) βάσει Ν.4646/2019.

Η σύγκριση των ετήσιων συντελεστών φορολόγησης δεν είναι δυνατή, διότι όπως εξηγείται και στην παράγραφο 2.18 ο φόρος εισοδήματος εξαρτάται από το ύψος των μη ναυτιλιακών κερδών.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2019, η επίπτωση της αλλαγής του φορολογικού συντελεστή που αφορούν τα μη ναυτιλιακά έσοδα του Ομίλου, ανέρχεται σε Ευρώ 42 χιλ. ζημιά.

7.18. Αποθέματα

Ο λογαριασμός «Αποθέματα» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες:

ΟΜΙΛΟΣ

	31.12.2019	31.12.2018
Εμπορεύματα	39	72
Πρώτες Ύλες και λοιπά αναλώσιμα	1.245	727
Καύσιμα και λιπαντικά	4.911	3.715
Καθαρή Λογιστική Αξία	**6.195**	**4.514**

Για τα παραπάνω αποθέματα δεν συνέτρεξε περίπτωση απομείωσης.

7.19. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Ο λογαριασμός «Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31/12/2018	31.12.2019	31/12/2018
Εμπορικές Απαιτήσεις από τρίτους	86.193	70.700	-	-
Εμπορικές Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	2.022	2.485	-	-
Επιταγές Εισπρακτέες	10.610	8.619	-	-
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	-35.987	-36.003	-	-
Καθαρές Εμπορικές Απαιτήσεις	**62.838**	**45.801**	**-**	**-**
Προκαταβολές σε προμηθευτές	1.560	2.559	4	1
Σύνολα	**64.398**	**48.360**	**4**	**1**

Προβλέψεις απομείωσης

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2019	31.12.2018
Υπόλοιπο ανοίγματος	**-36.003**	**-19.183**
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική IFRS 9	-	-1.722
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο αρχής	**-36.003**	**-20.905**
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών	-	-15.292
Πρόσθετες προβλέψεις	-	-91
Μειώσεις	-	-
Εισπραχθείσες επισφάλειες	16	285
Υπόλοιπο κλεισίματος	**-35.987**	**-36.003**

Η πιστωτική πολιτική του Ομίλου όσον αφορά τις απαιτήσεις από πελάτες έχει ως εξής:

Ελληνική Ακτοπλοΐα

α) Τα εισιτήρια επιβατών, Ι.Χ. οχημάτων εξοφλούνται εντός 2 μηνών από την ημερομηνία έκδοσης των παραστατικών (τελευταία ημερομηνία κάθε μήνα).

β) Τα εισιτήρια που αφορούν φορτηγά αυτοκίνητα εξοφλούνται απο 2 έως 4 μήνες από την ημέρα έκδοσης των παραστατικών (τελευταία ημερομηνία κάθε μήνα).

Αδριατική

α) Τα εισιτήρια επιβατών και Ι.Χ. οχημάτων εξοφλούνται εντός 2 μηνών από τους πράκτορες του εξωτερικού και εντός 3 μηνών από τους πράκτορες του εσωτερικού.
β) Τα εισιτήρια φορτηγών αυτοκινήτων εξοφλούνται εντός 2 μηνών από τους πράκτορες του εξωτερικού και εντός 4 μηνών από τους πράκτορες του εσωτερικού από την ημερομηνία έκδοσης των παραστατικών.

Για τις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις δεν απαιτείται προεξόφληση κατά την λήξη της περιόδου. Ο Όμιλος έχει μεγάλο αριθμό πελατών τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό και για το λόγο αυτό ο πιστωτικός κίνδυνος είναι πολύ μικρός.
Οι διαδικασίες για την αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου αναφέρονται στην παράγραφο 3.1.2.

Οι κίνδυνοι η λήψη μέτρων αντιμετώπισης καθώς και οι επιπτώσεις για τον Όμιλο και την Εταιρεία από την πανδημία του κορονοϊού (Covid 19) περιγράφονται αναλυτικά στη σημείωση 10 «Μεταγενέστερα Γεγονότα».

7.20. Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού

Ο λογαριασμός «Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	**31.12.2018**	**31.12.2019**	**31.12.2018**
Χρεώστες Διάφοροι	22.422	20.712	1.760	2.811
Λοιπές Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	8.565	-	8.565	-
Απαιτήσεις Από Δημόσιες Αρχές	149	1.300	13	-
Προκαταβολές και δάνεια στο προσωπικό	445	472	10	-
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	-	-	-	-
Προπληρωθέντα έξοδα	12.091	10.462	-	1
Απαιτήσεις από ασφαλιστές	2.780	3.176	-	-
Λοιπές Απαιτήσεις	295	191	-	-
Δεσμευμένες καταθέσεις	1.315	1.036	-	-
Επιταγές σε τράπεζα	2.557	1.720	-	-
Σύνολα	**50.619**	**39.069**	**10.348**	**2.812**
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	-7.167	-7.167	-	-
Καθαρές απαιτήσεις Χρεωστών	**43.452**	**31.902**	**10.348**	**2.812**

Πέρα των ανωτέρω το στοιχείο «Χρεώστες Διάφοροι» στον Όμιλο περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο την απαίτηση που έχει ο Όμιλος από την εταιρία AFRICA MOROCCO LINKS SA οι οποία ενοποιείται με την μέθοδο της καθαρής θέσης. Το στοιχείο «Προπληρωθέντα έξοδα» περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο τα ετήσια έξοδα δεξαμενισμού και επισκευών των πλοίων του Ομίλου.
Το στοιχείο «Χρεώστες Διάφοροι» στην μητρική εταιρία αφορά κατά κύριο λόγο απαίτηση μερίσματος από την 100% θυγατρική εταιρία ATTICA FERRIES N.A.E. ύψους Ευρώ 1.760 χιλ.

7.21. Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία

Ο Όμιλος έχει προβεί σε πράξεις αντιστάθμισης μέρους του κινδύνου μεταβολής της τιμής καυσίμου.

Οι κίνδυνοι η λήψη μέτρων αντιμετώπισης καθώς και οι επιπτώσεις για τον Όμιλο και την Εταιρεία από την πανδημία του κορονοϊού (Covid 19) περιγράφονται αναλυτικά στη σημείωση 10 «Μεταγενέστερα Γεγονότα».

Η πολιτική του Ομίλου αναφορικά με την αντιστάθμιση του κινδύνου των ταμειακών ροών από τη μεταβολή της τιμής του ναυτιλιακού καυσίμου είναι να καλύπτει με τα μέσα αντιστάθμισης έως το 80% των προβλεπόμενων αναγκών σε καύσιμο μέσα στη χρήση. Για το 2019, τα συμβόλαια αντιστάθμισης τα οποία είχε ο Όμιλος κάλυψαν το 54% των αναγκών σε καύσιμο για την προαναφερόμενη χρήση.
Υπάρχει άμεση οικονομική σχέση ανάμεσα στο αντισταθμισμένο στοιχείο και το μέσο αντιστάθμισης καθώς οι όροι των συμβολαίων αντιστάθμισης συνδέονται με τις προβλεπόμενες μελλοντικές αγορές ναυτιλιακού καυσίμου. Ο Όμιλος έχει οριοθετήσει ως δείκτη αντιστάθμισης ποσοστό ίσο με 1:1 για τη σχέση μεταξύ μέσου αντιστάθμισης (συμβόλαια) και αντισταθμισμένου στοιχείου (πετρέλαιο).

Αναποτελεσματικότητα στην αντιστάθμιση δύναται να προκύψει από α) διαφορές που ενδέχεται να υπάρξουν όσον αφορά στη χρονική διαφορά μεταξύ των ταμειακών ροών του μέσου αντιστάθμισης και του αντισταθμισμένου στοιχείου, β) από ενδεχόμενη μεταβολή του συντελεστή αντιστάθμισης της σχέσης αντιστάθμισης που προκύπτει από την ποσότητα του αντισταθμισμένου στοιχείου που αντισταθμίζει στην πραγματικότητα ο Όμιλος και την ποσότητα του μέσου αντιστάθμισης που χρησιμοποιεί στην πραγματικότητα ο Όμιλος για να αντισταθμίσει την εν λόγω ποσότητα του στοιχείου αντιστάθμισης και γ) από ενδεχόμενη μείωση κατανάλωσης από μειώσεις δρομολογίων. Η επίδραση των μέσων αντιστάθμισης στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης την 31.12.2019 έχει ως εξής:

31.12.2019	Ονομαστικό Ποσό	Μεταβολή στην Εύλογη Αξία	Παρουσίαση στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	Μεταβολή εύλογης αξίας που χρησιμοποιήθηκε για την επιμέτρηση της αποτελεσματικότητας
Συμβόλαια αντιστάθμισης καυσίμου	37.130	2.687	Βραχυπρόθεσμες Απαιτήσεις/ Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία	2.687

31.12.2018	Ονομαστικό Ποσό	Μεταβολή στην Εύλογη Αξία	Παρουσίαση στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	Μεταβολή εύλογης αξίας που χρησιμοποιήθηκε για την επιμέτρηση της αποτελεσματικότητας
Συμβόλαια αντιστάθμισης καυσίμου	55.643	11.136	Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις/ Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία	11.136

Δεν υπήρξε περίπτωση αναποτελεσματικότητας σχετικά με τα συμβόλαια αντιστάθμισης εντός της χρήσης 2019. Η επίδραση των μέσων αντιστάθμισης στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος την 31.12.2019 αφορά σε μεταβολή εύλογης αξίας που αναγνωρίστηκε στα λοιπά συνολικά έσοδα ποσού Ευρω 2.687 χιλ. και αναταξινόμηση από τα λοιπά συνολικά έσοδα στα αποτελέσματα ποσού Ευρώ 10.732 χιλ.. Τα ποσά τα οποία έχουν περιληφθεί στην Κατάσταση αποτελεσμάτων συμπεριλαμβάνονται στα λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα. Δεν υπήρξαν περιπτώσεις όπου είχαν αντισταθμιστεί μελλοντικές αγορές οι οποίες δεν πραγματοποιηθήκαν. Ο Όμιλος την 31.12.2019 διατηρεί τις ακόλουθες ανοικτές θέσεις σε συμβόλαια αντιστάθμισης κινδύνου ταμειακών ροών. Το ονομαστικό ποσό των εν λόγω συμβολαίων αντιστάθμισης κατά την 31.12.2019 ανέρχεται σε Ευρώ 37.130 χιλ.

31.12.2019	Ληκτότητα			
	Από 1 μήνα έως 6 μήνες	Από 6 έως 12 μήνες	>1 έτους	Σύνολο
Ανοικτά Συμβόλαια αντιστάθμισης τιμής καυσίμου				
Μετρικοί τόνοι (σε χιλιάδες)	76,75	78,9		155,6
Ονομαστικό ποσό (σε χιλιάδες Ευρώ)	12.766	24.364		37.130

31.12.2018	Από 1 μήνα έως 6 μήνες	Από 6 έως 12 μήνες	>1 έτους	Σύνολο
Ανοικτά Συμβόλαια αντιστάθμισης τιμής καυσίμου				
Μετρικοί τόνοι (σε χιλιάδες)	68,2	90,8	-	159,0
Ονομαστικό ποσό (σε χιλιάδες Ευρώ)	23.763	31.880	-	55.643

7.22. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα

Ο λογαριασμός «Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	**31.12.2018**	**31.12.2019**	**31.12.2018**
Μετρητά στο ταμείο	1.322	4.947	20	8
Ταμειακά διαθέσιμα στην τράπεζα	104.008	54.477	56.952	31
Βραχυπρόθεσμες προθεσμιακές τραπεζικές καταθέσεις	-	-	-	-
Σύνολο Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμα	**105.330**	**59.424**	**56.972**	**39**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε €	104.839	58.916	56.972	39
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε ξένο νόμισμα	491	508	-	-
Σύνολο Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμα	**105.330**	**59.424**	**56.972**	**39**

Ο Όμιλος προχώρησε σε αναχρηματοδότηση του δανεισμού του με την έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου ύψους Ευρώ 175.000 χιλ. και βραχυπρόθεσμου δανεισμού ύψους Ευρώ 53.000 χιλ. Ο Όμιλος κατέβαλε το ποσό Ευρώ 169.092 χιλ. για την εξόφληση των δόσεων των μακροπρόθεσμων δανείων του καθώς και όλων των βραχυπρόθεσμων δανείων.
Επιπλέον, ο Όμιλος εξόφλησε ποσό Ευρώ 1.929 χιλ. για τις χρηματοοικονομικές μισθώσεις.

Για τους κινδύνους που αφορούν τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε ξένο νόμισμα τα οποία είναι ασήμαντα βλ. παρ. 3.1.1.

Για την ανάλυση του κινδύνου ρευστότητας βλ. παρ. 3.1.3 και παρ. 10.

7.23. Μετοχικό Κεφάλαιο – Αποθεματικά

α) Μετοχικό Κεφάλαιο
Το μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε Ευρώ 64.742 χιλ. διαιρούμενο σε 215.805.843 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,30 η κάθε μία.

ΟΜΙΛΟΣ - ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Αριθμός μετοχών	Ονομαστική αξία	Αξία κοινών μετοχών	Υπερ Το Άρτιο
Υπόλοιπα την 1.1.2018	**191.660.320**	**0,30**	**57.498**	**290.256**
Έκδοση Νέων Μετοχών				
-Κοινές	24.145.523	-	7.244	26.560
Λοιπές μεταβολές	-	-	-	-73
Υπόλοιπα την 31.12.2018	**215.805.843**	**0,30**	**64.742**	**316.743**
Έκδοση Νέων Μετοχών				
-Κοινές	-	-	-	-
Λοιπές μεταβολές	-	-	-	-
Υπόλοιπα την 31.12.2019	**215.805.843**	**0,30**	**64.742**	**316.743**

β) Αποθεματικά Εύλογης Αξίας

	Αποθεματικά εύλογης αξίας		
ΟΜΙΛΟΣ	**Αποθεματικά εύλογης αξίας**	**Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1.1.2018	**-**	**4.258**	**4.258**
Αντιστάθμιση Ταμιακών ροών	-	-15.995	**-15.995**
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31.12.2018	**-**	**-11.737**	**-11.737**
Αντιστάθμιση Ταμιακών ροών	**-**	**14.424**	**14.424**
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών	-	-	**-**
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31.12.2019	**-**	**2.687**	**2.687**

	Αποθεματικά εύλογης αξίας		
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**Αποθεματικά εύλογης αξίας**	**Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1.1.2018	**122.250**	**-**	**122.250**
Κέρδη /(Ζημιές) Αποτίμησης μεταφερόμενη απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια	17.690	-	**17.690**
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31.12.2018	**139.940**	**-**	**139.940**
Κέρδη /(Ζημιές) Αποτίμησης μεταφερόμενη απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια	-9.941	-	**-9.941**
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31.12.2019	**129.999**	**-**	**129.999**

γ) Λοιπά αποθεματικά

ΟΜΙΛΟΣ	Τακτικό αποθεματικο	Ειδικά αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1.1.2018	**17.519**	**8.128**	**93.700**	**119.347**
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον	390		813	1.203
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31.12.2018	**17.909**	**8.128**	**94.513**	**120.550**

	Τακτικό αποθεματικο	Ειδικά αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1.1.2019	**17.909**	**8.128**	**94.513**	**120.550**
Μερίσματα από αποθεματικά			-3.044	-3.044
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον	223			223
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31.12.2019	**18.132**	**8.128**	**91.469**	**117.729**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Τακτικό αποθεματικο	Ειδικά αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1.1.2018	**13.341**	**5.388**	**10.311**	**29.040**
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον	91	-	-	91
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31.12.2018	**13.432**	**5.388**	**10.311**	**29.131**

	Τακτικό αποθεματικο	Ειδικά αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1.1.2019	**13.432**	**5.388**	**10.311**	**29.131**
Μερίσματα από αποθεματικά		-	-3.044	-3.044
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31.12.2019	**13.432**	**5.388**	**7.267**	**26.087**

7.24. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Αφορούν προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

Ο Όμιλος έχει την νομική υποχρέωση για την καταβολή στο προσωπικό εφ' άπαξ αποζημίωσης κατά την ημερομηνία εξόδου κάθε εργαζομένου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης.
Η ανωτέρω υποχρέωση είναι πρόγραμμα καθορισμένων παροχών σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19.

Για την προεξόφληση της χρήσης 2019 το επιλεγμένο επιτόκιο ακολουθεί την τάση του iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, το οποίο και θεωρείται συνεπές προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεδειγμένο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

Οι παραδοχές οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν για την πρόβλεψη παροχών προσωπικού είναι οι ακόλουθες:

	2019	2018
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,15%	1,70%
Πληθωρισμός	1,50%	1,50%
Αναμενόμενο ποσοστό μισθολογικών αυξήσεων	1,80%	2,00%

Η ανάλυση της υποχρέωσης αυτής έχει ως εξής :

ΟΜΙΛΟΣ
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

	31.12.2019	31.12.2018
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις συνταξιοδότησης	3.438	3.015
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις συνταξιοδότησης	-	-
Σύνολο	**3.438**	**3.015**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης για τα καθορισμένα προγράμματα παροχών έχει ως εξής:

	31.12.2019	31.12.2018
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	**3.015**	**2.425**
Τρέχον κόστος απασχόλησης	116	101
Έξοδο τόκων	51	59
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών	-	942
Αναλογιστικές ζημιές /(κέρδη) στην υποχρέωση	256	103
Παροχές πληρωθείσες	-127	-3.487
Κόστος προϋπηρεσίας	127	2.872
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	**3.438**	**3.015**

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων είναι :

	31.12.2019	31.12.2018
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών	Προγράμματα καθορισμένων παροχών
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	116	101
Κόστος προϋπηρεσίας	127	2.872
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	51	59
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	**294**	**3.032**

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

	31.12.2019	31.12.2018
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	-243	-39
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές λόγω εμπειρίας	-13	-64
Συνολικά έσοδα /(έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	**-256**	**-103**

Η επίδραση των μεταβολών σε σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές είναι :

	Προεξοφλητικό επιτόκιο	
	0,5%	-0,5%
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	-225	203

	Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	
	0,5%	-0,5%
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	182	-130

ΜΗΤΡΙΚΗ
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

	31.12.2019	31.12.2018
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις συνταξιοδότησης	85	69
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις συνταξιοδότησης	-	-
Σύνολο	**85**	**69**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης για τα καθορισμένα προγράμματα παροχών έχει ως εξής:

	31.12.2019 Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	31.12.2018 Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	**69**	**59**
Τρέχον κόστος απασχόλησης	3	-
Έξοδο τόκων	1	1
Αναλογιστικές ζημιές /(κέρδη) στην υποχρέωση	12	9
Παροχές πληρωθείσες	-	-
Κόστος προϋπηρεσίας	-	-
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	**85**	**69**

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων είναι :

	31.12.2019 Προγράμματα καθορισμένων παροχών	31.12.2018 Προγράμματα καθορισμένων παροχών
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	3	-
Κόστος προϋπηρεσίας	-	-
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	1	1
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	**4**	**1**

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

	31.12.2019 Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	31.12.2018 Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	12	1
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές λόγω εμπειρίας	-	8
Συνολικά έσοδα /(έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	**12**	**9**

7.25. Μακροπρόθεσμες και Βραχυπρόθεσμες Δανειακές υποχρεώσεις

Ο Όμιλος προχώρησε σε αναχρηματοδότηση του δανεισμού του με την έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου ύψους Ευρώ 175.000 χιλ. και βραχυπρόθεσμου δανεισμού ύψους Ευρώ 53.000 χιλ. Ο Όμιλος κατέβαλε το ποσό Ευρώ 169.092 χιλ. για την εξόφληση των δόσεων των μακροπρόθεσμων δανείων του καθώς και όλων των βραχυπρόθεσμων δανείων.

Επιπλέον, ο Όμιλος εξόφλησε ποσό Ευρώ 1.929 χιλ. για τις χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Η ανάλυση των δανειακών υποχρεώσεων σε παρούσες αξίες την 31.12.2019 έχει ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	**31.12.2019**	**31.12.2018**	**31.12.2019**	**31.12.2018**
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	8.559	2.046	226	0
Δάνεια με εξασφαλίσεις	32.411	46.599	0	17.477
Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	369.796	290.336	174.386	0
Μείον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση	-19.064	-64.479	-32	-450
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	**391.702**	**274.502**	**174.580**	**17.027**

Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	**31.12.2019**	**31/12/2018**	**31.12.2019**	**31/12/2018**
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.586	1.262	32	-
Δάνεια με εξασφαλίσεις	-	7.104	-	-
Πλέον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση	17.478	63.217	-	450
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	**19.064**	**71.583**	**32**	**450**

Ληκτότητα των δανειακών υποχρεώσεων την 31.12.2019	**Εως 1 έτους**	**Μεταξύ 1 έτους και 5**	**Άνω των 5 ετών**	**Σύνολο**
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.586	6.481	492	**8.559**
Δάνεια με εξασφαλίσεις	5.780	26.631	-	**32.411**
Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	11.698	358.098	-	**369.796**
Μετατρέψιμα Ομολογιακά δάνεια	-	-		**-**
Δανειακές Υποχρεώσεις	**19.064**	**391.210**	**492**	**410.766**

Ληκτότητα των δανειακών υποχρεώσεων την 31.12.2018	**Εως 1 έτους**	**Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών**	**Άνω των 5 ετών**	**Σύνολο**
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.262	784	-	**2.046**
Δάνεια με εξασφαλίσεις	22.901	30.802	-	**53.703**
Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	47.420	242.916	-	**290.336**
Μετατρέψιμα Ομολογιακά δάνεια	-	-	-	**-**
Δανειακές Υποχρεώσεις	**71.583**	**274.502**	**0**	**346.085**

Το Κοινό Ομολογιακό δάνειο που εξέδωσε η μητρική εταιρεία αποπληρώνεται στη χρήση 2024.

	31.12.2019
	€
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	3,40%
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	-

	31.12.2018
	€
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	6,35%
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	5,25%

Οι μεταβολές στις υποχρεώσεις του Ομίλου οι οποίες προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες έχουν κατηγοριοποιηθεί ως ακολούθως:

	Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Μισθωτικές Υποχρεώσεις	Σύνολο
31.12.2018	**273.718**	**70.321**	**2.046**	**346.085**
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική IFRS 16			3.074	**3.074**
1.1.2019	**273.718**	**70.321**	**5.120**	**349.159**
Ταμειακές ροές:				
Αποπληρωμές	-45.771	-123.321	-1.929	**-171.021**
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	175.000	53.000 -		**228.000**
Μη ταμειακές μεταβολές:				
Προσθήκες /Μειώσεις	-	-	5.007	**5.007**
Μεταβολές στην εύλογη αξία	-740	-	-	**-740**
Αναταξινομήσεις	-17.478	17.478 -		**0**
Λοιπές μεταβολές	-	-	361	**361**
31.12.2019	**384.729**	**17.478**	**8.559**	**410.766**

Δεν υπάρχουν δανειακές υποχρεώσεις την 31.12.2019 που να σχετίζονται με τη ναυπήγηση νέων πλοίων.

Ο συνολικός δανεισμός του Ομίλου κατά την 31.12.2019 ανήλθε σε Ευρώ 410.766 χιλ.

7.26. Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις

Ο Όμιλος έχει σχηματίσει πρόβλεψη για νομικές και λοιπές υποθέσεις ύψους Ευρώ 3.139 χιλ.

	Επίδικη Υπόθεση αποζημιώσεων ναυτικών	Λοιπές Προβλέψεις	Σύνολα
Υπόλοιπο αρχής την 1.1.2018	**1.218**	**0**	**1.218**
Πρόσθετες προβλέψεις	177	-	177
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγούμενης χρήσης	-460	-25	-485
Από απόκτηση θυγατρικής	206	446	652
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31.12.2018	**1.141**	**421**	**1.562**

	Επίδικη Υπόθεση αποζημιώσεων ναυτικών	Λοιπές Προβλέψεις	Σύνολα
Υπόλοιπο αρχής την 1/1/2019	**1.141**	**421**	**1.562**
Πρόσθετες προβλέψεις	-	1.577	1.577
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγούμενης χρήσης	-	-	-
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31.12.2019	**1.141**	**1.998**	**3.139**

Στις «Λοιπές προβλέψεις» περιλαμβάνονται κατά κύριο λόγο οι αγωγές που έχουν ασκηθεί κατά της εταιρίας «ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε.» για απαιτήσεις συνολικού ποσού Ευρώ 3,4 εκατ. σε σχέση με φερόμενη κυριότητα του προγράμματος κρατήσεων θέσεων που χρησιμοποιούσε η εταιρία τα έτη 2000 – 2001. Στην ανωτέρω υπόθεση η συμφωνία που υπάρχει είναι να εξοφληθεί το σύνολο των απαιτήσεων για όλες τις αγωγές βάσει της πρώτης αγωγής και να περαιωθεί η υπόθεση. Το συνολικό ποσό που θα αποδοθεί ανέρχεται σε Ευρώ 1.521 χιλ. Ο Όμιλος έχει σχηματίσει την αντίστοιχη πρόβλεψη που επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης.

7.27. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Ο λογαριασμός «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	**31.12.2018**	**31.12.2019**	**31.12.2018**
Προμηθευτές	29.412	33.296	230	243
Επιταγές Πληρωτέες	235	1.197		
Προκαταβολές πελατών	3.927	2.684	-	-
Εμπορικές υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη	397	628	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	2.170	1.254	-	-
Σύνολο	**36.141**	**39.059**	**230**	**243**

7.28. Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	**31.12.2018**	**31.12.2019**	**31.12.2018**
Φόρος εισοδήματος	111	122	-	-
Πρόβλεψη για έξοδο φόρου από ανέλεγκτες χρήσεις	148	148	20	20
Σύνολο	**259**	**270**	**20**	**20**

7.29. Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Ο λογαριασμός «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	**31.12.2018**	**31.12.2019**	**31.12.2018**
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη	-	7.000	5.502	-
Έσοδα επόμενης περιόδου - Επιχορηγήσεις	8.756	5.240	-	-
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	4.147	3.960	12	150
Λοιπές υποχρεώσεις από φόρους	22.568	24.194	63	56
Μερίσματα πληρωτέα	11.706	916	10.790	-
Υποχρεώσεις προς το προσωπικό	2.136	5.251	-	-
Δεδουλευμένα έξοδα	2.477	3.632	122	35
Λοιπές υποχρεώσεις	711	1.222	84	84
Σύνολο	**52.501**	**51.415**	**16.573**	**325**

Το στοιχείο «Έσοδα επόμενης περιόδου» περιλαμβάνει εισιτήρια τα οποία είχαν εκδοθεί και τα οποία δεν είχαν ταξιδέψει μέχρι 31.12.2019. Το στοιχείο «Δεδουλευμένα έξοδα» περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο προβλέψεις εξόδων εκμετάλλευσης των πλοίων. Επιπλέον, το στοιχείο «Μερίσματα πληρωτέα» παρουσιάζεται αυξημένο λόγω της διάθεσης κερδών του έτους 2018.

Τέλος, για την μητρική εταιρεία το στοιχείο «Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη» αφορά απόφαση που έλαβε το Διοικητικό Συμβούλιο για αύξηση Μετοχικού κεφαλαίου σε 100% θυγατρικές εταιρείες. Η καταβολή τους πραγματοποιήθηκε εντός του Α' τριμήνου 2020.

8. Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

α) Εμπράγματα βάρη
Όπως αναφέρεται και στη παράγραφο 7.11 επί των πλοίων του Ομίλου έχουν εγγραφεί υποθήκες αξίας Ευρώ 645.678 χιλ. για εξασφάλιση των ενυπόθηκων δανείων.

β) Επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές του Ομίλου και της Εταιρίας

Σε βάρος του Ομίλου δεν εκκρεμούν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές ή άλλες υποχρεώσεις, που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομική κατάστασή του.

1) Έχουν ασκηθεί τρεις αγωγές κατά της εταιρίας «ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε.» για απαιτήσεις συνολικού ποσού Ευρώ 3,4 εκατ. σε σχέση με φερόμενη κυριότητα του προγράμματος κρατήσεων θέσεων που χρησιμοποιούσε η εταιρία τα έτη 2000 – 2001, ενώ εκκρεμεί επίσης σε αυτά και αντίθετη αγωγή της εταιρίας κατά του εναγόμενου. Κατά το 2015, εκδόθηκε η απόφαση του Εφετείου Πειραιώς, η οποία επικύρωσε την πρωτόδικη απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Πειραιά επί της πρώτης αγωγής, βάσει της οποίας η εταιρία θα πρέπει να καταβάλει το ποσό των Ευρώ 1,3 εκατ. συν τόκους.
Κατά της απόφασης του Εφετείου ασκήθηκε αναίρεση η οποία έγινε δεκτή από τον Άρειο Πάγο, που διέταξε η υπόθεση να επανασυζητηθεί στο ίδιο εφετείο την 21.2.2019 οπότε και συζητήθηκε και αναμένεται έκδοση της απόφασης.
Σχετικά με την δεύτερη αγωγή η οποία περιλαμβάνει αποζημίωση ποσού μέχρι Ευρώ 0,5 εκατ. συν τόκους, το Πολυμελές Πρωτοδικείο Πειραιά ανέβαλε την εκδίκαση της υπόθεσης για την 5.12.2019 και μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης για την πρώτη αγωγή.
Σχετικά με την τρίτη αγωγή κατά της εταιρίας «ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε.», η οποία περιλαμβάνει αποζημίωση ποσού μέχρι Ευρώ 1,6 εκατ. συν τόκους, σημειώνεται ότι δεν έχει ποτέ συζητηθεί και πέραν της συμπληρωθείσης παραγραφής είναι άνευ αντικειμένου σύμφωνα με την απόφαση 908./2005 του Εφετείου Πειραιώς.
Στην ανωτέρω υπόθεση η συμφωνία που υπάρχει είναι να εξοφληθεί το σύνολο των απαιτήσεων για όλες τις αγωγές βάσει της πρώτης αγωγής και να περαιωθεί η υπόθεση. Το συνολικό ποσό που θα αποδοθεί ανέρχεται σε Ευρώ 1.521 χιλ. Ο Όμιλος έχει σχηματίσει την αντίστοιχη πρόβλεψη που επιβάρυναν τα αποτελέσματα της χρήσης.

2) Έχουν ασκηθεί από τις εταιρίες «ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ ΚΑΡΓΚΟ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και «ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε.» προσφυγές κατά του Λιμενικού Ταμείου Κορινθίας δια των οποίων αιτούνται να ακυρωθούν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις της Λιμενικής Επιτροπής του Λιμενικού Ταμείου Κορινθίας δια των οποίων βεβαιώθηκαν εις βάρος των ως άνω εταιριών τα ποσά των Ευρώ 755 χιλ. και Ευρώ 344 χιλ. αντίστοιχα. Οι προσφυγές έγιναν δεκτές σε πρώτο βαθμό με εκδοθείσες αποφάσεις του Διοικητικού Πρωτοδικείου Κορίνθου και ακυρώθηκαν οι καταλογιστικές αποφάσεις της Λιμενικής Επιτροπής Κορίνθου. Κατά των αποφάσεων αυτών το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Κορίνθου άσκησε εφέσεις στο Διοικητικό Εφετείο Τριπόλεως οι οποίες συζητήθηκαν την 4.4.2017. Το Διοικητικό Εφετείο Τριπόλεως έκανε δεκτές τις Εφέσεις του Δημ. Λιμενικού Ταμείου Κορίνθου με σχετικές αποφάσεις. Κατά των αποφάσεων αυτών κατατέθησαν την 13.7.2018 αιτήσεις Αναιρέσεως ενώπιων του Σ.Τ.Ε. οι οποίες δεν έχουν ακόμη προσδιορισθεί.

Εντός της χρήσης 2019 καταβλήθηκε ποσό Ευρώ 286 χιλ. και με την ανωτέρω πληρωμή έχει καταβληθεί το σύνολο της υποχρέωσης του Ομίλου διότι η άσκηση της προσφυγής δεν αναστέλλει την εκτέλεση των αποφάσεων που εκδόθηκαν. Με την καταβολή των ανωτέρων ποσών χωρίς η εταιρεία να παραιτηθεί των δικαιωμάτων της που απορρέουν από της προσφυγές της, δεν υπάρχει καμία υποχρέωση του Ομίλου.

γ) Ανέλεγκτες Φορολογικά χρήσεις
(βλ. παρ. 7.9 «Φόρος Εισοδήματος» και παρ. 7.14 «Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες»).

δ) Δοθείσες Εγγυήσεις

Οι εγγυητικές επιστολές που δόθηκαν ως εξασφάλιση για υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρίας οι οποίες ήταν σε ισχύ στις 31.12.2019 και στις 31.12.2018 έχουν ως εξής:

	31.12.2019	31.12.2018
Εγγυήσεις		
Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης δημόσιων υπηρεσιών	1.220	833
Εγγυήσεις για την αποπληρωμή υποχρεώσεων	578	651
Εγγυήσεις για την συμμετοχή σε διάφορους διαγωνισμούς	942	641
Άλλες εγγυήσεις	739	961
Σύνολο εγγυήσεων	**3.479**	**3.086**

Η μητρική εταιρία έχει εγγυηθεί για την αποπληρωμή δανείων των πλοίων ύψους Ευρώ 299.577 χιλ.

9. Σημαντικά Γεγονότα

Στην από 8.7.2019 συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της, η Εταιρεία «ATTICA ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» αποφάσισε την έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου με εμπράγματες εξασφαλίσεις από την Εταιρεία (εφεξής το «ΚΟΔ»), συνολικού ποσού έως Ευρώ 175.000.000, διάρκειας πέντε (5) ετών, διαιρούμενου σε έως 175.000 άυλες, κοινές, ανώνυμες ομολογίες με ονομαστική αξία εκάστης €1.000 (εφεξής οι «Ομολογίες»), καθώς και την έγκριση των ειδικότερων όρων του ΚΟΔ, οι οποίοι αποτελούν το πρόγραμμα ΚΟΔ (εφεξής το «Πρόγραμμα ΚΟΔ»), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4548/2018, όπως ισχύει, καθώς και του ν. 3371/2005 και της απόφασης υπ' αριθ. 19/776/13.2.2017 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Στις 24.7.2019 ολοκληρώθηκε επιτυχώς η Δημόσια Προσφορά και εκδώθηκαν 175.000 άυλες, κοινές, ανώνυμες ομολογίες με ονομαστική αξία εκάστης €1.000 ονομαστικό επιτόκιο 3,4%. Η διαπραγμάτευση των ομολογιών στο Χρηματιστήριο Αθηνών ξεκίνησε στις 29 Ιουλίου 2019.

Στις 30.7.2019 η Εταιρεία εξαγόρασε το 1,17% των μετόχων μειοψηφείας και απέκτησε το 100% του Ομίλου ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε.

Ο Όμιλος παρέλαβε το φορτηγό – οχηματαγωγό πλοίο BLUE CARRIER 1 από την εταιρεία DFDS έναντι τιμήματος Ευρώ 12.050 χιλ. από ίδια ταμιακά διαθέσιμα του Ομίλου.

Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 18ης Δεκεμβρίου 2019 εγκρίθηκε η χρηματική διανομή κερδών και προαιρετικών αποθεματικών της Εταιρίας, σύμφωνα με το άρθρο 162 παρ. 3 του ν. 4548/2018, συνολικού καθαρού ποσού ύψους Ευρώ 10.790.292,15, ήτοι Ευρώ 0,05 ανά μετοχή (συνολικού μεικτού ποσού Ευρώ 10.794.151,65, στο οποίο αναλογεί συνολικός φόρος ύψους Ευρώ 3.859,50, που προκύπτει από μη ναυτιλιακά διανεμητέα προαιρετικά αποθεματικά) και εξουσιοδοτήθηκε το Διοικητικό Συμβούλιο να αποφασίσει επί των ειδικότερων όρων υλοποίησης της ληφθείσας απόφασης και εντός των ορίων της απόφασης αυτής.

Δια του παρόντος και σε εκτέλεση της από 18 Δεκεμβρίου 2019 απόφασης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της Εταιρίας και της από 15 Ιανουαρίου 2020 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας ανακοινώνεται ότι δικαιούχοι της ως άνω χρηματικής διανομής, βάσει του κανόνα προσδιορισμού δικαιούχων είναι οι εγγεγραμμένοι στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) επενδυτές κατά την Δευτέρα 20 Ιανουαρίου 2020 (Ημερομηνία Προσδιορισμού των Δικαιούχων- Record Date). Η χρηματική καταβολή στους δικαιούχους ξεκίνησε την Πέμπτη 23 Ιανουαρίου 2020 από την πληρώτρια Τράπεζα «Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε.».

10. Μεταγενέστερα της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης Γεγονότα

Τον Μάρτιο του 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) κήρυξε τον κορωνοϊό COVID-19 πανδημία, η ραγδαία εξάπλωση της οποίας έχει πλήξει την επιχειρηματική και οικονομική δραστηριότητα σε όλο τον κόσμο και έχει προκαλέσει αναστολή ή επιβράδυνση των δραστηριοτήτων σημαντικών κλάδων της οικονομίας. Μεταξύ των κλάδων που έχουν πληγεί σημαντικά είναι και η επιβατηγός ναυτιλία.

Οι χώρες της Ευρωπαικής Ένωσης στην προσπάθειά τους να περιορίσουν την εξάπλωση της πανδημίας εφαρμόζουν σειρά περιοριστικών μέτρων μεταξύ των οποίων είναι και οι περιορισμοί στη διακίνηση επιβατών και οχημάτων, γεγονός που έχει άμεσο αντίκτυπο στη δραστηριότητα της Attica Group. Δέσμη μέτρων για την καταπολέμηση της διασποράς της πανδημίας έλαβε και η Ελληνική πολιτεία, τα οποία περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων περιοριστικά μέτρα στην ελεύθερη διακίνηση των πολιτών, και πιο συγκεκριμένα:

α) Την απαγόρευση στη διακίνηση επιβατών και Ι.Χ. οχημάτων (πλην οδηγών φορτηγών) στις γραμμές της Αδριατικής από τις 15 Μαρτίου,

β) Τον περιορισμό στη διακίνηση επιβατών, πλην μονίμων κατοίκων των νησιών για έκτακτους λόγους, στις γραμμές του Αιγαίου από 21 Μαρτίου 2020 και μέχρι 17 Μαΐου για το νησί της Κρήτης και μέχρι 24 Μαΐου για τα υπόλοιπα νησιά.

Επιπλέον, με πράξη νομοθετικού περιεχομένου τέθηκαν, μεταξύ άλλων, περιορισμοί στην είσπραξη μεταχρονολογημένων επιταγών για τις πληττόμενες από τον COVID -19 επιχειρήσεις.

Κίνδυνοι από την πανδημία του COVID-19

Η πανδημία δημιουργεί σημαντικό αριθμό κινδύνων που θα μπορούσαν να έχουν επίπτωση στην οικονομική θέση και τα αποτελέσματα της χρήσης 2020, οι οποίοι εστιάζονται στους κάτωθι τομείς:

- Μεταφορικό έργο: Από τα μέσα Μαρτίου 2020 που ανακοινώθηκαν τα περιοριστικά μέτρα στη διακίνηση των πολιτών λόγω εξάπλωσης της πανδημίας του COVID-19, σημειώθηκε κατακόρυφη μείωση στο μεταφορικό έργο και κατ' επέκταση στον κύκλο εργασιών σε όλες τις γραμμές που δραστηριοποιείται ο Όμιλος, η οποία συνεχίστηκε μέχρι τον Μάϊο. Για τους επόμενους μήνες του έτους 2020, υπάρχει μεγάλη αβεβαιότητα σχετικά με την πορεία του μεταφορικού έργου, η οποία θα εξαρτηθεί από την εξέλιξη της πανδημίας καθώς και από τις αποφάσεις που θα λάβουν οι Αρχές αναφορικά με τη διακίνηση των πολιτών και την στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας εν γένει και ιδίως στον ευρύτερο τομέα του Τουρισμού.

- Απώλεια εσόδων κατά την καλοκαιρινή περίοδο: Ο κλάδος έχει έντονη εποχικότητα στους επιβάτες και στα Ι.Χ. οχήματα. Η περίοδος Ιούλιος – Σεπτέμβριος είναι μακράν η περίοδος με την υψηλότερη κίνηση και είναι αυτή που καθορίζει σε μεγάλο βαθμό το αποτέλεσμα της χρήσης.

  Τυχόν νέες αποφάσεις για συνέχιση των περιοριστικών μέτρων στη διακίνηση των πολιτών ή αλλαγή δεδομένων στις συνήθειες των πολιτών όσον αφορά τα μέσα μεταφοράς στις καλοκαιρινές τους διακοπές ή τυχόν εμπόδια που διαταράσσουν την τουριστική αλυσίδα και κατ'επέκταση το τουριστικό προιόν της χώρας ή ακόμη δριμύτερη επανάκαμψη της πανδημίας, θα επηρεάσουν το μεταφορικό έργο του Ομίλου και θα επιβαρύνουν σημαντικά τα αποτελέσματα της χρήσης.

- Τιμές καυσίμων - Συμβόλαια αντιστάθμισης καυσίμου: Ο Όμιλος, όπως το σύνολο των εταιριών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της επιβατηγού ναυτιλίας, επηρεάζεται σημαντικά από τη διακύμανση των τιμών των καυσίμων. Το κόστος των ναυτιλιακών καυσίμων και λιπαντικών είναι με μεγάλη διαφορά το σημαντικότερο λειτουργικό κόστος, αντιπροσωπεύει δε για τη χρήση 2019 το 45% περίπου του κόστους πωληθέντων του Ομίλου.

Επισημαίνεται ότι από τον Φεβρουάριο του 2020 βρίσκεται σε εξέλιξη μία εξαιρετικά μεγάλη πτώση στις τιμές των καυσίμων με ακραίες διακυμάνσεις ως συνέπεια της μειωμένης ζήτησης λόγω κυρίως της πανδημίας του κορωνοιού COVID -19 καθώς και της μη επίτευξης συμφωνίας για μείωση της παραγωγής από τις μεγάλες πετρελαιοπαραγωγές χώρες.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η μέση τιμή του Marine Gasoil Oil περιεκτικότητας 0,1% σε θείο τον μήνα Ιανουάριο 2020 ήταν Δολάρια Η.Π.Α. 571 ανά μετρικό τόνο έναντι Δολάρια Η.Π.Α. 342 και 223 ανά μετρικό τόνο αντίστοιχα για τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο 2020**.**

Το παραπάνω γεγονός, και ειδικότερα η αποσταθεροποίηση της τιμής των καυσίμων, έχει επίπτωση και στον Όμιλο, ο οποίος αντισταθμίζει μέρος του κινδύνου μεταβολής της τιμής καυσίμου μέσω σύναψης συμβολαίων αντιστάθμισης. Ειδικότερα, ο Όμιλος, υλοποιώντας την εγκεκριμένη από το Διοικητικό Συμβούλιο πολιτική αντιστάθμισης κινδύνου της τιμής των καυσίμων, συνάπτει συμβόλαια αντιστάθμισης κινδύνου σε προϊόντα πετρελαίου που καλύπτουν ένα μέρος των εκτιμώμενων επιχειρησιακών αναγκών.

Στην περίπτωση που η πανδημία ενταθεί και ληφθούν νέα περιοριστικά μέτρα ή επεκταθεί η διάρκεια των υφιστάμενων μέτρων, ενδέχεται να μειωθεί περαιτέρω η κατανάλωση καυσίμων από τη μείωση των δρομολογίων. Ως εκ τούτου, υπάρχει ο κίνδυνος ένα μέρος από τα συμβόλαια μελλοντικής αντιστάθμισης που έχει συνάψει ο Όμιλος να μην ικανοποιεί τις συνθήκες ώστε να επιμετρηθεί σύμφωνα με τη λογιστική αντιστάθμισης. Περαιτέρω, στην παρούσα φάση, λόγω της μείωσης των τιμών του πετρελαίου, ο Όμιλος θα μειώσει το κόστος αγοράς των καυσίμων που καταναλώνει, όμως το γεγονός αυτό θα αντισταθμιστεί σε σημαντικό βαθμό από το κόστος που αναμένεται να προκύψει από τα συμβόλαια αντιστάθμισης κινδύνου σε προϊόντα πετρελαίου που είχαν συναφθεί πριν προκύψει η μεγάλη πτώση των τιμών.

- Κίνδυνος απομείωσης περιουσιακών στοιχείων: Λόγω της αναμενόμενης επίδρασης της πανδημίας στην παγκόσμια οικονομία και στη χώρα μας και κατ' έπεκτασιν στην οικονομική απόδοση του Ομίλου υπάρχει κίνδυνος τα περιουσιακά στοιχεία του, ήτοι τα πλοία, η αναγνωρισμένη υπεραξία και το σήμα της HSW καθώς και οι επενδύσεις σε θυγατρικές να αποτιμηθούν στις επόμενες χρήσεις σε χαμηλότερες αξίες και να προκύψουν ενδεχόμενες απομειώσεις οι οποίες να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα και την οικονομική θέση του Ομίλου.

- Οικονομική θέση / ρευστότητα: Η Attica Group έχει ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση και χαμηλό συντελεστή μόχλευσης (41% καθαρό δανεισμό σε σχέση με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια). Όμως, η πανδημία του κορωνοϊού δημιουργεί νέες συνθήκες όπως η δραματική μείωση της επιβατηγού κίνησης και των Ι.Χ. οχημάτων με αποτέλεσμα να στερείται ο Όμιλος μίας σημαντικής πηγής άμεσης ρευστότητας. Επίσης, υστέρηση στην ρευστότητα δημιουργούν και οι περιορισμοί που επεβλήθησαν με πράξη νομοθετικού περιεχομένου στην είσπραξη μεταχρονολογημένων επιταγών για τις πληττόμενες επιχειρήσεις.

- Πιστωτικός κίνδυνος: Η Εταιρία χειρίζεται ικανοποιητικά τον πιστωτικό κίνδυνο έχοντας αναπτύξει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με σκοπό την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών.

  Όμως, η εμφάνιση της πανδημίας δημιουργεί νέες συνθήκες και επιτάσσει την επαγρύπνηση για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων περιπτώσεων αδυναμίας πληρωμής ή μεταχρονολόγησης είσπραξης απαιτήσεων που δυνητικά θα μπορούσαν να επέλθουν.

- Ενδεχόμενη μη συμμόρφωση με περιοριστικές ρήτρες (covenants): Αναφορικά με τους όρους των συμβάσεων των δανείων, ο Όμιλος πρέπει να συμμορφώνεται με ορισμένους όρους συμπεριλαμβανομένων χρηματοοικονομικών δεικτών. Ο οικονομικός αντίκτυπος του COVID-19 στις δραστηριότητες του Ομίλου είναι αβέβαιος τη δεδομένη χρονική στιγμή. Ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς την κατάσταση με σκοπό να ζητήσει έγκαιρα από τις τράπεζες και να επιτύχει την παραίτηση τους σχετικά με τις προαναφερόμενες υποχρεώσεις συμμόρφωσης εφόσον αυτό χρειαστεί.

Επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου

Οι πρόσφατες εξελίξεις αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά τις οικονομικές επιδόσεις του Ομίλου για τη χρήση 2020, καθώς ο κλάδος ο οποίος δραστηριοποιείται είναι άμεσα πληττόμενος.

Το εύρος των επιπτώσεων θα εξαρτηθεί από παράγοντες όπως η διάρκεια της επιδημίας και των ισχύοντων περιοριστικών μέτρων, τυχόν λήψη πρόσθετων μέτρων από τις κυβερνήσεις καθώς και το μέγεθος της αρνητικής επίδρασης στο σύνολο της παγκόσμιας οικονομίας.

Ιδιαίτερα, όσον αφορά στη μεταφορά επιβατών και Ι.Χ. οχημάτων, από τα μέσα Μαρτίου 2020 παρατηρείται μία κατακόρυφη μείωση του μεταφορικού έργου λόγω της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων στη διακίνηση των πολιτών.

Ειδικότερα, η μείωση του μεταφορικού έργου στη μεταφορά επιβατών και Ι.Χ. οχημάτων τον μήνα Απρίλιο, σε σχέση με τον Απρίλιο 2019, έφθασε στο 99% στους Διεθνείς Πλόες και στο 96% στην Ελληνική Ακτοπλοία. Για τα φορτηγά οχήματα η μείωση έφθασε στο 18% στους Διεθνείς Πλόες και στο 47% στην Ελληνική Ακτοπλοία. Η προαναφερόμενη μείωση του μεταφορικού έργου ισοδυναμεί με μείωση του κύκλου εργασιών για το μήνα Απρίλιο κατά Ευρώ 18,4 εκ. ή ποσοστό 60%. Αντίστοιχο ποσοστό μείωσης του μεταφορικού έργου εκτιμάται ότι θα σημειωθεί και το μήνα Μάιο 2020. Αναμένεται σταδιακή βελτίωση κατά τους επόμενους μήνες του έτους, με την προυπόθεση ότι θα υπάρξει χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων στη διακίνηση των επιβατών και δεν θα υπάρξει αλλαγή δεδομένων στις συνήθειες των πολιτών όσον αφορά τα μέσα μεταφοράς στις καλοκαιρινές τους διακοπές ή τυχόν εμπόδια που διαταράσσουν την τουριστική αλυσίδα και κατ'επέκταση το τουριστικό προιόν της χώρας.

Η διοίκηση του Ομίλου αξιολογεί σε συνεχή βάση κάθε νέο στοιχείο που προκύπτει από την εξέλιξη της πανδημίας και τις σχετικές αποφάσεις που λαμβάνουν οι Αρχές και προσαρμόζει σε τακτά χρονικά διαστήματα το δίκτυο δρομολογίων των πλοίων έχοντας ως βασικό μέλημα την προστασία της οικονομικής θέσης του Ομίλου και την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των πελατών του και των τοπικών κοινωνιών. Στο πλαίσιο της συνεχούς παρακολούθησης της εξέλιξης του μεταφορικού έργου, έγινε σειρά εκτιμήσεων για την πορεία του Ομίλου στην τρέχουσα χρήση 2020, οι οποίες οδηγούν σε μείωση του κύκλου εργασιών του Ομίλου το 2020 σε ένα εκτιμώμενο εύρος από 30% έως 40% σε σχέση με τη χρήση 2019. Στη βάση των ανωτέρω δεδομένων, εκτίμηση της διοίκησης είναι ότι ο Όμιλος θα καταγράψει ζημίες για τη χρήση 2020.

Τα ανωτέρω δεδομένα έχουν στηριχθεί σε επικαιροποιημένη πληροφόρηση για την εξέλιξη της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων που ανακοινώνει η πολιτεία, λαμβάνουν υπόψη τα μέτρα ανακούφισης καθώς επίσης και το αποτέλεσμα των ενεργειών που έλαβε η διοίκηση της Εταιρίας για την ενίσχυση της οικονομικής θέσης του Ομίλου. Επίσης, στις εκτιμήσεις που έγιναν για την εξέλιξη του μεταφορικού έργου, η ρευστότητα του Ομίλου καλύπτει πλήρως τις ανάγκες του για τους επόμενους 12 μήνες.

Σημειώνεται ωστόσο ότι καθώς το φαινόμενο είναι σε πλήρη εξέλιξη, οι ανωτέρω εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας. Τα δεδομένα μπορεί να αλλάξουν δραστικά είτε προς τη θετική πλευρά, εφόσον βρεθούν άμεσα τρόποι αντιμετώπισης της πανδημίας και ιδιαίτερα το εμβόλιο καθώς και εφόσον υλοποιηθούν αποτελεσματικά μέτρα στήριξης της τουριστικής δραστηριότητας, είτε αρνητικά, σε περίπτωση που επιδεινωθεί η κατάσταση και η πανδημία λάβει μακροχρόνια χαρακτηριστικά.

Επιπτώσεις στην Χρηματοοικονομική Θέση του Ομίλου

Η διοίκηση βρίσκεται σε διαδικασία επαναξιολόγησης της εμπορικής της δραστηριότητας και των σχετικών ταμειακών ροών.

Λαμβάνοντας υπόψιν τις τρέχουσες συνθήκες, την αβεβαιότητα και το ραγδαία μεταβαλλόμενο περιβάλλον, η διοίκηση στοχεύει στη μεγιστοποίηση της ρευστότητας του Ομίλου. Ο Όμιλος διαφυλάσσει τις ταμειακές ροές του καταβάλλοντας προσπάθειες για τη διατήρηση επαρκούς κεφαλαίου κίνησης και εντοπίζοντας περιοχές εξοικονόμησης κόστους όπου είναι πιθανό όπως αναφέρεται παρακάτω στην παράγραφο σχετικά με τις δράσεις της διοίκησης.

Λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID -19

Για την αντιμετώπιση της έκτακτης κατάστασης που δημιούργησε η πανδημία του κορωνοϊού COVID-19, η Εταιρία έθεσε τους κάτωθι τέσσερις κύριους στόχους:

III. Προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, των επιβατών και των συνεργατών

Για τον Όμιλο, κυρίαρχο μέλημα αποτελεί η υγεία των εργαζομένων, των επιβατών και των συνεργατών του. Για τον λόγο αυτό έλαβε έγκαιρα σειρά προληπτικών μέτρων δίνοντας συγκεκριμένες οδηγίες για τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο κάθε εργαζόμενος σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων ασθένειας.

Εφαρμόστηκε από τις πρώτες ημέρες η εξ αποστάσεως εργασία σε ποσοστό άνω του 80% του προσωπικού ξηράς, διατηρώντας το ελάχιστο προσωπικό ασφαλείας. Παράλληλα, έχουν ανασταλεί όλα τα επαγγελματικά ταξίδια καθώς και οι δια ζώσης συναντήσεις, οι οποίες πλέον πραγματοποιούνται μέσω τηλεδιάσκεψης ή βιντεοδιάσκεψης. Επιπλέον, πιστοποιημένα συνεργεία εξωτερικών συνεργατών πραγματοποιούν τακτικά απολυμάνσεις στα κτήρια των γραφείων.

Τα πληρώματα των πλοίων του Ομίλου είναι πλήρως εκπαιδευμένα σε θέματα υγείας και υγιεινής, έχουν λάβει τις εξειδικευμένες οδηγίες των Αρχών για τα αναγκαία μέτρα προφύλαξης από τον COVID-19, ενώ παράλληλα είναι πλήρως ενημερωμένα για την αντιμετώπιση τυχόν ύποπτου κρούσματος εν πλω σε συνεργασία με τις αρμόδιες Αρχές. Επίσης, τα πλοία του Ομίλου διαθέτουν κατάλληλο εξοπλισμό (μάσκες, γάντια, ειδικό kit), ενώ έχουν διατεθεί ειδικές καμπίνες σε κάθε πλοίο για την αντιμετώπιση και περιορισμό τυχόν μεμονωμένου περιστατικού, προκειμένου να διασφαλιστεί η υγεία των επιβατών και του πληρώματος. Όλα τα πλοία είναι εξοπλισμένα με αντισηπτικό διάλυμα για την προσωπική υγιεινή των επιβατών και του προσωπικού. Οι διαδικασίες καθαρισμού των μονάδων κλιματισμού, των καμπινών καθώς και των κοινοχρήστων χώρων των πλοίων έχουν εντατικοποιηθεί και πιστοποιημένα συνεργεία εξωτερικών συνεργατών πραγματοποιούν τακτικά απολυμάνσεις στα πλοία. Επιπροσθέτως, κατά τη διάρκεια του ταξιδιού γίνεται διαρκής ενημέρωση των επιβατών αναφορικά με την τήρηση των κανόνων πρόληψης, μέσω ενημερωτικών μηνυμάτων που προβάλλονται στις οθόνες των πλοίων.

Επίσης, το προσωπικό των πλοίων προβαίνει σε συχνές ανακοινώσεις και συστάσεις, έτσι ώστε να διατηρούνται οι απαραίτητες αποστάσεις μεταξύ των επιβατών κατά την παραμονή τους σε ένα από τα σαλόνια, τα μπαρ ή στους εξωτερικούς χώρους των πλοίων και να αποφεύγεται ο συνωστισμός κατά την αποβίβασή τους από το πλοίο.

IV. Επιχειρησιακή Συνέχεια

Η Attica Group με την εμφάνιση της πανδημίας του κορωνοιού δημιούργησε Ειδική Ομάδα Διαχείρισης Κρίσης με σκοπό τη διαρκή ενημέρωση (σε συνεργασία με τον ΕΟΔΥ και όλες τις αρμόδιες Αρχές), για τη λήψη των κατάλληλων μέτρων αναφορικά με την προστασία των επιβατών και των εργαζομένων της και εφάρμοσε εξειδικευμένο πλάνο επιχειρησιακής συνέχειας, το οποίο επιτρέπει την υφιστάμενη λειτουργία του συνόλου των υπηρεσιών του Ομίλου εφαρμόζοντας εργασία εξ αποστάσεως μέσω τηλεργασίας αξιοποιώντας τις σχετικές τεχνολογικές δυνατότητες.

V. Μέτρα περιορισμού του κόστους λειτουργίας και ενίσχυσης της οικονομικής θέσης του Ομίλου

Η ραγδαία εξάπλωση και η ένταση της πανδημίας του κορωνοιού COVID-19 επέφερε σημαντικό πλήγμα στον κλάδο των μεταφορών και ειδικότερα στην επιβατηγό ναυτιλία αφού περιορίστηκε δραστικά η διακίνηση επιβατών και οχημάτων.

Ο Όμιλος διαπίστωσε κατακόρυφη πτώση στο μεταφορικό του έργο, είχε μεγάλο αριθμό αιτήσεων για ακυρώσεις προεκδοθέντων εισιτηρίων και μεγάλη ανάσχεση στην είσοδο νέων κρατήσεων για την καλοκαιρινή περίοδο. Παράλληλα, έπρεπε να χρηματοδοτήσει σε μεγάλο βαθμό με ίδια κεφάλαια τη δραστηριότητα του, λόγω περιορισμών στην είσπραξη επιταγών των πελατών του και ελαχιστοποίηση των εισπράξεων από επιβάτες.

Τα ανωτέρω δεδομένα οδήγησαν τη διοίκηση στη λήψη αποφάσεων προκειμένου να περιορίσει το κόστος λειτουργίας και να ενισχύσει την οικονομική θέση του Ομίλου, οι οποίες συνοψίζονται στα εξής:

- Μειώθηκε ο αριθμός των δρομολογίων των πλοίων και έγινε αναδιάταξη του στόλου των πλοίων. Επίσης, μεγάλος αριθμός πλοίων τέθηκε σε καθεστώς παύσης δρομολογίων με αποτέλεσμα οι ναυτικοί που εργάζονταν σε αυτά να τεθούν σε αναστολή εργασίας. Η συρίκνωση της λειτουργίας του στόλου των πλοίων περιόρισε λειτουργικά έξοδα όπως είναι το κόστος καυσίμων, τα έξοδα λιμένων και το κόστος πληρωμάτων. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι παρά τη μειωμένη συχνότητα των δρομολογίων ο Όμιλος εξυπηρετεί υπεύθυνα το σύνολο των προορισμών του δικτύου του.
- Αποφασίστηκε μείωση όλων των λειτουργικών δαπανών του Ομίλου. Ειδικότερα, κάθε κατηγορία λειτουργικών δαπανών εξετάστηκε λεπτομερώς και αποφασίστηκε να υλοποιηθούν για το 2020 μόνο οι απολύτως αναγκαίες.
- Αποφασίστηκε η προσωρινή αναβολή αναπτυξιακών σχεδίων μέχρι να αποσαφηνισθεί το μέγεθος των επιπτώσεων της πανδημίας στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου.
- Έγινε χρήση όλων των μέτρων στήριξης που ανακοίνωσε η πολιτεία για τις πληττόμενες επιχειρήσεις με στόχο να διασφαλιστεί επαρκής ρευστότητα, ακόμη και στην περίπτωση που η πανδημία ενταθεί και λάβει μακροχρόνια χαρακτηριστικά. Ειδικότερα, στο πλαίσιο των μέτρων που εξήγγειλε η κυβέρνηση, η Εταιρία α) μετέφερε την πληρωμή των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων κατά τα οριζόμενα στις αποφάσεις της πολιτείας, και β) βρίσκεται σε συζητήσεις με τις δανείστριες τράπεζες για να μεταφερθούν πληρωμές κεφαλαίων δανείων σε μελλοντικό χρόνο καθώς επίσης εξετάζει την άντληση επιπλέον πιστωτικών ορίων.
- Γίνονται ενέργειες για περαιτέρω βελτίωση της ρευστότητας μέσω χορήγησης νέων πιστωτικών γραμμών, επιμήκυνσης του χρόνου καταβολής υποχρεώσεων στους προμηθευτές, αναβολή προμηθειών που δεν είναι απολύτως αναγκαίες.
- Αποφασίστηκε η εκ περιτροπής εργασία για όλους τους εργαζόμενους ξηράς και ειδικότερα μία εβδομάδα εκτός εργασίας κάθε τέσσερις ημερολογιακές εβδομάδες. Ως εκ τούτου, όλοι οι εργαζόμενοι ξηράς θα αμείβονται με το 75% των μικτών αποδοχών τους. Επιπλέον, στη διοικητική ομάδα (περιλαμβανομένων και των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου) θα παρακρατείται ένα πρόσθετο ποσοστό 25% των αποδοχών τους, για μελλοντική καταβολή όταν και εφόσον οι συνθήκες και η οικονομική πορεία του Ομίλου το επιτρέψουν. Η διάρκεια του μέτρου αυτού συναρτάται κυρίως με τη περίοδο που ο Όμιλος θα λειτουργεί με μειωμένη δραστηριότητα.

VI. Προσαρμογή των στόχων του Ομίλου στο νέο οικονομικό περιβάλλον

Όλα τα παραπάνω αναφερόμενα οδήγησαν τη διοίκηση στην αναθεώρηση των αναπτυξιακών σχεδίων του Ομίλου.

Ειδικότερα αναβλήθηκαν προσωρινά αναπτυξιακά σχέδια μέχρι να αποσαφηνισθεί το μέγεθος των επιπτώσεων της πανδημίας στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου.

11. Μερίσματα

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που επικρατούν λόγω της πανδημίας COVID-19, θα προτείνει στην Γενική Συνέλευση τη μη διανομή μερίσματος.

Καλλιθέα, 29 Μαΐου 2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΤΟ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ	Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΚΥΡΙΑΚΟΣ Δ. ΜΑΓΕΙΡΑΣ Α.Δ.Τ. ΑΚ 109642	ΣΠΥΡΟΣ Χ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΒ 215327	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΔΙΚΑΙΟΣ Α.Δ.Τ. ΑΚ 031467	ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΤΑΠΙΡΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΝ604444 Α.Μ. Ο.Ε.Ε. 32210 Α΄ΤΑΞΗΣ

Έκθεση Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων Κοινού Ομολογιακού Δανείου Ευρώ 175.000.000 για την περίοδο 16.07.2019 – 31.12.2019

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4.1.2 του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εφεξής το «Χ.Α.»), την απόφαση υπ' αριθ. 25/17.07.2008 του Δ.Σ. του Χ.Α. και την υπ' αριθ. απόφαση 8/754/14.04.2016 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (εφεξής η «Ε.Κ.»), γνωστοποιείται ότι, από την έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου ποσού ευρώ εκατό εβδομήντα πέντε εκατομμυρίων (Ευρώ 175.000.000) διάρκειας πέντε (5) ετών και επιτόκιο 3,40%, διαιρούμενου σε 175.000 άυλες, κοινές, ανώνυμες ομολογίες με ονομαστική αξία Ευρώ 1.000 εκάστη, που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την από 08.07.2019 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ATTICA Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ και την από 16.07.2019 απόφαση έγκρισης του περιεχομένου του Ενημερωτικού Δελτίου από την Ε.Κ., αντλήθηκαν συνολικά κεφάλαια ύψους εκατό εβδομήντα πέντε εκατομμυρίων ευρώ (Ευρώ 175.000.000). Οι δαπάνες έκδοσης ανήλθαν σε Ευρώ 3.367 χιλ. και μείωσαν τα συνολικά αντληθέντα κεφάλαια. Η έκδοση του Κοινού Ομολογιακού Δανείου καλύφθηκε πλήρως και η πιστοποίηση της καταβολής των αντληθέντων κεφαλαίων έγινε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας στις 26.07.2019. Περαιτέρω, οι εκδοθείσες εκατόν εβδομήντα πέντε χιλιάδες (175.000) κοινές ανώνυμες ομολογίες εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στην οργανωμένη αγορά τίτλων σταθερού εισοδήματος του Χρηματιστηρίου Αθηνών στις 29.07.2019. Σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που διατυπώνονται στο σχετικό Ενημερωτικό Δελτίο που εγκρίθηκε από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και την από 08.07.2019 απόφαση του ΔΣ της εταιρείας, γνωστοποιείται ότι τα αντληθέντα κεφάλαια ποσού ύψους εκατό εβδομήντα πέντε εκατομμυρίων ευρώ (Ευρώ 175.000.000), μείον ποσό Ευρώ 3.367 χιλ. το οποίο αφορά δαπάνες έκδοσης, διατέθηκαν μέχρι την 31.12.2019 ως ακολούθως:

Χρήση Αντληθέντων κεφαλαίων	Ποσοστό Χρήσης	Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων	Δαπάνες έκδοσης	Καθαρό ποσό προς διάθεση	Διατεθέντα κεφάλαια έως 31/12/2019	Αδιάθετα Κεφάλαια 31/12/2019
Αποπληρωμή υφιστάμενου, εμπραγμάτως εξασφαλισμένου δανεισμού	57%	99.058		99.058	-99.058	0
Εγκατάσταση εξειδικευμένου εξοπλισμού πλυντρίδων καυσαερίων (scrubbers)	15%	25.942		25.942	-2.435	23.507
Κεφάλαιο κίνησης Θυγατρικών μέσω ΑΜΚ Κεφάλαιο κίνησης μητρικής Αποπληρωμή μέρους του υφιστάμενου, εμπραγμάτως εξασφαλισμένου δανεισμού θυγατρικών	29%	50.000	3.367	46.633	-13.805	32.828
Σύνολο	**100%**	**175.000**	**3.367**	**171.633**	**-115.298**	**56.335**

Ποσό Ευρώ 99.058 χιλ. που εμφανίζεται στη στήλη «Διατεθέντα κεφάλαια έως 31/12/2019» για χρήση «Αποπληρωμή υφιστάμενου, εμπραγμάτως εξασφαλισμένου δανεισμού» διατέθηκε σύμφωνα με τα όσα ορίζονται και με τις διαδικασίες που προβλέπονται στην παράγραφο 4.1.2 του Ενημερωτικού Δελτίου που εξέδωσε η Εταιρεία την 16.07.2019.

Ποσό Ευρώ 2.435 χιλ. που εμφανίζεται στη στήλη «Διατεθέντα κεφάλαια έως 31/12/2019» για χρήση «Εγκατάσταση εξειδικευμένου εξοπλισμού πλυντιρίδων καυσαερίων (scrubbers)» διατέθηκε σύμφωνα με τα όσα ορίζονται και με τις διαδικασίες που προβλέπονται στην παράγραφο 4.1.2 του Ενημερωτικού Δελτίου που εξέδωσε η Εταιρεία την 16.07.2019.

Από το ποσό των Ευρώ 13.805 χιλ. που εμφανίζεται στον πίνακα αντληθέντων κεφαλαίων στη στήλη Διατεθέντα Κεφάλαια έως 31/12/2019 ποσό ύψους Ευρώ 7.726 χιλ. χρησιμοποιήθηκε για την αποπληρωμή μέρους υφιστάμενου, εμπραγμάτως εξασφαλισμένου δανεισμού της 100% θυγατρικής εταιρείας ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε. και το υπόλοιπο ποσό Ευρώ 6.079 χιλ. χρησιμοποιήθηκε για κεφάλαιο κίνησης θυγατρικών εταιρειών. Το ποσό διατέθηκε στις θυγατρικές μέσω Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην παράγραφο 4.1.2 του Ενημερωτικού Δελτίου που εξέδωσε η Εταιρεία την 16.07.2019.

Καλλιθέα, 29 Μαΐου 2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΤΟ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ	Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΚΥΡΙΑΚΟΣ Δ. ΜΑΓΕΙΡΑΣ Α.Δ.Τ. ΑΚ 109642	ΣΠΥΡΟΣ Χ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΒ 215327	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΔΙΚΑΙΟΣ Α.Δ.Τ. ΑΚ 031467	ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΤΑΠΙΡΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΝ604444 Α.Μ. Ο.Ε.Ε. 32210 Α΄ΤΑΞΗΣ

Έκθεση Ευρημάτων από τη Διενέργεια Προσυμφωνημένων Διαδικασιών επί της «Έκθεση Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων Κοινού Ομολογιακού Δανείου Ευρώ 175.000.000 για την περίοδο 16.07.2019 – 31.12.2019»

Προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας ATTICA ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Σύμφωνα με εντολή ανάθεσης έργου που λάβαμε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας ATTICA ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (εφεξής η «Εταιρεία») διενεργήσαμε τις κατωτέρω προσυμφωνημένες διαδικασίες σχετικά με την «Έκθεση Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων Κοινού Ομολογιακού Δανείου Ευρώ 175.000.000 για την περίοδο 16.07.2019 – 31.12.2019» (η «Έκθεση») από την έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου που διενεργήθηκε το 2019.
Η διοίκηση της Εταιρείας, έχει την ευθύνη για τη σύνταξη της Έκθεσης αυτής σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς του Χρηματιστηρίου Αθηνών και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα του Ενημερωτικού Δελτίου της 16ης Ιουλίου 2019.
Διενεργήσαμε την εργασία αυτή σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400, το οποίο ισχύει σε «Αναθέσεις Εκτέλεσης Προσυμφωνημένων Διαδικασιών Συναφών με Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση». Ευθύνη μας είναι να εκτελέσουμε τις κατωτέρω προσυμφωνημένες διαδικασίες και να σας γνωστοποιήσουμε τα ευρήματά μας.

Διαδικασίες
Συγκεκριμένα οι διαδικασίες που διενεργήσαμε συνοψίζονται ως εξής:

1) Εξετάσαμε αν το περιεχόμενο της Έκθεσης είναι σύμφωνο με τα όσα προβλέπονται από τις αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 8/754/14.4.2016 και 25/17.07.2008 του Χρηματιστηρίου Αθηνών
2) Εξετάσαμε τη συνέπεια του περιεχομένου της Έκθεσης με το Ενημερωτικό Δελτίο που εκδόθηκε από την Εταιρεία την 16 Ιουλίου 2019.
3) Συγκρίναμε τα ποσά που αναφέρονται ως «Διατεθέντα κεφάλαια έως 31/12/2019» του πίνακα «Χρήση Αντληθέντων Κεφαλαίων» στην Έκθεση με τα αντίστοιχα ποσά που έχουν αναγνωρισθεί στα βιβλία και στοιχεία της Εταιρείας και των σχετιζόμενων με τις εν λόγω χρήσεις θυγατρικών εταιρειών της, από την ημερομηνία άντλησης των κεφαλαίων έως και την 31 Δεκεμβρίου 2019.
4) Εξετάσαμε εάν τα διατεθέντα ποσά της στήλης «Διατεθέντα κεφάλαια έως 31/12/2019» από την έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου του πίνακα «Χρήση Αντληθέντων Κεφαλαίων» της Έκθεσης έχουν διατεθεί από την ημερομηνία άντλησης των κεφαλαίων έως και την 31η Δεκεμβρίου 2019 σύμφωνα με τις προβλεπόμενες χρήσεις τους, με βάση τα οριζόμενα του πεδίου Περιληπτικό Σημείωμα Στοιχείου Ε.2β του Ενημερωτικού Δελτίου, εξετάζοντας δειγματοληπτικά τα δικαιολογητικά που υποστηρίζουν τις σχετικές λογιστικές εγγραφές.

Ευρήματα
Από τη διενέργεια των προαναφερόμενων διαδικασιών διαπιστώσαμε τα εξής:

1) Το περιεχόμενο της Έκθεσης είναι σύμφωνο με τα όσα προβλέπονται από τις αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 8/754/14.4.2016 και 25/17.07.2008 του Χρηματιστηρίου Αθηνών
2) Το περιεχόμενο της Έκθεσης είναι συνεπές με το Ενημερωτικό Δελτίο που εκδόθηκε από την Εταιρεία την 16 Ιουλίου 2019.
3) Τα ποσά που αναφέρονται ως «Διατεθέντα κεφάλαια έως 31/12/2019» του πίνακα «Χρήση Αντληθέντων Κεφαλαίων» της Έκθεσης προκύπτουν από τα βιβλία και τα στοιχεία της Εταιρείας και των σχετιζόμενων με τις εν λόγω χρήσεις θυγατρικών εταιρειών της, έως την 31η Δεκεμβρίου 2019.

4) Εξετάζοντας δειγματοληπτικά τα δικαιολογητικά που υποστηρίζουν τις σχετικές λογιστικές εγγραφές, διαπιστώσαμε ότι τα διατεθέντα κεφάλαια της στήλης «Διατεθέντα κεφάλαια έως 31/12/2019» του πίνακα «Χρήση Αντληθέντων Κεφαλαίων της Έκθεσης έχουν διατεθεί από την ημερομηνία άντλησης των κεφαλαίων έως και την 31η Δεκεμβρίου 2019 σύμφωνα με τις προβλεπόμενες χρήσεις τους, με βάση τα οριζόμενα του πεδίου Περιληπτικό Σημείωμα Στοιχείου Ε.2β του Ενημερωτικού Δελτίου.

Δεδομένου ότι η διενέργεια των προαναφερόμενων διαδικασιών δεν αποτελεί έλεγχο ή επισκόπηση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου ή τα Διεθνή Πρότυπα Ανάθεσης Εργασιών Επισκόπησης δεν εκφράζουμε οποιαδήποτε άλλη διαβεβαίωση πέραν των όσων αναφέρουμε ανωτέρω.
Αν είχαμε διενεργήσει επιπρόσθετες διαδικασίες ή αν είχαμε διενεργήσει έλεγχο ή επισκόπηση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου ή τα Διεθνή Πρότυπα Ανάθεσης Εργασιών Επισκόπησης, ενδεχομένως να είχαν υποπέσει στην αντίληψή μας άλλα θέματα, τα οποία θα σας γνωστοποιούσαμε.

Περιορισμός Χρήσης

Η παρούσα έκθεση απευθύνεται αποκλειστικά προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, στο πλαίσιο της τήρησης των υποχρεώσεών της προς το ισχύον Κανονιστικό Πλαίσιο του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Ως εκ τούτου, η έκθεση αυτή δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί για οποιονδήποτε άλλο σκοπό, αφού περιορίζεται μόνο στα στοιχεία που αναφέρονται παραπάνω και δεν επεκτείνεται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις που συνέταξε η Εταιρεία για τη περίοδο που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 για τις οποίες εκδώσαμε ξεχωριστή Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, με ημερομηνία 29 Μαΐου 2020.

Αθήνα, 29. Μαΐου 2020

Μανόλης Μιχαλιός
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 25131

Grant Thornton
An instinct for growth™
Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127